

İBTİDAİ SİNİF

1."Etinasızlıq" sözünün fonetik təhlili ilə bağlı səhv fikri seçin.

A)Səs və hərf tərkibi arasında üç fərqli məqam var.

B)Tərkibində iki uzanan sait var.

C)Üç kar,üç cingiltili samit işlənmişdir.

D)Beş hecadan ibarətdir,vurğu son hecaya düşür.

E)Ahəng qanunu gözlənilməmişdir.

**1 İYULDA MUELLİMLER UCUN SINAQ
IMTAHANI OLACAQ ZEFER KURSUNDA**

TEL 012 555 12 65, 012 480 32 21

2.Mürəkkəb ismi birləşməni göstərin.

A)ən yaxşı şagird

B)daha səylə çalışmaq

C)yaşlılara yardım etmək

D)kitab oxumaq həvəsi

E)gəzməyə təyyarə ilə getmək

Müəllim olmaq istəyənlərin nəzərinə!
Zəfər Kursları Təhsil nazirliyinin müəllimlər üçün keçirəcəyi qəbul imtahanına hazırlığa start verdi. - İxtisas- Kurikulum- Məntiq Hazırlıq kursu Təhsil nazirliyi proqramına tam uyğundur. Əlaqə nömrələrimiz: (077) 308-57-57 Neftçilər filialı - (012) 480-32-21

3.Bağlayıcı ilə bağlanan tabesiz mürəkkəb cümləni göstərin.

A)Biz dərstdən sonra kafeyə getdik,onlar isə evlərinə qayıtdılar.

B)Könlüm yaz istəyir,tale qış deyir.

C)Kollektiv kimi seçdiyini və bu işi kimə tapşırıldığını yaxşı bilirdi.

D)Hərçənd o da bilirdi,amma bir söz demədi.

E)Gecə keçir,otaq soyuyurdu.

4.Sözlərdən birinin yaranma üsulu səhv göstərilmişdir.

A)yoldaş-sintaktik üsul

B)kütləvi-morfoloji üsul

C)müftəxor-morfoloji üsul

D)alagöz-sintaktik üsul

5."Sıx" feilinə hansı şəkilçi qoşula bilməz?

A)-ıntı B)-ıl C)-dır D)-ıcı E)-laş

6.Hansı cümlədə yiyəlik halda olan söz yoxdur?

A)Şəhərdəki dostun da gələcək?

B)Bizim evimiz dənizə yaxın idi.

C)Qoca yol qırağında bir ağac əkd.

D)Quş civiltisinə bənzər bir səs eşitdi.

E)Şəlalənin səsi mənə rahatlıq verirdi.

7.Hansı cümlədə say işlənmişdir?

A)Kəndlilərin məhsulu birə-beş artmışdı.

B)Biz bir az dəniz qırağında gəzdik.

C)Bir sənin bundan xəbərin olub.

D)Çox oxumaq heç kimə ziyan gətirməyib.

E)Onun gəlməyinə bircə həftə qalıb.

8.Müəyyən şəxslə müxtəsər cümləni göstərin.

A)Fikrim sizə aydın oldumu?

B)Mənim qardaşım mühəndisdir.

C)Qıvrım saçları ona çox yaraşır.

D)Direktorun yeni tapşırığı onu narahat edirdi.

E)Qaz idarəsi üçün yeni bina tikildi.

9.Səhv fikri seçin.

A)Cümlənin qrammatik əsası mübtəda və xəbərdir.

B)Cümlənin məqsəd və intonasiyaya görə 4 növü var.

C)Tabesiz mürəkkəb cümlənin tərkib hissələri bərabərhüquqlu olur.

D)Baş üzvlərin iştirakına görə cümlələr müxtəsər və geniş olur.

E)Cümlə bir sözdən də ibarət ola bilər.

10.Düzəltmə zərfi seçin.

A)irəlidən B)sürətli C)sürətlə D)inişil

E)dünənki

11.Substantivləşmiş sözün işləndiyi cümləni göstərin.

A)Yamanlığa yaxşılıq nər kişinin işidir.

B)Sevincli,qüssəli günlər görmüşəm.

C)Hava hələ də isti idi.

D)Bu əzablar da həyatdır,dözməliyik.

E)Yol böyüyün,su kiçiyindir.

12.Mübtəda budaq cümləsini seçin.

A)Məqsədimiz budur ki,ilin sonuna binanı təhvil verək.

B)Onu da bilirəm ki,halal mala haram qatmazlar.

C)Elə hadisələr olur ki,heç vaxt yaddan çıxmır.

D)Mən o vaxt oyandım ki,qatar stansiyaya çatıb.

E)Könlündən keçir ki,onun da işi dəyərləndirilsin.

Müəllim olmaq istəyənlərin nəzərinə!

Zəfər Kursları Təhsil nazirliyinin müəllimlər üçün keçirəcəyi qəbul imtahanına hazırlığa start verdi. -

İxtisas- Kurikulum- Məntiq Hazırlıq kursu Təhsil nazirliyi proqramına tam uyğundur. Əlaqə

nömrələrimiz: (077) 308-57-57 Neftçilər filialı - (012) 480-32-21

13.Məntiqi ardıcılığı tamamlayın.

bəlkə də,axı,ehey,savayı,...

A)başqa B)nəinki C)ah D)şübhəsiz E)lap

14.Baş üzvləri mürəkkəb olan cümləni göstərin.

A)Həkim olmaq onun çoxdankı arzusu idi.

B)Bayram bəyin qızı şəffaf gözlü bir gözəl olmuşdu.

C)Onu qorxudan oğlunun hədsiz dəcəlliyi idi.

D)Saxta adamlarla dostluq etmək düşmənlərlə dostluq etməkdən qorxuludur.

E)Onun qələbəsi onlar üçün gözlənilməz deyildi.

15.Hansı cümlədə mübtəda ilə xəbər kəmiyyətə görə uzlaşmayıb?

A)Uşaqlar yan-yana dayanmışdı.

B)Şagirdlərin bəzisi suala cavab tapmışdı.

C)Oxumaq heç zaman gec deyil.

D)Bura sənin öz evindir.

E)Uşağın vaxtında içəri girməsi ananı sevindirdi.

16.Orfoepiyasında 3 fərqli məqam olan sözü göstərin.

A)korlamaq B)altıcildlik C)limonad D)sözlü

E)istiqaanlı

17.Yalnız omonim kimi işlənən sözü göstərin.

A)dil B)boğaz C)tut D)yol E)kürü

18.Feillərdən birinin zamanı fərqlidir.

A)yazmışsan B)oxuyub C)dinlənilmişdir

D)Yazarmış E)bilməmişdi

19.Əvəzlik işlənmiş cümləni göstərin.

A)Dövlət məktəbi özəlləşdirilib.

B)Kimsəsizlik çox pis şeydir.

C)Əhvalı bütünlüklə dəyişdi.

D)Dövlətin malını mənimsəyiblər.

E)Bəzi kitabları seçib dostum üçün götürdüm.

20.Feili bağlama tərkibi işlənmiş cümləni seçin.

A)Şəhərdən geri qayıdanları camaat coşqu ilə qarşılayırdı.

B)Bu məktubu yazanda mən çox düşündüm.

C)Onlar çatanda yorulmuşdular.

D)Şəhəri düşmən hücumundan qorumağı bizə tapşırırmışdılar.

E)Oxuyarkən xatırladım.

21.Aytac hər gün eyni saat çalışsa bir işi 15 gündə bitirir.Aytac 1 gündə çalışma vaxtını 2/3 qədər artırsa bu işi neçə günə qurtarar ?

A)8 B)10 C)9 D)6 E)12

22. 2 boru birlikdə hovuzu 6 saata doldurur.Başqa bir boru dolu hovuzu 8 saata boşaldır.3 boru 12 saat açıq qalarsa hovuzun hansı hissəsi dolar?

A)1/5 B)1 C) 1/4 D)1/2 E)1/3

23.Fermer aldığı 80 inəyi satıb satışdan gələn bütün pula yenə 100 inək aldı.Buna görə fermer satış qiymətini neçə faiz ilə götürmüşdür?

A)40 B)25 C)20 D)45 E)30

24.10 gündən bir növbə keçən əsgər 11-ci növbəsini cümə günü çəkdiyinə görə ilk növbəsini hansı gün çəkmişdir?

A)Cümə axşamı B)Çərşənbə axşamı
C)Çərşənbə D)Cümə E)Bazar

25.Gündə 6 saat işləyərək 24 gündə 120 m² divar boyaya bilən bir işçi sürətini 3 dəfə artırsa gündə 3 saat işləsə eyni işi neçə günə qurtarar?

A)36 B)20 C)16 D)12 E)8

26.Atanın 27 yaşı,iki uşağın yaşları cəmi isə 9-dur.Neçə ildən sonra atanın yaşı uşaqların yaşları cəminin iki mislinə bərabər olacaq?

A)5 B)4 C)3 D)2 E)7

27.Sürəti saatda 10 km olan velosipedçi 60 km-lik yolun yarısında bir saat dincəlir.Velosipedçi mənzilə vaxtında çatmaq üçün qalan yolu neçə km/saat sürətlə getməlidir?

A)9 B)12 C)15 D)20 E)25

Müəllim olmaq istəyənlərin nəzərinə!

Zəfər Kursları Təhsil nazirliyinin müəllimlər üçün keçirəcəyi qəbul imtahanına hazırlığa start verdi. - İxtisas- Kurikulum- Məntiq Hazırlıq kursu Təhsil nazirliyi proqramına tam uyğundur. Əlaqə nömrələrimiz: (077) 308-57-57 Neftçilər filialı - (012) 480-32-21

28. Günün axırına kimi qalan vaxt günün keçmiş vaxtının $\frac{1}{3}$ -i təşkil edərsə indi saat neçədir?

- A)10:00 B)12:00 C)15:00 D)18:00
E)20:00

29. Kitabı nömrələmək üçün 264 rəqəm işlənilib. Bu kitabın neçə səhifəsi var?

- A)120 B)122 C)124 D)126
E)128

30. 20 mərtəbəli evin hər mərtəbəsində 5 mənzil var. 255-ci mənzil hansı mərtəbəyə düşür?

- A)11 B)12 C)65 D)70 E)15

31. Əgər şagirdlərin hər birinə iki dəftər paylanarsa 19 dəftər artıq qalar. Hər birinə 3 dəftər paylanarsa onda 6 dəftər çatmaz. Neçə nəfər şagird var?

- A) 32 B) 40 C) 25 D) 43 E) 37

32. Katerin çayın axını ilə sürəti 16km/saat, axına qarşı isə 10km/saat-dır. Çayın axma sürətini tapın.

- A) 2km/saat
B) 3km/saat
C) 4km/saat
D) 5km/saat
E) 6km/saat

33. Kəsrin məxrəci sürətindən 18 vahid böyükdür. Onu ixtisar etdikdən sonra $\frac{2}{3}$ alındı. İxtisara qədərki kəsri tapın.

- A) $\frac{36}{54}$ B) $\frac{18}{27}$ C) $\frac{20}{30}$ D) $\frac{22}{33}$
E) $\frac{200}{300}$

34. Matorlu qayıq iki məntəqə arasındakı məsafəni çayın axını ilə 8 saata, axına qarşı 12 saata gedir.

Qayıq bu məsafəni durğun suda necə saata gedər?

- A) 10 B) 10,5 C) 9,6 D) 9 E) 9,8

35. Ölçüləri 5m və 20m olan düzbucaqlı formalı körpünü döşəmək üçün, neçə ədəd ölçüləri 8m və 50sm olan taxta lazımdır?

- A)100 B) 2000 C) 50 D) 25 E) 5

36. Həyətdə dovşanlar və toyuqlar var. Onların başlarının sayı 49, ayaqlarının sayı isə 182-dir. Həyətdə neçə dovşan var?

- A)39 B)7 C)49 D) 42 E) 43

37. Ölçüləri 5sm, 7sm, 9sm olan düzbucaqlı paralelipedin səthinin sahəsini tapın.

- A)315 B) 70 C) 140 D)143 E)286

38. 0,1,2,3,4,5 rəqəmlərindən istifadə etməklə rəqəmləri təkrarlanmayan neçə ikirəqəmli ədəd düzəltmək olar?

- A)20 B) 30 C) 25 D) 40 E)35

39. Altı ədədin ədədi ortası 14-ə bərabərdir. Bu ədədlərdən birini çıxıldıqdan sonra ədədi orta 12 oldu. Çıxarılmış ədədi tapın.

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 24 E) 34

40. Malın qiyməti əvvəlcə 20% azaldıldı, sonra yenidən 20% azaldıldı, daha sonra isə 25% artırıldı. Malın ilkin qiyməti neçə faiz dəyişdi?

- A) 16% azaldı
B) 15% azaldı
C) 20% azaldı
D) 1% bahalaşdı
E) 12% azaldı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	D	A	A	E	A	E	B	D	C
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
B	C	A	B	E	B	E	B	C	D
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
C	C	C	C	C	A	C	B	A	A
35	36	37	38	39	40				
D	D	E	C	D	B				

Muəllimlər imtahanı İbtidai sinif

1. Hansı sozun tələffuzu zamanı qoşa saitlərin arasına "y" bitişdirici samiti artırılmır?

- A) zəif
B) bəraət
C) manə
D) radio
E) okean

2. İsmi xəbərli cümlələri seçin.

1. Deyəsən, o da məsələdən xəbərsizdir.
2. Hər tərəf qalın dumana burunmuşdur.
3. Nəzərə alın ki, uşağın boyu bapbalacadır.
4. Elə şirin-şirin danışmağın var.
5. Gərək ki, sən onu bilirsən.

- A) 1,3,4 B) 2,3,5 C) 1,3,5 D) 1,2,3 E) 3,4

3. Cümlələrdən birində quvvətləndirici ədat işlənmişdir.

- A) Ceyhun da elə fikirləşirdi.
B) Elə hey düşünürəm.
C) "Şikayətnamə" əsərini M.Fuzulimi yazmışdır?
D) Bu gün çox maraqlı bir kitab oxudum.
E) Bəşəriyyət sulh uğrunda mübarizə aparır.

4. Murəkkəb zərflər müəyyənəşdirin.

- A) hundurdaban
B) mehribanlıqla
C) adbaad
D) qacaqac
E) cəld

5. Hansı cümlədə həm miqdar sayı, həm də miqdar

zərflər işlənmişdir?

- A) Cox maraqlı kitab cox oxunur.
B) Az danışmaq cox adamın xususiyyəti olmaya bilər.
C) Az danışmaq az bilmək deyil.
D) Telefonla xeyli danışdıq.
E) Evə qədər xeyli söhbətləşdik.

6. Kar samitlə cingiltili samitin yanaşı

işlənmədiyi

sozu müəyyən edin.

- A) zəif
B) səkkiz
C) deyinən
D) ayaqdan
E) ağaclar

7. Quruluşca qarşılaşdırmalardan birində

uyğunsuzluq var:

- A) Murəkkəb feillər ayrı yazıla bildiyi halda, murəkkəb isimlər ayrı yazılmır.
B) Həm düzəltmə sifətlər, həm də düzəltmə saylar adlardan yarana bilər.
C) Murəkkəb zərflər bitişik yazıla bilər, amma murəkkəb feillər, əsasən, bitişik yazılmır.
D) Təqlidi sozlərdən həm feil, həm də isim düzəltmək olur.
E) Feillərdən isim və zərf yarana bildiyi kimi, zərflər də düzələ bilər.

8. Murəkkəb cümlələri seçin.

1. Qabağı saxlasın gizlənincə biz.
2. Rustəm kişi otaqdan çıxan kimi Pərşan Maya ilə söhbətə başladı.
3. Gundəliyə salınmış məsələlər tamamilə həll olundu, belə ki, hamı razı qaldı.
4. Elə danış ki, sonra peşman olmayasan.
5. Oxusa, başa düşər.

- A) 1,2,4 B) 3,4,5 C) 2,4,5 D) 1,3,5 E) 1,4,5

9. "Diqqətlə" sozunun fonetik təhlili ilə bağlı

doğru

fikirləri müəyyən edin.

1. Səs və hərflərin sayı bərabər deyil
2. Tərkibində kar qarşılığı olmayan bir samit səs var
3. Saitlərin sayı samitlərin sayından 2 dəfə azdır
4. 2 kar, 4 cingiltili, 3 sait səs var
5. Tələffuzu [dik'qətlə] şəklindədir

- A) 1,2,3 B) 1,3,4 C) 3,4,5 D) 2,3,4 E) 1,3,5

10. "Kitab vərəqi" birləşməsinin birinci sozunun morfoloji təhlili ilə bağlı səhv cavabı

müəyyənəşdirin.

- A) Umumi isimdir.
B) Nə? sualına cavab verir.
C) Adlıq haldadır.
D) -in şəkilcisi qəbul etsə sualı da dəyişər.
E) Yiyəlik haldadır.

12. Feildən düzələn isimlər cərgəsini göstərin.

- A) dağıntı, sağlıq, azlıq
B) kəsici, qorxaq, qırıntı

- C) surucu,qorxu,daraq
D) duzluk,birlik,yağıntı
E) duzənlik,cəki,yazı

13. "Oğuz xanlarının bir sozu iki olmazdı."Numunədə necə mənsubiyyət şəkilcili soz işlənmişdir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) yoxdur

14. Təsirlik halda olan ismin işləndiyi cümləni göstərin.

- A) Kucəmizdə alış-veriş mərkəzi tikildi.
B) Acılı-şirinli günlər arxada qaldı.
C) Gümüşi qab nənəmdən yadigardır.
D) Baba nəvəsini atıb-tuturdu.
E) Enişli,yoxuşlu dağ yolları bizi mənzilə catdırdı.

15. Aşağıdakı sozlərdən biri sintaktik usulla yaranmış coxaltma dərəcəsinde olan sifətdir.

- A) sapsarı
B) lap duzlu
C) kəmşirin
D) qarayanız
E) xırdaca

17. Aşağıdakılardan biri təsriflənən feildir.

- A) yazdıqca
B) yazmağın
C) oxuyurmuş
D) gulən
E) bilmədən

18. Nəqli kecmiş zamanda olan feilin işləndiyi cümləni göstərin.

- A) Onlar Vətən uğrunda vuruşurdular.
B) Onun bu təklifi xususi nəzərə alındı.
C) İşləməkdən hec kəs ziyan görməyib.
D) Dadaş kişi cox maraqlı adammış.
E) Məktəblilər xarici dostları ilə yazışırlar.

19. Həm hal,həm də mənsubiyyət şəkilcisi qəbul etmiş

məsdərin işləndiyi cümlə hansıdır?

- A) Bilmədiyini hec vaxt dilinə gətirmə.
B) Bizim belə oxumağımız muəllimi cox sevindirərdi.
C) Acıq havada gəzməyin faydası coxdur.
D) Kəndə getməyinin səbəbi var idi.
E) Ora getməkdən yorulmuşam.

20. Hərəkətin tərzini bildirən feili bağlamının işləndiyi cümləni göstərin.

- A) Kulək əsər-əsməz cicəklərin ətri gəldi.
B) Yenə kecmişini həsrətlə xatırlayırdı.
C) Ana paltar tikə-tikə qızı ilə söhbət edirdi.

- D) O universiteti bitirib kəndə qayıtdı.
E) Oxuduqca yadımı duşurdu.

11. Hansı cümlə uzvunun sualı duzgun deyil?

- A) mubtəda-hara?
B) xəbər-nə etməlidir?
C) zərflik-nə ucun?
D) təyin-necə?
E) tamamlıq-nə zaman?

16. Qeyri-muəyyən miqdar sayı işlənmiş cümləni göstərin.

- A) Cantasındakı kitabların sayı beşdir.
B) Azlıq coxluğa tabedir.
C) Bizim bu işdən az-cox məlumatımız var.
D) Zəng vurulandan sonra da xeyli oturdum.
E) Vətəni qorumaq bir nəfər kimi hamımızın borcudur.

21. Cəmənin uzunluğu 1 km 200 m, eni isə 800 m-dir.

Bu cəmənin hər hektarından 50 sentner ot calınarsa, cəmi necə ton ot calınar?

- A) 48 B) 480 C) 4800 D) 960 E) 1480

22. Boyuk bacı lent ucun 6 manat, kicik bacı isə 3

man.60qəp. verdi. Qızlar cəmi 8 metr lent almışlarsa, hər qız necə metr lent almışdır?

- A) 7m, 1m
B) 6m, 2m
C) 5m, 3m
D) 4m, 4m
E) 5m, 4m

23. Bəxtiyar 2 saata 40 misal, Fatimə 3 saata 50 misal,

Xoşqədəm 1 saata 15 misal həll edə bilir. Bu sürətlə uşaqlar 6 saat işləsəydilər, necə misal həll edə bilərdilər?

- A) 310 B) 318 C) 320 D) 32 E) 380

24. 90 m yol boyunca hər 30 m-dən bir maneə qoyulmuşdur. Maşın hər maneəyə catandan sonra

sürətini 2 dəfə azaltmalı olur. Maşın ilk maneəyə catana kimi 1 san vaxt sərf edərsə, butun yolu necə saniyəyə gedər.

- A) 2 B) 4 C) 5 D) 7 E) 9

25. Cay boyunca 2 korpu arasındakı məsafə 8 km-dir.

Kater bu məsafəni axın ilə 15 dəqiqəyə, geriyyə qayıdarkən 20 dəqiqəyə getdi. Cayın axma sürətini

tapın.

- A) 3 km/saat
- B) 4km/saat
- C) 5km/saat
- D) 6km/saat
- E) 7km/saat

26. Qab su ilə tam dolu olduqda cəkisi 23 kq olur. Bu

qabdakı suyun 1/3-ni boşaltsa, qabla qalan suyun

birlikdə cəkisi 16 kq olar. Qab necə kq su tutur?

- A) 15 kq B) 18 kq C) 21 kq D) 23 kq E) 25 kq

27. Səkinə Nərimana 10 manat versə pulları bərabər olar. Nəriman Səkinəyə 10 manat versə Səkinənin pulu Nərimanın pulundan 9 dəfə çox olar. Onların birlikdə nə qədər pulları var?

- A) 40 B) 50 C) 60 D) 70 E) 80

28. Uşaq 6 addım irəli, 2 addım geri getməklə cəmi

87 addım atmışdır. Uşaq ilk durduğu yerdən necə

addım irəli durmuşdur?

- A) 46 B) 47 C) 45 D) 48 E) 50

29. Yarım km-lik yolun hər iki tərəfində 20 m aralıqla tanklar düzülüb. 28 May günü munasibəti ilə hər tankdan 3 yaylım atəşi acılacaq. Tanklardan cəmi necə atəş acılacaq?

- A) 78 B) 81 C) 152 D) 156 E) 487

30. Cəlləkdə 1 qədəh su var. Hər gün bu cəlləyə onun icində olan qədər su tokulur. Bu qayda ilə 8 günə cəllək yarısına qədər dolarsa, o necə günə tam dolar?

- A) 9 B) 12 C) 14 D) 16 E) 22

31. Maşın 180 km yolu 3 saata getdi. Maşın sürətini

əvvəlki sürətinin 1/5 qədər artırırsa, 5 saniyədə nə

qədər yol gedər?

- A) 10m B) 20 m C) 60m D) 100m E) 110m

32. Dənizkənarı parkda gəzən uşağın əlindən kulək

şarı alıb aparır. Kuləyin sürəti 1 m/san-dir. 6 saniyə

sonra uşaq şarı tutmaq ucun 3 m/san sürətlə onun

arxasınca qaçmağa başlayır. Qaçmağa başlayandan necə saniyə sonra uşaq şarı tuta bilər?

- A) 3 B) 5 C) 8 D) 10 E) 12

33. 128 litr sud 3 və 5 litrlik bankalara

doldurulmuşdur. Cəmi 34 belə banka alınarsa, 3 litrlik bankaların sayının 5 misli necə olar?

- A) 20 B) 105 C) 40 D) 85 E) 93

34. Avtomobil AB şəhərləri arasındakı məsafəni 6

saata gedir. Avtomobilin sürəti saatda 15 km az olsaydı, bu yolu 8 saata gedəcəkdi. AB yolunun uzunluğunu tapın.

- A) 340 B) 320 C) 360 D) 3 E) 310

35. Coşqun 100 səhifəlik bir kitabı oxumağa başlayır.

O, kitabın hər 20 səhifəsini 40 dəqiqə oxuyur, sonra

5 dəqiqə dincəlir. Bu qayda ilə Coşqun kitabı hansı

muddətə tam oxuyub qurtarar?

- A) 200 dəqiqə
- B) 3 saat 20 dəqiqə
- C) 3 saat 40 dəqiqə
- D) 2 saat 55 dəqiqə
- E) 300 dəqiqə

36. Boyları 3 metr, 4 metr və 5 metr olan 3 ağac var.

Hər ağac həftədə 4 sm uzanır. Necə həftə sonra bu

ağacların boylarının cəmi 15 metr olar?

- A) 15 B) 20 C) 25 D) 12 E) Tapmaq olmaz

37. İki balıqçıdan biri 10, ikincisi 12 balıq tutdu.

Onlar balıqları eyni qiymətə satarkən məlum olduki, II balıqçı I-yə nisbətən 4 manat çox pul qazanıb. Hər balıqçı necə manat pul qazanıb?

- A) 20və 22
- B) 20 və 24
- C) 22və 24
- D) 24 və 26
- E) 22 və 25

38. Şəkildəki iki tərəfli pilləkənin sağ və sol tərəflərini

usta eyni ölçülərlə tikmiş olarsa, bu pilləkənin perimetrini tapın.

- A) 160sm B) 5m 35 sm C) 5m D) 6m 10 sm E) 8m

39. 1-dən 90-a qədər ədədləri 3 sırada alt-alta yazsaq, 42 ədədinin üstündə və altında duran ədədlərin cəmi necə olar?

- A) 84 B) 82 C) 86 D) 89 E) Tapmaq olmaz

40. 13 metr dərinliyi olan bir quyunun dibinə düşən

qurbağa quyudan çıxmağa can atır. Qurbağa hər gün quyuyu boyunca 5 metr yuxarı dırmaşır, 1 metr sürüşərək aşağı düşür. Qurbağa necə günə

quyudan xilas olar?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Azərbaycan dili

1. Hansı sözün tələffüz şəkli düzgün verilməyib?

- A) [mətbuat] B) [sual]
C) [bərayət] D) [a: yilə]
E) [riyal]

4. Sayların quruluşca növünü nəzərə alaraq məntiqi ardıcılığı tamamlayın.

az, beşinci, bir qadar

- A) iyirmi beş B) 30xlu
C) doqquz D) azacıq
E) ucdə iki

5. Hansı cümlədə “O” əvəzliyindən sonra vergül işarəsi qoyulmalıdır? (vergüllər buraxılmışdır)

- A) O lap ağ edib.
B) O yalnız bura gələcək.
C) O əlbəttə dəz deyir.
D) O oxuyanı zağırın.
E) O bina daha hündürdür.

3. Heç bir suala cavab vermədən cümlə üzvü ola bilirlər.

1. ara sozlər 2. xitab

3. sual əvəzliləri 4. sual ədatları

5. predikativ sozlər

- A) 1, 2 B) 3, 4 C) 3, 5
D) 2, 5 E) 1, 3

2. Feili sifət tərkibi hansı cümlə üzvü olmur?

- A) təyin B) zərflik C) ismi xəbər
D) feili xəbər E) tamamlıq

6. Aşağıdakı şəkilçilərdən hansılar həm leksik, həm

də qrammatik şəkilçi kimi düşünülə bilər?

1. -acaq 2. -ar 3. -ır 4

4. -mal 5. -as 6. -dır 4

- A) 1,3,5 B) 1,2,3,6 C) 3,4,6

- D) 1,5,6 E) 1,4,5,6

7. Omonim ola bilməz.

- A) hava B) baş C) qol
D) it E) az

8. Vurğusu ilk hecaya düşməyən sözü seçin.

- A) yəni B) dunən
C) Afrika D) fonetika
E) bəzi

9. Orfoqrafiyası yanlışdır.

- A) дьмаğ
B) тьнд - qara
C) тәр - təmiz

D) ala - ziy

E) sapsarı

10. Biri məntiqi ardıcılığı pozur.

- A) itirdi B) sıxardı
C) qazırdı D) gətirdi
E) bitirdi

11. Aşağıdakı sifətlərdən birinə “necə?” sualını vermək olmaz.

- A) gözəl B) dunənki C) ağıllı
D) iti E) qozaq

12. Biri zərf deyil.

- A) bir az B) bir 30x C) az
D) 30x E) xeyli

13. “Nə” hansı cümlədə ədat kimi işlənmişdir? (sual işarələri buraxılmışdır)

- A) Nə danışır o
B) Nə mən, nə də sən ora getməyəcəyik
C) Nə gözəl havadır
D) Nə vaxt işini qurtaracaqsan
E) Nə Arif, nə də Elnur dərs oxumayıb

14. Hansı söz iki nitq hissəsi kimi işləyə bilər?

- A) haqda B) barəsində C) tərəf
D) sarı E) ьзын

17. Feillərdən biri məchul növdədir.

- A) Urəyim дцуьндь B) Yun darandı
C) Qız cəkindi D) Mən bəzəndim
E) Sız dedik

18. Hansı sözlər həm sifət, həm də zərf kimi işləyə bilər?

1. xeyli 2. iti 3. axşam

4. dunən 5. doğru

- A) 1,3 B) 2,4 C) 3,5

- D) 2,3 E) 2,5

19. Fikirlərdən biri yanlışdır.

- A) Ъытн təsriflənməyən feillər cümlədə ismi xəbər olmur.
B) İdi, imiş hissəcikləri yalnız ismi xəbər ola bilər.
C) II və III nцv təyini sız birləşmələri mürəkkəb cümlə ьзвь olur.
D) Koməkcı nitq hissələri sız birləşmələrinin quruluşuna təsir etmir.
E) I nцv təyini sız birləşmələri bəzən parzalanmaya da bilər.

20. Hansı II növ təyini söz birləşməsinə III növə çevirmək olmaz?

- A) gəlir mənbəyi B) Xəzər dənizi
C) quş yuvası D) sinif rəhbəri
E) pişik balası

52. İki natural ədədin kvadratları fərqi 7 -ə bərabərdir. Bu ədədlərin hasilini tapın.

A) 10 B) 6 C) 18 D) 12 E) 14

53. $2 < x < 6$ və $8 < y < 11$ olduğunu bilərək, $x+y$ cəmini qiymətləndirin.

A) $8 < x+y < 19$ B) $10 < x+y < 17$

C) $2 < x+y < 11$ D) $5 < x+y < 20$

E) $16 < x+y < 66$

59. Hesablayın: ƏBOB (2100;2800)

A) 105 B) 70 C) 100 D) 350 E) 700

60. Bərabəryanlı üçbucağın yan tərəfi 13 sm, oturacağına çəkilmiş hündürlük 5 sm olarsa, bu üçbucağın perimetrini tapın.

A) 38 sm B) 36 sm C) 50 sm

D) 25 sm E) 42 sm

61. k-nın hansı qiymətində $3K75$ ədədini 9 -a böldükdə qalıq 2 olar?

A) 5 B) 9 C) 6 D) 2 E) 0

62. Turistlər əvvəlcə yolun 80% -ni sonra isə qalan yolun 80% -ni qət etdilər. Onlar bütün yolun neçə faizini qət etdilər?

A) 88% B) 96% C) 80%

D) 93% E) 92,6%

70. Çoxmərtəbəli binanın yanında 8 m hündürlüyündə şam ağacı var. Günün müəyyən vaxtında şam ağacının kölgəsinin uzunluğu 12 m, binanın kölgəsinin uzunluğu isə 36 m olur. Binanın bir mərtəbəsinin hündürlüyü 3 m olarsa,

o neçə mərtəbəlidir?

A) 8 B) 9 C) 7 D) 6 E) 10

70. Çoxmərtəbəli binanın yanında 8 m hündürlüyündə şam ağacı var. Günün müəyyən vaxtında şam ağacının kölgəsinin uzunluğu 12 m, binanın kölgəsinin uzunluğu isə 36 m olur. Binanın bir mərtəbəsinin hündürlüyü 3 m olarsa,

o neçə mərtəbəlidir?

A) 8 B) 9 C) 7 D) 6 E) 10

76. “Göydə buludlar da qoşalaşmasa, Nə ildırım çaxar, nə yağış yağar ...”

şeir parçasında hansı köməkçi nitq hissələri işlənib?

A) qoşma, bağlayıcı B) bağlayıcı, nida

C) yalnız bağlayıcı D) yalnız ədat

E) modal söz, ədat

79. Fərqləndirilmiş sözlərdən hansı zərfdir?

A) O, [mənnən] səni xəbər aldı.

B) Əli [qələmnən] yazır.

C) Əsgərlər [hünərnən] vuruşurlar.

D) [Atamnan] mən kəndə getməliyik.

E) [Mədənnən] kömür çıxaranlar bunlardır.

77. Omonim şəkilçisi vasitəsi ilə düzələn düzəltmə isim və sifət işlənmiş cümləni tapın.

A) Nərmin Həsənli ağıllı və çalışqan qızıdır.

B) N.Gəncəvi əsərlərində dünyəvi problemlərə toxunub.

C) Aysel kəndlilərin həyatını araşdırır.

D) Onun atası armudu stəkanda çay içməyi xoşlayır.

E) Yaralı əsgərləri xilas etmək çətinləşirdi.

81. Feili birləşmə ilə bağlı səhv fikri tapın.

A) “Kömək etmək” feili birləşmə deyil.

B) Frazoloji birləşmələr sabit birləşmələr olduğu üçün feili birləşmələr sayılmır.

C) Əsas tərəfi feilin təsriflənməyən formaları ilə ifadə

olunur.

D) Feili birləşmələrin tərkib hissələri arasında həmişə

yanaşma əlaqəsi olur.

E) Feili birləşmələr cümlə təhlili zamanı parçalanmır.

82. Biri quruluşca növünə görə digərlərindən fərqlənir.

A) sıxıntı B) tikinti C) çöküntü

D) yağıntı E) saralmaq

83. Nöqtələrin yerinə hansı numerativ sözlər yazılmalıdır?

1. Üç ... dəftər 2. İki ... parça

3. İki ... adam 4. Bir ... gül

A) ədəd, top, nəfər, qucaq

B) dənə, ədəd, nəfər, dəstə

C) qutu, qoşun, qutu, nəfər

D) ədəd, nəfər, top, qucaq

E) dənə, baş, metr, nəfər

84. Mənşəcə alınma olan əvəzlik hansı variantda işlənib?

A) Bu nağıl məni uşaqlığıma qaytardı.

B) Elə adamlar özlərindən başqasını bəyənmir.

C) Biz bu işdə sizinlə birgə çalışacağıq.

D) Hamı bu xəbəri eşidəndə sevindi.

E) Bəzi qızlar bu imtahanda ən yüksək bal toplayıblar.

86. “Təaccüblə” sözünün fonetik təhlilində buraxılmış səhvi tapın.

A) Ahəng qanununa tabedir.

B) Sözdə beş cingiltili, bir kar samit var.

C) Yazılışı ilə deyilişi arasında 2 fərqli məqam var.

D) Dörd hecalıdır, vurğu III hecaya düşür.

E) Sözdə uzanma hadisəsi baş verib.

85. Eyni nitq hissəsinə aid olmayan eyniköklü sözlər cərgəsini göstərin.

A) güllü, güldan

B) bağban, bağça

C) yazlıq, yazı

D) güllük, gülçü

E) gülüşmək, güldürmək

87. Hansı frazeoloji birləşmənin sinonimi düzgün göstərilməyib?

A) ağzına su alıb oturmaq - ağzını qıfıllamaq

B) dilotu yemək - dil boğaza qoymamaq

C) canını oda yaxmaq - kirpiyi ilə od qaldırmaq

D) əl tutmaq - kömək etmək

E) xoşu gəlmək - ürəyinə yatmaq

88. Sifət isimləşərkən hansı xüsusiyyətini itirmir?

A) təyin olmaq

B) əlamət bildirmək

C) necə? nəcür? hansı suallarını

D) aid olduğu ismini

E) dərəcə xüsusiyyətini

89. Hansı cümlədə “o” əvəzliyindən sonra vergül qoyula da bilər?

A) O oxuyanı tanıdı.

B) O ancaq sənə güvənir.

C) O gələndə mənə xəbər et.

D) O binada biz yaşayırıq.

E) O gülə-gülə baxırdı.

90. Cümlə təhlili zamanı parçalanmayan I növ təyini birləşmə hansı cümlədə işlənilib?

A) O taxta qapı bizimdir.

B) Nənəm bizə maraqlı nağıl danışdı.

C) Atam mənə qızıl saat bağışladı.

D) Bu anı xatirələrdən silməyəcəm.

E) Hər tərəf yaşıl otlarla bürünmüşdü.

51. 35 nəfərlik bir qrup yemək yemək üçün bir restorana girir. Bu qrupda sadəcə ayran içənlər 12 nəfər, sadəcə meyvə şirəsi içənlər 15 nəfər, heçbirini içməyən 3 nəfər vardır. Buna görə bu qrupda həm ayran, həm də meyvə şirəsi içən neçə

nəfər vardır?

A) 5 B) 8 C) 3 D) 10 E) 9

52. Aşağıdakılardan hansı boş çoxluqdur?

A) {0}

B) {Ardıcıl cüt natural ədədlər}

C) {5 ilə 6 arasındakı natural ədədlər}

D) {Sifirdən böyük natural ədədlər}

E) {5;6}

53. 2/5-i dolu olan süd qabına 3 l əlavə süd tökülsə qabın yarısı dolur. Qab tam dolu olarkən neçə l süd tutur? (qabın kütləsi nəzərə alınmır).

A) 18 B) 24 C) 27 D) 30 E) 29

63. $2 < x < 6$ və $8 < y < 11$ olduğunu bilərək, $x+y$ cəmini qiymətləndirin.

A) $8 < x+y < 19$ B) $10 < x+y < 17$

C) $2 < x+y < 11$ D) $5 < x+y < 20$

E) $16 < x+y < 66$

64. Düzbucaqlı üçbucağın iti bucaqlarından biri 400 -dir. Düz bucaq tərəsindən çəkilmiş medianla hündürlük arasındakı bucağı tapın.

A) 400 B) 100 C) 500

D) 300 E) 00

65. Perimetri 35 sm olan bərabəryanlı üçbucağın yan tərəfi oturacaqdan 5 sm kiçikdir. Üçbucağın tərəflərinin uzunluğunu tapın.

A) 7 sm, 7 sm, 21 sm B) 8 sm, 8 sm, 19 sm

C) 6 sm, 6 sm, 17 sm D) 10 sm, 10 sm, 15 sm

E) 10 sm, 12 sm, 15 sm

68. Oturacaqları 6 sm və 14 sm, yan tərəfləri 5 sm olan trapesiyanın sahəsini tapın.

A) 30 sm² B) 20 sm² C) 25 sm²

D) 60 sm² E) 15 sm²

69. Üçbucağın tən böləni qarşı tərəfi 5:8 nisbətində bölür. Qalan iki tərəfin cəmi 91 sm -

dir. Üçbucağın bu iki tərəfini tapın.

A) 40 sm, 15 sm B) 35 sm, 56 sm

C) 20 sm, 60 sm D) 21 sm, 70 sm

E) 45 sm, 46 sm

71. 35%-i 140 olan ədədin 60%-ni tapın.

A) 280 B) 240 C) 350 D) 300 E) 150

72. Yan tərəfləri 5 sm və 13 sm, kiçik oturacağı 7 sm olan düzbucaqlı trapesiyanın orta xəttinin uzunluğu neçə sm-dir?

73. Düz yolda bir sırada, bərabər məsafələrdə 10 ağac əkdilər. 3 -cü ağacla 5 -ci ağacın arası 6 m olarsa, 1 -ci ağacla 8 -ci ağacın arası neçə metr olar?

Azərbaycan dili

1. Hansı cərgədəki feillərdə zaman şəkilçisi düzgün göstərilmişdir?

A) vuruşdu, döyüşdü

B) yazılmışam, görübsən

C) bilinirsə, qazılacaq

D) barışardı, biləcəkmis

E) döyüşərmiş, məsləhətləşirdi

2. Hansı cümlələrdə ədat işlənmişdir?

1. Elə biz də bu məsələdən narahatıq.
 2. Yoxdur bu torpaqda şair sizintək.
 3. Axı mən insanam, arzularım var.
 4. Ah, nələr duyuram onun səsinde!
 5. Bir də evə gecikməyəm, lap arxayın ol.
- A) 2, 4, 5 B) 3, 4, 5 C) 1, 3, 5
D) 1, 2, 3 E) 4, 5

3. Tabeli mürəkkəb cümlələrdən birində budaq cümlə

şəxssiz, baş cümlə qeyri-müəyyən şəxslidir:

- A) Məktəblərin bağlanması az qalmışdı ki, imtahanların vaxtı elan edildi.
B) Mahizər xanım onu da yaxşı bilirdi ki, oğlanları onu unutmayacaqlar.
C) Hiss edirdik ki, müzakirələri səmərəli aparmağa çalışırlar.
D) Xəbər verdilər ki, Nailə qızını oxumaq üçün Türkiyəyə göndərir.
E) Elan etdilər ki, imtahanın qurtarmasına çox az qalıb.

4. Nümunədə hansı durğu işarələri buraxılmışdır?
Sayalı arvad ayaq saxlayıb geri döndü
Telli arvad görünmür dedi evdə oturan deyil görüm
nə
olub

(M. Süleymanlı)

- A) qoşa nöqtə, 2 tire, 2 vergül, sual işarəsi
B) qoşa nöqtə, 3 tire, 2 vergül, nöqtə
C) nöqtəli vergül, 2 tire, 3 vergül, sual işarəsi
D) qoşa nöqtə, 3 tire, 3 vergül, sual işarəsi
E) 2 tire, 2 qoşa nöqtə, 3 vergül, sual işarəsi

5. *Dialektologiya* nədir?

- A) Lüğətləri öyrənən dilçilik sahəsidir.
B) Coğrafi adları öyrənən dilçilik sahəsidir.
C) Sözlərin mənşəyini öyrənən dilçilik sahəsidir.
D) Qrammatikanın nitq hissələrini öyrənən şöbəsidir.
E) Dialekt və şivələri öyrənən dilçilik sahəsidir.

6. *Şəxssiz cümlədir, genişdir, ismi xəbərlidir.*
Şərhlər hansı cümləyə aiddir?

- A) Biz sizə qonaq gəlmişik.
B) Hər məsələyə baş qoşmazlar.
C) Yaxşılıq gözəl xüsusiyyətdir.
D) Sizi idarəyə çağırırlar.
E) İsti yay günlərindən biri idi.

7. *Səhv* yazılmış sözü göstərin.

- A) çapalamaq
B) məhrumiyyət

- C) bünövrə
D) boybuxun
E) əks-səda

8. İkinci dərəcəli üzvü ortaq olan tabesiz mürəkkəb cümləni göstərin.

- A) Yaz gələndə gecə və gündüz bərabərləşir.
B) Səhərə az qalırdı, əsgərlər əməliyyata hazır idilər.
C) Sənəm içəri girəndə məclis onu maraqla süzdü, hamı pıçıldaşmağa başladı.
D) Qardaşım cəbhədən qayıdanda boynuna sarıldım, üzgözündən öpdüm.
E) Bundan sonra xalq deyəcəkdi ki, padşahımız yaxşı adamdır.

9. Üslubların inkişaf səviyyələri haqqında fikirlərdən biri doğru *deyildir*:

- A) Bədii üslub milli-ictimai təfəkkürü əks etdirir, digər üslubların yaranması və inkişafı üçün təkanverici qüvvə olmuşdur.
B) Məişət üslubu ədəbi dilin sərbəst və şifahi nümunəsidir.
C) Elmi üslubda fikri daha yığcam şəkildə ifadə etmək üçün qrafik vasitələrdən də istifadə olunur.
D) Rəsmi-işgüzar üslubun imkanlarının genişlənməsi dövlət müstəqilliyimizin bərpası ilə bağlıdır.
E) Məişət üslubu yazılı ədəbi dildən sonra bir zəruri nitq forması olaraq yaranmışdır.

10. "*Həyatdəki bitkilər göz oxşayırdı*" cümləsindəki leksik

şəkilçilər hansı nitq hissələrinə artırılmışdır?

1. Sifət 2. İsim 3. Zərf
4. Feil 5. Əvəzlik
A) 1, 5 B) 2, 4 C) 2, 5 D) 1, 4 E) 3, 5

11. Hansı cümlədə sifət isimləşmişdir □

- A) O lap yaşlı adamlar kimi danışırdı.
B) Kiçik uşaqlar səyahəti çox sevirilər.
C) Namərdi özümə mən dost eylədim. (A. Ələsgər)
D) İgid əsgərlər mərdliklə vuruşurlar.
E) Qoca professor içəri daxil oldu.

12. Aşağıdakılardan hansılar mübtəda ola *bilmir*?

1. feili bağlama tərkibi
2. təsriflənən feillər

3. məsdər tərkibi
4. II, III növ təyini söz birləşmələri
5. şəxs və işarə əvəzlilikləri
6. isimləşmiş sifət və say
A) 1, 2 B) 3, 4, 6 C) 3, 5, 6 D) 2, 3, 5 E) 1, 4

13. Tərkib hissələri arasında yanaşma əlaqəsi olan söz

birləşmələridir:

1. ölkələrarası müqavilə
2. sənətin qüdrəti
3. çoxmərtəbəli bina
4. axşam gələndə
5. şəhərə çatar-çatmaz
6. Anarı çağırın
A) 2, 3, 6 B) 2, 5, 6 C) 4, 5, 6
D) 1, 3, 4 E) 1, 2, 3

14. “*Hər tərəf gül çələngləri ilə bəzədilmişdi*” cümləsində

əvəzliyin hansı məna növü işlənmişdir?

- A) işarə əvəzliyi
B) qeyri-müəyyən əvəzlik
C) şəxs əvəzliyi
D) sual əvəzliyi
E) təyini əvəzlik

15. Kar – cingiltili samit cütlüyü olan hansı sözün tələffüzündə daha çox fərqli məqam var?

- A) səkkizbucaqlı B) gizlənmək C) qanadlanmaq
D) kəmhövsələ E) hüquqsuzluq

16. Nümunə işgüzar sənədlərin hansı növünə aiddir?

Cəfərov Hüseyn Aslan oğlu, həqiqətən, Bakı şəhəri 15 saylı məktəbin XI sinif şagirdidir.

İdman məktəbinə təqdim etmək üçün verilir.

Məktəb direktoru:

Katib:

- A) arayış B) ərizə C) xasiyyətnamə
D) protokol E) bildiriş

17. Həmcins üzvlərin düzgün ardıcılığını göstərin.

O həm yaraşığı, həm bacarıqlı, həm də xoşxasiyyət adam idi.

Dilarə anasının sözlərinə qulaq asar, onları yadında

saxlayar, heç bir söz deməzdi.

Getdikcə sərbəstlik, hay-küy artırdı.

Gültəkin stolun üstünə süfrə saldıqdan sonra bal və qənd

gətirdi.

Gündüz qış günəşinin mülayim şüaları altında kənd nə

qədər gözəl, nə qədər sevimli görünürdü.

1. mübtəda

2. xəbər

3. təyin

4. tamamlıq

5. zərflik

A) 3, 2, 4, 1, 5 B) 3, 2, 1, 4, 5 C) 4, 2, 1, 3, 5

D) 2, 3, 5, 1, 4 E) 1, 3, 2, 5, 4

18. Kökü omonim olan bu sözü həm ismin yiyəlik halı, həm

mənsubiyyət şəkilçili söz, həm də feilin əmr şəkli kimi

başla düşmək olar:

A) gəlin B) dilin C) gözün D) yazın E) axın

19. Hansı omonimlər müxtəlif nitq hissəsinə aiddir?

1. dil 2. qaynaq 3. oynaq

4. səksən 5. hava

A) 2, 4, 5 B) 2, 3 C) 1, 3 D) 1, 4, 5 E) 3, 4

20. İsmi hallarına aid edilən əlamətlərdən biri *səhvdir*:

A) Yerlik və çıxışlıq halda olan isimlər cümlənin yalnız

tamamlığı və zərfliyi ola bilər.

B) Qeyri-müəyyən yiyəlik halda olan söz ayrılıqda heç

bir cümlə üzvü ola bilməz.

C) Mübtəda ancaq adlıq halda ola bilər.

D) Yerlik halda olan söz qoşmalarla işlənmə bilmir.

E) Təsirlik halda olan sözlər cümlənin xəbəri ola bilməz.

Azərbaycan dili

1. Ədat işlənmiş cümlələri göstərin.

1. Tək o mənim dərdimə çarə tapa bilər.

2. Şərqiyyə şəhərə tək getmişdi.

3. Tək oğulu orduya çağırırdılar.

4. Təki Qarabağımız işğalçılardan azad edilsin, hər çətinliyə dözərik.

5. O da sənintək inadkardır.

A) 1, 2, 4 B) 1, 4 C) 2, 3, 5 D) 2, 3 E) 3, 5

2. Şəxssiz cümlədir, genişdir, ismi xəbərlidir.

Şərhlər hansı cümləyə aiddir?

A) Ölkədə müxtəlif yarışlar keçirilir.

B) Baharın ilk ayı idi.

C) Tahirin ad günündə idik.

D) Şaxtalı qış günlərindən biri idi.

E) Bu məsələ ilə bağlı izahat verildi.

3. Aşağıdakılardan hansılar mübtədə ola **bilmir**?

1. modal söz
2. feili bağlama
3. feili sifət tərkibi
4. ismi birləşmələr
5. isimləşmiş zərf
6. say və məsdər tərkibi

A) 2, 3, 4 B) 1, 4, 5 C) 2, 3, 6 D) 1, 2 E) 5, 6

4. Tərkib hissələri arasında idarə əlaqəsində olan söz

birləşmələridir:

1. Xanpərinin hekayəsi
2. rəssamlığı xoşlamaq
3. bərk dartmaq
4. işdən qayıtmaq
5. cari məsələ
6. birdən gülmək

A) 2, 3, 4 B) 1, 2, 6 C) 1, 2, 4

D) 4, 5, 6 E) 3, 4, 5

5. Hansı omonimlər eyni nitq hissəsinə aiddir?

1. qarı 2. tam 3. boya

4. bar 5. çən

A) 4, 5 B) 1, 2, 4 C) 1, 3 D) 3, 5 E) 1, 2, 5

6. Həmcins üzvlərin düzgün ardıcılığını göstərin.

Mələk gözlənilməz bir təklif qarşısında qaldığından fikirli və qüssəli idi.

Fərman şirin, yalvarıcı və ümidverici bir səslə danışırdı.

Səliqə ilə geyinmiş oğlan və qızlar stol ətrafında oturmuşdular.

Qarının iftixarla dediyi bu sözlərin mənası Nazlıya da,

Surxaya da, Həsən kişiye də aydın idi.

Böyük iş yalnız insanların həyatını yaxşılaşdırdığı üçün

deyil, həm də yeni arzular yaratdığı, xoş xəyallar oyatdığı üçün gözəldir.

1. təyin
2. mübtədə
3. xəbər
4. zərflik
5. tamamlıq

A) 4, 2, 1, 5, 3 B) 1, 4, 2, 3, 5 C) 5, 4, 1, 3, 2

D) 3, 1, 5, 4, 2 E) 3, 1, 2, 5, 4

7. Kar – cingilti samit cütlüyü olan hansı sözün tələffüzündə daha çox fərqli məqam var?

A) beşcildlik B) dağistanlı C) diqqətəlayiq

D) acgözlük E) balıqçulağı

8. “*Vidadinin oğlu əlcəyini itirmişdi*” cümləsindəki leksik

şəkilçilər hansı nitq hissələrinə artırılmışdır?

1. Sifət 2. İsim 3. Zərf

4. Feil 5. Əvəzlik

A) 2, 4 B) 1, 4 C) 2, 5 D) 3, 5 E) 1, 3

9. Tabeli mürəkkəb cümlələrdən birində budaq cümlə

şəxssiz, baş cümlə qeyri-müəyyən şəxslidir:

A) Yarışın başlanmasına az qalmışdı ki, Firidun baş məşqçinin yanına çağırıldı.

B) Məktəb rəhbərliyi bilirdi ki, yazda sınaq imtahanları

aparacaqlar.

C) Səhərin açılmasına az qalmışdı ki, Tariyelə zəng vurdular.

D) Kamran irəli durdu ki, mübahisə edənləri sakitləşdirsin.

E) Məlumat verildi ki, saat üçdə müşavirədə olmalıyıq.

10. İkinci dərəcəli üzvü ortaq olan tabesiz mürəkkəb

cümləni göstərin.

A) Bir azdan güclü yağış başladı, dam-divarı uçurtdu.

B) Səhər açılmış, günəş xeyli qalxmışdı.

C) Axşam düşdü, adamların hamısı çıxıb getdi.

D) Hava isinən kimi məsləhət bu oldu ki, əkinə başlansın.

E) Səndən məktub almayanda üzüm gülmür, fikrim qarışıq.

11. Hansı cərgədəki feillərdə zaman şəkilçisi düzgün

göstərilmişdir?

A) dəyişərdim, vuruşurmuş

B) yazdırsa, gətirdi C) yazılacaq, alırıq

D) almazdım, qoparırdıq E) çalışardıq, döyüşsün

12. Üslubların inkişaf səviyyələri haqqında fikirlərdən biri

doğrudur:

A) Bədii üslub ən qədim üslub olsa da, sonradan digər

üslubların inkişafı nəticəsində aparıcılığını itirmişdir.

B) Rəsmi-işgüzar üslubun digər üslublardan geri qalması

onun digər üslublardan gec yaranmasından irəli gəlir.

C) Elmi üslub terminlərlə yazıldığına görə rəsmi-
işgüzar
üslub qədər geniş ifadə imkanları qazanmamışdır.
D) Publisistik üslub ən kütləvi və bütün üslubların
birləşdiyi üslubdur.
E) Məişət üslubu yazılı ədəbi dildən sonra bir zəruri
nitq
formasını olaraq yaranmışdır.

13. Nümunə işgüzar sənədlərin hansı növünə aiddir?
Azərbaycan Səhmdar Kommersiya Əmanət Bankı
əhalinin nəzərinə çatdırır ki, Azərbaycan
Respublikası
əmanət bankı sertifikatlarına verilən orta illik gəlir
10

faizdən 30 faizə qaldırılmışdır.

A) ərizə B) izahat C) bildiriş
D) arayış E) rəy

14. “Nərgiz uşaqlardan bəzilərinə daha çox qayğı
göstərirdi” cümləsində əvəzliyin mənacə hansı
növü
işlənmişdir?

A) şəxs əvəzliyi B) sual əvəzliyi
C) işarə əvəzliyi D) təyini əvəzlik
E) qeyri-müəyyən əvəzlik

15. Kökü omonim olan bu sözü həm ismin yiyəlik
halı, həm
mənsubiyyət şəkilçili sözü, həm də feilin əmr şəkli
kimi

başə düşmək olar:

A) çəkin B) qazın C) közün D) ayın E) sazın

16. Hansı cümlədə sifət isimləşmişdir □

A) Bənövşələr xəzəllərin arasından boylanırdı.
B) Sonrakı peşmançılıq fayda verməz.
C) Körpələrdə xüsusi bir canlanma vardı.
D) Bu dəm vaqondakı hay-küy birdən kəsildi.
E) Qapını açarkən otağa soyuq hava doldu.

17. Nümunədə hansı durğu işarələri buraxılmışdır?
Kərim onun bu hərəkətindən inciyib
Sən son vaxtlar kobud olmağa başlamışan dedi heç
olarmı Rəhman

A) qoşa nöqtə, 3 tire, 2 vergül, sual işarəsi
B) qoşa nöqtə, 2 tire, 3 vergül, nöqtə
C) qoşa nöqtə, 3 tire, 3 vergül, sual işarəsi
D) nöqtəli vergül, 3 tire, 2 vergül, sual işarəsi
E) qoşa nöqtə, 2 tire, 2 vergül, sual işarəsi

18. Etimologiya nədir?

A) Sözü mənşəyini öyrənən dilçilik sahəsidir.
B) Orfoepik normaları öyrənən dilçilik bölməsidir.
C) Sözü birləşməsinə öyrənən dilçilik bölməsidir.
D) Nitq hissələri haqqında təlimdir.

E) Dialekt və şivələri öyrənən dilçilik sahəsidir.

19. *Səhv* yazılmış sözü göstərin.

A) alimium B) ala-yarımçıq C) iftira
D) tələbat E) hüsxnət

20. Müəyyənlik bildirən yiyəlik hala aid edilən
əlamətlərdən
biri *səhvdir*:

A) Bu halda olan sözü III növ təyini sözü
birləşməsinin
birinci tərəfi olur.

B) Təsriflənən feillərlə əlaqəyə girmir.

C) Mənasına görə konkretlik bildirir.

D) Bu halda işlənən sözü cümlənin xəbəri ola bilmir.

E) *Kimin? nəyin? haranın?* suallarından birinə
cavab
verir.

Azərbaycan dili

1. Ədat işlənmiş cümlələri göstərin.

1. Tək o mənim dərdimə çarə tapa bilər.

2. Şərqiyyə şəhərə tək getmişdi.

3. Tək oğulu orduya çağırırdılar.

4. Təki Qarabağımız işğalçılardan azad edilsin, hər
çətinliyə dözərik.

5. O da sənintək inadkardır.

A) 1, 2, 4 B) 1, 4 C) 2, 3, 5 D) 2, 3 E) 3, 5

2. *Şəxssiz cümlədir, genişdir, ismi xəbərlidir.*

Şərhlər hansı cümləyə aiddir?

A) Ölkədə müxtəlif yarışlar keçirilir.

B) Baharın ilk ayı idi.

C) Tahirin ad günündə idik.

D) Şaxtalı qış günlərindən biri idi.

E) Bu məsələ ilə bağlı izahat verildi.

3. Aşağıdakılardan hansılar mübtədə ola *bilmir*?

1. modal sözü

2. feili bağlama

3. feili sifət tərkiibi

4. ismi birləşmələr

5. isimləşmiş zərf

6. say və məsdər tərkiibi

A) 2, 3, 4 B) 1, 4, 5 C) 2, 3, 6 D) 1, 2 E) 5, 6

4. Tərkib hissələri arasında idarə əlaqəsində olan
sözü

birləşmələridir:

1. Xanpərinin hekayəsi

2. rəssamlığı xoşlamaq

3. bərk dartmaq

4. işdən qayıtmaq

5. cari məsələ

6. birdən gülmək

A) 2, 3, 4 B) 1, 2, 6 C) 1, 2, 4

D) 4, 5, 6 E) 3, 4, 5

5. Hansı omonimlər eyni nitq hissəsinə aiddir?

1. qarı 2. tam 3. boya

4. bar 5. çən

A) 4, 5 B) 1, 2, 4 C) 1, 3 D) 3, 5 E) 1, 2, 5

6. Həmcins üzvlərin düzgün ardıcılığını göstərin.

Mələk gözlənilməz bir təklif qarşısında qaldığından fikirli və qüssəli idi.

Fərman şirin, yalvarıcı və ümidverici bir səslə danışdı.

Səliqə ilə geyinmiş oğlan və qızlar stol ətrafında oturmuşdular.

Qarının iftixarla dediyi bu sözlərin mənası Nazlıya da,

Surxaya da, Həsən kişiye də aydın idi.

Böyük iş yalnız insanların həyatını yaxşılaşdırdığı üçün

deyil, həm də yeni arzular yaratdığı, xoş xeyallar oyatdığı üçün gözəldir.

1. təyin

2. mübtədə

3. xəbər

4. zərflək

5. tamamlıq

A) 4, 2, 1, 5, 3 B) 1, 4, 2, 3, 5 C) 5, 4, 1, 3, 2

D) 3, 1, 5, 4, 2 E) 3, 1, 2, 5, 4

7. Kar – cingilti samit cütlüyü olan hansı sözün tələffüzündə daha çox fərqli məqam var?

A) beşcildlik B) dağistanlı C) diqqətəlayiq

D) acgözlük E) balıqqulağı

8. “Vidadinin oğlu əlcəyini itirmişdi” cümləsindəki leksik

şəkilçilər hansı nitq hissələrinə artırılmışdır?

1. Sifət 2. İsim 3. Zərf

4. Feil 5. Əvəzlik

A) 2, 4 B) 1, 4 C) 2, 5 D) 3, 5 E) 1, 3

9. Tabeli mürəkkəb cümlələrdən birində budaq cümlə

şəxssiz, baş cümlə qeyri-müəyyən şəxslidir:

A) Yarışın başlanmasına az qalmışdı ki, Firidun baş məşqçinin yanına çağırıldı.

B) Məktəb rəhbərliyi bilirdi ki, yazda sınaq imtahanları aparacaqlar.

C) Səhərin açılmasına az qalmışdı ki, Tariyelə zəng vurdular.

D) Kamran irəli durdu ki, mübahisə edənləri sakitləşdirsin.

E) Məlumat verildi ki, saat üçdə müşavirədə olmalıyıq.

10. İkinci dərəcəli üzvü ortaq olan tabesiz mürəkkəb

cümləni göstərin.

A) Bir azdan güclü yağış başladı, dam-divarı uçurtdu.

B) Səhər açılmış, günəş xeyli qalxmışdı.

C) Axşam düşdü, adamların hamısı çıxıb getdi.

D) Hava isinən kimi məsləhət bu oldu ki, əkinə başlansın.

E) Səndən məktub almayanda üzüm gülmür, fikrim qarışır.

11. Hansı cərgədəki feillərdə zaman şəkilçisi düzgün

göstərilmişdir?

A) dəyişərdim, vuruşurmuş

B) yazdırsa, gətirdi C) yazılacaq, alırıq

D) almazdım, qoparırdıq E) çalışardıq, döyüşsün

12. Üslubların inkişaf səviyyələri haqqında fikirlərdən biri

doğrudur:

A) Bədii üslub ən qədim üslub olsa da, sonradan digər

üslublarnın inkişafı nəticəsində aparıcılığını itirmişdir.

B) Rəsmi-işgüzar üslubun digər üslublardan geri qalması

onun digər üslublardan gec yaranmasından irəli gəlir.

C) Elmi üslub terminlərlə yazıldığına görə rəsmi-işgüzar

üslub qədər geniş ifadə imkanları qazanmamışdır.

D) Publisistik üslub ən kütləvi və bütün üslublarnın birləşdiyi üslubdur.

E) Məişət üslubu yazılı ədəbi dildən sonra bir zəruri nitq

forması olaraq yaranmışdır.

13. Nümunə işgüzar sənədlərin hansı növünə aiddir?

Azərbaycan Səhmdar Kommersiya Əmanət Bankı əhalinin nəzərinə çatdırır ki, Azərbaycan Respublikası

əmanət bankı sertifikatlarına verilən orta illik gəlir 10

faizdən 30 faizə qaldırılmışdır.

A) ərizə B) izahat C) bildiriş

D) arayış E) rəy

14. “Nərgiz uşaqlardan bəzilərinə daha çox qayğı

göstərirdi” cümləsində əvəzliyin mənacə hansı növü

işlənmişdir?

- A) şəxs əvəzliyi B) sual əvəzliyi
C) işarə əvəzliyi D) təyini əvəzlik
E) qeyri-müəyyən əvəzlik

15. Kökü omonim olan bu sözü həm ismin yiyəlik halı, həm mənsubiyyət şəkilçili söz, həm də feilin əmr şəkli kimi

başə düşmək olar:

- A) çəkin B) qazın C) közün D) ayın E) sazın

16. Hansı cümlədə sifət isimləşmişdir □

- A) Bənövşələr xəzəllərin arasından boylanırdı.
B) Sonrakı peşmançılıq fayda verməz.
C) Körpələrdə xüsusi bir canlanma vardı.
D) Bu dəm vaqondakı hay-küy birdən kəsildi.
E) Qapını açarkən otağa soyuq hava doldu.

17. Nümunədə hansı durğu işarələri buraxılmışdır?

Kərim onun bu hərəkətindən inciyib

Sən son vaxtlar kobud olmağa başlamısan dedi heç olarmı Rəhman

- A) qoşa nöqtə, 3 tire, 2 vergül, sual işarəsi
B) qoşa nöqtə, 2 tire, 3 vergül, nöqtə
C) qoşa nöqtə, 3 tire, 3 vergül, sual işarəsi
D) nöqtəli vergül, 3 tire, 2 vergül, sual işarəsi
E) qoşa nöqtə, 2 tire, 2 vergül, sual işarəsi

18. *Etimologiya* nədir?

- A) Sözü mənşəyini öyrənən dilçilik sahəsidir.
B) Orfoepik normaları öyrənən dilçilik bölməsidir.
C) Söz birləşməsinə öyrənən dilçilik bölməsidir.
D) Nitq hissələri haqqında təlimdir.
E) Dialekt və şivələri öyrənən dilçilik sahəsidir.

19. *Səhv* yazılmış sözü göstərin.

- A) aliminium B) ala-yarımçıq C) iftira
D) tələbat E) hüsnxət

20. Müəyyənlik bildirən yiyəlik hala aid edilən əlamətlərdən

biri *səhvdir*:

- A) Bu halda olan söz III növ təyini söz birləşməsinin birinci tərəfi olur.
B) Təsriflənən feillərlə əlaqəyə girmir.
C) Mənasına görə konkretlik bildirir.
D) Bu halda işlənən söz cümlənin xəbəri ola bilmir.
E) *Kimin? nəyin? haranın?* suallarından birinə cavab verir.

Azərbaycan dili

1. Kəmiyyət zərfliyi işlənmiş cümləni müəyyən edin.

- A) Firuz baba nəvəsi ilə işləməkdən zövq alırdı.
B) Kitabxanaya nazirlikdən xeyli kitab göndərildi.
C) Bu hadisəni sizə dəfələrlə danışmışam.
D) Rüstəm hündürboy, qarayanız, arıq bir kişi idi.
E) Ona elə gəlirdi ki, hər şey sona çatıb.

2. Hansı fikir “Məhz bu hissiyata görədir ki, hər kəs bu dünyada çiyinini ancaq gücü çatan yükün altına verir” və “Nə demişdinizsə, düz çıxdı” cümlələrinin hər ikisinə aid edilə bilər:

A) Hər iki cümlə tərkibində müəyyən şəxslə cümlələr

işlənmiş mübtədə budaq cümlələridir.

B) Budaq cümlələri əvvəl işlənmişdir.

C) Sadə cümləyə çevirmək olmur.

D) Tamamlıq budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlələrdir.

E) Təyin budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlələrdir.

3. Nümunələrin birində budaq cümləsi əvvəl gələn şərt budaq cümləsi işlənmişdir :

A) Elm axtaranı elm öyrəndiyi vaxt ölüm haqlayarsa,

o şəhid olmuşdur.

B) Kim yorulmuşsa, evinə getsin!

C) Nə vaxt qapınıza gəlib çörək istəsəm, nökərlərə

buyurun məni qovsunlar.

D) Dünya dağılsa da, mən o şərti qəbul etməyəcəyəm.

E) Hər nə desəm, qulaq asır.

4. *“Günlər keçir, o, günü-gündən yaxşılaşır”*
cümləsi ilə

bağlı hansı fikir doğrudur?

A) Həmcins mübtədali sadə cümlədir.

B) Cümlənin tərkib hissələrinin yerini dəyişdikdə məna

dəyişmir.

C) Bağlayıcı səbəb-nəticə əlaqəli tabesiz mürəkkəb

cümlədir.

D) İkinci cümlənin zərfliliyi quruluşca mürəkkəbdir.

E) Ardıcılıq əlaqəli tabesiz mürəkkəb cümlədir.

5. **Verilən tabesiz mürəkkəb cümlədəki sadə cümlələr arasında hansı məna əlaqəsi var?**

“Aşqabaddayam, Türkmən qardaşlarım alıb dövrəmi”

A) ardıcılıq

B) səbəb-nəticə

C) qarşılaşdırma

D) zaman

E) aydınlaşdırma

6. **Hansı budaq cümlədir ki, bənzətmə-müqayisə məzmunu bildirir və elə bil, sanki modal sözləri ilə işlənə bilər?**

A) tərz-i-hərəkət

B) zaman

C) yer

D) kəmiyyət

E) qarşılaşdırma

7. **Dekorasiya sözünün fonetik təhlili ilə bağlı biri səhvdir:**

A) Yazılışı və deyilişi fərqlənir.

B) Vurğu 3-cü hecaya düşür.

C) 4 cingilti, 2 kar samit var.

D) Dodaqlanan sait iştirak etməyib.

E) 5 hecalı sözdür.

8. **Bağlayıcı tabesiz mürəkkəb cümlə hansıdır?**

A) Yaz gəlib, havalar isə hələ soyuqdur.

B) Ancaq Rəhim oxuyur, Rəsul oxuya bilmirdi.

C) Gah külək qalxır, gah da bürkü olurdu.

D) Ya bu işi sən etməlisən, ya da mən başqa çarə

tapmalıyam.

E) Onun ümidi tükənmişdi, yəni bütün çarələrdən

istifadə etmişdi.

9. “Bizə elə insan lazımdır ki, ...” baş cümləsinə aid budaq cümlə nə olacaq?

A) tərzi-hərəkət budaq cümləsi

B) qarşılaşdırma budaq cümləsi

C) zaman budaq cümləsi

D) təyin budaq cümləsi

E) şərt budaq cümləsi

10 Nə? sualına cavab verən tamamlığı seçin:

A) Elə bu vaxt qapı döyüldü.

B) Sinfə müəllim çağırın.

C) Qızın adı Gülçöhrə idi.

D) Qalan işə qar yağar.

E) Güclü rəqiblə hesablaşmaq lazımdır.

11. Səhv fikri göstərin:

A) Tabesiz mürəkkəb cümlənin tərəfləri intonasiya və

tabesizlik bağlayıcıları ilə bağlanır

B) –sa² şəkilçisi ilə bağlanmış tabeli mürəkkəb cümlələrdə

baş cümlə birinci gəlir.

C) Zaman əlaqəli tabesiz mürəkkəb cümlələrin tərkib

hissələrinin yerini dəyişdikdə, əsasən, mənə dəyişmir.

D) “Biz, siz, onlar” şəxs əvəzliləri yönlük, yerlik, çıxışlıq

hallarda yer zərfliyi də ola bilər

E) Tamamlıqlar vasitəsiz və vasitəli olmaqla iki qrupa

bölünür.

12. Nümunədə hansı normalar pozulmuşdur?

Anamın gözləri şafadı, nurdu

Qəlbimdə, yolumda işıq yandırır.

Anamın gözləri vüqar, qururdu

Zehnimi, ruhumu işıqlandırır.

- A) yalnız fonetik
- B) fonetik, leksik, qrammatik
- C) yalnız leksik
- D) yalnız qrammatik
- E) fonetik, qrammatik

13. Verilənlər içərisində hansı üslubun xüsusiyyəti yoxdur?

1. *Normanın yeniləşməsi, ümumxalq dili vahidlərinin*

ədəbi dilə gəlişi bu üslubdan başlayır.

2. *Mətnəlti mənaya, çoxmənalı sözlərdən geniş*

istifadəyə yer verilmir.

3. *Nitq normalarının daha çox pozulduğu üslubdur.*

4. *Həm təsviri, həm də analitik səciyyə daşıyır.*

- A) bədii üslub
- B) elmi üslub
- C) məişət üslubu
- D) rəsmi-işgüzar üslub
- E) publisistik üslub

14. Yanlış fikri müəyyənləşdirin:

A) Nitq əsas, dil ondan törəmədir.

B) Dilin sabitliyi normaların sabitliyindən asılıdır.

C) Yazının bütün növlərindən bu gün az-çox dərəcədə

istifadə olunur.

D) Orxon-Yenisey abidələri fonografik yazıya aiddir.

E) Dil ünsiyyət vasitəsi, nitq ünsiyyət prosesidir.

15. Tərkibində yalnız qrammatik mənası olan sözün də işləndiyi cümləni seçin.

A) Biz bütün bunları sizlərdən öyrənmişik.

B) “A” qrupunun uşaqları ilə fəxr edirdik.

C) Dostlarımız bizi səmimiyyətlə qarşıladı.

D) İnsanların əməlləri onların xarakterindən xəbər verər.

E) Onlar sabah tezdən yola düşəcəklər.

16. Cümlələrin birində xəbər mübtədə ilə kəmiyyətə uzlaşmayıb:

- A) Balaca Kamal nənəsinin nağıllarını çox xoşlardı.
- B) Bahar payızın ilk aylarını Məşədi Abbasın yanında işlədi.
- C) Əsgərlər soyuq havada səngərdə keşik çəkirdi.
- D) Sən bu dəmirçilikdən niyə əl çəkmək istəmirsən?
- E) Həmin gün şəhərə qərribə səssizlik çökmüşdü.

17. Neçə gün idi ki, çiskinli payız havası başlanmışdı” cümləsinin təhlili ilə bağlı yanlış fikirləri müəyyənəldirin.

1. ← sxemli tabeli mürəkkəb cümlədir.
2. Cümlədə bağlayıcı sözdən də istifadə olunub.
3. Budaq cümlə baş cümlənin buraxılmış mübtədəsi yerində işləyib.
4. Zaman budaq cümləsidir.
5. Tərkib hissələri şəxssiz və müəyyən şəxsi

cümlələrdən ibarətdir.

- A) 2, 4 B) 4, 5 C) 3, 5 D) 1, 2 E) 1, 3

18. “Kövşənliklər, otu çalınmış biçənəklər, saralmış yamaclar, torpaq yol islanmışdı”

Cümlənin təhlili ilə bağlı doğru fikri seçin:

- A) Müəyyən şəxsi ismi xəbərli geniş cümlədir.
- B) Cümlədə həmcins təyinlər işlənmişdir.
- C) “torpaq” sözü sifətdir, necə? sualına cavab verir.
- D) Nümunədə həm ismi, həm də feili birləşmələr var.
- E) Cümlədə tabesizlik əlaqəsinə rast gəlinmir.

19. Sözlərdən hansı alınmadır?

- A) adam, təkər
- B) gün, hava
- C) yol, nəm
- D) qalın, oraq
- E) ayaq, yol

20. “Cağdan yapışaraq oturmuşdum” cümləsində altından xətt çəkilmiş sözün fonetik təhlilinə aid deyil:

A) Vurğusu sonuncu hecada deyil və ahəng qanununa

tabedir.

B) Cingiltiə samitlə başlayıb, kar samitlə bitir.

C) Sözdəki cingiltiə samitlərin sayı kar samitlərin sayından çoxdur.

D) Həm açıq, həm də qapalı sait vardır.

E) Söz hecalara ya-pı-şa-rağ kimi ayrılır

1 İYULDA MUELLİMLER UCUN SİNAQ İMTAHANI OLACAQ ZEFER KURSUNDA

TEL 012 555 12 65, 012 480 32 21

Ədəbiyyat

21. Hər mərəz çarəsini eyləmək asandı, təbib,

Mərəzi-eşqdə nə tədbir, nə fərmanın var?

Nümunə ilə bağlı verilmiş hansı fikir yanlıştır?

A) Bədii nümunə yeni dövr ədəbiyyatının III mərhələsinə

aiddir.

B) “Var” sözü şeirin rədifi kimi işlənib.

C) Nümunənin şeir vahidi S.Ə.Şirvaninin “Səni” şeirinin

şeir vahidi ilə eynidir.

D) Heca vəznində yazılmış nümunədə ərəb-fars mənşəli

sözlərdən də istifadə edilmişdir.

E) Nümunə məhəbbət mövzusunda.

22. Nədir o mənalı, dərin baxışlar?

Nədir gözlərindən axan yağışlar?

Nədir qəlbindəki payızlar, qışlar?

Nümunəsində hansı bədii ifadə vasitələri işlənmişdir?

- A) kinayə, mübaliğə B) anafora, bədii sual
C) epifora, mübaliğə D) bədii təzad, kinayə
E) epifora, kinayə

23. Verilənlərdən biri Ş.İ.Xətəinin “Dəhnamə” poemasına aid deyil.

- A) Der söylə əmin əsənmi?
Hicrimdə gözü nəmin əsənmi?
B) Ol əşk yenə mindi atı
Ümmid ilə atı sürdü qatı
C) Qış getdi, yenə bahar gəldi,
Gül bitdi və laləzar gəldi
D) Bəzəndi hər bir ağac bir gül ilə,
Ağaclar cümlə gülpirahən oldu.
E) Ol eşqimə sadıqim nə işdə,
Ol könlü arı zikrin əsənmi?

24. Uyğunluğu müəyyən edin. (H.Cavid “İblis” faciəsi)

1. “Lakin şu inadınla pərişan olacaqsın,
Bir gün gələcəkdir ki, peşiman olacaqsın”
2. “İki söz sormağ istərim sana bən,
Əcaba heç sevərmisin onu sən?”
3. “Bəslənir hər könüldə bir duyğu,
Nə yaparsın, onun da məsləki bu ...”
4. “İştə bir söz ki, büsbütün yanlış...
Yaşamaq istiyormusun, çarpış...”
5. “Pək gözəl, qismətimiz hər nə isə,

Yetişir Tanrıdan ancaq o bizə.”

I. Vasif II. Xavər III. İblis IV. Rəna V. İbn Yəmin.

- A) 1-III, 2-II, 3-IV, 4-V, 5-I
B) 1-III, 2-IV, 3-II, 4-V, 5-I
C) 1-I, 2-II, 3-III, 4-IV, 5-V
D) 1-II, 2-III, 3-IV, 4-V, 5-I
E) 1-V, 2-III, 3-II, 4-IV, 5-I

25. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Mövzusu İran tarixindən götürülmüşdür, özbaşnalıq və

dərəbəyliyin doğurduğu fəlakətlər əks olunmuşdur.

2. Hökmdar və zəmanə, zəhmət və məhəbbət kimi məsələlərə toxunulur.

3. Ailə-məhəbbət probleminə həsr olunmuş bu əsərin

qəhrəmanı timsalında ideal Azərbaycan qadınının surəti

yaradılıb.

a. “Fərhad və Şirin”

b. “Nəsrəddin şah”

c. “Aygün”

A) 1-b, 2-c, 3-a B) 1-c, 2-a, 3-b C) 1-b, 2-a, 3-c

D) 1-a, 2-b, 3-c E) 1-a, 2-c, 3-b

26. Biri Aşiq Ələsgərin yaradıcılığına aid deyil.

- A) "Pristav, naçalnik gələndə kəndə
Obanı, oymağı vururlar bəndə"
B) "Hanı mən gördüyüm qurğu-büsatlar
Dərdmənələr görsə, tez bağı çatlar"
C) "Gah zaman başına tirmə-şal bağlar
Gah olur ki, zülf gizləyib xal bağlar"
D) "İgir odur, namusunu atmasın,
Dost öluncə dostu yalan satmasın."
E) "Bu dünyanı mən təcrübə eylədim,
Namərd körpü salsa, onda ad olmaz."

27. S.Vurğunun "Vaqif" dramından verilən nümunələri aid olduğu obrazlara əsasən ardıcılıqla düzün.

1. "İndi öz əlinlə gəl öldür məni,
Nə qədər alçaldım, alçaltdım səni"
2. "Sizə kömək olsun böyük Yaradan
Bu müqəddəs kitab, müqəddəs "Quran"
3. "Ayağı çarlıq kiçik bir ölkə
Böyük Firdovsilər yaratdı bəlkə?..."
4. "Hakimin hökmü, hünəri
Onun vicdanilə qardaş olmalı!
Bizə qalmayacaq dünyanın malı..."

5. "... Bu doğrudan böyük qüdrətdir,

Hər sözü, söhbəti canlı sənətdir."

1. *Qacar* 2. *Şeyx* 3. *Vəzir*
4. *Vidadi* 5. *Xuraman*
A) 5, 2, 3, 4, 1 B) 5, 3, 2, 4, 1 C) 1, 2, 3, 4, 5
D) 5, 4, 3, 2, 1 E) 5, 2, 3, 1, 4

28. H.Cavidin dramaturgiyası ilə bağlı səhv fikri göstərin:

- A) "Ana" əsəri ədəbiyyatımızda ilk mənzum faciədir.
B) Bakı mətbəə işçilərinin həyatından bəhs edən "Şeyda" pyesi nəsrilə yazılmış faciədir.
C) Yad təsirlərin milli mənəviyyətə vurduğu zərbdən doğan faciəni "Uçurum" əsərində ümumiləşdirmişdir.
D) "Səyavuş" mənzum faciəsində sənətkar və cəmiyyət probleminə münasibətini ifadə etmişdir.
E) Saf, əsl eşqin dini etiqad üzərindəki təntənəsi "Şeyx Sənan" mənzum faciəsində öz əksini tapmışdır.

29. Verilənlərdən hansı nöqtələrin heç birinin yerinə uyğun gəlmir?

1. məzmunca bir-birinə zidd iki anlayış və ya vəziyyətin qarşılaşdırılmasına deyilir.

2. bədii əsərdə nəzərə çatdırılacaq hadisənin,

hiss -həyəcanın olduğundan güclü və qabarıq təqdim edilməsidir.

3. nitqin bədii təsir gücünü artırmaq üçün sözlərin qrammatik ardıcılığının bilərəkdən pozulmasıdır.

4. predmeti bildirən söz əvəzinə ,onunla əlaqədar başqa bir sözün işlədilməsidir.

- A) metonimiya B) inversiya C) bədii təzad
D) mübaliğə E) metafor

30.Həyatı əks etdirmə üsulu baxımından fərqli olan əsəri seçin.

- A) Ş.İ.Xətai "Ayrıılır"
B) M.Füzuli "Əql yar olsaydı"
C) H.Cavid "Maral"
D) S.Ə.Şirvani "Səni"
E) M.P.Vaqif "Bax"

31.Ardıcılığı müəyyənləşdirin:

~ Şeirlərini həm əruz,həm də heca vəznində yazmış, həzəcin yeni növünü yaratmışdır

~ Ədəbiyyatımızda satirik publisistikanın və felyeton janrının yaradıcısıdır

~ V.Şekspir, F.Şiller kimi ədiblərin əsərini dilimizə tərcümə edib.

~ Ədəbi tariximizdə ilk "Xalq şairi" kimi iz buraxıb

1. S.Vurğun

3. C.Cabbarlı

2. H.Cavid

4. C.Məmmədquluzadə

A) 1, 2, 3, 4

B) 2, 4, 3, 1 C) 4, 2, 3, 1

D) 2, 4, 1, 3

E) 4, 1, 3, 2

32.Aşıq Ələsgərin "Görmədim" şeiri ilə M.P.Vaqifin "Görmədim" şeirinin ortaq cəhətləri:

1. Eyni rədiflidir.

2. Eyni janrdadır.

3. Hər ikisi ictimai məzmundadır.

4. Hər ikisi eyni vəzndədir.

5. Hər ikisində inkarçılıq mövqeyi vardır.

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 1, 3, 5

D) 1, 4, 5

E) 1, 2, 4

33. "Səməd bəy" obrazına aid olan fikirlər hansı bənddə verilib? (C.Cabbarlı "Oqtay Eloğlu")

A) "Mən qocaman bir xalqı, onun səadətini, gələcəyini

iki nəfər qadının istirahətində fəda edə bilmərəm"

B) "Mən xam bir aktrisanı səhnəyə buraxa bilmərəm"

C) "Doğrudanmı Azərbaycan qadınlığı sənətkar bir

qız yetişdirə bilmir"

D) "Bu gün Azərbaycanın, bütün Gündoğuşun

görmədiyi xoşbəxt bir günü görürük”

E) “Mən bu işin içində idim. Özü həmişə mənə söylərdi ...”

34. H.Cavidin xüsusiyyəti verilmiş əsərlərini müəyyən edin və xronoloji ardıcılıqla düzün.

1. *Pulun, sərvətin cəmiyyətdə törədə biləcəyi faciələri*

əks etdirir.

2. *Əsl eşqin dini etiqad üzərindəki təntənəsini əks*

etdirir.

3. *Əsərdə ədib sənətkar və cəmiyyət problemlərinə*

toxunur.

4. *Kübar cəmiyyətin meşşan əxlaqının mənəvi puçluğunu açıb göstərmişdir.*

5. *Tiranlığın tənqidi əsərin əsas məqsədi olmuşdur.*

A) 1, 2, 3, 5, 4 B) 1, 3, 2, 4, 5 C) 2, 1, 4, 3, 5

D) 5, 3, 1, 2, 4 E) 1, 2, 4, 5, 3

35. S.Vurğunun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı səhv fikri göstərin:

A) Yaradıcılığının ilk illərində, əsasən, əruz vəznində

şeirlər yazmışdır.

B) “Bulaq əfsanəsi”, “Qız qayası”, “Hörmüz və Əhrimən”

kimi poemaları əfsanələr əsasında yazılmışdır.

C) “Muğan” poeması şairin öz gəzintilərindən,

səfərlərindən aldığı təəssürat əsasında yaranmışdır.

D) “Xanlar” pyesi müharibə və sülh problemləri barədə

yazılmış romantik ruhlu fəlsəfi dramdır.

E) “Şairin andı” adlı ilk şeir kitabı 1930-cu ildə çap

olunmuşdur.

36. Biri S.Ə. Şirvani yaradıcılığına aid deyil.

A) Arizin gün əvəzi aləmi nurani edər,

Gər mələklər çəkələr ərşi-müəllayə səni

B) Bir əhli-hal tapmadım aləmdə, ey könül,

Şamü-səhər bu halətə bihalət ağılaram.

C) Açıb ibrət gözü ilə bir nəzər qılsam bu dövrənə,

Hücumi-mərsiyət rəxnə salıbdır mülki-imanə

D) Bəs “Əkinçi” cəlalımızdı bizim,

Nasehi-xoşməqalımızdı bizim

E) Olmuşmu səninlə mən kimi aləmdə

Beyti, evi, məktəbi, kəlamı dağılan?

37. Məntiqi ardıcılığı davam etdirin:

1. “Uyuyur”

2. “Məzlumlar üçün”

3. ...

A) “Qız məktəbində”

B) “Çiçək sevgisi”

C) “Sevinmə, gülmə quzum”

D) “Bir ahi-məzlumanə”

E) “Öksüz ənvər”

38. “Yunan sözüdür, mənası “əlavə” deməkdir. Sözü qüvvətləndirici başqa bir sözün - təyinin əlavə edilməsinə deyilir. Məcəzi məna daşıyır ”.

Verilmiş fikirlərə uyğun nümunəni müəyyənləsdirin.

- A) Camalın günəşdir, qəmərdir üzün.
 B) Araz göz yaşıtək süzüldü axdı.
 C) Qaçdı tülkü kimi, qaçdı qabaqdan.
 D) Yaqut kənarıdır gül dodaqların.
 E) Göz dağı çəkdirin Azərbaycana.

39. **H. Cavidin “Azər” poeması haqqında səhv fikri göstərin:**

- A) Əsərin qəhrəmanı real həyatdan alınmış obrazdır.
 B) Poemada vahid süjet xətti yoxdur.
 C) Bu poemanı H. Cavid 1926-cı ildə İstanbulda olarkən yazmağa başlamış, 1928-ci ildə tamamlamışdır.
 D) “Azər” poeması lirik-epik poemadır.
 E) Azər Qərbə və Şərqə səyahət edərək gördüklərini və fəlsəfi qənaətlərini təqdim edir.

40. **C. Cabbarlı dramaturgiyası ilə bağlı yanlış fikri seçin.**

- A) Müəllifin “Solğun çiçəklər” pyesinin sonluğu M.F.Axundzadənin pyeslərini xatırladır.
 B) “Vəfalı Səriyyə” pyesinin sonluğu müəllifin Avropa-Rusiya maarifi yoluna ümid və inamını göstərir.
 C) “Ədirmə fəthi” pyesində Gənc türklər inqilabının liderlərinə xüsusi rəğbəti daha qabarıqdır.

D) “Od gəlini” 1927-ci ildə yazılmış tarixi-romantik faciədir.

E) “Aydın”, “Oqtay Eloğlu”, “Od gəlini” kimi əsərlərini mənəvi böhran illərində qələmə almışdır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	A	A	B	D	A	C	B	D	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	D	A	B	C	A	D	A	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	B	D	A	C	C	A	D	E	C
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	C	E	E	D	C	C	D	C	A

22.

1. Hansı cərgədə digər nitq hissələri ilə omonimliyi

olan qoşmalar verilmişdir?

- A) savayı, ayrı, özgə
 B) bəri, qabaq, başqa
 C) üçün, özgə, ötrü
 D) haqqında, tərəf, doğru
 E) barəsində, ilə, ki

2. Uyğunsuzluğu müəyyənləsdirin.

- A) “qeyd aparmaq”- annotasiya
 B) “cinayət işi, hərəkət” - akt
 C) Şəxsin öz xətti ilə yazılmalıdır- ərizə, izahat, tərcümeyi-hal
 D) Sonda sədr və katibin imzası olmalıdır- akt
 E) Rəsmi-işgüzar üslubun ən sərbəst formasıdır- məktub

3. Tərkibinə görə təhlili “boşanmasın” suzə ilə eyni olan ismi müəyyənləsdirin:

- A) yaşanacaqdır
 B) soruşmazsan
 C) təvazökardırlar
 D) ovxalamasın
 E) qumsallıqdadır

www. 3 e φ e p . e d y . a z

Muəllim sınaq imtahanı A variantı

4. "Xəzərin coşqun dalğalarının səsi əsəblərini sakitləşdirirdi" cümləsinin morfoloji təhlili ilə bağlı yanlış fikirləri müəyyənə bilərsiniz:

- A) Adlıq halda olan "səsi" sözü III növ təyini söz birləşməsinin əsas tərəfidir.
B) "Əsəblərini" sözü cəm, mənsubiyyət və hal şəkilçisi qəbul etmişdir.
C) Cümlədəki xüsusi isim müəyyən yiyəlik haldadır.
D) "Sakitləşdirirdi" feili düzəltmədir, icbar növdədir.
E) "Coşqun" sözü feildən düzəlmiş sifətdir.

6. Verilənlərdən hansında idarə əlaqəsi ola bilər?

1. Anam kənddən qayıtmışdı.
2. Sanki alçaq dağları bu yaradıb.
3. Işıqlı gələcək bizi gözləyir.
4. Dedikləri narahatlıq yaratdı.
5. Sevən gözüm görmür daha nursuzam.
A) 2, 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 2, 3, 5
D) 3, 4 E) 1, 4

5. Ədat işlənməmiş cümləni seçin.

- A) Namərd dünya gör işi nə yerə gətirib çıxarıb.
B) De görüm oğurluq malları kimdən aldın?
C) Nə qədər ki sən o işıqdan əl çəkmirsən, Gülnisə yatmayacaq.
D) Ay, Günəş, hətta ulduzlar da gülürdü.
E) Onun bu işlərdən xəbəri yoxdur ki?

7. "Budur, az qalmışdır, kəndlilər zatan kimi məhsullarını dəyər-dəyməzinə satacaqlar."

Numunədəki qoşmanın qoşulduğu nitq hissəsini və

yaratdığı mənəni göstərin.

- A) isim, bənzətmə mənası
B) feili sifət, bənzətmə mənası
C) feili sifət, zaman
D) məsdər, bənzətmə mənası
E) feili sifət, məsafə

8. Uyğunsuzluğu müəyyənə bilərsiniz:

1. İsim+isim sxeminə uyğun gələn I növ təyini söz birləşməsi.
2. Məsdər+isim sxeminə uyğun gələn II növ təyini söz birləşməsi.
3. Sifət+isim sxeminə uyğun gələn III növ təyini söz birləşməsi.
4. Feili sifət+isim sxeminə uyğun gələn I növ təyini söz birləşməsi.
A) dəmir iradə B) yazılmış məktub
C) yaşamaq həvəsi D) evdəkilərin söhbəti

E) gözəlliyin sirləri

9. Feili bağlamanın sintaktik vəzifəsi.

- A) Xəbər B) Təyin C) Zərflik
D) Mübtəda E) Tamamlıq

10. Hansı feil icbar novdə deyil?

- A) yazdırdım B) sildirdim
C) qazdırdım D) sökdürdüm
E) bildirdim

Azərbaycan dili

11. "Göytəpə kəndinin ucqarında- xır yolunun üst

tərəfində ızotaqlı bir bina var" cümləsindəki sozlərin leksik təhlili ilə bağlı doğru olmayan fikri müəyyənə bilərsiniz.

- A) Nümunədə həm omonim, həm də çoxmənalılıq olan söz var.
B) Nümunədəki yalnız qrammatik mənası olan söz var.
C) Nümunədə sabit söz birləşməsinə rast gəlinmir.
D) Nümunədə öz informativ funksiyasından uzaqlaşan sözlər də var
E) Nümunədə milli mənşəli sözlərin sayı daha çoxdur.

12. Sozlərdən biri milli, digəri alınmadır.

- A) qəsəbə, ərazi B) yüksəklik, uzaq
C) sönmək, dağyaradıcı D) alim, böyük
E) ərazi, diqqət

19. "Xalqın gələcəyi" və "vicdan azadlığı" - hər iki

söz birləşməsi ızın ortaq xüsusiyyətləri seçin.

1. Hər ikisi sərbəst söz birləşməsidir.
2. Hər ikisinin tərəfləri eyni anda cəmlənə bilər.
3. Hər ikisinin əsas tərəfi mənsubiyyət şəkilçilidir.
4. Hər ikisi sabit söz birləşməsidir.
5. Asılı tərəfləri isimlə ifadə olunmuşdur.

- A) 1,3,5
B) 2,4
C) 1,2,5
D) 4,5
E) 1,2,3

13. "Zulmət gecə əriyəndə toranı da cəkib üzə ilə aparır" cümləsində sozlərin morfoloji təhlilindəki səhvi göstərin.

1. Nümunədə mənsubiyyət şəkilçili bir söz var.
2. Gecə-zaman zərfləri deyil.
3. Cəkib, əriyəndə-feili bağlamadır, zaman mənası bildirir.
4. Aparır-indiki zamanda olan düzəltmə feildir.

5. İlə, da-bağlayıcıdır.

- A) 1,4
- B) 2,3,5
- C) 1,3,5
- D) 4,5
- E) 1,2

www. z e f e p . e d y . a z

16. Numunədə obrazlılığın hansı səviyyədə göstəriciləri var?

İnsanlar! Siz də gəlin, gəlin!

Bu acı həqiqəti bilin, bilin!

- A) yalnız leksik
- B) yalnız qrammatik
- C) yalnız fonetik
- D) fonetik, leksik
- E) foneti, leksik, qrammatik

17. Hansı numunədə ədəbi dilin normasının pozulması faktı yoxdur.

- A) Sözlərimdən sonra çox peşiman oldu.
- B) Onun dediyi sözlər ağıma batmadı.
- C) Səndən sonra mən getməmişdim ora.
- D) Bu sular kanallar vasitəsi ilə ötürülür.
- E) Çox keçmişəm bu dağlardan,
Durna gözlü bulaqlardan

18. Doğru olmayan fikri müəyyənədir.

- A) Dilin bioloji amillərlə bağlılığı yoxdur.
- B) Müasir çuvaş dili türk dilləri ailəsinə aid deyil.
- C) “Oyan, oyat” sözləri iltisafilik baxımından kök və şəkilçiyə ayrılır.
- D) “Bu kitab mənimkidir.” cümləsində iltisafilik pozulan söz var.
- E) Qaqauz və başqırd dilləri eyni dil qrupuna aid deyil.

15. Vurğuya görə məntiqi ardıcılığı tamamlayın.

- 1. elegiya 2. diskussiya 3. novella
- 4.

- A) dissertasiya
- B) ölgünləşmək
- C) vegetasiya
- D) monarxiya
- E) sözdəyişdirici

20. “Qəhrəmanlıqla” сызьнын fonetik təhlili ilə bağlı

doğru fikri müəyyənədir.

- A) hecaların sayı [tiyatrsünas] sözündəki hecaların sayı qədərdir.
- B) Tərkibində 4 qalın sait işlənmişdir.
- C) hecalara qəh-ra-man-nıx-nan kimi bölünür.
- D) Vurğusu “kinematoqraf” sözünün vurğusu ilə

eyni hecadadır.

E) 6 samitin qarşılığı yoxdur.

14. Uyğunluğu müəyyənədirin:

1. uzlaşma 2. idarə

a) Asılı söz əsas sözün tələbi ilə adlıq haldan çıxaraq

bu və ya digər hallara düşür.

b) II növ təyini söz birləşməsinin tərəfləri arasında olur.

c) yer zərfliyi ilə xəbər arasında olur.

d) asılı söz hec bir qrammatik şəkilçi olmadan əsas sözə bağlanır.

e) qrammatik göstəriciləri şəxs, mənsubiyyət və kəmiyyət şəkilçiləridir.

A) 1-b, 2-c

B) 1-e, 2-a

C) 1-b,e 2-a,c

D) 1-a,b 2-c,e

E) 1-d,b 2-a,c

Muəllim sınaq imtahanı A variantı

www. z e f e p . e d y . a z

Muəllim sınaq imtahanı A variantı

Ədəbiyyat

24. Verilənlər icərisində hansı dövrə aid ədəbi hadisə

yoxdur?

- 1. İlk bədii nəsrin yaranması
- 2. Realist bədii nəsrin yaranması
- 3. Poeziyada satiranın formalaşması
- 4. Poeziyada realizmin əsasının qoyulması
- 5. Tənqidi-realizm cərəyanının formalaşması

A) orta dövr

B) qədim dövr

C) yeni dövrün III mərhələsi

D) yeni dövrün I mərhələsi

E) yeni dövrün II mərhələsi

23. Xronoloji ardıcılığı tamamlayın.

1. “Pəhləvanani-zəmanə” 2. “Pəri cadu”

3. “Poçt qutusu” 4.

A) “Danabaş kəndin əhvalatları”

B) “Çay dəstgahı”

C) “Adı var, özü yox”

D) “Kitabi Əsgəriyyə”

E) “Usta Zeynal”

21. Azərbaycan ədəbiyyatında realizmin əsasın qoyaraq həm xalq şeiri ıslubunda, həm də klassik

ıslubda yazan ədib:

A) Şah İsmayıl Xətai B) Molla Vəli Vidadi

C) Məhəmməd Əmani D) Molla Pənah Vaqif

E) Məhəmməd Füzuli

25. Verilmiş nümunələrdən hansı Aşıq Ələsgər yaradıcılığına aiddir?

- A) Fələk, mərdin işini salma müşkülə,
Əhli-dili yetir sən əhli dilə.
B) Sürmə çəksin gözlərinə qaşına,
Gündə yüz yol mən dolanım başına
C) Sən sadə gözəlsən, qoyma, sevdiyim,
Məşşatələr bəzək taxa üzünə.
D) Gah zaman başına tirmə şal bağlar,
Gah olur ki, zülf gizləyib xal bağlar.
E) Meydana girəndə meydan tanıyan,
Haqqın vergisinə mən də qanıyam.

26. Qurban Səid haqqında verilmiş fikirlərdən yanlış olanları seçin.

1. Həyatının çoxunu Almaniyada keçirən müəllif yaşadığı dövrün mənzərəsini və tərcümeyi-halı ilə bağlı hadisələri "Şərqdə neft və qan" əsərində əks elətdirmişdir.
 2. Onun "Məhəbbət və neft" povestində Əbdülkərim və onu əhatə edən insanların iztirablı həyatından söz açılır.
 3. 1937-ci ildə yazılmış "Əli və Nino" əsəri Şərq-Qərb münasibətlərini geniş planda əks elətdirmişdir.
 4. "Sevgidən bixəbər kişi" povestində müəllif vətən və qürbətlə əlaqədar mətləbləri ön plana çəkmişdir.
- A) 1, 2 B) 1, 3 C) 1, 3, 4
D) 2, 4 E) 2, 3, 4

28. Aşıq Ələsgər yaradıcılığı ilə bağlı doğru fikirləri seçin.

1. Yaradıcılığının əsas qolunu məhəbbət lirikası təşkil edən sənətkarın lirik qəhrəmanı sevgilisindən ayrı düşüb, vüsal həsrəti ilə yanan bir gəncdir.
 2. Aşıq Ələsgərin hər iki "Dağlar" qoşması Vətən gözəlliklərinin tərənnümünə həsr edilmişdir.
 3. İlk dəfə olaraq o, öz şeirlərində tərənnüm etdiyi gözəli etnoqrafik xüsusiyyətləri, milli bəzək və geyimləri ilə təsvir etmişdir.
 4. Yaradıcılığında yalnız lirik növdən istifadə edən sənətkar həm xalq üslubunda, həm də klassik üslubda əsərlərin müəllifidir.
- A) 1, 2 B) 1, 2, 4 C) 1, 3
D) 3, 4 E) 1, 4

30. Uyğunsuzluğu seçin.

- A) "Füzuliyə bir nəzər"-Abdulla Sur

B) "Ölülər" haqqında təəssurat"-Seyid Hüseyn

C) "Balalara hədiyyə"-Firudin bəy Köçərli

D) "Şair, şeir pərisi və şəhərli"-Abdulla Şaiq

E) "Hali-Vətən"-Əli bəy Hüseynzadə

29. "Anamın kitabı" əsəri haqqında verilən fikirlərdən biri yanlışdır.

- A) Azərbaycançılıq və milli istiqlaliyyət ideyaları bütöv bir konsepsiya kimi əsərdə öz əksini tapır.
B) İştirakçılar haqqında məlumat əsərin bədii müqəddimə funksiyasını yerinə yetirir.
C) Əsər Rüstəm bəyin sözləri ilə başlayır.
D) Mirzə Məhəmmədəli Gülbaharı Mirzə Baxşəliyə vermək istəyir.
E) Aslan bəy əvvəlcə "yurist" təhsili almış, sonar isə peşman olaraq mal həkimi olmaq istəyirdi.

22. S.Vurğunun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı doğru

olmayan fikri müəyyənəldirin.

- A) Yaradıcılığında lirik, epik, dramatik növlərin hər üçündə yazılmış nümunələrə rast gəlmək mümkündür.
B) Dramaturgiyasında nəzmlə yanaşı, nəsrə yazılmış əsərlərə də rast gəlmək mümkündür.
C) Sənətkar mollaxana təhsili almamışdır.
D) Poemasında bəzən özü də obraza çevrilmişdir.
E) Nəğmələr prinsipi əsasında qurulmuş əsəri var.

27. Məntiqi ardıcılığı tamalayın.

1. "Ürəfa marşı"
 2. "İstiqlal bizimdir"
 3. "Dindirir əsr bizi"
 - 4.....
- A) "Kim nə deyər bizdə olan qeyrətə"
B) "Satıram"
C) "İran özümüzündür"
D) "Müxbirüssəltənəyə"
E) "Səttarxana"

www. 3 e φ e p . e d y . a 3

Muəllim sınaq imtahanı A variantı

33. Mirzəli Müçəz haqqında verilən hansı fikir yanlışdır?

- A) Cənubi Azərbaycanda molla nəsrəddinçi kimi şöhrət tapmışdır.
B) Onun "Bikarlara nəsihət" şeiri
C. Məmmədquluzadənin "Bikarlar məhəlləsi" felyetonunun təsiri ilə yazılmışdır.
C) "Hamamlarımız", "Olsun gərək" adlı satirik şeirlərini 1921-ci ildə "Molla Nəsrəddin" jurnalında çap elətdirmişdir.
D) O, öz satiralarında dövrünün bir sıra

haqsızlıqlarına toxunmuş, gördüyü məsələləri realistcəsinə tərənnüm etmişdir.

E) O, Cənubi Azərbaycanda klassik lirika janrlarını məzmunca dəyişdirərək, ənənəvi bədii formada həttə

satirik şeir yazmağın mümkünlüyünü sübut etmişdir.

36. M.F.Axundovun əsərlərini xronoloji ardıcılıqla dızyın.

1. "Hekayəti-xırs quldurbasan"
 2. "Hacı Qara"
 3. "Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər"
 4. "Mürəfiə vəkillərinin hekayəti"
 5. "Hekayəti-Müyo Jordan ..."
 6. "Hekayəti-vəziri-xani-Lənkəran"
- A) 3, 1, 5, 2, 6, 4 B) 3, 5, 1, 6, 2, 4
C) 5, 3, 1, 2, 6, 4 D) 3, 5, 6, 1, 2, 4
E) 6, 5, 4, 3, 2, 1

35. "Ucundadır dilimin həqiqətin bucuьь, Nə qoydular deyəyim,nə kəsdilər dilimi". Numunənin muəllifi hansı sənətkardır?

- A) Məhəmməd Hadi B) Əli bəy Hüseynzadə
C) Əliqulu Qəmküsar D) Mirzəli Məcəz
E) Əli Nəzmi

39. Nizami Gəncəvi yaradıcılığı ilə bağlı dızyın xususyyətləri sezin.

1. Nizami yaradıcılığa lirik şeirlə başlamış, ömrü boyu da lirik yaradıcılığını davam elətdirmişdir.
 2. Qəzəllərində mövzu baxımından dövrün ənənəsindən kənara çıxmışdır.
 3. O, öz qəzəllərində tez-tez Qızıl Arslanın və Şirvanşah Axsitanın adlarını çəkir.
 4. "Yeddi gözəl" əsərində təsvir olunan qadınlar ərəb geyimli türk gözəlləri adlanır.
 5. Nizami özü "Xəmsə" adını heç yerdə çəkməmişdir.
- A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 4, 5
D) 2, 4, 5 E) 2, 3

31. Eyni ildə baş vermiş ədəbi hadisələri sezin.

1. Ə.Hüseynzadənin "Həyat" qəzetində "Türklər kimdir, kimlərdən ibarətdir" məqaləsinin dərc olunması.
 2. "Usta Zeynal" hekayəsinin yazılması
 3. "Molla Nəsrəddin" jurnalının fəaliyyətə başlaması
 4. "Poçt qutusu" hekayəsinin yazılması
- A) 1, 4 B) 3, 4 C) 2, 3
D) 1, 2 E) 2, 4

34. Cəlil Məmmədquluzadənin dramaturgiyası ilə

bağlı yanlış fikri göstərin.

- A) Bədii yaradıcılığa pyeslə başlayan sənətkar ədəbiyyatımızda mənzum pyesin əsasını qoyub.
B) "Çay dəstgahı"ndakı nökrər Əli obrazı cavan yazıçının humanist düşüncələrini mənalandırmağa imkan verir.
C) "Kamança"pyesində real hər b səhnələrini də realistcəsinə qələmə alan sənətkar pyesi həyatı müşahidələri əsasında yazmışdır.
D) "Dəli yığıncağı" əsərindəki hadisələr zaman və məkan etibarilə dəyişdirilsə, Şura Azərbaycanında baş verən hadisələrdən söhbət getiyi aydın olar.
E) Sovet hakimiyyəti illərində qələmə aldığı "Lal", "Oyunbazlar", "Lənət" adlı səhnəciklərdə mövhumatın və cəhalətin tənqidi öz yerini tapmışdır.

37. "Molla Nəsrəddin" jurnalı haqqında verilmiş fikirlərdən biri yanlışdır.

- A) 1906-cı ildə Tiflisdə nəşrə başlayan jurnal 25 il müddətində müəyyən fasilələrlə nəşr olunmuşdur.
B) Ortaq ümumtürk ədəbi dili yaratmaq ideyasının əsas təbliğat tribunasına çevrilmişdir.
C) 1922-1931 ci illərdə Bakıda nəşr olunmuşdur.
D) Ə.Haqqverdiyev, Ə.Qəmküsar, Əli Nəzmi və digərləri jurnalın fəal əməkdaşlarından idilər.
E) "Xortdanın cəhənnəm məktubları" povesti 1907-ci ildə jurnalda nəşr olunmuşdur.

32. "Əkinzi" qəzeti ətrafında birləşən numayəndələr

sırasında verilə bilməz.

- A) Əsgər ağa Gorani
B) S.Ə.Şirvani
C) Məhbus Dərbəndi
D) Cəlil Məmmədquluzadə
E) Nəcəf bəy Vəzirov

38. M.Fəzulinin yaradıcılığı ilə bağlı doğru olmayan

fikri müəyyənləşdirin.

- A) Türkcə divanının müqəddiməsi nəsr, "Qəsidələr" və farsca divanının müqəddiməsi isə nəzmlədir.
B) Bəzi qitələrinə yaradıcılığa erkən başlaması haqqında məlumat vermişdir.
C) "Leyli və Məcnun" əsəri bu mövzuda türkcə yazılmış ilk əsər deyil.
D) Ərəbcə yazılmış yeganə əsəri "Mətləül -etiqaq" deyil.
E) Yaradıcılığında həm nəzm , həm də nəsrə

yazılmış nümunələrə rast gəlmək mümkündür.

40. Hansı numunə B.Vahabzadə yaradıcılığına aid deyil.

A) Bir deyənlə durun , ağalar!

Axı bu ölkənin öz sahibi var.

B) Yox, mən heçəm, mən yalanam,

Kitab , kitab sözlərimin

Müəllifi mənim anam!

C) Yüz -yüz itən olsun,

Min-min də bitən var.

D) Ey sözümdən əmin, özündən razı

Yalanı söylədin kimin adından...

E) Qoy quzular ayın-şayın otlasın,

sQoyunların quyruqların qatlasın.

35. M.Paşayevin əsərləri haqqında verilmiş fikirlərdən biri yanlışdır.

A) Cəmiyyətdə özünü təsdiq etməyə can atan insanların acınacaqlı taleyi “Dirilən adam” əsərində öz əksini tapıb.

B) Cənubi Azərbaycanla bağlı motivlər “Yolumuz hayanadır” əsərində verilmişdir.

C) İnsanın yaradıcı gücü “Təzə şəhər” romanında təsvir olunub.

D) Varisliyin qorunub saxlanması məsələsi “Dağlar dilə gəldi” əsərində öz əksini tapıb.

E) Ədalətsizlik prinsipləri əsasında qurulmuş ali məktəb mühiti “Açıq kitab” romanında təsvir olunmuşdur

36. Numunələrdən biri B.Vahabzadə yaradıcılığına aid deyil.

A) Bilirik,dünyaya biz niyə gəldik

O,bizi yaradan,biz ona bəndə

B) Türkün dilitək sevgili,istekli dil olmaz,

Ayrı dilə qatsa, bu, əsl dil olmaz.

C) Şəhid məzarları...Düşmənlər qənimi, Vətənin köksündə vüqarla durub.

D) Ey sözümdən əmin,özündən razı

Yalanı söylədin kimin adından

E) Qoy əysin başını vüqarlı dağlar,

Matəmi başladı böyük bir elin.

37. Kitabların nəşr tarixinin xronoloji ardıcılığını müəyyənləşdirin.

1. “Çapey” (R.Rza)

2. “Şairin andı” (S.Vurğun)

3. “Ceyran” (B.Vahabzadə)

4. “Ölüləri qəbiristanda basdırın” (İ.Şıxlı)

5. “Bahar şəbnəmləri” (H.Cavid)

A) 5, 4, 3, 2, 1 B) 5, 2, 1, 3, 4

C) 1, 2, 4, 5, 3 D) 2, 4, 1, 5, 3

E) 1, 2, 3, 4, 5

www.зeφep.edy.az

Azərbaycan dili və Ədəbiyyat

1. Reklama aid olmayan xüsusiyyətləri seçin.

1. Məşhurlaşmaq, kütləviləşmək məqsədilə bir adam və

ya bir şey haqqında məlumat verməkdir.

2. Məlumatın vaxtı, saati dəqiq göstərilməlidir.

3. Latın sözü olub “qışqırmaq” mənası verir.

4. Bir əsər, tamaşa, kinofilm və s. təhlil və tənqidini ehtiva edən yazıdır.

5. Bir adama və ya bir şeyə şöhrət qazandırmaq məqsədi daşıyır.

A) 2, 3 B) 2, 4 C) 2, 3, 5 D) 1, 4, 5 E) 1, 4

2. “Heç belə sözü başqasına deyərirmi?” cümləsindəki

sözlərin morfoloji təhlili ilə bağlı *səhv* fikirləri göstərin.

1. *heç* – qeyri-müəyyən əvəzlilikdir.

2. *belə* – sifətdir.

3. *sözü* – təsirlik halda işlənmiş sadə isimdir.

4. *başqasına* – qeyri-müəyyən əvəzlilikdir.

5. *deyərlər* – təsirli feil, *-mi* sual ədatıdır.

A) 1, 3, 4 B) 3, 4, 5 C) 1, 2, 5

D) 1, 2, 4 E) 2, 3, 5

3. Təsirlik hallı söz hansı birləşmədə işlənmişdir?

A) Xəzər dənizi B) Azərbaycan istiqlalı

C) şabalıdı torpaqlar D) elmi fəaliyyət

E) gözəlliyi duymaq

4. Tərkib hissələrindən biri şəxssiz cümlə olan tabesiz mürəkkəb cümlə hansıdır?

A) Yenə anasının sevinc duyduğu günlərindən biri idi.

B) Söz verildisə, ona əməl edilməlidir.

C) Görünür, günün batabat vaxtı imiş.

D) Gecədən xeyli keçmişdi ki, qonaqlar gəlib çıxdılar.

E) Göy otların üstündə uzandı, həmin andaca onu yuxu apardı.

5. Altından xətt çəkilmiş sözlər leksik baxımdan nədir?

1. *Bizə bircə xal lazımdır. Xal üzünə xüsusi yaraşır*

verirdi.

2. Burdan bizə bir qarış yoldur. Əvəzin işinə qarışmaq olmur.

A) sinonim B) omonim C) termin
D) çoxmənalı söz E) antonim

6. Verilənlər içərisində hansı cümlə tipinə aid xüsusiyyət **yoxdur**?

1. Xəbəri III şəxsin cəmində olur.
2. Bir sözdən ibarət olsa da, bir cümlənin ifadə etdiyi fikrə bərabər fikir ifadə edir.
3. Ən çox dram əsərlərinin remarkalarında, şeir və nəsrədə, publisistik əsərlərdə işlənilir.
4. Hamıya aid olan, bir qayda şəklində təzahür edən iş və hərəkəti bildirir.

A) şəxssiz B) adlıq cümlə C) ümumi şəxslilik
D) söz-cümlə E) qeyri-müəyyən şəxslilik

7. Hansı cümlədə **poetizm** var?

A) Külək əsir, ətraf toz-torpaq olur.
B) Ağlamaqdan göz yaşı sifətində yol salmışdı.
C) Çantadakı əşyaları bir-bir yerinə yığdı.
D) Uca dağlardakı qar yaya qədər ərimədi.
E) Cahandar ağa indi gəncliyini daha tez-tez xatırlayırdı.

8. Hansı nümunədə həmcins xəbər və həmcins zərflilik işlənmişdir?

A) Onlar bu barədə açıq danışmırdılar, lakin hərəkət və

baxışlarında bu ifadə aydın duyulurdu.

B) Rüstəm kişi bu sözləri deyə-deyə oğlunu süzürdü, oğlu da onun nə demək istədiyini, nə söyləyəcəyini yaxşı başa düşürdü.

C) Qumru bu söhbəti çoxdan eşitmişdi, amma işi çox olduğundan maraqlanmamışdı.

D) Əvvəl gileylənən fəhlələr indi heç nədən çəkinmir, həm ucadan, həm də tez-tez etiraz edirdilər.

E) Axşamdan yandırdığı ocaq sönmüşdü, otaq da, koridor da çox soyuq idi.

9. Hansı nümunədə zərf **işlənmemişdir**?

A) Elə çalışmaq müsbət bir nəticə əldə edə bilməzsən.

B) O, koridorda var-gəl edərək astaca nəşə danışdı.

C) Oyunun sonuna azca qalmış komandamız bir top da vurdu.

D) Atasını görəndə qeyri-ixtiyari ayağa qalxdı.

E) Lal-dinməz dayanmaq, yalanlara şərik olmaq istəmədi.

10. Sözlərdən hansının tərkibinə görə təhlilində **səhvə** yol verilmişdir?

A) y ü n g ü l l ə ş d i B) q o n ş u l u q d a
C) ə y l ə n c ə l ə r D) q a b a r d ı l m ı ş d ı r
E) b i r l i y i m i z

11. Hansı cümlədə baş üzvlərdən heç biri ismi birləşmə ilə ifadə **edilməyib**?

A) Səməd Vurğunun əsərləri həmişə sevilə-sevilə oxunur.

B) Milli Qəhrəman Mübariz göstərdiyi igidliyə görə bütövlükdə türk dünyasının sevgisini qazandı.

C) Oxucunu cəlb edən şeirin poetikasındır.

D) Bu nəticələr gərgin zəhmətin göstəricisidir.

E) Azərbaycan təbiəti müalicəvi bitkiləri ilə zəngindir.

12. “Mən sənə demədim ki, bu işdən biz xəbərdarıq?”

cümləsi haqqında deyilənlərdən biri **səhvdir**:

A) Baş cümlənin xəbəri sadə feillə ifadə olunmuşdur.

B) Budaq cümlə baş cümləyə tabelilik bağlayıcısı ilə bağlanmışdır.

C) Budaq cümlənin sintaktik təhlili sxeminə uyğundur.

D) Mübtədə budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlədir.

E) Hər iki cümlə müəyyən şəxslidir.

13. “İnsan var ki, dost yolunda canından keçər” tabeli

mürəkkəb cümləsi haqqında doğru fikirləri müəyyən edin.

1. Budaq cümlə baş cümləyə aydınlaşdırma bağlayıcısı ilə bağlanmışdır.

2. Budaq cümlə baş cümlədən sonra gəlib.

3. Təyin budaq cümləlidir.

4. Sadə cümləyə çevirmək mümkün deyil.

5. Mübtədə budaq cümləlidir.

6. Budaq cümlə baş cümlədəki qəlib sözü izah edir.

A) 4, 5, 6 B) 2, 4, 6 C) 1, 3, 6

D) 1, 2, 3 E) 1, 3, 5

14. Nümunədə işlənmiş köməkçi nitq hissələrinin ardıcılığını müəyyənləsdirin.

“*Ox, Nadya, mən həmişə sən deyən kimi yadımda saxlayıram ki, aktyorlara ancaq səhnədə baxmalı, onları*

həyatda görməməli...”. (C. Cabbarlı)

1. qoşma 2. bağlayıcı 3. ədat 4. nida

A) 3, 1, 2, 4 B) 4, 1, 3, 2 C) 4, 1, 2, 3

D) 2, 4, 3, 1 E) 3, 2, 4, 1

15. Feili sifətin əlamətlərindən birini sifətə aid etmək **olmaz**:

A) cümlədə təyin vəzifəsində işlənməsi

B) təsdiqdə və inkarda olması

C) *necə? nə cür? hansı?* suallarından birinə cavab verməsi

D) əlamət bildirməsi

E) aid olduğu isimdən əvvəl gəlməsi

16. “*Şərşünas*” sözünün fonetik təhlilindəki **səhvi** göstərin.

A) Hərflərlə səslərin sayı eynidir.

B) Sözdəki [q] samitinin qarşılığı [k']-dir.

C) Saitlərin 2-si açıq, 1-i qapalıdır.

D) Ahəng qanunu pozulmuşdur.

E) Üçhecalıdır və vurğu son hecaya düşür.

Mətni oxuyun və 17 – 21-ci tapşırıqları yerinə yetirin.

(1) *Dünyanın ən böyük muzeylərindən biri olan*

Ermitaj muzeyi 1764-cü ildə yaradılıb. (2)

Peterburq

şəhərində yerləşən bu muzeyə hər il beş milyondan artıq

adam baş çəkir nadir kalleksiyalara baxır. (3)

Muzey

beş binadan Qış sarayı, Kiçik Ermitaj, Köhnə

Ermitaj,

Yeni Ermitaj, Ermitaj teatrından ibarətdir. (4)

Əvvəllər

muzey rus çarlarına məxsus olduğundan yalnız xüsusi

adamlar buradakı əsərləri görə bilirdilər.

(5) *Ermitajda Azərbaycan xalqının da əsrlər boyu yaratdığı bir çox zərgərlik və müxtəlif cür toxuculuq nümunələri, eləcə də saxsı, daş, taxta üzərində oyulmuş*

unikal sənət əsərləri nümayiş etdirilir. (6) Dahi

Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin 1430-cu illərdə üzü köçürülmüş nadir nüsxəsi də bu muzeydə mühafizə olunur. (7) 1941-ci ildə məhz bu

muzeydə qeyd olunmuşdur yüksək şairimizin anadan

olmasının 800 illik yubileyi.

17. Mətnin birinci abzasında hansı durğu işarələri buraxılmışdır?

A) tire, qoşa nöqtə

B) qoşa nöqtə, dırnaqlar

C) vergül, qoşa nöqtə

D) tire, nöqtəli vergül

E) nöqtəli vergül, iki vergül

18. Mətndəki sözlərin leksik təhlili ilə bağlı düzgün cavabı

müəyyənləsdirin.

A) Alınma sözlərin hamısı Avropa mənşəlidir.

B) Bütün cümlələr alınma sözlə başlayıb milli sözlə bitir.

C) Leksik mənası olmayan sözlər işlənməmişdir.

D) Frazoloji birləşmə işlənməmişdir.

E) Sinonimlik və antonimlik xüsusiyyəti daşıyan sözlər

işlənilib.

19. Mətnin neçənci cümləsində həm leksik, həm də qrammatik norma pozulmuşdur?

A) 4-cü B) 3-cü C) 7-ci D) 1-ci E) 5-ci

20. Mətnlə bağlı fikirlərdən biri **yanlıştır**.

A) Mətnin hər iki abzasında həm sadə, həm də mürəkkəb

cümlə işlənməmişdir.

B) İsmi xəbərli cümlə işlənməmişdir.

C) Mətnə feili bağlama tərkibi işlənməyib.

D) Sintaktik əlaqələrin hər iki növünə aid

nümunələr

işlənilib.

E) Əsas nitq hissələrinin hamısına aid nümunə var.

21. Mətnin hansı cümlələrində **səhv** yazılmış söz var?

A) 2-ci, 4-cü və 6-cı B) 1-ci, 2-ci və 7-ci

C) 2-ci, 5-ci və 6-cı D) 1-ci, 3-cü və 5-ci

E) 1-ci, 4-cü və 7-ci

22. Verilən nümunələrin ardıcılığını natiqlik sənətinin

növlərinə görə müəyyən edin.

Müəllim “Əsir Azərbaycanım”(A. İldırım) şeirini xüsusi məlahətlə, emosional şəkildə şagirdlərə söyləyir.

Məktəb direktoru rəhbərlik etdiyi məktəbin problemləri barədə səlis, peşəkar nitq söyləyir.

Müəllim “Azərbaycan”(S. Vurğun) şeirinin poetik xüsusiyyətlərini aydın, rəvan dillə izah edir.

Xarici İşlər naziri BMT-də aydın şəkildə

dövlətlərarası münasibətlərdən danışır.

1. bədii natiqlik
2. akademik natiqlik
3. siyasi natiqlik
4. inzibati-idarə natiqliyi

23. Kökü feil olan, lakin feildən **düzəlməyən** sifətlər hansı cümlələrdədir?

1. Bacarıqsız sərkərdə ordunu qabağa apara bilməz.
2. İçəridə gərgin mübahisə gedirdi.
3. Sıxıntılı günlərimiz artıq arxada qaldı.
4. İşləməyən dəzgahları yağlamaq lazımdır.
5. Yaşar yorğunluqdan ayağa qalxa bilmədi.

24. “*Səkinə indi mətbəxdə təzə meyvələri yuyurdu*”

1 2 3 4 5 6

cümləsində sintaktik əlaqə baxımından hansı sözlər həm

əsas, həm də asılı tərəflərdir?

25. Verilmiş sözlərdə vurğunun hansı hecada

olması ilə

bağlı uyğunluğu müəyyən edin.

1. simfoniya
2. atlas
3. nümunə
- a. adil
- b. monitor
- c. illərlə
- d. fədakarlıqla
- e. obrazlı

Ədəbiyyat

76. N. Gəncəvinin “İsgəndərnamə” poemasında bu sözlərlə

öz övladını İsgəndərə tapşıran obraz kimdir?

...*Oğlunu tapşırırdı gənc şahzadəyə,*

And verdi, söz aldı: “Peyman ver, – deyə,

...*Onunla et çətin işdə məşvərət,*

Qılıncdan kəskindir gözəl məsləhət ...”

- A) Sokrat B) Hörmüz
- C) Əflatun D) Çin xaqanı
- E) Niqumaş

77. C. Məmmədquluzadənin “Anamın kitabı” əsəri ilə bağlı

fikirlərdən biri **səhvdir**:

- A) Əsərin mərkəzi surəti Zəhrabəyim anadır.
- B) İdeyası Vətənə, ana dilinə məhəbbətdir.
- C) Hadisələr şəhərdə, ziyalılar ailəsində baş verir.
- D) Əsərdə çarizmin senzura siyasətinə də toxunulur.
- E) Müəllifin dramaturgiya sahəsində ilk qələm

təcrübəsidir.

78. H. Cavidin “İblis” faciəsində:

*Qaldır məni, ta görməyim insandakı zülmü,
Bax, yer üzünü inlər.*

*Ya Rəbb, bu cinayət, bu xəyanət, bu səfalət
Bulmazmı nəhayət?*

İnsanları xəlq etmədə var, bəlkə də, hikmət,

İblisə nə hacət? – deyə Allaha müraciət edən obraz:

- A) İbn Yəmin B) İxtiyar şeyx C) Mələk
- D) Arif E) Vasif

.

1. Yalançı ruhanilər
2. Qarabağ kəndlərində olan oğurluq
3. Dövlət məmurları və məhkəmələr
4. Sevənlərin arasına girən əğyar
5. Xalqa zülm edən mülkədar və bəylər

A) 3, 4, 5 B) 1, 2, 4 C) 2, 4, 5

D) 2, 3, 5 E) 1, 3, 5

80. M. Füzuli yaradıcılığı ilə bağlı **səhv** fikir hansıdır?

A) “Leyli və Məcnun” əsərində şəxsiyyət azadlığı problemi qaldırılır.

B) “Əql yar olsaydı ...” qəzəli rəməl bəhrində yazılmışdır.

C) Şairin islam dinin böyük şəxsiyyətlərinə həsr etdiyi

qəsidələri vardır.

D) Şair türk dilində olan divanının girişində qəsidə, qəzəl və məsnəvi janrlarına öz münasibətini bildirir.

E) “Həft cam” poeması fars dilindədir.

81. Aşağıda verilmiş əsərləri yazılma ardıcılığına görə

düzün.

1. N. Gəncəvi. “Xosrov və Şirin”

2. “Dastani-Əhməd Hərəmi”

3. Ş.İ. Xətayi. “Dəhnamə”

4. A. Ərdəbili. “Fərhadnamə”

5. F. Təbrizi. “Bəxtiyarnamə”

A) 1, 3, 2, 4, 5 B) 1, 2, 3, 5, 4 C) 2, 5, 1, 3, 4

D) 2, 1, 4, 5, 3 E) 1, 2, 4, 3, 5

82. M. İbrahimovun “Böyük dayaq” romanı ilə bağlı doğru

fikirləri seçin.

Rüstəm kişi:

1. Əsasən, müsbət obraz kimi təqdim edilmişdir.

2. Şəxsiyyətə pərəstişin əsas əlamətlərini özündə əks

etdirir.

3. Hər zaman “Xalqdan böyük arxa yoxdur” fikri ilə

hərəkət edir.

4. Yastı Salman, Lal Hüseyin, Yarməmməd kimi yenilikçi gənclərə inkişaf üçün şərait yaradır.

5. Hər bir işdə yalnız özünə güvənir.

A) 1, 2, 3 B) 2, 4, 5 C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 5 E) 3, 4, 5

83. Nümunələrdəki bədii təsvir və ifadə vasitələrinin

işlənmə ardıcılığını müəyyən edin.

Laçının var, tərmanın var,

Çoxlu şirin dastanın var. (Ə. Cavad)

Qarabağın yaylağını

Meşə örtmüş duman kimi. (Ə. Tudə)

Xəzər coşar, xəbər salar Kürünə

Axıb gedər Kür sürünə-sürünə. (A. İldırım)

Yelləndikcə kiçik yürük

Gedib dəyir bu ulduzdan o ulduza. (X. Rza)

1. Epitet

2. Mübalığə

3. Təşbeh

4. Metafor

A) 1, 3, 2, 4 B) 4, 3, 2, 1 C) 3, 4, 1, 2

D) 1, 3, 4, 2 E) 2, 4, 1, 3

84. İ. Nəsiminin "Yanaram" rədifli qəzəli ilə bağlı *səhv*

fikirləri seçin.

1. Aşiq sevgilisindən uzaqda olduğu üçün gecə-gündüz

yandığını bildirir.

2. Aşiq sevgilisinə qovuşmağı arzu etdikcə yanğısı azalmağa başlayır.

3. Aşiqin yanmasının real səbəbi onun sevgilisinə qovuşmağa həvəs göstərməməsidir.

4. Yanan aşiqin içindən çıxan tüstü bütün kainatı bürümüşdür.

5. Aşiq öz yanğını sevgilisindən gizli saxlayır.

A) 2, 3, 5 B) 1, 4, 5 C) 1, 2, 4

D) 3, 4, 5 E) 1, 2, 3

85. Hansı bəndlərdə Yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatının III

mərhələsi ilə bağlı uyğunluq pozulmuşdur?

1. "Vəfalı Səriyyə" (C. Cabbarlı) – Azərbaycan xalqının

milli taleyi problemini əks etdirən əsər

2. "Pəri Cadu" (Ə. Haqverdiyev) – cəmiyyətdə baş verən mürəkkəb hadisələr və bənzərsiz insan taleləri

3. "Ölümlər" (C. Məmmədquluzadə) –

Azərbaycandakı

milli istiqlal mücadiləsinin faciəli aqibəti

4. "Ruhum" (M.Ə. Sabir) – Azadlıq duyğularının satirik

planda ifadəsi

5. "Maral" (H. Cavid) – Pulun cəmiyyətdə törədə biləcəyi faciələrin əks etdirilməsi

A) 2, 4, 5 B) 1, 3, 5 C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 4 E) 2, 3, 5

86. C. Cabbarlı haqqında doğru fikirləri seçin.

1. Müasir Azərbaycan ədəbi-bədii dilinin inkişafına əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

2. Kiçik komediyalar yazmışdır.

3. C. Cabbarlı özü Oqtay obrazının prototipi sayıla bilər.

4. Ədəbi yaradıcılığa kiçik pyeslərlə başlayıb.

5. Əruz vəznində şeirlər yazıb.

6. "Açıq söz" qəzetini təsis etmişdir.

A) 2, 3, 6 B) 2, 4, 6 C) 1, 2, 5

D) 1, 3, 5 E) 3, 4, 5

87. Hansı bənd doğru fikirlərdən ibarətdir?

B. Vahabzadə "Gülüstan" poemasında Vətənin parçalanmasına görə:

1. Əsl günahı Vətən oğullarının laqeydliyində görür.

2. Gah romantik etirazını bildirir, gah da sanki acı mərsiyə söyləyir.

3. Müqavilə kağızını, sərhəd dirəklərini və Araz çayını

qınayır.

4. Tomrislərin, Koroğluların, Babəklərin ruhunu təhqir

olunmuş sayır.

5. Qiyam qaldırıb ədaləti bərpa etməyi vacib hesab edir.

A) 2, 4, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 5 E) 2, 3, 5

88. "Dədə Qorqud" eposu ilə bağlı doğru fikirləri seçin.

1. Eposda nəsrə nəzm bir-birindən kəskin şəkildə fərqlənir.

2. Dastanın əvvəlki boylarında oğuzların birliyindən danışılır.

3. Oğuz eli qədimlərdən gələn müqəddəs ənənələr əsasında idarə edilir.

4. Oğuz elinin başçısı Bayandır xandır.

5. Eposu düzüb-qoşan başqa ozanlar, ilk ifaçısı isə Dədə

Qorquddur.

A) 1, 2, 5 B) 2, 4, 5 C) 1, 3, 4

D) 2, 3, 5 E) 2, 3, 4

89. M.F. Axundzadənin pyeslərində bir-biri ilə əks qütblər

təşkil edən obrazlar yaradılmışdır. Hansılar həmin obrazların sırasına daxil edilə **bilməz**?

1. Lənkəran xanı və Mirzə Həbib

2. Hacı Nuru və molla İbrahimxəlil

3. Şahbaz bəy və müsyo Jordan

4. Səkinə xanım və Ağa Mərdan

5. Müsyo Jordan və Dərviş Məstəli şah

A) 1, 4 B) 2, 3, 5 C) 1, 2, 5 D) 3, 4 E) 1, 3

90. Aşıq yaradıcılığı ilə bağlı doğru fikirləri göstərin.

1. Şifahi xalq ədəbiyyatına aid olduğu üçün aşıq yaradıcılığının yazılı ədəbiyyatla bağlılığı yoxdur.

2. Azərbaycan yazılı ədəbiyyatı XIV əsrdən başlayaraq

daha çox aşıq ədəbiyyatının təsiri altında öz inkişafını

müəyyənləşdirmişdir.

3. Səfəvilər sarayında toplaşmış aşıqlar ordunun döyüş

əzminin güclənməsində xüsusi rol oynamışlar.

4. XVII–XVIII əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatının İntibah

dövrünü aşıq yaradıcılığından ayrı təsəvvür etmək mümkün deyildir.

5. Aşıq yaradıcılığının əsas mövzusu gözəllərin və məhəbbətin tərənnümüdür.

A) 2, 3 B) 2, 4, 5 C) 1, 3, 5 D) 3, 4, 5 E) 1, 4

91. Roman haqqındakı fikirlərdən biri **səhvdir**:

A) Romanın əsasında əksətdirmə üsulu kimi tərənnüm

durur.

B) Romanlar həm nəsr, həm də nəzmlə yazılır.

C) Romanda hadisələrin əhatə dairəsi geniş, surətlərin

sayı daha çox olur.

D) Çox geniş hadisələri əks etdirən romanlar silsilə təşkil edərək dilogiya, trilogiya yaradır.

E) Tarixi şəxsiyyətlərlə əlaqədar hadisələri əks etdirən

romanlar tarixi roman adlanır.

92. Bədii parça hansı əlamətlərinə görə dramatik nümunə

hesab edilə bilər?

Arif (sinirli). Məhv olsa da həp bənliyim, uymam sana,

dəf ol!

İblis. Durmam, gedərim ... (qəhqəhə ilə çəkilir)

Arif. Haydı, çəkil, işte aşıq yol!...

(H. Cavid)

1. Dialoq formasında olduğuna görə

2. H. Cavid tərəfindən yazıldığına görə

3. Nəzmin xüsusiyyətlərini daşdığına görə

4. Remarkadan istifadə edildiyinə görə

A) 1, 2 B) 1, 4 C) 2, 3 D) 2, 4 E) 1, 3

93. Ardıcılığı nəzərə almaqla uyğunluğu müəyyən edin.

“Gül açdı”, “Qatır Məmməd”, “Turac”, “Üç bacı”, “Şuşa”

A) əfsanə, dastan, nağıl, rəvayət, mahnı

B) mahnı, dastan, əfsanə, nağıl, rəvayət

C) nağıl, əfsanə, dastan, rəvayət, mahnı

D) əfsanə, dastan, rəvayət, mahnı, nağıl

E) mahnı, nağıl, rəvayət, əfsanə, dastan

94. Eyni dövrə aid verilmiş ədəbi hadisələri hansı bəndlə

davam etdirmək olar?

1. Vahid süjet xəttinə malik və geniş epik lövhələri əks

etdirən ilk poemaların yaranması

2. Həm bədii nəsrin, həm də poemanın ilk

nümunələrinin

yaranması

3. Farsca yazmaq ənənəsinin formalaşması

4. Məhəbbət mövzusunda ilk epik əsərlərin qələmə alınması

5. ...

A) Nizami ənənələri əsasında poemaların yaranması

B) Divan ədəbiyyatında ərəb şeiri janrları ilə yanaşı, türk

şeiri janrlarından istifadə olunması

C) Ədəbiyyatın həm saraylarda, həm də saraylardan kənarında yaranması

D) “Dəhnamə” mövzusunda əsərlərin qələmə alınması

E) Quran motivləri əsasında epik şeir örnəklərinin yaranması

95. Tərənnüm əsasında yazılmış əsərlər sırasında verilə

bilməz:

1. S. Vurğun. “Vaqif”

2. M.Ə. Sabir. “Səttarxana”

3. Q. Zakir. “Gəlsin”

4. R. Rza. “Rüşvətxorlar mərsiyəsi”

5. M.P. Vaqif. “Bəri bax”

A) 1, 4 B) 1, 3 C) 1, 3, 5 D) 2, 3, 5 E) 2, 4

96. S. Vurğunun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı doğru **olmayan** fikir hansıdır?

- A) Bir müddət pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur.
- B) Bütün pyeslərini nəzmlə və heca vəznində yazmışdır.
- C) “Aygün” mənzum romanı ailə və məhəbbət problemlərinə həsr olunmuşdur.
- D) 1932-ci ildə “Fənar” adlı şeirlər kitabı nəşr olunmuşdur.
- E) “Şəfqət bacısı” şeiri məhəbbət mövzusunda.
- 97.** M.P. Vaqifin “Görmədim” müxəmməsi ilə bağlı doğru fikir hansıdır?
- A) Hər bəndi dörd misradan ibarətdir.
- B) Sözlər, ifadələr həqiqi mənadan çox məcazi mənada işlənib.
- C) Lirik növdə olsa da, tərənnümə yer verilməmişdir.
- D) Şair yalnız başına gələn hadisələrdən bəhs edərək öz mövqeyini bildirir.
- E) Mövcud problemləri aradan qaldırmağın mümkün olduğunu görən şair hamını mübarizəyə səsləyir.
- 98.** H. Caviddən fərqli olaraq, ...
- A) B. Vahabzadə dram əsərlərini həm nəsrə, həm də nəzmlə yazmışdır.
- B) C. Cabbarlı Türkiyə həyatı ilə bağlı əsərlər yazmışdır.
- C) S. Vurğun dram əsərlərini heca vəznində yazmışdır.
- D) M. Hadi poema yazmışdır.
- E) R. Rza hər üç ədəbi növdə əsərlər yazmışdır.
- 99.** Mir Cəlalın “Bir gəncin manifesti” əsərinin məzmunu ilə bağlı ardıcılığı göstərin
1. Kimsəsiz Baharın qarlı qış günündə küçədə qalması
 2. Məşədi Abbasın tapşırığı ilə usta Murtuzun Baharın saçını qaydaya salması
 3. Sonanın Baharın paltarını almaq üçün Qarınca xanıma yalvarması
 4. Baharın arabaçının evində qalması
 5. Baharın Kəmfürsətoğluna nökrəçilik etməsi
- A) 3, 5, 4, 2, 1 B) 2, 5, 3, 4, 1 C) 2, 5, 1, 4, 3 D) 5, 1, 4, 3, 2 E) 3, 5, 1, 4, 2
- 100.** Tarixi mövzuda yazılmış əsərləri göstərin.

1. “Şeyx Sənan” (H. Cavid)
 2. “Ədirnə fəthi” (C. Cabbarlı)
 3. “Hacı Qara” (M.F. Axundzadə)
 4. “Dar ağacı” (S. Vurğun)
 5. “Mahnı dağlarda qaldı” (İ. Əfəndiyev)
 6. “Heydərbabayə salam” (M. Şəhriyar)
- A) 2, 3, 6 B) 2, 4, 5 C) 1, 2 D) 1, 3, 4 E) 5, 6

Azərbaycan dili və Ədəbiyyat

1. Feili sifətin əlamətlərindən birini feili bağlamaya aid

etmək *olmaz*:

- A) təsdiq və inkarda olması
- B) tərkib yarada bilməsi
- C) xəbər vəzifəsində işləmə bilməsi
- D) feilin müxtəlif qrammatik mənə növlərində ola bilməsi
- E) təsirli və təsirsiz olması

2. “*İnsan var ki, dost yolunda canından keçər*” tabeli

mürəkkəb cümləsi haqqında *səhv* fikirləri müəyyən edin.

1. Budaq cümlə baş cümləyə aydınlaşdırma bağlayıcısı ilə bağlanmışdır.
 2. Budaq cümlə baş cümlədən sonra gəlib.
 3. Mübtəda budaq cümləlidir.
 4. Sadə cümləyə çevirmək olmur.
 5. Budaq cümlə baş cümlədəki qəlib sözü izah edir.
 6. Təyin budaq cümləlidir.
- A) 1, 2, 6 B) 3, 4, 6 C) 3, 4, 5 D) 2, 4, 5 E) 1, 3, 5

3. “*Sənsiz güllər açılmasın, axar sular dayansın*” (C. Cabbarlı) cümləsi haqqında deyilənlərdən biri *səhvdir*:

- A) Tərkib hissələrindən biri şəxssiz cümlədir.
- B) İki sadə cümlədən ibarət tabesiz mürəkkəb cümlədir.
- C) İkinci cümlənin sintaktik təhlili sxeminə uyğundur.
- D) Hər iki tərkib hissə geniş cümlədir.
- E) Hər iki sadə cümlənin xəbəri feilin əmr şəklindədir.

4. Hansı nümunədə həmcins təyin və həmcins tamamlıq işlənmişdir?

- A) Bayram həmin gün kədərli idi: kənddə tək və kimsəsiz qoyub gəldiyi ailəsi onu narahat edirdi.
- B) Bağban yanaqları solmuş, arıqlamış Arazı və qaşqabaqlı dayanmış Niyazi tanıya bilmədi.

- C) Qırmızı, ağ güllər həyəətə xüsusi gözəllik verirdi.
D) Kəmalə Muradı da, məni də görmədiyi üçün tanımadığı hündür oğlana yanaşdı.
E) Solmaz kiçik, qaranlıq otağa keçdi, bacısı ilə dərdləşdi.

5. Nümunədə işlənmiş köməkçi nitq hissələrinin ardıcılığını müəyyənəldirin.

“Ox, zavallı bacım! Sənsən? Səadətini tanrım qədər sevdiyim bu xalq bircə səni də yaşatmadı”. (C. Cabbarlı)

1. qoşma 2. bağlayıcı 3. ədat 4. nida
A) 1, 2, 3, 4 B) 4, 3, 2, 1 C) 4, 3, 1, 2
D) 4, 1, 3, 2 E) 3, 1, 2, 4

6. “İttihamnamə” sözünün fonetik təhlilindəki *səhvi* göstərin.

- A) Səslərlə hərflərin sayı bərabərdir.
B) Vurğu sonuncu hecaya düşür.
C) Sözdə qoşa [t] samitindən istifadə edilmişdir.
D) Ahəng qanunu pozulmuşdur.
E) Sözdə uzun tələffüz olunan sait vardır.

7. Verilənlər içərisində hansı cümlə tipinə aid xüsusiyyət *yoxdur*?

1. İş icra edən ya bir nəfərdən, ya da bir qrup şəxsdən ibarət olur, lakin onlar qeyri-müəyyən olur.
2. Çox vaxt dialoqda sual cümlələrinin cavabı kimi işlənir.
3. İnsanın həyəcan və düşüncələrini yığcam və təsirli ifadə etmək üçün ən yaxşı vasitələrdəndir.
4. Xəbəri həm II şəxsin təki, həm də III şəxsin cəmində olur.

- A) adlıq cümlə B) qeyri-müəyyən şəxсли
C) söz-cümlə D) şəxssiz E) ümumi şəxсли

8. Hansı cümlədə baş üzvlərdən heç biri ismi birləşmə ilə ifadə *olunmayıb*?

- A) Təhsil islahatı tezliklə öz bəhrəsini göstərəcəkdir.
B) Ən müqəddəs nəgmə ana laylasıdır.
C) Vətəni qorumaq hamımızın borcudur.
D) Nizamının poemaları onu dünyada məşhurlaşdırmışdır.
E) İş icraçısı Həsən böyük təcrübə qazanıbdir.

9. Tərkib hissələrindən biri qeyri-müəyyən şəxсли cümlə olan tabesiz mürəkkəb cümlə hansıdır?

A) Sanki, başına qaynar su tökdülər, bədəni gizildəməyə başladı.

B) Atalar deyib ki, bu günün işini sabaha qoymazlar.

C) Bu xəbəri eşidəndə, elə bil, onu yuxudan oyatdılar.

D) Sən razı olarsan, mənim haqqımda pis danışıqlar?

E) Bir neçə gün idi ki, təmir işlərinə başlamışdılar.

10. Hansı nümunədə zərf *işlənmişdir*?

A) Şimal tərəfdən qəflətən güclü külək başladı.

B) Hər kəsin dediyinə kor-koranə inanmaq cahillikdir.

C) Onun belə danışığı ətrafdakılarda şübhə doğururdu.

D) Kəndə çatmağa azca qalmış maşınımızın yanacağı qurtardı.

E) Gəlsin, dinməz-söyləməz kağızları versin.

11. Sözlərdən hansının tərkibinə görə təhlilində *səhvə* yol verilmişdir?

- A) şəhidlik
B) süpürgəçi
C) suvaqçı lıqdan
D) alıcı
E) s i x i n t i dan

12. Reklama aid olan xüsusiyyətləri seçin.

1. Məşhurlaşmaq, kütləviləşmək məqsədilə bir adam və ya bir şey haqqında məlumat verməkdir.
2. Məlumatın vaxtı, saati dəqiq göstərilməlidir.
3. Latın sözü olub “qışqırmaq” mənası verir.
4. Bir əsər, tamaşa, kinofilm və s. təhlil və tənqidini ehtiva edən yazıdır.
5. Bir adama və ya bir şeyə şöhrət qazandırmaq məqsədi daşıyır.

- A) 2, 3, 5 B) 1, 4 C) 1, 4, 5 D) 2, 3 E) 1, 3, 5

13. Hansı cümlədə *poetizm* var?

- A) Göyün üzünə səpələnmiş ulduzlar tez-tez göz qırırdı.
B) O, axşam qaranlığında gözünü yumub keçmiş xatırlayırdı.
C) Yağış yağır, şimşək çaxırdı.
D) Təqaüdünün hamısı Cavanşirin cibində idi.
E) Yaşın artdıqca daha romanlara, kinolara inanmırsan.

14. Təsirlik hallı söz hansı birləşmədə işlənmişdir?

A) həyatı əsər B) Baykal gölü C) vətənin azadlığı
D) zehni iş E) yaxşılığı qiymətləndirmək

15. Altından xətt çəkilmiş sözlər leksik baxımdan nədir?

1. *Yaş öz işini görür. Paltar yaş idi.*
2. *Yaman ov həvəskarısən, ay zalım. Anam tez-tez əlləri ilə alnını ovurdu.*

A) çoxmənalı söz B) termin C) omonim
D) sinonim E) antonim

16. “*Heç belə sözü başqasına deyərlərmi?*” cümləsindəki

sözlərin morfoloji təhlili ilə bağlı düzgün fikirləri göstərin.

1. *heç* – inkar ədatdır.
2. *belə* – işarə əvəzliyidir.
3. *sözü* – mənsubiyyət şəkilçili isimdür.
4. *başqasına* – mənsubiyyət və yönlük hal şəkilçisi qəbul edib.
5. *deyərlər* – təsirsiz feil, *-mi* qüvvətləndirici ədatdır.

A) 1, 3, 5 B) 2, 4, 5 C) 3, 4, 5
D) 1, 2, 4 E) 1, 2, 3

Mətni oxuyun və 17 – 21-ci tapşırıqları yerinə yetirin.

(1) *Böyükliyinə görə dünya muzeyləri arasında üçüncü yeri tutan məşhur Luvr muzeyi Parisin mərkəzində yerləşir. (2) Dünyanın ən çox ziyarət edilən muzeyi hesab olunan Luvr muzeyi 1793-cü ildə kral sarayının binası əsasında yaradılmışdır. (3) Muzeydəki eksponatlar nümayiş etdirilir kainatın bir çox ölkəsindən gələn qonaqlara. (4) Muzeyə dayimi marağın səbəbi eksponatların öz əvvəlki görkəmini itirməməsi, həmin əsərlərin xüsusi qayda ilə qorunmasıdır. (5) Təkcə 2011-ci ildə muzeyə doqquz milyona yaxın ziyarətçi baş çəkmişdir.*

(6) *Hazırda muzeyə gələnlərə Şərqi daha yaxşı tanıtmaq Avropa və İslam mədəniyyəti arasındakı uyğunluqları göstərmək üçün burada İslam incəsənəti*

bölməsi yaradılmışdır. (7) Bölmə İslam sivilizasiyasına aid zəngin yaradıcılıq nümunələrini əks etdirir və

burada müxtəlif sənətkarlıq məmulatları xalçalar, geyimlər, miniatürlər, eləcə də daşdan, şüşədən, keramikadan hazırlanmış məişət əşyaları sərgilənir.

17. Hansı cümlələrdə *səhv* yazılmış söz var?

A) 2-ci, 5-ci və 6-cı B) 3-cü, 4-cü və 7-ci
C) 1-ci, 2-ci və 6-cı D) 4-cü, 6-cı və 7-ci
E) 1-ci, 3-cü və 5-ci

18. Mətnlə bağlı fikirlərdən biri **yanlıştır**:

A) İsmi xəbərli cümlə işlənmişdir.
B) Əsas nitq hissələrinin hamısına aid nümunə var.
C) Sintaktik əlaqələrin hər iki növünə aid nümunələr işlənib.

D) Mətnin hər iki abzasında həm sadə, həm də mürəkkəb cümlələr işlənmişdir.

E) Mətnə feili bağlama tərkibi işlənməyib.

19. Mətnəki sözlərin leksik təhlili ilə bağlı düzgün cavabı müəyyənləşdirin.

A) Bütün cümlələr alınma sözlə başlayıb milli sözlə bitir.

B) Antonimlik və sinonimlik xüsusiyyəti daşıyan sözlər işlənib.

C) Leksik mənası olmayan sözlər işlənməmişdir.

D) Alınma sözlərin hamısı Avropa mənşəlidir.

E) Frazoloji birləşmə işlənməmişdir.

20. Mətnin neçənci cümləsində həm leksik, həm də qrammatik norma pozulmuşdur?

A) 5-ci B) 1-ci C) 7-ci D) 3-cü E) 4-cü

21. Mətnin ikinci abzasında hansı durğu işarələri buraxılmışdır?

A) tire, nöqtəli vergül

B) vergül, qoşa nöqtə

C) tire, qoşa nöqtə

D) qoşa nöqtə, nöqtəli vergül

E) nöqtəli vergül, vergül

22. Kökü feil olan, lakin feildən **düzəlməyən** sifətlər hansı cümlələrdədir?

1. Axtardığımız məlumatı internetdə tapa bildik.

2. Gecikənlər ikinci sıraya düzülünlər.

3. Döyüşdəki igidliyinə görə onu mükafatlandırdılar.

4. Əmim qorxulu nağılları böyük həvəslə danışdı.

5. Aramızda satqınlara yer yoxdur.

23. Verilən nümunələrin ardıcılığını natiqlik sənətinin

növlərinə görə müəyyən edin.

Müəllim “Qara dastan”(A. İldırım) şeirini xüsusi məlahətlə, emosional şəkildə şagirdlərə söyləyir.

Fabrik direktoru rəhbərlik etdiyi fabrikin problemləri

barədə səlis, peşəkar nitq söyləyir.

Müəllim “Gülüstan”(B. Vahabzadə) poemasının poetik xüsusiyyətlərini aydın, rəvan dillə izah edir.

Beynəlxalq icmalçı BMT-də aydın şəkildə dövlətlərarası əlaqələrdən danışıq.

1. bədii natiqlik
2. akademik natiqlik
3. siyasi natiqlik
4. inzibati-idarə natiqliyi

24. “*Elşən dünən bizə bu kitabları gətirmişdi*”

1 2 3 4 5 6

cümləsində

sintaktik əlaqə baxımından hansı sözlər həm əsas, həm

də asılı tərəflərdir?

25. Verilmiş sözlərdə vurğunun hansı hecədə olması ilə

bağlı uyğunluğu müəyyən edin.

1. servis
2. parodiya
3. namərdliklə
- a. layihə
- b. durmadan
- c. parlament
- d. təmizkarlıq
- e. qvardiya

Ədəbiyyat

76. Tarixi mövzuda yazılmış əsərləri göstərin.

1. “Ayrılan yollar” (İ. Şıxlı)
2. “Trablis müharibəsi” (C. Cabbarlı)
3. “Üsyan” (S. Vurğun)
4. “Dəhnamə” (Ş.İ. Xətayi)
5. “Peyğəmbər” (H. Cavid)
6. “Dəli yığıncağı” (C. Məmmədquluzadə)

A) 2, 4, 5 B) 3, 6 C) 1, 4 D) 1, 2, 3 E) 2, 3, 5

77. Aşağıda verilmiş əsərləri yazılma ardıcılığına görə düzün.

1. “Dastani-Əhməd Hərami”
2. Ə. Təbrizi. “Məhr və Müştəri”
3. Ş.İ. Xətayi. “Dəhnamə”
4. M. Füzuli. “Leyli və Məcnun”
5. A. Bakıxanov. “Mişkatül-ənvar”

A) 2, 1, 4, 3, 5 B) 1, 2, 3, 4, 5 C) 2, 1, 3, 4, 5
D) 1, 2, 5, 3, 4 E) 1, 2, 4, 3, 5

78. “Kitabi-Dədə Qorqud” eposu ilə bağlı *səhv* fikirləri

seçin.

1. Dastanın mətni qədim türk şeirində qafiyənin o qədər də zəngin olmadığını göstərir.
2. Eposda nəsr ilə nəzm bir-birindən kəskin şəkildə fərqlənir.
3. Eposu düzüb-qoşan başqa ozanlar, ilk ifadəsi isə Dədə Qorquddur.

4. 1950-ci illərdə Azərbaycanda mürtəcə abidə hesab olunmuşdur.

5. Vatikan nüsxəsi müqəddimə və 12 boydan ibarətdir.

A) 2, 3, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4

D) 1, 4, 5 E) 1, 2, 5

79. İ. Nəsiminin “Yanaram” rədifli qəzəli ilə bağlı doğru

fikirləri seçin.

1. Aşiq sevgilisindən uzaqda olduğu üçün gecə-gündüz yandığını bildirir.
2. Aşiq sevgilisinə qovuşmağı arzu etdikcə yangısı azalmağa başlayır.
3. Aşiqin yanmasının səbəbi eşq ilə həvəsin odudur.
4. Yanan aşıqın içindən çıxan tüstü bütün kainatı bürümüşdür.
5. Aşiq öz yangısını sevgilisindən gizli saxlayır.

A) 2, 3, 5 B) 2, 4, 5 C) 1, 2, 3

D) 1, 4, 5 E) 1, 3, 4

80. C. Məmmədquluzadənin “Anamın kitabı” əsəri ilə bağlı

fikirlərdən biri *səhvdir*:

- A) Tragikomediya janrında yazılmışdır.
- B) Zəhrabəyim ana əsərdə mərkəzi surətdir.
- C) Əsərdə Vətənə, xalqa, ana dilinə sadiqlik ideyası bədii əksini tapmışdır.
- D) Əsərdə XX əsrin əvvəllərindəki Azərbaycan cəmiyyəti təsvir olunur.
- E) Əsərdəki hadisələr bütünlüklə kənd yerində baş verir.

81. Tərənnüm əsasında yazılmış əsərləri göstərin.

1. M.Ə. Sabir. “Səttarxana”
 2. M.Ə. Sabir. “Ürəfa marşı”
 3. S. Vurğun “Fərhad və Şirin”
 4. Q. Zakir. “Gəlsin”
 5. S.Ə. Şirvani. “Şirvanın təzə bəyləri”
- A) 1, 4 B) 2, 4 C) 2, 3, 5 D) 1, 3 E) 1, 3, 5

82. Aşıq yaradıcılığı ilə bağlı doğru fikirləri göstərin.

1. Aşıq yaradıcılığının tarixi XVII əsrdən başlanmış və geniş inkişaf yolu keçmişdir.

2. Aşıq yaradıcılığının dini elmlərlə və sufiliklə bağlılığı var.

3. Aşıq yaradıcılığında geniş epik təsvirlərə yer verilmir.

4. Aşıq yaradıcılığında xüsusi yer tutan dodaqdəyməz

təcnis, cıqalı təcnis kimi şeir formaları Yeni dövr ədəbiyyatının ikinci mərhələsində meydana gəlmişdir.

5. Aşıq yaradıcılığı müəllifli ədəbiyyatdır.

A) 1, 3 B) 3, 4 C) 2, 3, 5 D) 2, 4, 5 E) 1, 4, 5

83. Məsnəvi şeir şəkli ilə bağlı fikirlərin biri *səhvdir*:

A) Ərəb sözüdür, mənası *ikilik* deməkdir.

B) *aa, bb, cc* şəklində qafiyələnir.

C) İki misrası birlikdə beyt təşkil edir.

D) İkilik şəklində olan bütün şeirlər məsnəvi sayılır.

E) Xaqani, Nizami, Xətayi və Füzulinin poemaları məsnəvi şəklində yazılıb.

84. M.P. Vaqifin “Görmədim” müxəmməsi ilə bağlı *yanlış*

fikir hansıdır?

A) Sözlər, ifadələr məcazi mənadan çox öz həqiqi mənasında işlənib.

B) Lirik növdə olduğuna görə tərənnüm əsas yer tutur.

C) Şair yalnız başına gələn hadisələrdən bəhs etmir, şahidi olduqlarını ümumiləşdirərək öz mövqeyini bildirir.

D) Hər bəndi beş misradan ibarətdir.

E) Mövcud problemləri aradan qaldırmağın mümkünsüz

olduğunu görən şair dünyadan əl üzüb tanrıya sığınır.

85. Hansı bənd *yanlış* fikirlərdən ibarətdir?

B. Vahabzadə “Gülüstan” poemasında Vətənin parçalanmasına görə:

1. Müqavilə kağızını, sərhəd dirəklərini və Araz çayını qınayır.

2. Səttar xan, Ş.M. Xiyabani və S.C. Pişəvəri qəhrəmanlığının unudulmasına təəssüfünü bildirir.

3. Gah romantik etirazını bildirir, gah da sanki acı mərsiyə söyləyir.

4. Əsl günahı Vətən oğullarının laqeydliyində görür.

5. Qiyam qaldırıb ədaləti bərpa etməyi vacib sayır.

A) 1, 2, 4

B) 1, 3, 4

C) 2, 3, 5

D) 2, 4, 5

E) 1, 3, 5

86. Eyni dövrə aid verilmiş ədəbi hadisələri hansı bəndlə

davam etdirmək olar?

1. Ərəb əfsanəsinin yazılı ədəbiyyata gəlişi

2. Farsca yazmaq ənənəsinin formalaşması

3. Həm bədii nəsrin, həm də poemanın ilk nümunələrinin

yananması

4. Ədəbiyyatın həm saraylarda, həm də saraylardan kənarında yaranması

5. ...

A) Məsnəvi içərisində lirik şeir janrlarından istifadə

B) Ana dilində ilk epik poeziya örnəklərinin yaranması

C) Vahid süjet xəttinə malik və geniş epik lövhələri əks

etdirən ilk poemaların yaranması

D) Tuyuq janrının ədəbiyyata gəlişi

E) Heca vəznli şeirin divan ədəbiyyatında işlənməsi

87. Nümunələrdəki bədii təsvir və ifadə

vasitələrinin

işlənmə ardıcılığını müəyyən edin.

Əzizim, gül üşüdü,

Şeh düşdü, gül üşüdü. (Bayatıdan)

Oğullar vətəni tərək eyləyəndə

Vətən körpə kimi yetim qalarmış. (V.

İ ____ brahim)

Şairdir, görünür, düz ilqarı var,

Nə gözəl, nə şirin kəlamları var. (S. Vurğun)

Od tökür, od tökür günəş ağzından. (S. Vurğun)

1. Epitet

2. Mübaliğə

3. Təşbeh

4. Metafor

A) 4, 3, 1, 2 B) 1, 3, 4, 2 C) 4, 3, 2, 1

D) 2, 4, 1, 3 E) 2, 4, 3, 1

88. N. Gəncəvinin “İsgəndərnamə” əsərindən verilmiş bu

parçada nöqtələrin yerinə hansı ad yazılmalıdır?

Şahzadə söz verdi öz ustasına:

"Hər əmrin qəbuldur, –söylədi ona, –

Taxtımla, tacımla olsam padişah,

... *vəzirim olacaq billah!*"

A) Əflatun B) Hörmüz C) Sokrat
D) Ərəstu E) Niqumas

89. S. Vurğunun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı doğru olan fikir hansıdır?

A) 1936-cı ildə "Fənar" adlı şeirlər kitabı nəşr olunmuşdur.

B) "Aygün" əsəri lirik poemadır.

C) 1925-1926-cı illərdə Gəncədə müəllimlik etmişdir.

D) "Muğan" poeması lirik təhkiyəyə əsaslanan tərənnüm üzərində qurulmuşdur.

E) "Şəfqət bacısı" şeiri məhəbbət mövzusunda.

91. C. Cabbarlı haqqında *səhv* fikirləri seçin.

1. Müasir Azərbaycan ədəbi-bədii dilinin formalaşmasına əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

2. Komediya janrında əsərlər yazmışdır.

3. C. Cabbarlı özü Oqtay obrazının prototipi sayıla bilər.

4. Ədəbi yaradıcılığa kiçik pyeslərlə başlayıb.

5. Əruz vəznində şeirlər yazıb.

6. "Açıq söz" qəzetini təsis etmişdir.

A) 3, 4, 5 B) 1, 2, 5 C) 2, 4, 6

D) 1, 3, 5 E) 1, 3, 6

92. Bədii parça hansı əlamətlərinə görə lirika nümunəsi hesab edilməlidir?

Gəl, ey boranlı qış, səpələn, ey qar!

Geyin ağ kürkünü, sən ey ixtiyar!...

(M. Müşfiq)

1. Obyektə münasibətdə emosionallıq ifadə etdiyinə görə

2. Bədii xitab işləndiyinə görə

3. Məcəzi məzmun daşımına görə

4. Hadisənin özü yox, ondan doğan həyəcanların əks

etdirilməsinə görə

A) 1, 3 B) 3, 4 C) 1, 4 D) 2, 3 E) 2, 4

93. Hansı bəndlərdə Yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatının III mərhələsi ilə bağlı uyğunluq pozulmuşdur?

1. "Fəxriyyə" (M.Ə. Sabir) – milli və dini birlik ideyasının əks etdirilməsi

2. "Poçt qutusu" (C. Məmmədquluzadə) – kiçik adamın

bədii nəsrə ilk gəlişi

3. "Nəsrəddin şah" (C. Cabbarlı) – millət, onun taleyi və

dövləti kimi mühüm problemlərin qaldırılması

4. "Şeyx Sənan" (H. Cavid) – real mübarizə yollarını

tapa bilməyən insanların faciəsi

5. "Ağa Məhəmməd şah Qacar" (Ə. Haqverdiyev) – maarifçi ideyaların əks etdirilməsi

A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 5 E) 2, 4, 5

94. M. İbrahimovun "Böyük dayaq" romanı ilə bağlı *yanlış*

fikirləri seçin.

Rüstəm kişi:

1. Əsasən, müsbət obraz kimi təqdim edilmişdir.

2. Şəxsiyyətə pərəstişin əsas əlamətlərini özündə əks

etdirir.

3. Hər zaman "Xalqdan böyük arxa yoxdur" fikri ilə hərəkət edir.

4. Yastı Salman, Lal Hüseyin, Yarməmməd kimi yenilikçi gənclərə inkişaf üçün şərait yaradır.

5. Ağıllı sözlərə əhəmiyyət verir, fərqli düşüncəyə sağlam münasibət bəsləyir.

A) 1, 3, 4 B) 2, 4, 5 C) 3, 4, 5

D) 1, 2, 5 E) 1, 2, 3

95. M.F. Axundzadənin pyeslərində bir-birini sevən gənclərin obrazları yaradılmışdır. Hansılar həmin obrazların sırasına daxil edilə *bilməz*?

1. Səkinə xanım və Ağa Həsən

2. Pərzad və Bayram

3. Sona xanım və Heydər bəy

4. Gülçöhrə və Şahbaz bəy

5. Şərəfnisə xanım və Şahbaz bəy

A) 1, 3 B) 2, 4, 5 C) 1, 2, 5 D) 1, 4 E) 3, 4

96. Mir Cəlalin "Bir gəncin manifesti" əsərinin məzmunu

ilə bağlı ardıcılığı göstərin.

1. Konka yolunun qarı təmizləndə uşaq meyitinin tapılması

2. Ağaməcidlə Baharın tut üstündə dalaşması

3. Baharın hamamçı tərəfindən qovulması

4. Mərdanın Hacı İbrahimxəlili döyməsi

5. Qəssab Məşədi Abbasın şaxtalı gecədə Baharı bayıra

atması

A) 2, 3, 4, 5, 1 B) 1, 3, 5, 2, 4 C) 2, 4, 5, 3, 1

D) 4, 3, 1, 2, 5 E) 4, 3, 5, 2, 1

97. H. Caviddən fərqli olaraq, ...

A) C. Cabbarlı faciə janrında əsərlər yazmışdır.

B) M. Şəhriyar həm heca, həm də əruz vəznində lirik

şeyrlər yazmışdır.

C) M. Hadi romantizm ədəbi cərəyanının nümayəndəsidir.

D) S. Vurğun mənzum dramlar yazmışdır.

E) R. Rza satirik əsərlər yazmışdır.

98. M. Füzuli yaradıcılığı ilə bağlı *səhv* fikir hansıdır?

A) “Bəngü Badə” və “Söhbətül-əsmar” poemaları fars dilindədir.

B) Şairin ilahi eşqin tərənnümünə həsr olunan qəzəlləri vardır.

C) Azərbaycan və fars dillərində nəsr əsərləri vardır.

D) “Leyli və Məcnun” əsərinin nəsrə yazılmış dibaçəsi vardır.

E) “Əql yar olsaydı ...” qəzəli aşıqın ağılın məsləhətinə qulaq asmadığı üçün peşmanlıq hissi keçirməsi ilə başlayır.

99. H. Cavidin “İblis” faciəsində:

Ya Rəbb, bu nə dəhşət, nə fəlakət?

Ya Rəbb, bu nə vəhşət, nə zə _____ lalət?

Yox kimsədə insafü müriüvvət,

İblisəmi uymuş bəşəriyyət!? – deyə narahatlıqla göylərə

müraciət edən obraz:

A) Rəna B) Mələk C) Xavər

D) İxtiyar şeyx E) Arif

100. Ardıcılığı nəzərə almaqla uyğunluğu müəyyən edin.

“Ahu kimi”, “Saleh və Valeh”, “Qızıl ilan”,

“Şah İsmayıl”, “Bibiheybət”

A) rəvayət, əfsanə, dastan, nağıl, mahnı

B) rəvayət, dastan, nağıl, əfsanə, mahnı

C) mahnı, nağıl, rəvayət, əfsanə, dastan

D) əfsanə, dastan, rəvayət, mahnı, nağıl

E) mahnı, nağıl, əfsanə, dastan, rəvayət

Azərbaycan dili və Ədəbiyyat

1. Sözlərdən hansının tərkibinə görə təhlilində *səhvə* yol verilmişdir?

A) qabardılmışdır B) əyləncələr

C) yüngülləşdir D) birliliyimiz

E) qonşuluqda

2. Hansı cümlədə *poetizm* var?

A) Külək əsir, ətraf toz-torpaq olur.

B) Ağlamaqdan göz yaşsı sifətində yol salmışdı.

C) Uca dağlardakı qar yaya qədər ərimədi.

D) Cahandar ağa indi gəncliyini daha tez-tez xatırlayırdı.

E) Çantadakı əşyaları bir-bir yerinə yığıdı.

3. Feili sifətin əlamətlərindən birini sifətə aid etmək *olmaz*:

A) aid olduğu isimdən əvvəl gəlməsi

B) cümlədə təyin vəzifəsində işlənməsi

C) təsdiqdə və inkarda olması

D) əlamət bildirməsi

E) *necə? nə cür? hansı?* suallarından birinə cavab verməsi

4. *Reklama* aid *olmayan* xüsusiyyətləri seçin.

1. Məşhurlaşmaq, kütləviləşmək məqsədilə bir adam və

ya bir şey haqqında məlumat verməkdir.

2. Məlumatın vaxtı, saati dəqiq göstərilməlidir.

3. Latın sözü olub “qışqırmaq” mənası verir.

4. Bir əsər, tamaşa, kinofilm və s. təhlil və tənqidini ehtiva edən yazıdır.

5. Bir adama və ya bir şeyə şöhrət qazandırmaq məqsədi daşıyır.

A) 2, 4 B) 2, 3, 5 C) 1, 4, 5 D) 1, 4 E) 2, 3

5. Hansı cümlədə baş üzvlərdən heç biri ismi birləşmə ilə

ifadə *edilməyib*?

A) Səməd Vurğunun əsərləri həmişə sevilə-sevilə oxunur.

B) Azərbaycan təbiəti müalicəvi bitkiləri ilə zəngindir.

C) Bu nəticələr gərgin zəhmətin göstəricisidir.

D) Oxucunu cəlb edən şeirin poetikasıdır.

E) Milli Qəhrəman Mübariz göstərdiyi igidliyə görə bütövlükdə türk dünyasının sevgisini qazandı.

6. Hansı nümunədə zərf *işlənmişdir*?

A) Atasını görəndə qeyri-ixtiyari ayağa qalxdı.

B) Lal-dinməz dayanmaq, yalanlara şərək olmaq istəmədi.

- C) O, koridorda var-gəl edərək astaca nəşə danışırdı.
 D) Elə çalışmaq müsbət bir nəticə əldə edə bilməzsən.
 E) Oyunun sonuna azca qalmış komandamız bir top da vurdu.
- 7.** Təsirlik hallı söz hansı birləşmədə işlənmişdir?
 A) gözəlliyi duymaq B) Azərbaycan istiqlalı
 C) Xəzər dənizi D) elmi fəaliyyət
 E) şabalıdı torpaqlar
- 8.** Verilənlər içərisində hansı cümlə tipinə aid xüsusiyyət *yoxdur*?
 1. Xəbəri III şəxsin cəmində olur.
 2. Bir sözdən ibarət olsa da, bir cümlənin ifadə etdiyi fikrə bərabər fikir ifadə edir.
 3. Ən çox dram əsərlərinin remarkalarında, şeir və nəsrə, publisistik əsərlərdə işlənir.
 4. Hamıya aid olan, bir qayda şəkildə təzahür edən iş və hərəkəti bildirir.
 A) adlıq cümlə
 B) ümumi şəxslə
 C) qeyri-müəyyən şəxslə
 D) söz-cümlə
 E) şəxssiz
- 9.** Altından xətt çəkilmiş sözlər leksik baxımdan nədir?
 1. *Bizə bircə xal lazımdır. Xal üzünə xüsusi yaraşır verirdi.*
 2. *Burdan bizə bir qarış yoldur. Əvəzin işinə qarışmaq olmur.*
 A) omonim B) antonim C) çoxmənalı söz
 D) termin E) sinonim
- 10.** “*İnsan var ki, dost yolunda canından keçər*” tabeli mürəkkəb cümləsi haqqında doğru fikirləri müəyyən edin.
 1. Budaq cümlə baş cümləyə aydınlaşdırma bağlayıcısı ilə bağlanmışdır.
 2. Budaq cümlə baş cümlədən sonra gəlib.
 3. Təyin budaq cümləlidir.
 4. Sadə cümləyə çevirmək mümkün deyil.
 5. Mübtəda budaq cümləlidir.
 6. Budaq cümlə baş cümlədəki qəlib sözü izah edir.

- A) 2, 4, 6 B) 1, 3, 6 C) 4, 5, 6
 D) 1, 3, 5 E) 1, 2, 3
- 11.** Nümunədə işlənmiş köməkçi nitq hissələrinin ardıcılığını müəyyənləyiniz.
 “*Ox, Nadya, mən həmişə sən deyən kimi yadımda saxlayıram ki, aktyorlara ancaq səhnədə baxmalı, onları həyatda görməməli...*”. (C. Cabbarlı)
 1. qoşma 2. bağlayıcı 3. ədat 4. nida
 A) 3, 1, 2, 4 B) 4, 1, 2, 3 C) 4, 1, 3, 2
 D) 3, 2, 4, 1 E) 2, 4, 3, 1
- 12.** “*Şərqsünas*” sözünün fonetik təhlilindəki *səhvi* göstərin.
 A) Sözdəki [q] samitinin kar qarşılığı [k]-dir.
 B) Üçhecalıdır və vurğu son hecaya düşür.
 C) Ahəng qanunu pozulmuşdur.
 D) Hərflərlə səslərin sayı eynidir.
 E) Saitlərin 2-si açıq, 1-i qapalıdır.
- 13.** Tərkib hissələrindən biri şəxssiz cümlə olan tabesiz mürəkkəb cümlə hansıdır?
 A) Görünür, günün batabat vaxtı imiş.
 B) Göy otların üstündə uzandı, həmin andaca onu yuxu apardı.
 C) Gecədən xeyli keçmişdi ki, qonaqlar gəlib çıxdılar.
 D) Yenə anasının sevinc duyduğu günlərindən biri idi.
 E) Söz verildisə, ona əməl edilməlidir.
- 14.** “*Heç belə sözü başqasına deyərlərmi?*” cümləsindəki sözlərin morfoloji təhlili ilə bağlı *səhv* fikirləri göstərin.
 1. *heç* – qeyri-müəyyən əvəzlilikdir.
 2. *belə* – sifətdir.
 3. *sözü* – təsirlik halda işlənmiş sadə isimdir.
 4. *başqasına* – qeyri-müəyyən əvəzlilikdir.
 5. *deyərlər* – təsirli feil, *-mi* sual ədatıdır.
 A) 1, 3, 4 B) 1, 2, 5 C) 1, 2, 4
 D) 3, 4, 5 E) 2, 3, 5
- 15.** Hansı nümunədə həmcins xəbər və həmcins zərflik işlənmişdir?
 A) Əvvəl gileylənən fəhlələr indi heç nədən çəkinmir, həm ucadan, həm də tez-tez etiraz edirdilər.
 B) Axşamdan yandırdığı ocaq sönmüşdü, otaq da, koridor da çox soyuq idi.

C) Qumru bu söhbəti çoxdan eşitmişdi, amma işi çox olduğundan maraqlanmamışdı.

D) Rüstəm kişi bu sözləri deyə-deyə oğlunu süzürdü, oğlu da onun nə demək istədiyini, nə söyləyəcəyini yaxşı başa düşürdü.

E) Onlar bu barədə açıq danışmırdılar, lakin hərəkət və baxışlarında bu ifadə aydın duyulurdu.

16. “Mən sənə demədim ki, bu işdən biz xəbərdarıq?”

cümləsi haqqında deyilənlərdən biri **səhvdir**:

A) Budaq cümlənin sintaktik təhlili sxeminə uyğundur.

B) Hər iki cümlə müəyyən şəxslidir.

C) Baş cümlənin xəbəri sadə feillə ifadə olunmuşdur.

D) Budaq cümlə baş cümləyə tabelilik bağlayıcısı ilə bağlanmışdır.

E) Mübtədə budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlədir.

Mətni oxuyun və 17 – 21-ci tapşırıqları yerinə yetirin.

(1) Dünyanın ən böyük muzeylərindən biri olan Ermitaj muzeyi 1764-cü ildə yaradılıb. (2)

Peterburq şəhərində yerləşən bu muzeyə hər il beş milyondan artıq

adam baş çəkir nadir kalleksiyalara baxır. (3)

Muzey beş binadan Qış sarayı, Kiçik Ermitaj, Köhnə Ermitaj,

Yeni Ermitaj, Ermitaj teatrından ibarətdir. (4)

Əvvəllər muzey rus çarlarına məxsus olduğundan yalnız xüsusi

adamlar buradakı əsərləri görə bilirdilər.

(5) Ermitajda Azərbaycan xalqının da əsrlər boyu yaratdığı bir çox zərgərlik və müxtəlif cür toxuculuq nümunələri, eləcə də saxsı, daş, taxta üzərində oyulmuş

unikal sənət əsərləri nümayiş etdirilir. (6) Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin 1430-cu illərdə üzü köçürülmüş nadir nüsxəsi də bu muzeydə mühafizə olunur. (7) 1941-ci ildə məhz bu muzeydə qeyd olunmuşdur yüksək şairimizin anadan

olmasının 800 illik yubileyi.

17. Mətnin hansı cümlələrində **səhv** yazılmış söz var?

A) 1-ci, 4-cü və 7-ci B) 1-ci, 3-cü və 5-ci

C) 2-ci, 5-ci və 6-cı D) 1-ci, 2-ci və 7-ci

E) 2-ci, 4-cü və 6-cı

18. Mətnin neçənci cümləsində həm leksik, həm də qrammatik norma pozulmuşdur?

A) 3-cü B) 7-ci C) 1-ci D) 4-cü E) 5-ci

19. Mətnlə bağlı fikirlərdən biri **yanlıştır**.

A) Əsas nitq hissələrinin hamısına aid nümunə var.

B) Sintaktik əlaqələrin hər iki növünə aid nümunələr

işlənib.

C) Mətnin hər iki abzasında həm sadə, həm də mürəkkəb

cümlə işlənmişdir.

D) Mətnə feili bağlama tərkibi işlənməyib.

E) İsmi xəbərlə cümlə işlənmişdir.

20. Mətnin birinci abzasında hansı durğu işarələri buraxılmışdır?

A) tire, qoşa nöqtə B) tire, nöqtəli vergül

C) qoşa nöqtə, dırnaqlar D) vergül, qoşa nöqtə

E) nöqtəli vergül, iki vergül

21. Mətndəki sözlərin leksik təhlili ilə bağlı düzgün cavabı müəyyənləşdirin.

A) Alınma sözlərin hamısı Avropa mənşəlidir.

B) Bütün cümlələr alınma sözlə başlayıb milli sözlə bitir.

C) Leksik mənası olmayan sözlər işlənməmişdir.

D) Sinonimlik və antonimlik xüsusiyyəti daşıyan sözlər

işlənib.

E) Frazoloji birləşmə işlənməmişdir.

22. Kökü feil olan, lakin feildən **düzəlməyən** sifətlər hansı

cümlələrdədir?

1. Bacarıqsız sərkərdə ordunu qabağa apara bilməz.

2. İçəridə gərgin mübahisə gedirdi.

3. Sıxıntılı günlərimiz artıq arxada qaldı.

4. İşləməyən dəzgahları yağlamaq lazımdır.

5. Yaşar yorğunluqdan ayağa qalxa bilmədi.

23. Verilən nümunələrin ardıcılığını natiqlik sənətinin

növlərinə görə müəyyən edin.

Müəllim “Əsir Azərbaycanım”(A. İldırım) şeirini xüsusi məlahətə, emosional şəkildə şagirdlərə söyləyir.

Məktəb direktoru rəhbərlik etdiyi məktəbin

problemləri barədə səlis, peşəkar nitq söyləyir. Müəllim “Azərbaycan”(S. Vurğun) şeirinin poetik xüsusiyyətlərini aydın, rəvan dillə izah edir. Xarici İşlər naziri BMT-də aydın şəkildə dövlətlərarası münasibətlərdən danışıq.

1. bədii natiqlik
2. akademik natiqlik
3. siyasi natiqlik
4. inzibati-idarə natiqliyi

24. “*Səkinə indi mətbəxdə təzə meyvələri yuyurdu*”
1 2 3 4 5 6

cümləsində sintaktik əlaqə baxımından hansı sözlər həm

əsas, həm də asılı tərəflərdir?

25. Verilmiş sözlərdə vurğunun hansı hecəyə olmasa ilə bağlı uyğunluğu müəyyən edin.

1. simfoniya
2. atlas
3. nümunə
- a. adil
- b. monitor
- c. illərlə
- d. fədakarlıqla
- e. obrazlı

Ədəbiyyat

76. Tərənnüm əsasında yazılmış əsərlər sırasında verilə

bilməz:

1. S. Vurğun. “Vaqif”
2. M.Ə. Sabir. “Səttarxana”
3. Q. Zakir. “Gəlsin”
4. R. Rza. “Rüşvətxorlar mərsiyəsi”
5. M.P. Vaqif. “Bəri bax”

A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 5 C) 1, 4 D) 1, 3 E) 2, 4

77. S. Vurğunun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı doğru

olmayan fikir hansıdır?

- A) 1932-ci ildə “Fənar” adlı şeirlər kitabı nəşr olunmuşdur.
- B) Bir müddət pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur.
- C) “Aygün” mənzum romanı ailə və məhəbbət problemlərinə həsr olunmuşdur.
- D) “Şəfqət bacısı” şeiri məhəbbət mövzusunda.
- E) Bütün pyeslərini nəzmlə və heca vəznində yazmışdır.

78. Hansı bəndlərdə Yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatının III

mərhələsi ilə bağlı uyğunluq pozulmuşdur?

1. “*Vəfahi Səriyyə*” (C. Cabbarlı) – Azərbaycan xalqının milli taleyi problemini əks etdirən əsər

2. “*Pəri Cadu*” (Ə. Haqverdiyev) – cəmiyyətdə baş verən mürəkkəb hadisələr və bənzərsiz insan taleləri

3. “*Ölümlər*” (C. Məmmədquluzadə) – Azərbaycandakı

milli istiqlal mücadiləsinin faciəli aqibəti

4. “*Ruhum*” (M.Ə. Sabir) – Azadlıq duyğularının satirik

planda ifadəsi

5. “*Maral*” (H. Cavid) – Pulun cəmiyyətdə törədə biləcəyi faciələrin əks etdirilməsi

A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 5 C) 1, 3, 4

D) 2, 4, 5 E) 1, 2, 4

79. Mir Cəlalin “Bir gəncin manifesti” əsərinin məzmunu

ilə bağlı ardıcılığı göstərin

1. Kimsəsiz Baharın qarlı qış günündə küçədə qalması

2. Məşədi Abbasın tapşırığı ilə usta Murtuzun Baharın

saçını qaydaya salması

3. Sonanın Baharın paltarını almaq üçün Qarınca xanıma

yalvarması

4. Baharın arabaçının evində qalması

5. Baharın Kəmfürsətoğluna nökrçilik etməsi

A) 2, 5, 1, 4, 3 B) 3, 5, 1, 4, 2 C) 3, 5, 4, 2, 1

D) 5, 1, 4, 3, 2 E) 2, 5, 3, 4, 1

80. Aşıq yaradıcılığı ilə bağlı doğru fikirləri göstərin.

1. Şifahi xalq ədəbiyyatına aid olduğu üçün aşıq yaradıcılığının yazılı ədəbiyyatla bağlılığı yoxdur.

2. Azərbaycan yazılı ədəbiyyatı XIV əsrdən başlayaraq

daha çox aşıq ədəbiyyatının təsiri altında öz inkişafını

müəyyənləşdirmişdir.

3. Səfəvilər sarayında toplaşmış aşıqlar ordunun döyüş

əzminin güclənməsində xüsusi rol oynamışlar.

4. XVII–XVIII əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatının İntibah

dövrünü aşıq yaradıcılığından ayrı təsəvvür etmək mümkün deyildir.

5. Aşıq yaradıcılığının əsas mövzusu gözəllərin və məhəbbətin tərənnümüdür.

A) 3, 4, 5 B) 2, 4, 5 C) 2, 3 D) 1, 3, 5 E) 1, 4

81. Aşağıda verilmiş əsərləri yazılma ardıcılığına görə düzün.

1. N. Gəncəvi. "Xosrov və Şirin"
2. "Dastani-Əhməd Hərami"
3. Ş.İ. Xətayi. "Dəhnamə"
4. A. Ərdəbili. "Fərhadnamə"
5. F. Təbrizi. "Bəxtiyarnamə"

A) 1, 2, 3, 5, 4 B) 2, 5, 1, 3, 4 C) 2, 1, 4, 5, 3
D) 1, 2, 4, 3, 5 E) 1, 3, 2, 4, 5

82. İ. Nəsiminin "Yanaram" rədifli qəzəli ilə bağlı *səhv* fikirləri seçin.

1. Aşiq sevgilisindən uzaqda olduğu üçün gecə-gündüz yandığını bildirir.
2. Aşiq sevgilisinə qovuşmağı arzu etdikcə yanğısı azalmağa başlayır.
3. Aşiqin yanmasının real səbəbi onun sevgilisinə qovuşmağa həvəs göstərməməsidir.
4. Yanan aşiqin içindən çıxan tüstü bütün kainatı bürümüşdür.
5. Aşiq öz yanğını sevgilisindən gizli saxlayır.

A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 5 C) 1, 2, 4
D) 3, 4, 5 E) 1, 4, 5

83. N. Gəncəvinin "İsgəndərnamə" poemasında bu sözlərlə

öz övladını İsgəndərə tapşıran obraz kimdir?

...*Oğlunu tapşırdı gənc şahzadəyə,
And verdi, söz aldı: "Peyman ver, – deyə,*

...*Onunla et çətin işdə məşvərət,
Qılıncdan kəskindir gözəl məsləhət ..."*

- A) Əflatun B) Çin xaqanı C) Hörmüz
D) Sokrat E) Niqumas

84. Hansı bənd doğru fikirlərdən ibarətdir?

B. Vahabzadə "Gülüstan" poemasında Vətənin parçalanmasına görə:

1. Əsl günahı Vətən oğullarının laqeydliyində görür.
2. Gah romantik etirazını bildirir, gah da sanki acı mərsiyə söyləyir.
3. Müqavilə kağızını, sərhəd dirəklərini və Araz çayını qınayır.
4. Tomrislərin, Koroğluların, Babəklərin ruhunu təhqir olunmuş sayır.
5. Qiyam qaldırır ədaləti bərpa etməyi vacib hesab edir.

A) 2, 3, 5 B) 1, 3, 4 C) 2, 4, 5

D) 1, 2, 5 E) 2, 3, 4

85. M.F. Axundzadənin pyeslərində bir-biri ilə əks qütblər təşkil edən obrazlar yaradılmışdır. Hansılar həmin obrazların sırasına daxil edilə *bilməz*?

1. Lənkəran xanı və Mirzə Həbib
2. Hacı Nuru və molla İbrahimxəlil
3. Şahbaz bəy və müsyö Jordan
4. Səkinə xanım və Ağa Mərdan
5. Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah

A) 1, 3 B) 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 4 E) 2, 3, 5

86. M.P. Vaqifin "Görmədim" müxəmməsi ilə bağlı doğru

fikir hansıdır?

A) Sözlər, ifadələr həqiqi mənadan çox məcazi mənada işlənib.

B) Şair yalnız başına gələn hadisələrdən bəhs edərək öz mövqeyini bildirir.

C) Lirik növdə olsa da, tərənnümə yer verilməmişdir.

D) Mövcud problemləri aradan qaldırmağın mümkün

olduğunu görən şair hamını mübarizəyə səsləyir.

E) Hər bəndi dörd misradan ibarətdir.

87. Roman haqqındakı fikirlərdən biri *səhvdir*:

A) Romanda hadisələrin əhatə dairəsi geniş, surətlə _____rin

sayı daha çox olur.

B) Romanın əsasında əksətdirmə üsulu kimi tərənnüm durur.

C) Tarixi şəxsiyyətlərlə əlaqədar hadisələri əks etdirən

romanlar tarixi roman adlanır.

D) Çox geniş hadisələri əks etdirən romanlar silsilə təşkil edərək dilogiya, trilogiya yaradır.

E) Romanlar həm nəsr, həm də nəzmlə yazılır.

88. Eyni dövrə aid verilmiş ədəbi hadisələri hansı bəndlə

davam etdirmək olar?

1. Vahid süjet xəttinə malik və geniş epik lövhələri əks

etdirən ilk poemaların yaranması

2. Həm bədii nəsrin, həm də poemanın ilk nümunələrinin

yanması

3. Farsca yazmaq ənənəsinin formalaşması

4. Məhəbbət mövzusunda ilk epik əsərlərin qələmə

alınması

5. ...

A) Divan ədəbiyyatında ərəb şeiri janrları ilə yanaşı, türk

şeiri janrlarından istifadə olunması

B) Ədəbiyyatın həm saraylarda, həm də saraylardan kənarında yaranması

C) "Dəhnamə" mövzusunda əsərlərin qələmə alınması

D) Quran motivləri əsasında epik şeir örnəklərinin yaranması

E) Nizami ənənələri əsasında poemaların yaranması

89. Ardıcılığı nəzərə almaqla uyğunluğu müəyyən edin.

"Gül açdı", "Qatır Məmməd", "Turac", "Üç bacı", "Şuşa"

A) əfsanə, dastan, nağıl, rəvayət, mahnı

B) nağıl, əfsanə, dastan, rəvayət, mahnı

C) mahnı, nağıl, rəvayət, əfsanə, dastan

D) əfsanə, dastan, rəvayət, mahnı, nağıl

E) mahnı, dastan, əfsanə, nağıl, rəvayət

90. H. Caviddən fərqli olaraq, ...

A) B. Vahabzadə dram əsərlərini həm nəsrə, həm də

nəzmlə yazmışdır.

B) R. Rza hər üç ədəbi növə əsərlər yazmışdır.

C) M. Hadi poema yazmışdır.

D) S. Vurğun dram əsərlərini heca vəznində yazmışdır.

E) C. Cabbarlı Türkiyə həyatı ilə bağlı əsərlər yazmışdır.

91. Tarixi mövzuda yazılmış əsərləri göstərin.

1. "Şeyx Sənan" (H. Cavid)

2. "Ədirnə fəthi" (C. Cabbarlı)

3. "Hacı Qara" (M.F. Axundzadə)

4. "Dar ağacı" (S. Vurğun)

5. "Mahnı dağlarda qaldı" (İ. Əfəndiyev)

6. "Heydərbabaya salam" (M. Şəhriyar)

A) 2, 4, 5 B) 1, 2 C) 1, 3, 4 D) 5, 6 E) 2, 3, 6

92. Bədii parça hansı əlamətlərinə görə dramatik nümunə

hesab edilə bilər?

Arif (sinirli). Məhv olsa da həp bənliyim, uymam sana,

dəf ol!

İblis. Durmam, gedərim ...(qəhqəhə ilə çəkilir)

Arif. Haydı, çəkil, iştə açıq yol!...

(H. Cavid)

1. Dialoq formasında olduğuna görə

2. H. Cavid tərəfindən yazıldığına görə

3. Nəzmin xüsusiyyətlərini daşdığına görə

4. Remarkadan istifadə edildiyinə görə

A) 2, 3 B) 2, 4 C) 1, 2 D) 1, 4 E) 1, 3

93. M. Füzuli yaradıcılığı ilə bağlı *səhv* fikir hansıdır?

A) "Həft cam" poeması fars dilindədir.

B) "Leyli və Məcnun" əsərində şəxsiyyət azadlığı problemi qaldırılır.

C) Şair türk dilində olan divanının girişində qəsidə, qəzəl və məsnəvi janrlarına öz münasibətini bildirir.

D) "Əql yar olsaydı ..." qəzəli rəməl bəhrində yazılmışdır.

E) Şairin islam dinin böyük şəxsiyyətlərinə həsr etdiyi

qəsidələri vardır.

94. "Dədə Qorqud" eposu ilə bağlı doğru fikirləri seçin.

1. Eposda nəsrə nəzm bir-birindən kəskin şəkildə fərqlənir.

2. Dastanın əvvəlki boylarında oğuzların birliyindən danışılır.

3. Oğuz eli qədimlərdən gələn müqəddəs ənənələr əsasında idarə edilir.

4. Oğuz elinin başçısı Bayandır xandır.

5. Eposu düzüb-qoşan başqa ozanlar, ilk ifaçısı isə Dədə

Qorquddur.

A) 1, 2, 5

B) 1, 3, 4

C) 2, 3, 5

D) 2, 4, 5

E) 2, 3, 4

96. C. Cabbarlı haqqında doğru fikirləri seçin.

1. Müasir Azərbaycan ədəbi-bədii dilinin inkişafına əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

2. Kiçik komediyalar yazmışdır.

3. C. Cabbarlı özü Oqtay obrazının prototipi sayıla bilər.

4. Ədəbi yaradıcılığa kiçik pyeslərlə başlayıb.

5. Əruz vəznində şeirlər yazıb.

6. "Açıq söz" qəzetini təsis etmişdir.

A) 1, 3, 5

B) 2, 4, 6

C) 3, 4, 5

D) 1, 2, 5

E) 2, 3, 6

97. H. Cavidin "İblis" faciəsində:

Qaldır məni, ta görməyim insandakı zülmü,

Bax, yer üzünü inlər.

Ya Rəbb, bu cinayət, bu xəyanət, bu səfalət

Bulmazmı nəhayət?

*İnsanları xəlq etmədə var, bəlkə də, hikmət,
İblisə nə hacət? – deyə Allaha müraciət edən obraz:*

- A) İbn Yəmin B) Mələk C) Arif
D) İxtiyar şeyx E) Vasif

98. C. Məmmədquluzadənin “Anamın kitabı” əsəri ilə bağlı

fikirlərdən biri *səhvdir*:

- A) Hadisələr şəhərdə, ziyalılar ailəsində baş verir.
B) İdeyası Vətənə, ana dilinə məhəbbətdir.
C) Əsərdə çarizmin senzura siyasətinə də toxunulur.
D) Əsərin mərkəzi surəti Zəhrabəyim anadır.
E) Müəllifin dramaturgiya sahəsində ilk qələm təcrübəsidir.

99. Nümunələrdəki bədii təsvir və ifadə vasitələrinin

işlənmə ardıcılığını müəyyən edin.

Laçının var, tərmanın var,

Çoxlu şirin dastanın var. (Ə. Cavad)

Qarabağın yaylağını

Meşə örtmüş duman kimi. (Ə. Tudu)

Xəzər coşar, xəbər salar Kürünə

Axıb gedər Kür sürünə-sürünə. (A. İldırım)

Yelləndikcə kiçik yüyruk

Gedib dəyir bu ulduzdan o ulduza. (X. Rza)

1. Epitet

2. Mübaligə

3. Təşbeh

4. Metafor

A) 4, 3, 2, 1 B) 2, 4, 1, 3 C) 1, 3, 2, 4

D) 3, 4, 1, 2 E) 1, 3, 4, 2

100. M. İbrahimovun “Böyük dayaq” romanı ilə bağlı doğru

fikirləri seçin.

Rüstəm kişi:

1. Əsasən, müsbət obraz kimi təqdim edilmişdir.

2. Şəxsiyyətə pərəstişin əsas əlamətlərini özündə əks

etdirir.

3. Hər zaman “Xalqdan böyük arxa yoxdur” fikri ilə hərəkət edir.

4. Yastı Salman, Lal Hüseyin, Yarməmməd kimi yenilikçi gənclərə inkişaf üçün şərait yaradır.

5. Hər bir işdə yalnız özünə güvənir.

A) 1, 3, 4 B) 3, 4, 5 C) 2, 4, 5

D) 1, 2, 5 E) 1, 2, 3

İngilis dili

**I İYULDA MUELLİMLER UCUN SINAQ
IMTAHANI OLACAQ ZEFER KURSUNDA**

TEL 012 555 12 65, 012 480 32 21

1. Choose the sentences with the noun in the Possessive Case.

1. *She's never seen Chris's children.*

2. *I don't like those student's behaviour.*

3. *Richard's already gone to the bakers'.*

4. *These children's bags are very heavy.*

- A) 1, 3 B) 1, 4 C) 3, 4 D) 1, 2, 3 E) 2, 3, 4

2. Choose the correct variant.

No ... student in our class is as clever as Sam.

A) other

B) another

C) the others

D) others

E) the other

3. Choose the correct tense forms.

When Jane ... the snake at her feet, she

A) sees, was screaming

B) had seen, screamed

C) saw, screamed

D) will see, screams

E) saw, has screamed

4. Choose the correct sentences in the Passive Voice.

1. *Was the cake cooked by Susan delicious?*
2. *The church was built in 1915.*
3. *He has been angry this morning.*
4. *Will he be sent away to school?*

A) 1, 3 B) 1, 2 C) 3, 4 D) 2, 4 E) 2, 3

5. Choose the correct word.

Jeff creates paintings or drawings as a profession or hobby.

What is Jeff ?

- A) A carpenter B) A designer C) An architect
D) An artist E) An actor

6. Choose the correct variant.

The girl ... brother won the award looks very happy.

- A) who B) which C) whose
D) whom E) what

7. Choose the correct prepositions.

My mother is abroad, so my dad is taking care us the moment.

- A) - , for, at
B) in, about, in
C) - , of, at

D) in, of, at

E) at, about, in

8. Choose the correct modal verb.

Children in my country go to school when they're 6.

- A) doesn't have to B) has to C) need to
D) don't have to E) have to

9. Choose the correct variant.

Who you it?

1. *ordered, to do* 2. *was made, do*
3. *expected, to do* 4. *asked, do*

A) 1, 3 B) 1, 4 C) 3, 4 D) 2, 4 E) 1, 2

10. Match the parts of the sentences.

1. *Why* a. *offer did you accept?*
2. *What* b. *you are so pleased with?*
3. *Who* c. *tried to solve the problem?*
 d. *you recommend to go there?*
 e. *did you refuse?*

A) 1-e, 2-a, 3-c B) 1-d, 2-b,e 3- c
C) 1-e, 2-c, 3- d D) 1-a, 2-d, 3-c
E) 1-b, 2-a, 3-e

11. Choose the correct variant.

1.took place two years ago?

2.question is easy to answer?

A) Which B) What C)
Where

D) Whose E) When

12. Complete the sentence.

They really don't know

- A) when does the football match begin
- B) when the football match begin
- C) when begins the football match
- D) when the football match begins
- E) what time does the football match begin

13. Choose the correct variant.

Nobody has dispatched such letters before,

- A) nor did he
- B) so have we
- C) neither has he
- D) so did he
- E) neither she has

14. Match the words to their definitions.

- 1. a pinafore a. a person who takes part in something
- 2. a participant b. a piece of clothing worn by women
- 3. a handicraft over the front of other clothes to keep them clean

c. decorative domestic objects made

hand

- A) 1-a, 2- b, 3-c B) 1-c, 2- a, 3-b
- C) 1-c, 2- b, 3-a D) 1-b, 2- c, 3-a
- E) 1-b, 2- a, 3-c

15. Choose the correct antonym of the word "failure"

- A) sorrow B) responsibility C) truth
- D) success E) harm

16. Choose the words denoting people's negative qualities

- 1. patient 2. faithful
- 3. greedy 4. cruel
- A) 1, 2 B) 1, 4 C) 3, 4 D) 2, 4 E) 1, 3

17. Choose the correct variant.

- 1. *My aunt or my uncles are arriving by train today.*
- 2. *Neither the plates nor the bowl goes on that shelf.*
- 3. *These clothes looks too small for me.*
- 4. *Both was qualified for the job.*

- A) 1, 2 B) 1, 4 C) 2, 3 D) 1, 3 E)

18. Make up a sentence.

1. of students 2. thousands
3. travel 4. other countries
5. to 6. every year

- A) 4, 3, 6, 5, 2, 1
B) 6, 2, 1, 3, 5, 4
C) 4, 5, 3, 2, 1, 6
D) 6, 2, 4, 3, 1, 5
E) 2, 4, 3, 5, 1, 6

19. Choose the correct translation.

Nəhayət mən səyahət etmək qərarına gəldim, çünki hava gözəl idi.

- A) At last I made up my mind to travel though the weather was awful.
B) At last I made up my mind to travel, as the weather was fine.
C) At first I made up my mind to travel, because the weather was fine.
D) I made up my mind to travel, because the weather was fine.
E) Finally I changed my mind to travel, as the weather was fine.

20. Make up a dialogue.

1. - "I get home late, around midnight."
2. - "I start work at three."

3. - "Well on weekdays I get up around ten. Then I read the paper for an hour and have lunch at noon."

4. - "Really? What time do you go to work?"

5. - "How do you spend your day, Farid?"

6. - "And what time do you get home at night?"

- A) 6, 3, 4, 1, 5, 2
B) 5, 2, 4, 3, 6, 1
C) 4, 5, 3, 2, 1, 6
D) 5, 3, 4, 2, 6, 1
E) 2, 4, 6, 5, 1, 3

21. Choose the correct variant

I couldn't sleep half the night. I wish I ... so much coffee in the evening.

- A) Didn't drink
B) Hadn't drunk
C) Drank
D) Had drunk
E) Won't drink

22. Complete the sentence

Let's buy this dress, ...

- A) Though it is too nice
B) It is just your size
C) Because I don't like it
D) If you don't need it
E) Because it is too small for you

23. Choose the correct prepositions.

A group ... delegates coming ... Moscow arrived ... Baku airport ... midnight.

- A) Of, from, at, at
- B) -, to, in, at
- C) With, from, at, in
- D) Off, from, at, in
- E) Of, to, in, at

24. Complete the sentence

Who saw ...?

- A) The girl to run away quickly
- B) When had the girl left
- C) The girl runs away
- D) That the girl was arrived
- E) Her approach the house

25. Choose the phrase which is not the synonym of " to continue"

- A) To break off
- B) To last
- C) To go on
- D) To resume
- E) To keep on

26. Make up the sentence.

1. entered 2. Had 3. They 4. The phone 5. When 6. Hardly 7. The room 8. Rang

- A) 1,2,8,7,4,6,3,5
- B) 6,2,3,1,7,5,4,8
- C) 6,3,2,1,4,8,5,7
- D) 5,3,4,6,7,2,1,8
- E) 7,6,4,8,1,3,2,5

27. Choose the correct tense form.

I first... Italy five years ago and since then I... there on several occasions.

- A) will visit, will be
- B) had visited, was
- C) would visit, have been
- D) visited, have been
- E) had visited, had been

28. Choose the correct sentence in Indirect Speech.

" Please, don't tell my mother about my bad mark for the dictation," she said to me.

- A) She said me not to tell her mother about her bad mark for the dictation.
- B) She asked me not to tell her mother about her bad mark for the dictation.
- C) She asked me don't tell her mother about her bad mark for the dictation.
- D) She told me not to tell my mother about my bad mark for the dictation.
- E) She asked me don't tell my mother about my bad mark for the dictation.

29. Choose the correct exclamatory sentence.

- A) How ancient is the city!
- B) What an ancient the city is!
- C) What an ancient city it is!
- D) How ancient city it is!
- E) What an ancient city is!

30. Choose the correct logical ending.

The ice was quite thin, so we could ...

- A) Easily jump on it
- B) Play football on it
- C) Not play on it
- D) Skate on it
- E) Play snowballs

31. Match the words to their definitions.

- 1. story a. something that many people believe, but that doesn't exist
- 2. myth b. description of past or imaginary events
- 3. poem c. a piece of writing arranged in lines with a regular rhythm

- A) 1-c, 2-b, 3-a
- B) 1-a, 2-b, 3-c
- C) 1-c, 2-a, 3-b
- D) 1-b, 2-a, 3-c
- E) 1-b, 2-c, 3-a

32. Choose the correct conjunctions.

I'll explain to you ... it all has happened.

- A) Where
- B) Which
- C) Who
- D) When
- E) Whom

33. Choose the correct variant.

The bus was ... but we were in a hurry and couldn't wait for ... one.

- A) More full, much emptier
- B) Fullest, much emptiest
- C) Full, an emptier
- D) The fullest, emptier
- E) Full, empty

34. Match the phrases.

- 1. I've just passed my exams.
- 2. How about a nice cup of coffee?
- 3. Happy holiday!
- a. Thanks. The same to you.
- b. Yes, I'd love one.
- c. Congratulations.

- A) 1-b, 2-c, 3-a
- B) 1-b, 2-a, 3-c
- C) 1-a, 2-b, 3-c
- D) 1-c, 2-a, 3-b
- E) 1-c, 2-b, 3-a

35. Choose the correct antonym to the underlined word

He was a young stout man.

- A) Wise
- B) Fat
- C) Tall
- D) Old
- E) Thin

**Read the passage and answer questions
36-40**

The Bermuda Triangle is an area of the Western Atlantic between Bermuda and Florida where more than a hundred ships, planes and people have disappeared since 1945. It seemed that these planes, ships and people had never existed. A strange white light is described in this area. First it was observed by Columbus over four hundred years ago. The scientists don't know if this light has a connection with the strange disappearances. There is no answer yet.

38. Choose the correct statement.

The disappearances ...

A) have been explained by scientists.

B) took place only before 1945.

36. The underlined pronoun "it" refers to

....

- A) area B) ship C) Florida
D) Bermuda E) white light

C) are mainly connected with the strange light.

37. Choose the wrong variant.

1. Nothing strange has happened in the Bermuda

Triangle since 1945.

2. The scientists found the connection between the

white light and disappearances.

3. Columbus observed the white light in that area.

4. The Bermuda Triangle is the mysterious area.

- A) 2, 4 B) 1, 3 C) 1, 2 D) 1, 4 E) 2, 3

D) have been a mystery for a long time.

E) are not a mystery any more.

39. The passage is mainly about ...

A) Columbus

B) scientists

C) the mystery of the Bermuda Triangle

D) ships and planes

E) the Atlantic Ocean

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
B	A	C	D	D	C	C	E	A	A	B	D	C
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
E	D	C	A	B	B	D	B	B	E	E	A	B

27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	B	C	C	D	A	C	E	E	E	C	D	C	B

40. Which verb from the passage means “to watch something carefully” ?

A) to describe

B) to observe

C) to seem

D) to exist

E) to disappear

İngilis dili

1. Choose the line of nouns in the plural.

A) pages, heroes, progress

B) contests, physics, goose

C) sisters-in-law, seamen, ox

D) potatoes, leaves, berry

E) cousins, geese, months

2. Choose the correct statements.

1. An honest man never tells the truth.

2. You can achieve your goals if you are patient and hard-working.

3. If you are sure of your ideas, it means you believe in them.

4. A faithful friend can betray you at any time.

A) 2, 3 B) 1, 3, 4 C) 1, 4

D) 2, 3, 4 E) 1, 2

3. Match the words to their definitions.

1. a weed

2. an amendment

3. a coward

a. a small change that is made to a law

b. a person who is not brave

c. a wild plant growing where it is not wanted

A) 1 – c; 2 – b; 3 – a B) 1 – b; 2 – a; 3 – c

C) 1 – b; 2 – c; 3 – a D) 1 – c; 2 – a; 3 – b

E) 1 – a; 2 – b; 3 – c

4. Complete the sentence.

No one asked ...

1. if the Smiths' cottage cost a lot of money.

2. how much did The Smiths' cottage cost.

3. how long they had built the cottage.

4. how long had they built the cottage.

A) 3, 4 B) 1, 3 C) 1, 2, 3 D) 2, 4 E) 1, 4

5. Make up a sentence.

1. in 2. find

3. often 4. articles

5. interesting 6. newspapers

7. you

A) 4, 1, 3, 2, 5, 7, 6 B) 3, 7, 2, 5, 1, 6, 4

C) 7, 3, 2, 5, 4, 1, 6 D) 7, 2, 5, 4, 1, 3, 6

E) 2, 7, 5, 6, 4, 1, 3

6. Choose the correct tense form.

As soon as he ... a cry, he ... out of the room.

A) had heard, has run

B) has heard, ran

C) will hear, runs

D) heard, had run

E) heard, ran

7. What kind of writing is it?

Over 20,000 people visited the Computer Games Exhibition last week. The centre was crowded and everything was splendid. Many new and magnificent samples were presented to the visitors. Both children and their parents were amazed by some of the wonderful games.

A) sports news B) an advertisement

C) a cultural event D) weather forecast

E) a criminal report

8. Choose the correct variant.

Ancient buildings such as temples, castles and palaces are

A) natural resources B) historic monuments

C) holidays D) national traditions

E) historical events

9. Choose the correct variant.

– I have to pass an interview this week.

– ... Didn't you pass it last week?

A) Don't I? B) Have I? C) Have you?

D) Do you? E) Haven't you?

10. Choose the correct translation.

Dünyada acliq problemini həll etməyə və insanlara öz

həyatlarını yaxşılaşdırmağa kömək etməyə çalışan çox

təşkilatlar var.

A) There are a number of world organizations that are trying to settle the problem of hunger

and help people to make their lives better.

B) There are many international organizations whose aim is to solve the problem of hunger and improve the living conditions of people.

C) There are a number of organizations which are trying to help hungry people and make their lives better.

D) There are a lot of organizations which are trying to solve the problem of world hunger and help people to improve their lives.

E) There are many organizations which are solving the problem of world hunger and improving people's lives.

11. Choose the correct variant.

Ann ... me ... it all over again.

A) saw, to do B) wanted, do C) made, do

D) expected, do E) let, to do

12. Make up a dialogue.

1. – How do you like it here?

2. – Yes, a lot.

3. – This is your first visit to London, isn't it?

4. – Very much. But it is a bit rainy.

5. – Yes, it is.

6. – Do you travel much?

A) 1, 2, 3, 5, 4, 6 B) 1, 5, 6, 2, 3, 4

C) 6, 2, 3, 5, 1, 4 D) 3, 5, 1, 2, 4, 6

E) 6, 5, 1, 2, 3, 4

13. Which words are close in meaning?

1. confidence

2. opinion

3. equipment

4. absence

5. facilities

A) 4, 5 B) 3, 5 C) 1, 2 D) 2, 3, 5 E) 1, 4

14. Choose the correct variant.

Only half of this money is hers, not ... of it, ... half belongs to him.

A) each, others

B) everything, the other

C) all, others

D) every, another

E) all, the other

15. Choose the correct variant.

... have these people been here?

1. What time 2. When

3. How long 4. Since when

5. How long ago

A) 2, 5 B) 1, 2 C) 3, 5 D) 1, 4 E) 3, 4

16. Choose the correct prepositions.

Yesterday the Smiths left ... Paris ... a week and

they will be back ... some days.

A) for, for, in B) to, for, after

C) –, in, with D) for, since, in

E) to, in, during

17. Choose the correct sentence in the Passive Voice.

She teaches economics at this University.

A) She was taught economics at this University.

B) She is taught economics at this University.

C) Economics was taught at this University.

D) Economics is taught at this University.

E) Economics are taught at this University.

18. Choose the correct variant.

Although the pilot was badly hurt he ... to explain what had happened.

A) couldn't

B) isn't able

C) was able

D) will able

E) wasn't able

19. Choose the correct sentences.

1. Studying a foreign language often leads students to learn about the culture of countries where it is spoken.

2. One of the most common names for dogs in the USA is "Rover".

3. All of the windows in our house was broken during the earthquake.

4. Both boys and girls needs to learn how to do housecleaning.

A) 1, 2 B) 2, 3 C) 1, 3 D) 1, 4 E) 2, 4

20. Choose the correct variant

Where is the girl ... has passed the interview?

1. who

2. what

3. whom

4. –

5. that

A) 1, 2, 4 B) 3, 4 C) 1, 2

D) 2, 3, 5 E) 1, 5

İngilis dili

1. Choose the correct translation.

Şirkət problemlərini həll etməyə cəhd etdi, baxmayaraq

ki, kifayət qədər ixtisaslı işçilər yox idi.

A) The company tried to find a solution to its problems, but the workers didn't have enough qualifications.

- B) Although the company tried to solve its problems, it didn't have enough qualified specialists.
 C) The company was unable to find a solution to its problems because there were not enough qualified workers.
 D) The company made an effort to settle its problems but the employees were not qualified enough.
 E) The company made an attempt to solve its problems, though there were not enough qualified employees.

2. Choose the correct variant.

Though there was heavy traffic on the road we ... to reach in time.

- A) aren't able
 B) were able
 C) will able
 D) weren't able
 E) couldn't

3. Choose the correct tense form

As soon as his brother ... home, they ...for a walk together.

- A) had returned, have gone
 B) will return, go C) returned, had gone
 D) returned, went E) has returned, went

4. Choose the correct variant.

Your feelings and thoughts about somebody or something are your

- A) opinion B) appearance
 C) amusement D) dependence
 E) carelessness

5. Choose the correct prepositions.

The man got ... the car and stood ... the bus-stop trying to decide ... which direction to go.

- A) off, at, at B) on, at, to C) out of, at, in
 D) into, on, on E) on, near, on

6. Choose the correct variant.

Only half of the fruit was spoilt, not ... of it, ... half was good.

- A) each, others B) all, others
 C) every, other D) everything, the other
 E) all, the other

7. Choose the correct statements.

- Waste your time if you want to reach success.
 - If you want to lose weight, try to eat little food.
 - Never miss the opportunity to eat a lot of unhealthy food.
 - Try to apologize if you are wrong.
- A) 1, 2, 3 B) 1, 4 C) 1, 3, 4

- D) 2, 4 E) 2, 3

8. Choose the correct sentences.

- Many of the satellites orbiting the earth is used for communications.
- Having good computer skills is necessary if you want to get a highly paid job.
- One of the biggest problems in the world today is the lack of clean, fresh drinking water.
- Both boys and girls needs to learn how to do housecleaning.

- A) 3, 4 B) 1, 2 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 2, 3

9. What kind of writing is it?

On Friday evening there was a big pop concert. We saw the first appearance of a new band from Manchester. They played a mixture of various music and were very entertaining. The atmosphere was fantastic.

The singers made a deep impression on the group's fans.

- A) a cultural event B) an advertisement
 C) a criminal report D) sports news
 E) weather forecast

10. Which words are close in meaning?

- gratitude
- convenience
- union
- thanks
- curiosity

- A) 2, 4 B) 1, 2, 3 C) 3, 5
 D) 1, 4 E) 1, 4, 5

11. Complete the sentence.

No one asked ...

- where the information was taken from.
- why the truth was kept in a secret.
- where was the information taken from.
- why was the truth kept in a secret.

- A) 1, 3, 4 B) 1, 2 C) 3, 4
 D) 1, 2, 4 E) 2, 3

12. Choose the correct variant.

... have you had a pet?

- How long
- When
- Since when
- How long ago
- What time

- A) 2, 5 B) 3, 5 C) 2, 4 D) 1, 3 E) 1, 4

13. Choose the correct variant.

Is this the key ... opens the front door?

- who
- that

3. what
4. which
5. –

A) 2, 4, 5 B) 1, 4 C) 1, 2, 3
D) 3, 5 E) 2, 4

14. Choose the line of nouns in the plural.

- A) physics, trousers, oxen
B) geese, shelves, letter
C) trousers, goods, clothes
D) jeans, face, toys
E) mice, progress, strawberry

15. Choose the correct sentence in the Passive Voice.

He drinks a cup of coffee every morning.

- A) A cup of coffee was drunk by him every morning.
B) A cup of coffee is drunk by him every morning.
C) A cup of coffee drink by him every morning.
D) A cup of coffee is drunk by him every morning.
E) A cup of coffee has drunk by him every morning.

16. Match the words to their definitions.

1. labour
2. flood
3. vigour
a. energy or force
b. work, especially physical work
c. a large amount of water covering an area that is usually dry
A) 1 – b; 2 – a; 3 – c B) 1 – a; 2 – c; 3 – b
C) 1 – b; 2 – c; 3 – a D) 1 – c; 2 – b; 3 – a
E) 1 – a; 2 – b; 3 – c

17. Choose the correct variant.

The teacher ... Ann ... part in the contest.

- A) wanted, to take B) made, to take
C) asked, take D) let, to take
E) expected, take

18. Make up a dialogue.

1. – Whose bicycle is it?
2. – Quite new.
3. – What is it like?
4. – Mine.
5. – How old is it?
6. – Light and fast.
A) 5, 2, 3, 4, 1, 6 B) 1, 4, 3, 6, 5, 2
C) 3, 4, 5, 2, 1, 6 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6
E) 1, 4, 5, 6, 2, 3

19. Make up a sentence.

1. restaurants 2. go

3. seldom 4. expensive

5. to 6. together

7. we

A) 7, 3, 2, 5, 4, 1, 6 B) 2, 7, 5, 4, 1, 3, 6
C) 4, 1, 3, 2, 5, 7, 6 D) 7, 2, 5, 1, 4, 3, 6
E) 3, 7, 2, 5, 1, 6, 4

20. Choose the correct variant.

– I have to meet Bob at the airport.

– ... Is he arriving today?

- A) Have I? B) Don't I? C) Haven't you?
D) Have you? E) Do you?

İngilis dili

101. Choose the line of nouns in the plural.

- A) contests, physics, goose
B) sisters-in-law, seamen, ox
C) potatoes, leaves, berry
D) pages, heroes, progress
E) cousins, geese, months

102. Choose the correct variant.

Although the pilot was badly hurt he ... to explain what had happened.

- A) couldn't B) isn't able C) was able
D) wasn't able E) will able

103. Choose the correct translation.

Dünyada aclıq problemini həll etməyə və insanlara öz həyatlarını yaxşılaşdırmağa kömək etməyə çalışan çox təşkilatlar var.

- A) There are a lot of organizations which are trying to solve the problem of world hunger and help people to improve their lives.
B) There are a number of organizations which are trying to help hungry people and make their lives better.
C) There are many international organizations whose aim is to solve the problem of hunger and improve the living conditions of people.
D) There are a number of world organizations that are trying to settle the problem of hunger and help people to make their lives better.
E) There are many organizations which are solving the problem of world hunger and improving people's lives.

104. Make up a sentence.

1. in 2. find
3. often 4. articles
5. interesting 6. newspapers

7. you

- A) 2, 7, 5, 6, 4, 1, 3 B) 4, 1, 3, 2, 5, 7, 6
C) 7, 3, 2, 5, 4, 1, 6 D) 3, 7, 2, 5, 1, 6, 4
E) 7, 2, 5, 4, 1, 3, 6

105. Match the words to their definitions.

1. a weed

2. an amendment

3. a coward

a. a small change that is made to a law

b. a person who is not brave

c. a wild plant growing where it is not wanted

A) 1 – c; 2 – b; 3 – a

B) 1 – a; 2 – b; 3 – c

C) 1 – b; 2 – a; 3 – c

D) 1 – c; 2 – a; 3 – b

E) 1 – b; 2 – c; 3 – a

106. Complete the sentence.

No one asked ...

1. if the Smiths' cottage cost a lot of money.

2. how much did The Smiths' cottage cost.

3. how long they had built the cottage.

4. how long had they built the cottage.

A) 1, 2, 3 B) 1, 4 C) 1, 3 D) 3, 4 E) 2, 4

107. What kind of writing is it?

Over 20,000 people visited the Computer Games Exhibition last week. The centre was crowded and everything was splendid. Many new and magnificent samples were presented to the visitors. Both children and their parents were amazed by some of the wonderful games.

A) sports news B) weather forecast

C) a criminal report D) a cultural event

E) an advertisement

108. Choose the correct sentences.

1. Studying a foreign language often leads students to learn about the culture of countries where it is spoken.

2. One of the most common names for dogs in the USA is "Rover".

3. All of the windows in our house was broken during the earthquake.

4. Both boys and girls needs to learn how to do housecleaning.

A) 2, 3 B) 1, 4 C) 1, 3 D) 2, 4 E) 1, 2

109. Choose the correct variant.

Ancient buildings such as temples, castles and palaces are ...

A) historic monuments B) national traditions

C) holidays D) natural resources

E) historical events

110. Choose the correct tense form.

As soon as he ... a cry, he ... out of the room.

A) heard, had run B) heard, ran

C) has heard, ran D) will hear, runs

E) had heard, has run

111. Choose the correct prepositions.

Yesterday the Smiths left ... Paris ... a week and they will be back ... some days.

A) for, since, in B) to, in, during

C) –, in, with D) for, for, in

E) to, for, after

112. Which words are close in meaning?

1. confidence

2. opinion

3. equipment

4. absence

5. facilities

A) 4, 5 B) 1, 4 C) 3, 5 D) 1, 2 E) 2, 3, 5

113. Choose the correct variant.

– I have to pass an interview this week.

– ... Didn't you pass it last week?

A) Have I? B) Don't I? C) Haven't you?

D) Have you? E) Do you?

114. Choose the correct variant.

Ann ... me ... it all over again.

A) let, to do B) expected, do C) wanted, do

D) made, do E) saw, to do

115. Choose the correct variant.

Only half of this money is hers, not ... of it, ... half belongs to him.

A) everything, the other B) all, the other

C) each, others D) all, others

E) every, another

116. Choose the correct sentence in the Passive Voice.

She teaches economics at this University.

A) She was taught economics at this University.

B) Economics was taught at this University.

C) Economics are taught at this University.

D) She is taught economics at this University.

E) Economics is taught at this University.

117. Make up a dialogue.

1. – How do you like it here?

2. – Yes, a lot.

3. – This is your first visit to London, isn't it?

4. – Very much. But it is a bit rainy.

5. – Yes, it is.

6. – Do you travel much?

- A) 1, 2, 3, 5, 4, 6 B) 1, 5, 6, 2, 3, 4
C) 6, 5, 1, 2, 3, 4 D) 6, 2, 3, 5, 1, 4
E) 3, 5, 1, 2, 4, 6

118. Choose the correct statements.

1. An honest man never tells the truth.
 2. You can achieve your goals if you are patient and hard-working.
 3. If you are sure of your ideas, it means you believe in them.
 4. A faithful friend can betray you at any time.
- A) 2, 3, 4 B) 1, 2 C) 2, 3
D) 1, 3, 4 E) 1, 4

119. Choose the correct variant.

... have these people been here?

1. What time
 2. When
 3. How long
 4. Since when
 5. How long ago
- A) 2, 5 B) 1, 4 C) 3, 5 D) 1, 2 E) 3, 4

120. Choose the correct variant

Where is the girl ... has passed the interview?

1. who
 2. what
 3. whom
 4. –
 5. that
- A) 1, 5 B) 2, 3, 5 C) 1, 2
D) 1, 2, 4 E) 3, 4

Read the passage and answer questions 121 – 125.

Coffee came from Brazil, Colombia, Indonesia and Ethiopia. These four countries produce most of the coffee in the world today. Brazil produces about half of the world's crop of coffee beans. The coffee plant is a small tree with shiny leaves. A coffee plant grows for about three years before it produces any fruit. After that, it produces fruit for about forty years. The coffee bean is the seed of the fruit. It's difficult to pick coffee beans.

Machines can't do it. So people pick most of the coffee beans by hand. They pick between 20 and 40 pounds of coffee beans a day. The old way to grow coffee plants is under large trees. The trees protect the coffee plant from the sun.

121. The passage is mainly about

- A) the ways of gathering coffee beans
- B) the coffee plant
- C) Brazil's fruit plantations
- D) the trees protecting coffee plants
- E) shiny leaves

122. Choose the correct variant.

1. The coffee plant is a big tree with dark leaves.
2. To grow coffee under big trees is an old method.
3. Machines can hardly pick coffee beans.
4. No one can pick coffee beans as easily as machines.

A) 2, 4 B) 2, 3 C) 1, 2 D) 1, 4 E) 3, 4

123. Which word in the passage means "to increase in size, number, strength or quality"?

- A) to pick
- B) to start
- C) to grow
- D) to protect
- E) to gather

124. Which question has **no** answer in the passage?

- A) Do coffee plants need more water to produce fruit?
- B) How is most of the coffee picked?
- C) Which country produces the most coffee beans of the world?
- D) How long does it take a coffee plant to start producing coffee beans?
- E) Can machines pick the coffee beans?

125. According to the passage

- A) people pick coffee beans with the help of machines
- B) Brazil consumes about half of the world's crop of coffee beans
- C) the coffee plant is protected from the sun with its shiny leaves
- D) picking coffee beans by hand is the most preferred way in coffee producing countries
- E) the coffee plant needs more sunshine to grow

İngilis dili

101. Choose the correct variant.

This is the apple-tree ... was planted by my grandfather.

1. which
 2. that
 3. what
 4. whom
 5. –
- A) 1, 4, 5 B) 2, 3, 5 C) 1, 2
D) 3, 4 E) 1, 2, 5

102. Complete the sentence.

What else do you know about the machine ...

- A) what he gave you?
- B) that were given by you?
- C) which given you?
- D) which did he give you?
- E) which he gave you?

103. Choose the correct preposition.

This novel was written ... J. London.
We arrived here ... taxi.

- A) from
- B) with
- C) for
- D) by
- E) in

104. Choose the correct variant.

The manager ... his plan, so he feels ...

1. realized, satisfied
 2. failed in, delighted
 3. realized, upset
 4. failed in, displeased
- A) 1, 4 B) 1, 3 C) 2, 3, 4
D) 2, 4 E) 1, 2, 3

105. Choose the correct variant.

I ... you ... my baby It's so amazing.

- A) noticed, watching, to walk
- B) want, to watch, walk
- C) saw, watch, to walk
- D) told, watch, walking
- E) ask, to watch, to walk

106. Choose the correct sentence in the Passive Voice.

Who met you at the airport yesterday?

- A) Who was met you by at the airport yesterday?
- B) By whom you were met at the airport yesterday?
- C) Who are you been met by at the airport yesterday?
- D) By whom were met you at the airport yesterday?
- E) Who were you met by at the airport yesterday?

107. Choose the correct variant.

In which hotel ... while you were in Turkey?

- A) had you stayed B) are you staying
- C) did you stay D) do you stay
- E) have you stayed

108. Choose the correct variant.

Jane asked the waitress for the bill.

- A) her, it B) her, its C) him, it
- D) them, it E) them, it's

109. Choose the correct variant.

... platform are you looking for?

- A) How much B) How C) Where
- D) How many E) Which

110. Choose the correct modal verb.

Each of you ... do something to solve environmental problems.

- A) have to B) ought C) should
- D) needn't E) shouldn't

111. Make up a sentence.

1. while
2. to elder people
3. you
4. must be

5. polite

6. very

7. speaking

- A) 1, 7, 2, 6, 4, 5, 3 B) 1, 3, 4, 2, 7, 6, 5
C) 3, 4, 6, 5, 2, 7, 1 D) 4, 6, 5, 3, 7, 1, 2
E) 3, 4, 6, 5, 1, 7, 2

112. Complete the dialogue.

–Thanks for your care and attention.

– ...

- A) Certainly not. B) The same to you.
- C) Don't mention it. D) What a pity.
- E) Here you are.

113. Match the words to their definitions.

1. to stare
 2. to convince
 3. to mend
 - a. to make somebody believe that something is true
 - b. to look at somebody/something for a long time
 - c. to repair after being damaged
- A) 1 – b; 2 – a; 3 – c B) 1 – c; 2 – b; 3 – a
C) 1 – c; 2 – a; 3 – b D) 1 – b; 2 – c; 3 – a
E) 1 – a; 2 – b; 3 – c

114. Choose the correct logical ending.

The examination was so difficult that ...

- A) few students failed.
- B) only a few students failed.
- C) a lot of students got good marks.
- D) a lot of students passed.
- E) few students could pass.

115. Choose the correct variant.

Very few information centres ... situated here.

1. are 2. were 3. was 4. is 5. will be
- A) 1, 3 B) 1, 2, 5 C) 3, 4, 5
D) 2, 3 E) 2, 4

116. Choose the correct translation.

Dörd il müddətinə bütün xalq tərəfindən seçilmiş Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti dövlətin və hökumətin başçısıdır.

- A) The head of the state and the Government who is elected by the whole nation for four years rules the USA.
- B) The President of the United States of America, elected by the whole nation for four years, is head of the state and the Government.
- C) The whole nation guarantees the President of the USA for four years and he is head of the state and the Government.
- D) The President of the United States of America,

guaranteed by the whole nation, is head of the Government for four years.

E) The President of the state and the Government, offered by the whole nation for four years is at the head in the United States of America.

117. Choose the correct sentences with the nouns in the Possessive case.

1. The children's rights are protected by the Convention.
2. Kate's often invited to such parties.
3. Mary's got a letter from her cousin.
4. I met my neighbour at the hairdresser's.
5. The Sun's rays can cause different diseases.

A) 1, 5 B) 2, 3, 4 C) 1, 4, 5

D) 1, 4 E) 2, 3, 5

118. Make up a text.

1. For a long time the rich refused to give him money for the project.
2. In the end he found some prisoners willing to make the voyage with him.
3. When Columbus decided to sail west in order to get to the east, he faced many problems.
4. And then having got the money he couldn't find people to sail the ship.
5. Columbus made up his mind to travel with them.
6. He turned for help to the rich people first.
7. At last they agreed to give Columbus the money he wanted.

A) 3, 6, 7, 1, 2, 5, 4 B) 1, 3, 6, 4, 7, 2, 5

C) 5, 7, 2, 4, 6, 3, 1 D) 3, 6, 1, 7, 4, 2, 5

E) 5, 1, 6, 2, 7, 3, 4

119. Choose the correct variant.

I haven't spoken with the members of the delegation yet, and ...

- A) most of my friends didn't too.
- B) either had most of my friends.
- C) neither have most of my friends.
- D) neither haven't most of my friends.
- E) neither did most of my friends.

120. What is the purpose of the letter?

Dear son,

I hope you are enjoying yourself in France. We are fine too. Everyone is OK, though we all miss you a lot. Ann is very happy because she has moved to a new house. David has passed his exams. Dad and I feel very well. On Sundays we go to the countryside and have a good time together.

A) to give good news

B) to complain about the family problems

C) to invite David to the countryside

D) to ask for help

E) to make the son worry

Read the passage and answer questions 121 – 125.

Most people think of deserts as dry, flat areas with little vegetation and little or no rainfall, but this is hardly true. Many deserts have varied geographical formations. Most deserts have a source of water that exists all the time. Although deserts do not receive a high amount of rainfall, there are many plants that flourish on only small amounts of water and deserts are often full of such plant life. Desert plants have variety of mechanisms for obtaining the water needed for survival. Some plants, such as cactus, are able to store large amounts of water in their leaves; after a rainfall these plants take in a large supply of water to last until the next rainfall. Other plants have extraordinary deep root systems that allow them to obtain water from far below the desert's arid surface.

121. Which question has **no** answer in the passage?

A) How do other plants survive?

B) Which plant is able to store water in its leaves?

C) What kind of plants have extraordinary deep root systems?

D) Where do cactus store water?

E) What do most people think of deserts?

122. Which word in the passage has the meaning "a place, person or thing that you get something from"?

A) surface B) amount C) area

D) source E) rainfall

123. The passage is mainly about ...

A) growing cactus in the arid surface

B) mechanisms for obtaining the water from rivers

C) various kinds of plants in deserts

D) deserts and survival of plants in them

E) lack of rainfall in deserts

124. The underlined them refers to ...

A) root systems B) plants C) leaves

D) mechanisms E) deserts

125. Choose the correct statements.

1. Most people are well informed about deserts.

2. The lack of rainfall causes blooming of plants.

3. Some desert plants store water from one

rainfall to the next.

4. Some plants get water from deep below the surface of the desert.

- A) 1, 2 B) 2, 3 C) 1, 4 D) 3, 4 E) 2, 4

İngilis dili

101. Choose the correct variant.

... train are you waiting for?

- A) How B) How much C) Which
D) Where E) How many

102. Choose the correct variant.

Helen ... you ... her She dances perfectly.

- A) wants, to watch, to dance
B) told, watch, dancing
C) asks, to watch, dance
D) noticed, to watch, dancing
E) saw, watch, to dance

103. Make up a text.

1. Like the detective, he tries to analyse the psychology of the characters.
 2. The reader begins to play “detective”, looks around for clues in the environment.
 3. One reason why the detective story is so popular is that the reader puts himself in the place of the detective.
 4. And like him again he wants to solve the mystery.
 5. There are a lot of reasons why everyone likes reading detective stories more than other books.
 6. That’s why the detective heroes are kept in mind for too long.
 7. Almost all the children like to read detective stories in their childhood.
- A) 7, 5, 3, 1, 2, 4, 6 B) 6, 2, 7, 5, 1, 3, 4
C) 3, 7, 4, 2, 5, 6, 1 D) 7, 5, 4, 3, 6, 2, 1
E) 3, 4, 7, 1, 2, 6, 5

104. Choose the correct preposition.

It will depend ... circumstances.

We can rely ... him.

- A) by B) on C) from D) in E) of

105. Choose the correct variant.

I don’t know how to plan my vacation, □

- A) neither did my friend.
B) neither don’t they.
C) Jack doesn’t, too.
D) either did my girl-friend.
E) neither does my friend.

106. Choose the correct sentence in the Passive

Voice.

Who sent the invitations yesterday?

- A) By whom the invitations were sent yesterday?
B) Who was sent the invitations by yesterday?
C) Who are the invitations been sent by yesterday?
D) Who were the invitations sent by yesterday?
E) By whom were sent the invitations yesterday?

107. What is the purpose of the letter?

Dear daughter,

I am glad to hear that you are enjoying yourself in Australia. We are fine too. Things at home are the same as usual. Your father has already recovered. Susan has just passed the driving test. Uncle Tom is building a new cottage. I think it will be ready next month.

- A) to give good news
B) to invite Susan to the new cottage
C) to make the daughter worry
D) to offer help
E) to complain about the family problems

108. Choose the correct variant.

This is the doctor ... saved the child’s life.

1. who 2. that 3. which
4. – 5. whom
A) 1, 2, 4 B) 1, 4, 5 C) 2, 3, 4
D) 1, 2 E) 3, 5

109. Complete the dialogue.

– *Thanks for all you’ve done for us.*

–

- A) Of course, not. B) Here you are.
C) I’m afraid not. D) I am so sorry.
E) Don’t mention it.

110. Choose the correct variant.

David asked the waiter to bring juice.

- A) them, it B) her, it C) him, it
D) them, it’s E) him, its

111. Complete the sentence.

What can you say about the picture ... in my childhood?

- A) which painted B) which I painted
C) what I painted D) which did I paint
E) that were painted

112. Choose the correct variant.

Many news programmes ... shown on this channel.

1. are 2. is 3. were 4. was 5. will be
A) 2, 3 B) 3, 4 C) 2, 4, 5
D) 1, 3, 5 E) 1, 4

113. Choose the correct translation.

Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş krallığı baş nazir başda olmaqla seçilmiş hökumət tərəfindən idarə olunur.

- A) The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is ruled by the elected government with the Prime Minister at the head.
- B) The government is ruled by the elected Prime Minister in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.
- C) The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is guaranteed by the offered government with the Prime Minister at the head.
- D) The Prime Minister is elected to reign the government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.
- E) The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is reigned by the Prime Minister who is elected by the head of the government.

114. Choose the correct modal verb.
Each of us ... do something to stop polluting the environment.

- A) ought B) needn't C) have to
D) should E) doesn't have to

115. Match the words to their definitions.

1. to export
2. to prosper
3. to expect
- a. to develop in a successful way
- b. to sell and send goods to another country
- c. to think or believe that something will happen

- A) 1 – b; 2 – a; 3 – c B) 1 – c; 2 – b; 3 – a
C) 1 – a; 2 – b; 3 – c D) 1 – b; 2 – c; 3 – a
E) 1 – c; 2 – a; 3 – b

116. Choose the correct variant.

... to the mountains while you were in the country?

- A) Had you gone B) Did you go
C) Are you going D) Do you go
E) Have you gone

117. Choose the correct variant.

The scientist ... his theory, so he looks

1. proved, proud
2. failed in, pleased

3. failed in, upset
 4. proved, disappointed
- A) 2, 3, 4 B) 1, 3 C) 1, 4
D) 1, 2, 3 E) 2, 4

118. Choose the correct sentences with the nouns in the Possessive case.

1. The women's demands were discussed on the Committee.
2. My uncle's successful in his new job.
3. I hate going to the dentist's.
4. Mother's got a telegram from his son.
5. The Earths' atmosphere must be protected by everybody.

- A) 2, 4, 5 B) 1, 5 C) 2, 3, 4
D) 1, 3 E) 1, 3, 5

119. Make up a sentence.

1. people
2. need
3. and
4. teaching children
5. kindness
6. patience
7. a lot of

- A) 1, 4, 2, 7, 6, 3, 5 B) 7, 5, 3, 6, 2, 4, 1
C) 1, 4, 2, 3, 6, 5, 7 D) 4, 2, 7, 6, 3, 5, 1
E) 4, 1, 7, 6, 3, 5, 2

120. Choose the correct logical ending.

Jack came to my birthday party though ...

- A) he had expected it impatiently.
B) he had a lot of free time.
C) he didn't feel well.
D) he was eager to see everyone.
E) we're great friends.

Read the passage and answer questions 121 – 125.

Yellowstone is the world's oldest national park. It was established by the U.S. Congress in 1872. Yellowstone is the first national park in the world. The park is located in the state of Wyoming and covers a large area. It's known for its wildlife and many features. Hundreds of species of animals, birds, fish live in the park. The thick forests and grasslands also include unique species of plants. Yellowstone is famous for its geysers. They shoot hot water into the air. The most famous is Old Faithful. About every hour it shoots hot water hundreds of feet into the air. A lot of people visit this beautiful park each year. People go to the park to enjoy nature. They sleep in tents and cook their food. Visitors are asked

not to feed or hunt the animals.

121. The underlined *they* refers to ...

- A) forests B) plants C) geysers
D) grasslands E) species

122. The passage is mainly about ...

- A) the state of Wyoming.
B) the most famous geyser.
C) unique species of trees.
D) the first national park in the world.
E) modern parks in the USA.

123. Choose the correct statement.

1. Yellowstone is a beautiful place where people can enjoy hunting.
2. The park was created for the enjoyment of the people.
3. The national park is rich in animals and unique species of plants.
4. Old Faithful is another name given to Yellowstone.

A) 1, 3 B) 1, 2 C) 1, 4 D) 2, 4 E) 2, 3

124. Which *isn't* mentioned in the passage?

- A) the most famous geyser of the national park
B) the location of the national park
C) the establishment of Yellowstone
D) the wildlife of the national park
E) the number of geysers in Yellowstone

125. Which word in the passage has the meaning “*something important, interesting or typical of a place or thing*”.

- A) tent B) nature C) wildlife
D) feature E) area

İngilis dili

101. Choose the correct preposition.

*This novel was written ... J. London.
We arrived here ... taxi.*

- A) with B) from C) by D) in E) for

102. Choose the correct logical ending.

The examination was so difficult that ...

- A) only a few students failed.
B) few students failed.
C) a lot of students got good marks.
D) few students could pass.
E) a lot of students passed.

103. Choose the correct variant.

This is the apple-tree ... was planted by my grandfather.

1. which
2. that
3. what
4. whom
5. –

A) 2, 3, 5 B) 1, 2 C) 1, 4, 5

D) 1, 2, 5 E) 3, 4

104. What is the purpose of the letter?

Dear son,

I hope you are enjoying yourself in France. We are fine too. Everyone is OK, though we all miss you a lot. Ann is very happy because she has moved to a new house. David has passed his exams. Dad and I feel very well. On Sundays we go to the countryside and have a good time together.

A) to ask for help

B) to complain about the family problems

C) to make the son worry

D) to invite David to the countryside

E) to give good news

105. Choose the correct sentence in the Passive Voice.

Who met you at the airport yesterday?

A) Who are you been met by at the airport yesterday?

B) Who was met you by at the airport yesterday?

C) By whom you were met at the airport yesterday?

D) Who were you met by at the airport yesterday?

E) By whom were met you at the airport yesterday?

106. Choose the correct translation.

Dörd il müddətinə bütün xalq tərəfindən seçilmiş Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti dövlətin və hökumətin başçısıdır.

A) The head of the state and the Government who is elected by the whole nation for four years rules the USA.

B) The President of the United States of America, elected by the whole nation for four years, is head of the state and the Government.

C) The whole nation guarantees the President of the USA for four years and he is head of the state and the Government.

D) The President of the state and the Government, offered by the whole nation for four years is at the head in the United States of America.

E) The President of the United States of America, guaranteed by the whole nation, is head of the Government for four years.

107. Match the words to their definitions.

1. to stare

2. to convince

3. to mend

a. to make somebody believe that something is true

b. to look at somebody/something for a long time

c. to repair after being damaged

A) 1 – c; 2 – a; 3 – b B) 1 – b; 2 – c; 3 – a

C) 1 – b; 2 – a; 3 – c D) 1 – a; 2 – b; 3 – c

E) 1 – c; 2 – b; 3 – a

108. Make up a sentence.

1. while

2. to elder people

3. you

4. must be

5. polite

6. very

7. speaking

A) 1, 3, 4, 2, 7, 6, 5

B) 1, 7, 2, 6, 4, 5, 3

C) 3, 4, 6, 5, 1, 7, 2

D) 3, 4, 6, 5, 2, 7, 1

E) 4, 6, 5, 3, 7, 1, 2

109. Choose the correct variant.

I haven't spoken with the members of the delegation yet, and ...

A) neither haven't most of my friends.

B) neither did most of my friends.

C) either had most of my friends.

D) neither have most of my friends.

E) most of my friends didn't too.

110. Choose the correct variant.

I ... you ... my baby It's so amazing.

A) saw, watch, to walk

B) noticed, watching, to walk

C) ask, to watch, to walk

D) told, watch, walking

E) want, to watch, walk

111. Complete the sentence.

What else do you know about the machine ...

A) which did he give you?

B) which he gave you?

C) that were given by you?

D) which given you?

E) what he gave you?

112. Choose the correct variant.

The manager ... his plan, so he feels

1. realized, satisfied

2. failed in, delighted

3. realized, upset

4. failed in, displeased

A) 1, 2, 3 B) 2, 4 C) 1, 4

D) 1, 3 E) 2, 3, 4

113. Choose the correct variant.

... platform are you looking for?

A) Which B) How many C) How much

D) Where E) How

114. Choose the correct variant.

Jane asked the waitress for the bill.

A) them, it B) him, it C) her, its

D) her, it E) them, it's

115. Complete the dialogue.

–Thanks for your care and attention.

– ...

A) Don't mention it. B) The same to you.

C) What a pity. D) Certainly not.

E) Here you are.

116. Choose the correct variant.

In which hotel ... while you were in Turkey?

A) do you stay B) have you stayed

C) are you staying D) had you stayed

E) did you stay

117. Make up a text.

1. For a long time the rich refused to give him money for the project.

2. In the end he found some prisoners willing to make the voyage with him.

3. When Columbus decided to sail west in order to get to the east, he faced many problems.

4. And then having got the money he couldn't find people to sail the ship.

5. Columbus made up his mind to travel with them.

6. He turned for help to the rich people first.

7. At last they agreed to give Columbus the money he wanted.

A) 3, 6, 7, 1, 2, 5, 4 B) 5, 7, 2, 4, 6, 3, 1

C) 1, 3, 6, 4, 7, 2, 5 D) 3, 6, 1, 7, 4, 2, 5

E) 5, 1, 6, 2, 7, 3, 4

118. Choose the correct variant.

Very few information centres ... situated here.

1. are 2. were 3. was 4. is 5. will be

A) 2, 4 B) 3, 4, 5 C) 2, 3

D) 1, 2, 5 E) 1, 3

119. Choose the correct sentences with the nouns in the Possessive case.

1. The children's rights are protected by the Convention.

2. Kate's often invited to such parties.

3. Mary's got a letter from her cousin.

4. I met my neighbour at the hairdresser's.

5. The Sun's rays can cause different diseases.

A) 2, 3, 5 B) 1, 5 C) 1, 4

D) 1, 4, 5 E) 2, 3, 4

120. Choose the correct modal verb.

Each of you ... do something to solve environmental problems.

A) ought B) needn't C) have to

D) should E) shouldn't

Read the passage and

answer questions 121 – 125.

Most people think of deserts as dry, flat areas with little vegetation and little or no rainfall, but this is hardly true. Many deserts have varied geographical formations. Most deserts have a source of water that exists all the time. Although deserts do not receive a high amount of rainfall, there are many plants that flourish on only small amounts of water and deserts are often full of such plant life. Desert plants have variety of mechanisms for obtaining the water needed for survival. Some plants, such as cactus, are able to store large amounts of water in their leaves; after a rainfall these plants take in a large supply of water to last until the next rainfall. Other plants have extraordinary deep root systems that allow them to obtain water from far below the desert's arid surface.

121. The passage is mainly about ...

A) growing cactus in the arid surface

B) mechanisms for obtaining the water from rivers

C) various kinds of plants in deserts

D) lack of rainfall in deserts

E) deserts and survival of plants in them

122. Choose the correct statements.

1. Most people are well informed about deserts.

2. The lack of rainfall causes blooming of plants.

3. Some desert plants store water from one rainfall to the next.

4. Some plants get water from deep below the surface of the desert.

A) 3, 4 B) 2, 4 C) 1, 4 D) 2, 3 E) 1, 2

123. Which word in the passage has the meaning "a place, person or thing that you get something from"

A) source B) area C) rainfall

D) amount E) surface

124. The underlined them refers to

A) leaves B) plants C) root systems

D) mechanisms E) d

R

RİYAZİYYAT

**1 İYULDA MUELLİMLER UCUN SINAQ
İMTAHANI OLACAQ ZEFER KURSUNDA**

TEL 012 555 12 65, 012 480 32 21

1. Katətləri a və b, hipotenuzu c olan düzbucaqlı üçbucaqda $a - b = 4$ və $c = 6$ olarsa, hipotenuza çəkilmiş hündürlüyü tapın.

A) $\frac{5}{3}$ B) $\frac{5}{6}$ C) 1 D) 12 E) $\frac{5}{4}$

2. $\frac{4}{13} + \frac{6}{15} - \frac{3}{11} = a$ olarsa, $\frac{5}{13} + \frac{3}{15} - \frac{5}{11}$ ifadəsinin qiymətini tapın.

A) $1 - a$ **B)** $1 - 2a$ C) $2a + 1$

D) $3a + 2$ E) $3 - a$

3. $\frac{a}{a+b} - \frac{1-a}{a-b} = x$ olarsa, $\frac{1-b}{a-b} + \frac{b}{a+b} - ni$ $x - lə$ ifadə edin.

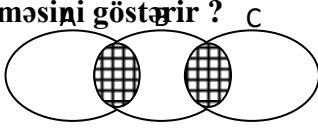
A) $x - 2$ B) $x + 2$ C) $2x$ **D)** $2 - x$

E) x

4. $\begin{cases} x = \sqrt{3} \\ y = \sqrt{7} \\ z = \sqrt{2} \end{cases}$ olarsa, $\sqrt{10,5} = ?$

- A) $\frac{z}{xy}$ B) xyz **C) $\frac{xy}{z}$** D) $\frac{yz}{x}$ E) $\frac{x}{yz}$

5. Hansı ifadə ştrixlənmiş hissələrin birləşməsi göstərir ?

- A) $(A \cap B) \cup (B \cap C)$** B) $(A \cap B) \cup (A \cap C)$
 C) $A \cap C$ D) $A \cup B$ E) $A \cap B$

6. Oturacaqları 81 sm və 16 sm olan trapesiyanı diaqonallarından biri iki oxşar üçbucağa bölür. Bu

diaqonahın uzunluğunu tapın.

- A) 60 sm B) 45 sm C) 18 sm
 D) 54 sm **E) 36 sm**

7. Bərabərtərəfli üçbucağın iki hündürlüyü arasında qalan iti bucaq neçə dərəcədir ?

- A) 60°** B) 15° C) 75° D) 45°
 E) 30°

Müəllim olmaq istəyənlərin nəzərinə!

Zəfər Kursları Təhsil nazirliyinin müəllimlər üçün keçirəcəyi qəbul imtahanına hazırlığa start verdi. - İxtisas- Kurikulum- Məntiq Hazırlıq kursu Təhsil nazirliyi proqramına tam uyğundur. Əlaqə nömrələrimiz: (077) 308-57-57 Neftçilər filialı - (012) 480-32-21

8. Ölçüləri a, b, c olan düzbucaqlı paralelepipedin

həcmi hansı düsturla hesablanır ?

- A) $V = (ab)^2c$ B) $V = a^3$ C) $V = a^3bc$
 D) $V = abc$ E) $V = (a + b + c)^3$

9. $\sqrt{108} + \sqrt{48} = 5\sqrt{a}$ isə $\frac{\sqrt{4-\sqrt{a}}}{\sqrt{3+1}} = ?$

- A) 1 B) $\sqrt{3} - 1$ C) $2\sqrt{3}$
 D) $2 - \sqrt{3}$ E) $4 - 2\sqrt{3}$

10. $y = 6\cos 5x + 8\sin 5x$ funksiyasının ən böyük tam qiymətini tapın.

- A) 14 B) 20 C) 40 D) 10 E) 5

11. Şəkilə $y = \frac{k}{x}$ və $y = \frac{b}{x}$ funksiyalarının qrafikləri verilib. k və b -nin işarəsini təyin edin. $> 0, b < 0$

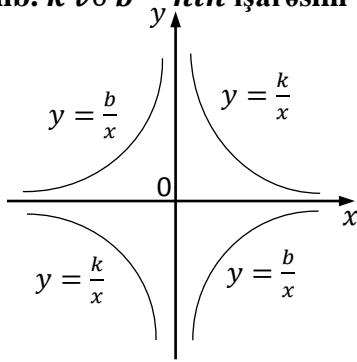
B) müəyyən

etmək olmaz

C) $k > 0, b > 0$

D) $k < 0, b < 0$

E) $k < 0, b > 0$

12. Düzbucaqlı paralelepipedin oturacağıın tərəfləri

8 sm və 6 sm, hündürlüyü 12 sm – dir. Alt oturacağıın təpəsindən üst oturacağıın diaqonallarının kəsişmə nöqtəsinə qədər olan məsafəni tapın.

A) 15 sm B) 12 sm C) 13 sm

D) $2\sqrt{6}$ sm E) $\sqrt{10}$ sm

13. x – in hansı qiymətlərində $\sqrt{\cos x}$ ifadəsinin mənası

var ?

A) $-\frac{\pi}{2} + 2\pi n \leq x \leq \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$

B) $\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{2}$

C) $\frac{\pi}{2} + 2\pi n \leq x \leq \frac{3\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$

D) $\pi + 2\pi n < x < \frac{5\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$

E) $\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{3\pi}{2}$

14. Tili 12 sm olan kubun xaricinə çəkilmiş kürənin

radiusunu tapın.

A) $2\sqrt{3}$ B) $12\sqrt{3}$ C) $6\sqrt{3}$ D) 12

E) 6

15. Hesablayın:

$$\left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 - \frac{1}{3}\right) \left(1 + \frac{1}{4}\right) \left(1 - \frac{1}{5}\right) \cdot \dots \cdot \left(1 - \frac{1}{50}\right)$$

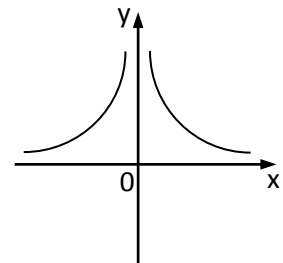
A) 1 B) $\frac{49}{50}$ C) 2 D) $\frac{1}{2}$ E)

$1\frac{1}{2}$

16. Qrafik hansı funksiya aiddir ?

A) $y = x|x|$

B) $y = |x|$

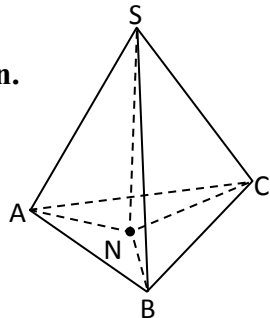
- C) $y = \frac{1}{|x|}$
 D) $y = -\frac{1}{|x|}$
 E) $y = -|x|$

17. $f(x) = \cos^2 x$ funksiyasının, qrafiki $A(0; 1)$

nöqtəsindən keçən ibtidai funksiyasını tapın.

- A) $F(x) = \frac{1}{4} \cos 2x + \frac{1}{2} x + 1$
 B) $F(x) = \frac{1}{4} \sin 2x - \frac{1}{2} x - 1$
 C) $F(x) = \frac{1}{4} \sin 2x + \frac{1}{2} x + 1$
 D) $F(x) = \sin^2 x + 1$
 E) $F(x) = \frac{1}{4} \cos 2x - \frac{1}{2} x - 1$

18. Şəkilə $SABC$ piramidasında SN hündürlükdür, $SA = SB = SC$ və $\angle SAN = 15^\circ$. $\angle SCN = i$ tapın.

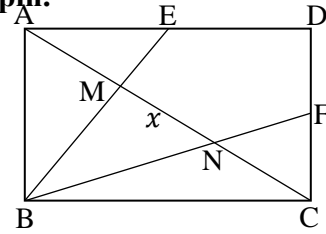
- A) 15° B) 45°
 C) 70° D) 60°
 E) 30°

19. $z = (\sqrt{2} + \sqrt{2}i)^6$ ədədini cəbri şəkildə göstərin.

- A) $-64i$ B) -64 C) 0 D) $64i$ E) 64

20. $ABCD$ düzbucaqlısında $AE = ED = 12$, $DF = FC = 9$ olarsa, MN parçasının uzunluğunu tapın.

- A) 5 B) 10
 C) 15 D) 20
 E) 25

21. $x = \sqrt{4^7 + 4^4 + 1}$ ifadəsinə əsasən, $\sqrt[7]{x^2 - 2x + 1} - in$ qiymətini tapın.

- A) 2 B) 4 C) 8 D) 16 E) 32

22. $\log_2 (2 \log_3 (3 \log_4 (x + 2))) = 1$, $x = ?$

- A) 1 B) 0 C) 2 D) 4 E) 24

23. 5^{48} ədədinin 25% artırılmasından alınan ədədi neçə faiz azaltmaq lazımdır ki, əvvəlki ədəd alınsın ?

- A) 25 B) 28 C) 23 D) 20 E) 48

24. Sadələşdirin: $\frac{(x-1)^{13} + (1-x)^{13} + x^{10} - 1}{(x-4)^{10} - (4-x)^{10} + x^5 - 1} - x^5$

- A) x^5 B) x^{10} C) $-x^5$ D) 0 E) 1

25. ABC düzbucaqlı üçbucağında $\angle C = 90^\circ$, $BC = 8$ sm, $AB = 16$ sm, CD isə hipotenuza çəkilmiş hündürlükdür. AD -ni tapın.

- A) 4sm B) 12sm C) 14sm D) 9sm E) 8sm

26. Paraleloqramın perimetri 98 sm, hündürlükləri 12 sm və 16 sm-dir. Paraleloqramın qonşu tərəflərinin fərqi tapın.

- A) 7sm B) 14sm C) 4sm D) 18sm E) 12sm

27. Hesablayın $\sqrt{7 + \sqrt{3 + \sqrt{3 + 2\sqrt{2}} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{8}}}}$

- A) 2 B) 3 C) $2\sqrt{2}$ D) $\sqrt{12}$ E) $\sqrt{10}$

28. Hesablayın: $\frac{1}{3} + \frac{11}{33} + \dots + \frac{1111111111}{3333333333}$

- A) 6 B) 3 C) $\frac{1}{3}$ D) $\frac{1}{9}$ E) 9

29. $\frac{1}{n} + \frac{1}{k} + \frac{1}{a} = \frac{6}{m}$ olarsa $\frac{m}{n} \left(\frac{ka + na + nk}{ka} \right) - \frac{1}{2} = ?$

- A) $\frac{3}{m}$ B) $\frac{6}{m}$ C) $\frac{11}{2}$ D) $\frac{13}{2}$ E) $\frac{12-m}{2m}$

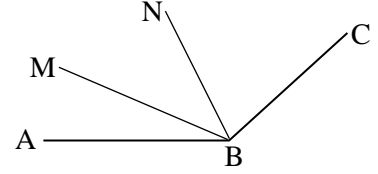
30. Hansı təkliflər doğrudur ?

- İki sadə ədədin cəmi mürəkkəb ədəddir.
- İki mürəkkəb ədədin cəmi mürəkkəb ədəddir.
- İki sadə ədədin hasilı mürəkkəb ədəddir.

- A) 1 və 2 B) 1 C) 1 və 3
D) 3 E) üçü də

31. BN və BM şüaları uyğun olaraq, $\angle ABC$ və $\angle ABN$ bucaqlarının tən bölgənləridir və $\angle ABM = 40^\circ$ - dir. $\angle ABC$ - ni hesablayın.

- A) 120°
B) 160°
C) 150°
D) 140°
E) 100°

32. $\begin{cases} x^2 + 2xy + 2y^2 = 10 \\ x + y = 3 \end{cases}$ tənliklər

sistemindən $y^2 - ny$ hesablayın.

- A) 2 B) 1 C) -2 D) 0 E) 4

33. 12% - i ilə 13% - nin cəmi 100 olan ədədin 50% - ni tapın.

- A) 25 B) 200 C) 75 D) 50 E) 100

34. Üçbucağın bucaqları 1:2:3 nisbətindədir. Bu üçbucağın böyük və kiçik tərəflərinin cəmi 9,6 sm olarsa, perimetrini tapın.

- A) $9\sqrt{3}$ sm B) $3 + 6\sqrt{3}$ sm
C) $3,2(3 + \sqrt{3})$ sm D) $9,6\sqrt{3}$ sm
E) $3(3 + \sqrt{3})$ sm

35. $\left(1 + \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}\right) : \frac{b+c-a}{bc}$ ifadəsini sadələşdirin.

- A) $b + c$ B) $\frac{b+c+a}{4}$ C) $b + c - a$
D) $\frac{b+c-a}{2}$ E) $\frac{b+c+a}{2}$

36. Aşağıdakı təkliflərdən hansı doğru deyil ?

- A) $a > b$ olarsa, $a - c > b - c$ olar
B) $a^2 \geq 0$
C) $a < b$ və $c < 0$ olarsa, $ac < bc$ olar
D) $a > b$ və $c > 0$ olarsa, $\frac{a}{c} > \frac{b}{c}$ olar
E) $a - b < 0$ olarsa, $a < b$ olar

37. $3x - \frac{3}{\sqrt{x}} = 19$ olarsa, $x - 3\sqrt{x}$ ifadəsinin qiymətini tapın.

- A) $\frac{1}{2}$ B) 3 C) $\frac{1}{3}$ D) 1 E) 0

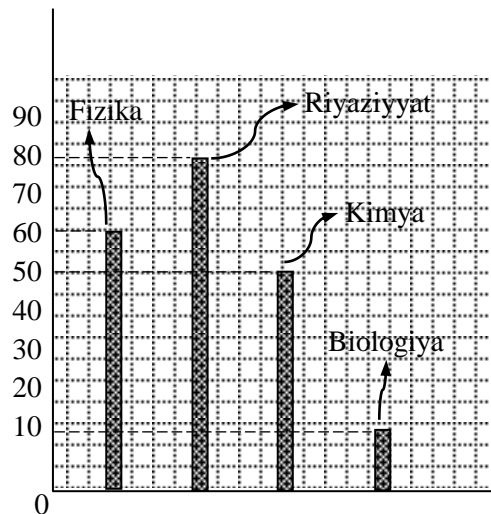
38. $x + 3\sqrt{x} = 10$, $x + \frac{30}{\sqrt{x}} = ?$

- A) 1 B) 3 C) 10 D) 9 E) 19

39. $x^2 + 3x - 16 = 0$ olarsa, $\sqrt{\frac{x+3}{x}} - \sqrt{\frac{x}{x+3}}$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{1}{4}$ D) $\frac{3}{4}$ E) $\frac{2}{5}$

40. Şəkində ay ərzində kitab mağazasında satılan fizika, riyaziyyat, kimya və biologiya dərsliklərinin diaqramı verilmişdir. Satılan kitabların neçə faizi riyaziyyat dərsliyidir ?

- A) 40% B) 50% C) 80% D) 60% E) 25%

1. $2^7 \cdot 3^4 \cdot 5^2$ ədədinin bölənlərinin sayını tapın.

- A) 36 B) 48 C) 123 D) 96 E) 120

2. x rəqəminin hansı ən böyük qiymətində $\overline{43x7}$ ədədi 3-ə bölünər?

- A) 1 B) 6 C) 7 D) 4 E) 5

3. 16-ya, 28-ə, 40-a bölündükdə qalıqda 3 alınan ən kiçik natural ədədi tapın.

- A) 723 B) 468 C) 563 D) 803 E) 738

4. Hesablayın: $0,(73)+11,3(2)$

- A) $11\frac{713}{990}$ B) $12\frac{59}{990}$ C) $12\frac{723}{900}$ D) 12 E) $11\frac{931}{990}$

5. Hesablayın:

$$\frac{3}{1 \cdot 4} + \frac{3}{4 \cdot 7} + \frac{3}{7 \cdot 10} + \frac{3}{10 \cdot 13} + \frac{3}{13 \cdot 16} + \frac{3}{16 \cdot 19}$$

A) $\frac{18}{19}$ B) $\frac{15}{76}$ C) $\frac{3}{28}$ D) 3 E) $\frac{18}{65}$

6. 5 traktor sahəni 12 günə şumlayır. 20 belə traktor sahəni necə günə şumlayar.

A) 48 B) 7 C) 4 D) 24 E) 3

7. Məktəbdə 700 şagird təhsil alır. Onlardan 84 nəfəri əlaçdır. Əlaçılar bütün şagirdlərin neçə faizini təşkil edir?

A) 15% B) 12% C) 20% D) 25% E) 32%

8. Düzbucaqlı şəklində yerin uzunluğu 45m, eni isə uzunluğunun 40%-ni təşkil edir. Yer sahəsini hesablayın.

A) 810m² B) 920m² C) 458m² D) 830m² E) 550m²

9. $f(x) = x^2 + 2x$ funksiyası üçün $f(-2)$ -ni hesablayın.

A) 15 B) 3 C) 0 D) 24 E) 10

10. Hesablayın: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3 + 2x}{x^2 + 3x}$

A) $\frac{2}{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) -1 D) -2 E) 1

11. Funksiyalardan hansı cüt funksiyadır?

A) $f(x) = \frac{x^2}{x^4 + 1}$ B) $f(x) = 4x + 2$ C) $f(x) = x^2 \sqrt{x}$

D) $f(x) = x^3 + x^2$ E) $f(x) = x^3 - x^2$

12. 120° bucağın radian ölçüsünü tapın.

A) $\frac{\pi}{3}$ B) $\frac{2\pi}{3}$ C) $\frac{3\pi}{2}$ D) 2π E) $\frac{4\pi}{3}$

13. İfadənin qiymətini tapın: $\sin(\arcsin \frac{1}{2})$

A) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{\pi}{3}$ D) $\frac{\pi}{6}$ E) 1

14. Bu nöqtələrdən hansı OZ oxu üzərindədir?

A) (1; 2; 3) B) (0; 1; 2) C) (0; 0; 3) D) (1; 2; 0)

E) (1; 0; 1)

15. $\log_{12} 2 + \log_{12} 6$ ifadəsinin qiymətini tapın

A) $\log_{12} 8$ B) 1 C) -1 D) $\log_3 2$ E) $\log_{12} 36$

16. Ədədi silsilədə $a_7 = 24$ olarsa, S_{13} -ü tapın.

A) 312 B) 288 C) 156 D) 336 E) 240

17. $\left(\frac{2}{5}\right)^{x+3} + 2\left(\frac{2}{5}\right)^{x+3} = 3$ tənliyini həll edin.

A) -1 B) -2 C) -3 D) -4 E) -5

18. $\begin{cases} x + y - xy = 15 \\ x + y = -5 \end{cases}$ tənliklər sistemindən xy

hasilini tapın.

A) 5 B) 15 C) -20 D) 10 E) -10

19. $y = 3 \cos x + x^2$ funksiyasının törəməsini tapın.

A) $y' = 3 \sin x - 2x$ B) $y' = 4x - \sin x$

C) $y' = 2x - 3 \sin x$ D) $y' = x^2 + 2 \cos x$

E) $y' = 3 \sin x + 2x$

20. $\lg(2 - 5x) = 1$ tənliyini həll edin.

A) -1 B) -1,5 C) -1,6 D) 1 E) 1,6

1. 16-ya, 28-ə, 40-a bölündükdə qalıqda 3 alınan ən kiçik natural ədədi tapın.

A) 723 B) 468 C) 563 D) 803 E) 738

2. $\frac{8}{25}$ ədədini onluq kəsə çevirin.

A) 3,5 B) 0,32 C) 0,08 D) 5,3 E) 0,72

3. $\frac{3}{11}$ hissəsi 9 olan ədədin $\frac{5}{6}$ -ni tapın.

A) $5\frac{1}{7}$ B) 4,3 C) 23,6 D) 27,5 E) 10

4. Ədəd 2;3;5 və 8 ədədləri ilə mütənasib hissələrə bölünmüşdür. İkinci və üçüncü ədədlərin cəminin 64-ə bərabər olduğunu bilərək bu ədədi tapın.

A) 256 B) 718 C) 124 D) 144 E) 248

5. Qiyməti 600 man olan kompyuter avadanlığının qiyməti ucuzlaşaraq 540 man oldu. Kompyuter avadanlığı neçə faiz ucuzlaşdı?

A) 12% B) 10% C) 30% D) 27% E) 4%

6. 25. Hesablayın: $\frac{|-7,4|+|8,1|}{|-0,9|+|3,7|}$

A) 15 B) 2,5 C) 14 D) 18 E) 1,8

7. $\frac{3}{17}$ hissəsi torpaga basdırılmış dirəyin

görünən hissəsinin uzunluğu 7m-dir. Dirəyin uzunluğunu tapın.

A) 8m B) 7m C) 11m D) 8,5m E) 9,5m

8. Əgər $(7a):(3b)=5:9$ olarsa, a:b-ni hesablayın.

A) $\frac{27}{35}$ B) $\frac{35}{27}$ C) $\frac{15}{60}$ D) $\frac{15}{63}$ E) $\frac{35}{43}$

9. $b < 0$ olduqda $\sqrt[5]{b^5} - \sqrt[10]{b^{10}}$ ifadəsini sadələşdirin.

A) 0 B) $-2b$ C) $2b$ D) $2\sqrt{b}$ E) $-2\sqrt{b}$

10. Cəvrənin xaricində götürülmüş nöqtədən bu cəvrəyə toxunan və kəsən çəkilmişdir. Toxunanın

uzunluğu 8sm, kəsənin cəvrə daxilindəki hissəsi 12 sm olarsa, kəsənin uzunluğunu tapın.

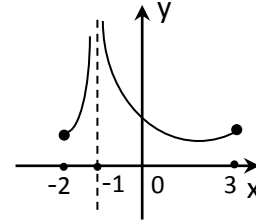
A) 20sm B) 14sm C) 16sm D) 18sm E) 4sm

11. Xətəti tənliyi göstərin.

A) $x^2 + 5 = 6$ B) $x^3 + y^2 = 5$ C) hec biri

D) $2x + 3y^2 = 7$ E) $5x + 3y = 8$

12. Funksiyanın təyin oblastını tapın.

A) (-2;3) B) [-2;3) C) [-2;-1]

D) [-2;-1) \cup (-1;3] E) (-2;-1) \cup [-1;3)

13. Həndəsi silsilədə $b_4 = 15, b_6 = 135$ olarsa, q-ni tapın.

A) 2 B) 3 C) -3; 3 D) -4 E) -4 ;4

14. $\lg x = \lg 1,5 + \lg 8$ tənliyini həll edin

A) 3 B) 8 C) 12 D) 120 E) 9,5

15. Qabarıq çoxbucaqlının daxili bucaqlarının cəmi 1260^0 olarsa, onun tərəflərinin sayını tapın.

A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

16. $x^2 + 8x + 15 = 0$ tənliyinin köklərinin kübləri cəmini tapın.

A) 152 B) -152 C) 892 D) -892 E) 512

17. $\begin{cases} 5x + 2y = 3 \\ 4x - 2y = -12 \end{cases}$ sistemindən $y + 2x$ cəmini tapın.

A) 2 B) 6 C) -4 D) -7 E) 0

18. $\sin 23^0 \cos 7^0 + \cos 23^0 \sin 7^0$ ifadəsinin qiymətini tapın.

A) $\frac{1}{2}$ B) $-\frac{1}{2}$ C) 1 D) 0 E) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

19. $a_1 + a_5 = 20$ və $a_2 + a_3 = 17$ olarsa, ədədi silsilənin birinci həddini tapın.

A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

20. $y = x^6 - 4\sin x$ funksiyasının törəməsini tapın:

A) $y' = 6x^5 + 4\cos x$ B) $y' = 6x^5 - 4\cos x$

C) $y' = \frac{x^7}{7} + 4\cos x$ D) $y' = x^5 + 4\cos x$

E) $y' = x^5 + \cos x$

I variant.

1. E

2. C

3. C

4. B

5. A

6. E

7. B

8. A

9. C

10. A

11. A

12. B

13. B

14. C

15. B

16. A

17. C

18. C

19. C

20. C

II variant

1. C

2. B

3. D

4. D

5. B

6. D

7. D

8. D

9. A

10. C

11. E

12. D

13. C

14. C

15. D

16. B

17. A

18. A

19. B

20. B

$f(x) = x^2 + 2x$ funksiyası üçün $f(-2)$ -ni hesablayın

A) 15 B) 3 C) 0 D) 24 E) 10

$$f(x) = \begin{cases} 5 - x, & x \leq 0 \text{ olduqda} \\ x^2 + 3, & x > 0 \text{ olduqda} \end{cases} \quad f(4)\text{-ü}$$

hesablayın.

A) 19 B) 1 C) 9 D) 13 E) 9 və 19

Aşağıdakı funksiyalardan hansı cüt funksiyadır?

A) $f(x) = \frac{x^2}{x^4 + 1}$ B) $f(x) = 4x + 2$ C) $f(x) = x^2 \sqrt{x}$

D) $f(x) = x^3 + x^2$ E) $f(x) = x^3 - x^2$

Aşağıdakı funksiyalardan hansı tək funksiyadır?

A) $f(x) = \sin^2 x$ B) $f(x) = \cos^2 x$ C) $f(x) = x + \sin x$

D) $f(x) = \sqrt{1 + x^2}$ E)

$f(x) = \frac{x}{x+2}$ funksiyasının tərs funksiyası

hansıdır?

A) $g(x) = \frac{2x}{1-x}$ B) $g(x) = \frac{2x}{x+1}$

C) $g(x) = -\frac{2x}{x+1}$ D) $g(x) = \frac{2x}{x-1}$

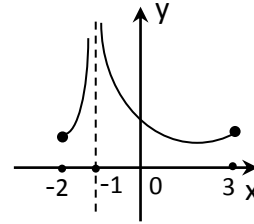
E) $g(x) = \frac{x}{x-1}$

$y = \sqrt{\frac{x}{3-x}}$ funksiyasının təyin oblastını tapın.

A) \emptyset B) $(-\infty; 0) \cup [3; \infty)$ C) $(0; 3)$

D) $(-\infty; 0] \cup (3; \infty)$ E) $[0; 3)$

Funksiyanın təyin oblastını tapın.

A) $(-2; 3)$ B) $[-2; 3)$ C) $[-2; -1]$

D) $[-2; -1) \cup (-1; 3)$ E) $(-2; -1] \cup [-1; 3)$

$f(x) = x^2 + 8x + 19$ funksiyasının qiymətlər çoxluğunu tapın.

A) $(0; 2)$ B) $(-\infty; 3]$ C) $[0; 3]$ D) $(-\infty; \infty)$

E) $[3; \infty)$

$y = \sin x + 5$ funksiyasının qiymətlər çoxluğunu tapın.

A) [0;10] B) [-6;-4] C) [4;6] D) [5;6]

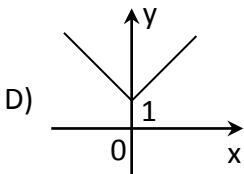
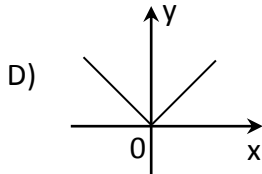
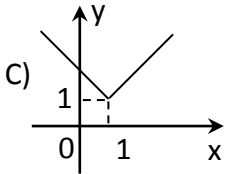
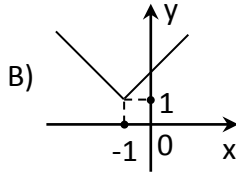
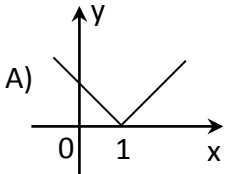
E) [0;5]

$y=3x^2-5x+2$ funksiyasının müsbət olduğu aralığı tapın.

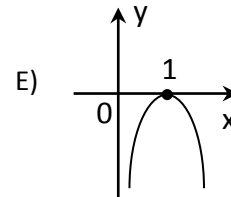
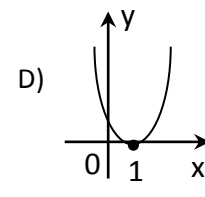
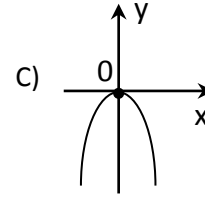
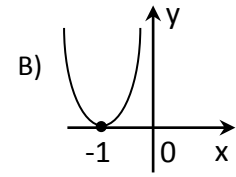
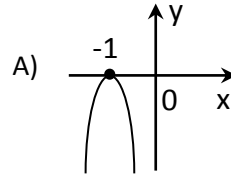
A) $(-\infty; \frac{2}{3}) \cup (1; \infty)$ B) $(\frac{2}{3}; 1)$ C) $(-\infty; \frac{2}{3})$

D) $(1; \infty)$ E) belə bir aralıq yoxdur

$y = |x-1| + 1$ funksiyasının qrafiki hansıdır?

$y=-(x+1)^2$ funksiyasının qrafiki hansıdır?

$f(x)=3x^2-8x+5$ parabolasının təpə nöqtəsinin koordinatlarını tapın.

A) $(\frac{4}{3}; -\frac{1}{3})$ B) $(\frac{4}{3}; \frac{1}{3})$ C) $(\frac{3}{4}; -\frac{1}{3})$

D) $(-\frac{4}{3}; \frac{1}{3})$ E) $(-\frac{1}{3}; \frac{4}{3})$

$y=\sin 2x$ funksiyasının əsas dövrünü tapın.

A) 2π B) 0 C) $\frac{\pi}{2}$ D) π E) 3π

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3 + 2x}{x^2 + 3x}$ -i hesablayın.

- A) $\frac{2}{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) -1 D) -2 E) 1

$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 2x - 3}{x^2 + x - 2}$ -i hesablayın.

- A) 0 B) $\frac{4}{3}$ C) $\frac{3}{2}$ D) $-\frac{5}{4}$ E) 1

Bərabərsizliyi həll edin: $x^2 - 5x + 4 > 0$

- A) $(-\infty; 1) \cup (4; \infty)$ B) $(-\infty; \infty)$
C) $[-1; 4]$ D) $(-1; 4) \cup (4; \infty)$ E) $(1; 4)$

120° bucağın radian ölçüsünü tapın.

- A) $\frac{\pi}{3}$ B) $\frac{2\pi}{3}$ C) $\frac{3\pi}{2}$ D) 2π E) $\frac{4\pi}{3}$

$\frac{2\pi}{5}$ radian bucağın dərəcə ölçüsünü tapın.

- A) 36° B) 72° C) 120° D) 65° E) 360°

$8\cos^2 30^\circ - 8\sin^2 30^\circ$ ifadəsini hesablayın.

- A) 8 B) 4 C) $\frac{\pi}{4}$ D) $\frac{\pi}{3}$ E) $\frac{1}{2}$

$\operatorname{ctg}^2 \alpha (1 - \cos 2\alpha)^2$ ifadəsini sadələşdirin

A) $\sin^2 2\alpha$ B) $2\cos^2 \alpha$ C) $\sin 2\alpha$

D) $\cos 2\alpha$ E) 1

$\sin 12^\circ \cdot \cos 12^\circ - \frac{1}{2} \sin 24^\circ$ ifadəsinin qiymətini tapın.

- A) $\frac{1}{8} \sin 48^\circ$ B) 0 C) $\frac{1}{4}$ D) -1 E) 1

$8\sin^4 \alpha - 8\sin^2 \alpha + 1$ ifadəsini sadələşdirin.

A) $\cos 4\alpha$ B) $\sin^2 2\alpha$ C) 8 D) $\cos^2 2\alpha$

E) $\cos 2\alpha$

$\cos(-330^\circ) + \cos(-120^\circ) + \operatorname{tg} 45^\circ$ ifadəsinin qiymətini tapın

- A) $\frac{\sqrt{3}-1}{2}$ B) $\frac{1-\sqrt{3}}{2}$ C) $\frac{1+\sqrt{3}}{2}$ D) $\sqrt{3}$
E) 1

Hesablayın: $\sin \frac{5\pi}{18} \cdot \cos \frac{\pi}{9} - \sin \frac{\pi}{9} \cdot \cos \frac{5\pi}{18}$

- A) 1 B) 0 C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ E) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

Aşağıdakı düsturlardan neçəsi doğru deyil?

1) $\sin 2\alpha = \cos^2 \alpha - \cos^2 \alpha$

2) $\operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{ctg} \alpha = 1$

3) $1 + \operatorname{ctg}^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$

4) $\cos^2\alpha + \sin^2\alpha = 1$

5) $\cos\alpha + \cos\beta = 2\cos\frac{\alpha + \beta}{2} \cdot \sin\frac{\alpha + \beta}{2}$

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

İfadənin qiymətini tapın: $\sin(\arcsin\frac{1}{2})$

A) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{\pi}{3}$ D) $\frac{\pi}{6}$ E) 1

Hansı ədələr cütliyü eyni bucağın tangensi və kotangensi ola bilər?

A) 1; $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{3}$; $\frac{1}{3}$ C) 4; 0,25

D) $\frac{1}{2}$; $-\frac{1}{2}$ E) 0,5; 0,2

$\sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$ tənliyinin ən kiçik müsbət həllini tapın

A) $\frac{\pi}{4}$ B) $\frac{\pi}{3}$ C) $\frac{\pi}{6}$ D) $\frac{\pi}{2}$ E) π

$\sin(2x - \frac{\pi}{3}) = -1$ tənliyinin ən kiçik müsbət həllini tapın

A) $\frac{11\pi}{12}$ B) $\frac{\pi}{12}$ C) $\frac{\pi}{2}$ D) $\frac{\pi}{6}$ E) $\frac{11\pi}{6}$

İfadənin qiymətini tapın: $\arcsin 1$

A) 30° B) 60° C) 90° D) 180°

E) 270°

İfadənin qiymətini tapın: $\arccos(-\frac{1}{2})$

A) 180° B) 0° C) 150°

D) 130° E) 120°

$2\sin x + 1 = 0$ tənliyini həll edin

A) $(-1)^k \frac{\pi}{6} + \pi k$ B) $(-1)^{k+1} \frac{\pi}{3} + \pi k$ C) $(-1)^{k+1} \frac{\pi}{6} + \pi k$ D) $(-1)^{k+1} \frac{\pi}{6} + 2\pi k$

E) $(-1)^k \frac{\pi}{3} + \pi k$

Tənliyi həll edin: $\sin(\pi + x) = \cos \frac{\pi}{3}$

A) $(-1)^{n+1} \frac{\pi}{6} + \pi n$ B) $(-1)^n \frac{\pi}{3} + \pi n$

C) $\pm \frac{\pi}{6} + 2\pi n$ D) $\pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n$

E) həlli yoxdur

Hesablayın $1,03^{200}$

A) 2 B) 3 C) 5 D) 7 E) 8

$f(x)=3^{x+1}$ olarsa $f(-1)+f(-2)+f(-3)$ cəmini tapın.

- A) $\frac{13}{9}$ B) 13 C) $\frac{9}{13}$ D) $\frac{1}{13}$ E) $\frac{11}{9}$

Hansı funksiya azalandır?

- A) $y=(\sqrt{3})^x$ B) $y=3^x$ C) $y=(\frac{\pi}{3})$
D) $y=(\frac{1}{3})^x$ E) $y=(\sqrt{5}-1)^x$

$36^x-4\cdot 6^x-12=0$ tənliyini həll edin.

- A) 1 B) -2;6 C) -2 D) 0;6 E) 0;1

$(\frac{2}{5})^{x+3} + 2(\frac{2}{5})^{x+3} = 3$ tənliyini həll edin.

- A) -1 B) -2 C) -3 D) -4 E) -5

Bərabərsizliyi həll edin: $3^{2-x} < 27$

- A) $(-\infty; 1]$ B) $(-1; \infty)$ C) $(-\infty; 1)$
D) $[-1; \infty)$ E) $[-1; 1]$

Kəsri ixtisar edin: $\frac{a-3}{\sqrt{a}-\sqrt{3}}$

- A) $\sqrt{a}-\sqrt{3}$ B) $\sqrt{a}+3$ C) $a-\sqrt{3}$

- D) $\sqrt{3}-a$ E) $\sqrt{a}+\sqrt{3}$

İfadəni sadələşdirin:

$$\sqrt[4]{(2-\sqrt{7})^4} - \sqrt{7}$$

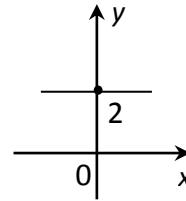
- A) $2-2\sqrt{7}$ B) 2 C) $2\sqrt{7}-2$ D) -2
E) $2\sqrt{7}+2$

$(x^2-9)(\sqrt{6-5x}-x)=0$ tənliyinin köklərinin cəmini tapın.

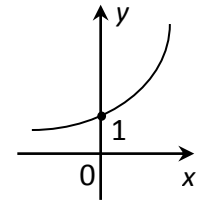
- A) -5 B) -8 C) -2 D) 2 E) 5

$y=2^x$ funksiyanın qrafikini tapın.

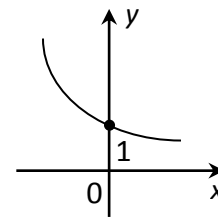
A)

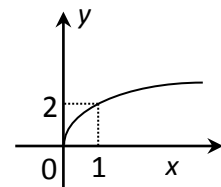
B)

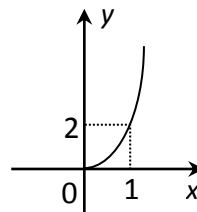
C)

D)

E)

Hansı ifadənin mənası yoxdur?

I. $\log_{\frac{1}{2}}(1-\sqrt{3})$

II. $\operatorname{Igsin} \frac{3\pi}{2}$

III. $\log_5 \sqrt{725}$

IV. $\operatorname{Ilg}(\pi-3)$

V. $\log_{\frac{1}{3}}(\sqrt[3]{5}-\sqrt{3})$

A) I, II və V B) I və II C) I və III

D) III və V E) II və V

$3^{\log_3 16}$ ifadəsinin qiymətini tapın

A) 4 B) 8 C) 16 D) 36

E) 13

$\log_{12} 2 + \log_{12} 6$ ifadəsinin qiymətini tapın

A) $\log_{12} 8$ B) 1 C) -1

D) $\log_3 2$ E) $\log_{12} 36$

$y = \log \frac{x-3}{x+3}$ funksiyanın təyin oblastını tapın

A) $(-\infty; -3) \cup (3; \infty)$ B) $(-3; 3)$ C) $(-\infty; -3)$

D) $(3; \infty)$ E) $(-\infty; -3] \cup [3; \infty)$

$\log_7(\log_2(\log_3 x)) = 0$ tənliyini həll edin

A) 2 B) 0 C) 8 D) 9 E) 6

$\operatorname{Ilg} x = \operatorname{Ilg} 1,5 + \operatorname{Ilg} 8$ tənliyini həll edin

A) 3 B) 8 C) 12 D) 120 E) 9,5

$2\log_{16}^2 x - \log_{16} x - 1 = 0$ tənliyinin kökləri cəmini tapın

A) $4\frac{1}{16}$ B) 8 C) $16\frac{1}{4}$ D) 4 E) 16

$\log_8(8-x) < 1$ bərabərsizliyinin ən kiçik tam həllini tapın

A) 1 B) 0 C) 8 D) 7 E) \emptyset

$\log_3(4-x) > 1$ bərabərsizliyinin ən böyük tam həllini tapın

A) 0 B) 1 C) 4 D) 3 E) \emptyset

$\begin{cases} \operatorname{Ilg} x - \operatorname{Ilg} y = 7 \\ \operatorname{Ilg} x + \operatorname{Ilg} y = 5 \end{cases}$ tənlinlər sistemini həll edib $x \cdot y$

hasilini tapın

A) 1000 B) 1 000 000 C) 1 0000 D) 100 000
E) 100

Düsturlardan neçəsi doğrudur?

1) $(\cos x)' = -\sin x$ 2) $(\operatorname{tg} x)' = \cos^2 x$ 3)

$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$

4) $(\sin x)' = -\cos x$ 5) $(x^n)' = nx^{n+1}$

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Absisi $x_0 = -2$ olan nöqtədə $y = 2x - x^2$ funksiyasının qrafikinə çəkilmiş toxunanın bucaq əmsalını tapın.

A) 0 B) -2 C) 6 D) -8

E) 4

Absisi $x_0 = 2$ olan nöqtədə $f(x) = x - 3x^2$ funksiyasının qrafikinə çəkilən toxunanın tənliyini yazın

A) $y = -11x + 12$ B) $y = -11x - 12$ C) $y = 11x + 12$ D) $y = -11x$

E) $y = -11x - 12$

$y = x^6 - 4\sin x$ funksiyasının törəməsini tapın

A) $y' = 6x^5 + 4\cos x$

B) $y' = 6x^5 - 4\cos x$

C) $y' = \frac{x^7}{7} + 4\cos x$

D) $y' = x^5 + 4\cos x$

E) $y' = x^5 + \cos x$

$y = 9 - 9x^8 - \frac{6}{5}x^5$ funksiyasının törəməsini tapın

A) $y' = 9x - x^9 - \frac{1}{5}x^6$

B) $y' = 9x - 72x^7 - 5x^4$

C) $y' = -72x^7 - 6x^4$

D) $y' = -17x^7 - 6x^4$

E) $y' = -8x^7 - 5x^4$

Törəmənin həndəsi mənası nədir?

A) Toxunanın bucaq əmsalındır

B) Toxunanın ordinat oxu ilə kəsişmə nöqtəsidir

C) Toxunanla absis oxunun əmələ gətirdiyi bucaqdır.

D) Funksiyanın qrafikinə toxunandır

E) Toxunanla absis oxu arasındakı bucağın sinusudur.

$y = x^3 - 3x^2 + 2$ funksiyasının $[1;3]$ parçasında ən böyük qiymətini tapın.

A) 2 B) 0 C) -2

D) -1 E) 1

$y = x^3 + 6x^2 + 9x$ funksiyasının $[-4;0]$ parçasında ən böyük qiymətini tapın

A) -1

B) 0

C) 1

D) 2

E) 3

$2 - 3i + (1 + i)(1 - i)$ ifadəsini cəbri şəkildə yazın.

A) 2-i

B) -2i

C) $2-3i$

D) $-3i$

E) $4-3i$

Hesablayın: $i^{40} + (-i)^{42}$

A) i

B) $2i$

C) 0

D) $-i$

E) $1+i$

$\frac{5+i}{1+i}$ ifadəsini cəbri şəkildə yazın

A) $2-3i$

B) $5-i$

C) $6-i$

D) $3-2i$

E) $6-2i$

$\int (4x-7)^8 dx$ inteqralını hesablayın

A) $8(4x-7)^9 + c$

B) $\frac{(4x-7)^9}{9}$

C) $32x-56$

D) $\frac{(4x-7)^9}{36} + c$

E) $8(4x-7)^7$

$\int (3\sin x + 2\cos x) dx$ inteqralını hesablayın

A) $3\cos x + 2\sin x + c$

B) $-3\cos x + 2\sin x + c$

C) 0

D) $3\sin x \cdot \cos x$

E) 5

$\int (3\sin x - \frac{2}{\cos^2 x}) dx$ inteqralını hesablayın

A) $-3\cos x - 2\operatorname{tg}x + c$

B) $\cos x - 2\operatorname{tg}x + c$

C) $-\cos x + 2\operatorname{tg}x + c$

D) $\cos x - \frac{2}{\cos x}$

E) $-\sin x + \frac{2}{\cos x}$

\sqrt{x} , $y = x^2$ ayriləri ilə hüdudlanan fiqurun sahəsini tapın.

A) $\frac{1}{3}$

B) $1\frac{1}{3}$

C) 2

D) 1

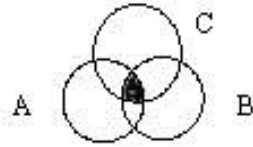
E) $3\frac{1}{3}$

$\int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\sin^2 x}$ inteqralını hesablayın

- A) 1
B) 0
C) $\frac{\pi}{2}$
D) $\frac{\pi}{4}$
E) -1

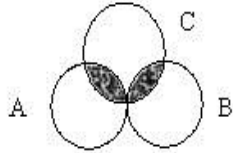
Rənglənmiş hissələrin çoxluq cəbri ifadəsini yazın.

- A) $A \cup B \cup C$
B) $A \cap B \cap C$
C) $A \cap (B \cup C)$
D) $C \setminus (A \cup B)$
E) $A \setminus B \cup C$

Rənglənmiş hissələrin çoxluq cəbri ifadəsini yazın

- A) $A \cup B \cup C$
B) $A \cap C \cap B$
C) $(A \cap C) \cup (B \cap C)$
D) $A \cap B \cap C$
E) $C \setminus (A \cap B)$

Hesablayın $\frac{6!}{5!} - \frac{5!}{4!} + \frac{4!}{3!}$

- A) 6
B) 5
C) 0
D) $\frac{77}{60}$
E) $\frac{5}{4}$

Hesablayın $\frac{(n+1)!}{n!}$

- A) n
B) $2n+1$
C) $n+1$
D) 1
E) $1 + \frac{1}{n}$

Hansı təklif doğrudur?

- A) Bir düz xətdən yalnız iki müstəvi keçirmək olar
B) Düz xəttin iki nöqtəsi müstəviyə aiddirsə, onda bu düz xətt müstəvini kəsir.
C) Bir düz xəttə paralel olan düz xətlər paraleldirlər
D) Bir düz xətt üzərində olmayan üç nöqtədən sonsuz sayda müstəvi keçirmək olar.
E) İki düz xətdən sonsuz sayda müstəvi keçirmək olar.

a və b düz xətləri bir müstəvidə yerləşir. Bu təriflərdən hansı doğru deyil?

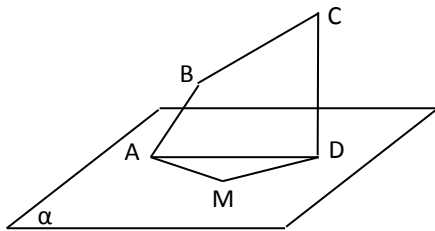
- A) Bu düz xətlər kəsişə bilər
- B) Bu düz xətlər paralel ola bilər
- C) Bu düz xətlər perpendikulyar ola bilər.
- D) Bu düz xətlər qarşılıqlı perpendikulyar ola bilər
- E) Onlar üst – üstə düşə bilər.

Üç düz xətt bir nöqtədə kəsişir. Bu xətlərdən neçə müstəvi keçirmək olar?

- A) 1 və ya 3
- B) 1 və ya 2
- C) 3 və ya 4
- D) 6
- E) 4

ABCD müstəvi dördbucaqlı və AMD üçbucaqlısı bir müstəvi üzərində deyillər. BAM və AMD müstəviləri hansı düz xətt boyunca kəsişirlər?

- A)AM
- B)AD
- C)MD
- D)BM
- E)AD

A nöqtəsindən α müstəvisinə qədər məsafə 4 sm-dir. AB maili proyeksiyadan 2 sm uzundur. Mailin uzunluğunu tapın

- A)5
- B)6
- C)3
- D)2
- E)12

Uzunluğu a olan mail müstəvi ilə 45° -lik bucaq əmələ gətirir. Bu mailin müstəvi üzərindəki proyeksiyasının uzunluğunu tapın.

- A) $\frac{a}{2}$
- B) $2a$
- C) $a\sqrt{2}$
- D) $\frac{a\sqrt{2}}{2}$
- E) a

O nöqtəsi tərəfi a olan kvadratın mərkəzidir. OA kvadratın müstəvisinə perpendikulyardır. OA = b olarsa A nöqtəsindən kvadratın təpələrinə qədər olan məsafəni tapın.

- A) $\sqrt{a^2 + b^2}$
- B) $\sqrt{\frac{a^2}{2} + b^2}$
- C) $4b^2 + a^2$
- D) $\frac{4a^2 + b^2}{2}$

$$E) \sqrt{\frac{4a^2 + b^2}{2}}$$

Bu nöqtələrdən hansı Z oxu üzərindədir?

A) (1; 2; 3)

B) (0; 1; 2)

C) (0; 0; 3)

D) (1; 2; 0)

E) (1; 0; 1)

A (0; 1; -1), B (1; -1; 2), C (3; 1; 0) nöqtələri ABC üçbucağının təpələri olarsa, C bucağının kosinusunu tapın.

A) $\frac{\sqrt{2}}{15}$

B) $\frac{4}{\sqrt{30}}$

C) $2\sqrt{15}$

D) $\sqrt{\frac{2}{15}}$

E) $\frac{30}{\sqrt{2}}$

\vec{a} ($a_1; a_2; a_3$) vektorunun iki koordinatı $a_1 = 4$, $a_2 = -12$ məlumdur. $|\vec{a}| = 13$ olarsa, üçüncü koordinatı tapın.

A) ± 5

B) -3

C) ± 3

D) 9

E) 11

\vec{a} (2; -3; 4) və \vec{b} (-1; 0; 1) vektorlarının cəminin

koordinatlarını tapın.

A) (2; 0; 4)

B) (-1; -3; 5)

C) (3; -3; 0)

D) (-1; -3; 5)

E) (1; -3; 5)

x-in hansı qiymətində \vec{a} (-3; 6; x) vektorunun modulu 9-a bərabərdir.

A) ± 6

B) 7

C) ± 7

D) 6

E) -7

Düzgün prizmanın yan sətrinin sahəsi hansı düstürlə hesablanır?

A) $\frac{1}{3} pH$

B) $3pH$

C) $2pH$

D) pH

E) $\frac{1}{2} pH$

Ölçüləri 12 sm, 4 sm, 3 sm olan düzbucaqlı paralelepipedin diaqonalını tapın

A) 13

- B) 16
- C) 24
- D) 15
- E) 10

5 bucaqlı prizmanın neçə diaqonal kəsiyi var?

- A) 5
- B) 8
- C) 4
- D) 10
- E) 6

Diaqonalı a olan kubun tipini tapın.

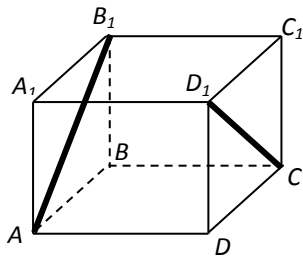
- A) a
- B) $2a$
- C) $3a$
- D) $\frac{\sqrt{3}}{3}a$
- E) $\sqrt{3}a$

. 5 bucaqlı piramidanın neçə tili var?

- A) 8
- B) 10
- C) 18
- D) 6
- E) 4

Kubun tili 2 sm –dir.

AB_1 ilə D_1C arasındakı

məsafəni tapın

- A) 2
- B) $\sqrt{2}$
- C) 4
- D) $2\sqrt{2}$
- E) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

Düzgün dördbucaqlı prizmada oturacağıın sahəsi 144 sm^2 , hündürlük isə 14 sm-dır. Prizmanın diaqonalını tapın.

- A) 18 sm
- B) 22 sm
- C) 24 sm
- D) 28 sm
- E) 32 sm

Prizmanın diaqonallarının sayı hansı düsturla hesablanır?

- A) n
- B) $n(n-2)$
- C) $n(n-3)$
- D) $\frac{n(n-2)}{2}$
- E) $\frac{n(n-3)}{2}$

Silindrin hündürlüyünü və oturacağıın diametrini 2 dəfə artırırsa, onun həcmi necə dəyişir?

- A) 4 dəf artar
- B) 4 dəfə azalar
- C) 16 dəfə artar
- D) 8 dəfə artar
- E) 2 dəfə artar

Konusun / doğurani oturacaqla 30° -li bucaq əmələ gətirir. Konusun həcmi tapın.

A) πl^2 B) $\frac{1}{2}\pi l^3$ C) $\frac{1}{4}\pi l^3$

D) $\frac{1}{6}\pi l^3$ E) $\frac{1}{8}\pi l^3$

Kürənin həcmi $10\frac{2}{3}\pi sm^3$ olarsa, onun diametrini tapın.

A) 4 sm

B) 2 sm

C) 8 sm

D) $3\sqrt{2}$ sm

E) $2\sqrt{2}$ sm

Fiqurlardan hansı kəşik konusun ox kəsiyi ola bilər?

A)

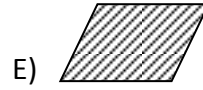
B)

C)

D)

Fiqurlardan hansı silindrin kəsiyi ola bilməz?

A)

B)

C)

D)

E)

Sferanın sahəsi hansı düsturla hesablanır?

A) $S = 4\pi R^2$

B) $S = \pi R^2$

C) $S = \frac{3}{4}\pi R^3$

D) $S = \frac{4}{3}\pi R^2$

D) $S = \pi R^3$

1-C	26-B	51-C	76-D
2-A	27-B	52-A	77-A
3-A	28-C	53-A	78-A
4-C	29-A	54-D	79-A
5-A	30-A	55-B	80-D
6-E	31-C	56-C	81-B
7-D	32-E	57-A	82-C
8-E	33-C	58-B	83-D
9-C	34-A	59-C	84-C
10-A	35-D	60-A	85-E
11-C	36-A	61-A	86-A
12-A	37-D	62-B	87-D
13-A	38-A	63-E	88-A
14-D	39-C	64-C	89-A
15-A	40-B	65-D	90-D
16-B	41-E	66-D	91-B
17-A	42-D	67-B	92-A

18-B	43-B	68-A	93-B
19-B	44-B	69-A	94-C
20-B	45-A	70-A	95-D
21-B	46-C	71-B	96-E
22-B	47-B	72-C	97-A
23-A	48-A	73-B	98-C
24-C	49-D	74-C	99-D
25-C	50-C	75-C	100-A

1. Fəal təlim zamanı müəllimə lazım olan bilik, bacarıq və keyfiyyətləri müəyyən edin:

1. Müəllimin hər şagirdə xüsusi etibar və hörmətlə, fərdi yanaşması,
2. Müəllim şagirdə obyekt kimi yanaşması
3. Müəllim və şagirdlərin birgə əməkdaşlığı, onların qarşılıqlı hörmət və etibarı,
4. Şagirdi passiv dinləyici vəziyyətinə gətirmə
5. Şagirdlərin olduqları kimi qəbul edilməsi və onların müəllim tərəfindən daim dəstəklənməsi,
6. Şagirdlərin qabiliyyətlərinə inam,
7. Xeyirxahlıq, cavabların pis və ya yaxşı kimi qiymətləndirilməsindən imtina etmə,
8. Şagirdlərdə öyrənmə motivasiyası və stimulun yaradılması,

A) 2, 3, 5, 6, 7, 8 ++ **B)** 1, 3, 5, 6, 7, 8

C) 3, 4, 5, 6, 7, 8 D) 1, 3, 4, 5, 6, 7

E) 2, 3, 4, 5, 6, 7

52. Aşağıdakı fikirlərdə hansı tədqiqatın aparılması mərhələsinə aiddir?

A) İnsan təfəkkurunu hərəkətə gətirən və şagirdlərin idrak fəallığına təkan verən prosesdir.

B) Bu mərhələdə iştirakçılar tədqiqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yeni informasiyanın mübadiləsini aparırlar.

C) Dərstdə əldə edilmiş bilik, bacarıq və vərdislərin möhkəmləndirilməsi məqsədini güdən sərbəst iş formasıdır.

D) Bu zaman yeni faktların öyrənilməsi və bu suallara cavabların tapılması gedişində düşünmək və yeni bilgiləri kəşf etmək üçün münasib şərait yaranır.

E) Şagirdlər yuxarı siniflərə keçdikcə müstəqil iş üçün ayrılan dərs vaxtının faizi artırılmalıdır.

53. “Məlumatları istifadə etmək və yeni şəraitdə metod və konsepsiyaları istifadə etmək.” Söhbət Blum taksonomiyasının hansı mərhələsindən gedir?

A) Bilik B) Sintez C) Qiymətləndirmə

++D) Tətbiq E) Təhlil

54. “Müxtəlif həyat şəraitində baş verən hadisələrlə tanış olmaq, özünün və digər insanların davranışına obyektiv qiymət vermək, yaradıcı təxəyyülü inkişaf etdirmək.” Söhbət hansı iş üsulundan gedir?

++A) səhnələşdirmə B) esse C) söz assosiasiyası D) rollu oyun E) akvarium

55. Hansılar metakompetensiyalara aiddir?

1. Problemlərin həlli

2. Ana dilində ünsiyyət

3. Riskin qiymətləndirilməsi

4. Qərarların qəbul edilməsi

5. Yenilik və sahibkarlıq hissi

6. Hisslərin konstruktiv idarə edilməsi

++A) 1, 3, 4, 6 B) 1, 2, 5, 6

C) 3, 4, 5, 6 D) 2, 4, 5, 6

E) 2, 3, 4, 5

56. Təhsil sahəsinin və təhsil fəaliyyətinin açıqlığının genişləndirilməsi-təhsil siyasətinin hansı prinsipinə aiddir?

A) səmərəlilik

B) keyfiyyətlilik

++C) liberallaşma

D) elmilik

E) varislik

57. Hansı müəllimin hüquqlarına aid deyil?

A) Tədrisin formasını, metodlarını və vasitələrini sərbəst seçmək

B) İxtisasını artırmaq və təkmilləşdirmək

C) Təhsil prosesinin təşkilində və idarə olunmasında iştirak etmək

++D) Pedoqoji şuraya rəhbərlik etmək

E) Şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşılmasını tələb etmək

58. “Fənn üzrə məzmun xətlərini əlaqələndirməklə, müvafiq məzmun standartları-nın müəyyən tədris vahidlərində ifadə olunmasını

təmin edir.” Bu inteqrasiya səviyyəsinin hansı formasıdır

A) Fənlərsı inteqrasiya

++B) Üfiqi inteqrasiya

C) Şaquli inteqrasiya

D) Fənlərustü

E) Bacarıqların inteqrasiyası

59. Diaqnostik qiymətləndirməyə aid olan cəhətləri seçin:

1 – şagirdin ilkin bilik və bacarığını müəy-yən edir

2 - şagirdi sosial həyata hazırlayır

3 - şagirdlərdə təbiətə şüurlu münasibət yaradır.

4 - təlimin düzgün qurulmasında müəllimə kömək edir

5 - müəllim - şagird arasında mədəni dav-ranışın əsasını qoyur.

A) 1, 5

B) 2, 4

C) 2, 5

++D) 1, 4

E) 1, 2

60. 1 - Ənənəvi və 2 - müasir qiymətləndir-mənin müqayisəsində hansı düzgün veril-mişdir?

A) 1 - təhsilin keyfiyyətinə yönəlmişdir,

2 - şagirdin subyektiv qiymətləndirilməsinə yönəlmişdir

B) 1 - tədris prosesinin bütün mərhələlərində tətbiq edilir, 2 - cari qiymətləndirmə formal xarakter daşıyır.

C) 1 - Məzmun standartlarının mənimsənil-məsi səviyyəsinə ölçmək üçün qiymətləndir-mə standartları müəyyənləşdirilmişdir,

2- əsasən bilik səviyyəsi qiymətləndirilir.

D) 1- şagirdin bilik səviyyəsi qiymətləndirilir,

2- şagird müəllimin təyin etdiyi meyarlarla qiymətləndirilir.

++E) 1- tədris prosesinin yalnız müəyyən bir hissəsində tətbiq edilir, 2- şagirdin nailiyyəti-nin inkişafı sistemli şəkildə izlənilir.

1. “Kurikulum” sözünün lüğəti mənası nə deməkdir:

A) Təhsil, fənn

B) Təhsil pilləsi, təhsil proqramları

C) Konsepsiya, əmr

D) Yol, istiqamət

2. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası neçənci ildə təsdiq edilmişdir?

A) 19 iyun 2010-cu il

B) 24 oktyabr

2013-cü il

C) 5 iyun 2006-cı il

D) 19 iyun 2009-cu il.

3. Strategiya ilə oxuyan oxucu məqsədləri müəyyənləşdirərkən əsasən hansı üsuldan istifadə edir?

A) Ziqzaq

B) Karusel

C) BİBÖ

D) Akvarium

4. Hansı əsas standartın funksiyasına aid deyil?

A) 2 rəqəmlə ifadə olunur

B) Əsasən dəyişməzdir

C) Daim siniflər üzrə dəyişir

D) Təlim üzrə müəyyən olunan təlim nəticələrinin məzmun xətləri üzrə ifadə edir.

5. “Problemin həll edilməsi yolu ilə əldə olunan yeni biliklərdir” fikri biliyin hansı növünə aiddir?

- A) Deklarativ
B) Prosedural
C) Kontekstual
D) İdraki

6. Hansı təlimin təşkilinə verilən əsas tələblərə aid deyil?

- A) Pedaqoji prosesin tamlığı
B) Şagirdyönümlülük
C) İnkişafyönümlülük
D) Tələbyönümlülük

7. Perspektiv planlaşdırmada aşağıdakılardan hansı göstərilir?

- A) Mövzu
B) Məqsəd
C) Tarix
D) İnteqrasiya

8. Hansı fəal dərslərin mərhələlərinə aid deyil?

- A) Məlumatın mübadiləsi
B) Nəticə və ümumiləşdirmə
C) Yeni dərslərin izahı
D) Qiymətləndirmə və refleksiya

9. Holistik sözünün latınca mənası nədir?

- A) Yarımçıq, xüsusi
B) Ləng, asta
C) Ümumi, bütöv, tam
D) Xüsusi, bütöv

10. Analitik qiymətləndirmə necə qiymətləndirmədir?

- A) Sürətli
B) Uzunmüddətli
C) Gözəyarı
D) Şifahi

11. Əgər şagird I yarımillikdə “5”, II yarımillikdə “2” qiymət alarsa ona illik qiymət neçə yazılmalıdır?

- A) 3
B) 2
C) 5

D) 4

12. Hansılar iş üsuludur?

- A) Qruplarla iş, fərdi iş, BİBÖ
B) Beyin həmləsi, Venn diaqramı, rollu oyun
C) Cütlərlə iş, akvarium, ziq-zaq
D) Klaster, kollektiv iş, qərarlar ağacı

13. Fəal təlimin xüsusiyyətlərinə aid olmayanları seçin.

- A) Təfəkkürə əsaslanır, dialoji təlim, şagirdlər fəaldır
B) Şagirdlər yeni bilikləri tədqiqat zamanı dərk edir, dialoji təlim
C) Hafizəyə əsaslanır, monoloji təlim, müəllim əsas bilik mənbəyi kimi
D) Dialoji təlim, şagirdlər passivdir

14. Hansı bənddə verilənlər fasilitasiya qaydalarına aiddir.

- A) Dərslərin təşkili qaydaları
B) Psixoloji dəstəkləmənin qaydaları
C) Monoloji təlimin qaydaları
D) Hafizəyə əsaslanan biliyin tədrisi qaydaları

15. Fənn kurikulumunun səciyyəvi xüsusiyyətləri hansılardır?

- A) Nəticəyönümlülük** B)
Fənyönümlülük C)
Müəllimyönümlülük D)
Təklifiyönümlülük

16. Hansı xüsusiyyət fərdi iş formasının müsbət cəhətinə aiddir?

- A) Şagirdlərin daha yaxından əməkdaşlıq etməsini təmin etmək
B) Bir şagirdi mükəmməl öyrətmək
C) Vaxt itkisinə yol verməmək
D) Şagirdlərin fəaliyyətini öndə saxlamaq

17. Hansı bənddə verilənlər rubrikin növləridir?

- A) Müşahidə, layihə
B) Koqnitiv, affektiv
C) Psixomotor, idraki
D) Holistik, analitik

18. Aşağıdakılardan hansı idrak taksonomiyasının səviyyələrinə aid deyil.

- A) Analiz
Dəyərləndirmə
D) Anlama
- B) Müqayisə etmə

19. Gündəlik planlaşmada qeyd olunmayan hansıdır?

- A) Dərsin mərhələləri
vahidi
D) Resurslar
- B) Tədris üsulları

20. Təhsil Nazirliyi tərəfindən keçirilən qiymətləndirmə istiqaməti hansıdır?

- A) Beynəlxalq qiymətləndirmə
B) Milli qiymətləndirmə
C) Məktəbdaxili qiymətləndirmə
D) Dioqnostik qiymətləndirmə

21. Fəal dərsin neçə mərhələsi var?

- A) 5
B) 4
C) 7
D) 8

22. Qrupda diskusiyanın təşkili, fəallaşma, səmərəli yönəltmə nə adlanır?

- A) Fəal prosesin məqsədi
B) Fasilitasiya prosesi
C) Dərsin motivasiya mərhələsi
D) Təlim üsulu

23. Verilənlərdən hansı açıq sualdır?

- A) Nə
B) Nə vaxt
C) Niyə
D) Nə zaman

24. Ayırı-ayrı fənlər üzrə bilik, bacarıq, vərdiş və mövzuların ardıcılığını, həmin mövzulara, bölmələrə verilən saatların miqdarını müəyyən edən dövlət sənədi hansıdır?

- A) Fənn kurikulumu
B) Fənn proqramı
C) Taksonomiyalar
D) Milli kurikulum

25. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Şagirdin mövqeyi
2. Müəllim mövqeyi
3. İnteraktiv iş formaları

a) "kəşf edən", "tədqiqatçı"

b) "bələdçi", "aparıcı"

c) cütlüklərlə iş

- A) 1a, 2b, 3c
3a
- B) 1b, 2a, 3c
C) 1b, 2c, 3a
D) 1c, 2a, 3b

TEST 3

1. Ənənəvi (!) və müasir qiymətləndirmənin müqayisəsində biri düzgün verilmişdir:

- A) 1-təhsilin keyfiyyətinə yğnəlmişdir, 2-şagirdin subyektiv qiymətləndirilməsinə yönəlmişdir
B) 1- tədris prosesinin bütün mərhələlərində tətbiq edilir,
2- cari qiymətləndirmə formal xarakter daşıyır
C) 1-tədris prosesinin yalnız müəyyən bir hissəsində tətbiq edilir, 2- şagirdin nailiyyətinin inkişafı sistemli şəkildə izlənilir
D) 1-şagirdin bilik səviyyəsi qiymətləndirilir, 2-şagird müəllimin təyin etdiyi meyarlarla qiymətləndirilir

2. Təlim strategiyalarına aid olanları seçin.

1. Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması
2. Qiymətləndirmə növləri və üsulları
3. İş formaları
4. Təlimin nəticələri
5. Standart
6. Təlimin təşkilinə verilən əsas tələblər
7. Üsullar
- A) 1,3,4,6 B) 3,4,6,7 C) 1,3,6,7 D) 2,3,5,7

3. Fənn kurikulumunda nə əks olunub?

1. Qiymətləndirmə növləri və üsulları
2. Mövzular
3. Məzmun(fənnin məqsədləri, məzmun xətti, standartlar,alt standartlar)
4. Həftəlik dərs saatlarının miqdarı
5. Ümumi təhsil pillələrinin təlim nəticələri
6. Pedaqoji strategiyalar
- A) 1,3,6 B) 1,2,4 C) 2,3,5
D) 3,4,6

4. Kompetensiya nədir?

- A) Biliklər, bacarıqlar, dəyərlər, keyfiyyətlər, vərdişlər
B) Vasitələr, bacarıqlar, dəyərlər, keyfiyyətlər, vərdişlər

- C) Biliklər, bacarıqlar, dəyərlər, prinsiplər, vərdişlər
D) Təhsil, bacarıqlar, dəyərlər, keyfiyyətlər, məzmun

5. Nəticəyönümlü deyəndə nə nəzərdə tutulur?

- A) Nəticənin müəllim tərəfindən əldə edilməsidir
B) Nəticəni şagirdin özünün müəyyən etdirilməsidir
C) Nəticənin validey tərəfindən əldə edilməsidir
D) Əvvəlcədən müəyyən edilmiş şagird nailiyyətinin nəticələr formasında əks etdirilməsidir.

6. Aşağıdakılardan hansı kurikulumun əsas xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- A) İnteraqtivlik
B) Nəticəyönümlüdür
C) Şagirdyönümlüdür
D) Təklifiyönümlüdür

7. Biri formativ qiymətləndirmənin xüsusiyyətidir.

- A) Qiymətləndirmə standartlarına əsaslanır. Keyfiyyət göstəriciləri nəzərə alınır.
B) Alt-standart əsasında qurulur. Daha obyektiv, dəqiq, adekvat, sistemli
C) Formal, dəqiq olmayan, müəllimin subyektiv rəyinə əsaslanan
D) Yalnız testlərlə aparılır

8. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin neçə növü var?

- A) 2 B) 4
C) 5 D) 3

9. Diaqnostik qiymətləndirmə nə zaman aparılır?

- A) Dərs ilinin, tədris vahidlərinin əvvəlində, yeri gəldikdə bəhs və bölmələrin əvvəlində zəruri vəziyyət yarandıqda
B) Təhsilin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin əldə etdikləri bilikləri qiymətləndirmək məqsədi ilə
C) Dərsin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədi ilə
D) Dərs ilinin sonunda

10. Rubriklərin növlərini seçin.

1. Düşündürücü rubrik
2. Holistik rubrik
3. Analitik rubrik

4. Ekspres rubrik

- A) 1,2 B) 1,3 C) 2,3 D) 3,4

11. Rubriklərin əsas elementlərini seçin.

1. Rubrikin adı
2. Aspektlər və meyarlar
3. Müəllimin adı
4. Qiymətləndirmə şkalası
5. Məktəbin adı
6. Səviyyə üzrə göstəricilər
7. Səviyyə deskriptoru
A) 1,3,5,6 B) 1,2,4,6,7
C) 2,3,4,5,7 D) 1,3,4,5,6,7

12. Biri təlimin təşkilinə verilən tələblər sırasında verilə bilməz.

- A) Pedaqoji prosesin tamlığı
B) Fəaliyyətin stimullaşdırılması
C) Dəstəkləyici mühitin yaradılması
D) Biliklərin reproduksiyası

13. Tədris vahidlərinin ardıcılığını müəyyən edin.

- A) Məzmun ardıcılığı məntiqi ardıcılıq
B) Zaman ardıcılığı, fikir ardıcılığı, xronoloji ardıcılıq
C) Sadəcə mürəkkəbə ardıcılığı, fikir ardıcılığı, cari ardıcılıq
D) Anlayışların ardıcılığı, resursların ardıcılığı, məntiqi ardıcılıq

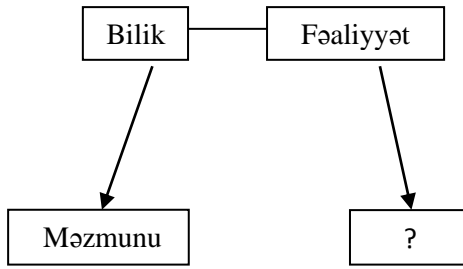
14. Müasir təlimin prinsipləri hansılardır?

1. Şəxsiyyətə yönəlmiş təlim 2. Fəal idrak
3. Təlim prosesi
4. İnkişaf etdirici təlim 5. Qabaqlayıcı təlim
6. Cəlbedici təlim
7. Təlim-tərbiyə sisteminin çevikliyi
8. Əməkdaşlıq
9. Dioloji təlim.
A) 1,2,4,5,7,8,9 B) 1,2,3,4,5,6,7
C) 3,4,5,6,7,8 D) 3, 4, 8, 7, 9

15. Fəaliyyət kateqoriyasına aid olanları seçin.

1. Metakoqnitiv
2. İdraki (koqnitiv)
3. Kontekstual
4. Emosional-affektiv (ünsiyyət)
5. Psixomotor
6. Faktoloji
A) 1,2,3 B) 2,4,5 C) 2,3,6
D) 1,4,6

16. Məzmun standartının bilik və fəaliyyət komponentləri müvafiq olaraq müəyyən etməyə yardımçıdır.

- A) Təlim strategiyalarını
 B) Təlim nəticəsini
 C) Yeni biliyi
 D) Motivasiyanı

17. Təlimin üsullarını (texnikalarını) seçin.

1. Motivasiya
 2. BİBÖ
 3. Fərdi iş
 4. Klaster
 5. Kublaşdırma
 6. Qrup işi
- A) 3,4,6 B) 2,4,5 C) 1,2,6 D) 1,4,6

18. Nöqtələrin yerinə fasilitasiyaya aid hansı sözü yazmaq olar?

- Fasilitatorun mövqeyi, onun əsas, fikrin təhrik edilməsi və onun lazım olan istiqamətə yönəldilməsidir.
- A) Xüsusiyyət B) Funksiya C) Məqsəd D) Rol

19. Kiçik qrup işi zamanı şagirdlər üçün tələb olunan qaydalardan biri yanlışdır.

- A) Qruplara bölmə üsulunu dərsin məqsədlərinə uyğun olaraq əvvəlcədən müəyyən etmək
 B) Qrup üzvlərinin vəzifələrini düzgün müəyyən etmək
 C) Bir-birini diqqətlə dinləmək
 D) Qrup işi qaydalarına tabe olmaq

20. Aşağıdakılardan biri iş forması deyil.

- A) Cütlərlə iş
 B) Fərdi iş
 C) Böyük qrupda müzakirə
 D) Kiçik qruplarda iş

21. Hansı bənddə verilmiş fasilitasiya qaydası təşkilatı dəstəklənməyə aiddir?

- A) İştirakçıların şüurunda dərsin dəqiq şəklini çəkin
 B) Motivasiya mərhələsində şagirdləri dərsin mövzusunun müəyyənləşdirilməsinə cəlb edin.
 C) Şagirdlərdə öz fəaliyyətlərini planlaşdırmaq və təşkil etmək bacarığı formalaşdırın.
 D) Konstruktivliyi dəstəkləyin, qarşıdurmaya şərait yaratmayın.

22. Formativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?

- A) Fənn üzrə təlimin hər hansı mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə
 B) Təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə
 C) Təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarım ilin və ilin sonunda) şagirdlərin nailiyyətlərini qiymətləndirmək məqsədilə
 D) Təlim prosesinin sonunda şagirdlərin əldə etdikləri bilikləri qiymətləndirmək məqsədilə

23. Summativ qiymətləndirmədə neçə faiz suala düzgün cavab verən şagird "3" qiymət alır?

- A) 20% daxil olmaqla 50%
 B) 20% daxil olmaqla 50%
 C) 50% daxil olmaqla 80%
 D) 80% daxil olmaqla 100%

24. Formativ qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?

- A) Təlim prosesinin əvvəlində
 B) Təlim prosesinin əvvəlində və sonunda
 C) Təlim prosesinin sonunda
 D) Dərs ilinin əvvəlindən başlayaraq mütəmadi

25. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Problem-situasiyanın yaradılması
 2. Şagird-tədqiqatçı, müəllim-fasilitator
 3. Dialoq və əməkdaşlığın zəruriliyi
 4. Psixoloji dəstək, hörmət və etibar
- a) Şagird subyektiv rolunda çıxış edir.
 b) Şagird qarşısında problem qoyulur.
 c) Təlim dialoji şəkildə həyata keçirilir.
 d) Şagird dəstəklənməsi onların idrak fəallığını saxlamaq vasitəsidir.

- A) 1b,2a,3c,4d

- B) 1c,2d,3a,4b
- C) 1a,2c,3d,4b
- D) 1d,2a,3b,4c

1. Təhsil nə üçün lazımdır?

- A) İnkişafı təmin etmək üçün lazımdır.
- B) Varlığın mövcudluğunun səbəbini öyrənmək üçün lazımdır.
- C) Bilik və bacarıqlar əldə etmək üçün lazımdır.
- D) Düzgün seçimlər etmək üçün lazımdır.
- E) Düzgün variant verilməmişdir

2. Sizcə “öyrənən” kimdir?

- A) Öyrənən təcrübə aparən orqanizmdir.
- B) Öyrənən intellekt və emosiyalardan ibarət olan unikal, azad və məsuliyyətli yaranmışdır.
- C) Öyrənən düşünən və hiss edən (idraklı və intuisiyalı) varlıqdır.
- D) Öyrənən bilik və bacarıqların daşıyıcısıdır. O öyrəndiklərini yerigələndə istifadə edə bilər.
- E) Düzgün variant verilməmişdir

3. Təhsil insanın ehtiyaclarını necə təmin etməlidir?

- A) İnsanların ehtiyacları müxtəlif olduğundan təhsil şagirdlərin fərdi xüsusiyyətlərinin inkişafına istiqamətlənməlidir
- B) Bütün insanların ehtiyacları baxımından əhəmiyyətli hesab edilən bilik və bacarıqların formalaşmasını təşkil etməlidir.
- C) Öyrənənlərin intellectual ehtiyaclarının ödənilməsini təmin etməlidir.
- D) Həyatın problemləri ilə üz - üzə qalmaq şəraiti yaratmalıdır: real seçimlər, məhəbbət iztirabı və sevinci, azadlığın problemləri, fəaliyyətin ardıcılığı ölümün haqq olması və s.
- E) Düzgün variant verilməmişdir

4. Təhsil mühiti necə olmalıdır?

- A) Təhsilin mühiti həyatın özü olmalıdır. Burada şagirdlər həyata hazırlanmamalı, həyatın içində öyrənməlidirlər.
- B) Təhsil üçün elə mühit yaradılmalıdır ki, təlim real həyatda mövcud olan materiallar və ictimai münasibətlərlə əlaqədə qurulmuş olsun.
- C) Təhsil mühiti öyrənəni azad inkişaf etməyə, yaradıcı fərd olmağa, həvəsləndirməlidir. O, öyrənənlərə çoxluğun düşüncələrindən çıxış etməyi, əcdadların müəyyən etdiyi normları rəhbər tutmamağı öyrətməməlidir.

D) Təhsil həyatı tamamilə əks etdirmir, o, uşaqların intellectual imkanlarını inkişaf etdirməli olan və onları gələcəyə hazırlayan uydurma bir mühitdir.

E) Düzgün variant verilməmişdir

5. Qabaqcıl təhsilin məqsədinə olmalıdır?

- A) Yeni təcrübəyə əsaslanaraq daim inkişaf etmək təhsilin həm əsas xüsusiyyətinə, həm də məqsədinə çevrilməlidir;
- B) Təhsil yalnız mütləq həqiqətə, ümumbəşəriyyətə və dəyişməzliyə istiqamətlənməlidir.
- C) Hər bir uşağın fərd olaraq inkişafı təhsilinən mühüm məqsədi olmalıdır.
- D) Şagirdlərin biliklərinin əsaslarını təmin etməkdən ibarətdir
- E) Heç biri

6. Məktəbin əsas vəzifəsi nə olmalıdır?

- A) Məktəb “hərtərəfli uşaq” üçün təhsili təmin etməlidir, bütün diqqətini uşağın ehtiyaclarına və maraqlarına yönəltməlidir. .
- B) Məktəb özlüyündə insanın müxtəlif xüsusiyyətləri, hafizəsinə əhəmiyyət verir və əsas diqqəti şüurun inkişafına yönəldir
- C) Məktəb real dünyanı başa düşmək üçün şagirdlərə lazım olan bilikləri çatdırmağı qarşıya məqsəd qoymalıdır.
- D) Özünü rəllaşdırma səyahətində hər bir şagirdə kömək göstərməlidir.
- E) Heç biri

7. Məktəbin təlim mühiti necə olmalıdır?

- A) Məktəb şagirdlərin qruplarda düşünməsini təmin edir ki, bu da yarışmanı deyil, əməkdaşlığı təmin edir.
- B) Məktəb şagirdləri elə gerçək azadlıqla təmin edir ki, bu şərtdə şagirdlər öz həyat həqiqətlərini tapa bilsinlər və müstəqil şəkildə öz seçimlərini edə bilsinlər.
- C) Məktəb şagirdləri “kitablar dünyası” ilə əhatə etməli, intellectual və tənqidi düşünmə şəraitində şəxsiyyətin tərbiyəsini təşkil etməlidir.
- D) Məktəb şagirdlərin şüurlu şəkildə nizam - intizam qaydalarına riayət etməsi üçün müvafiq atmosfer yaratmalıdır. Bu məsələlərə şagirdin münasibətini yoxlamaq üçün innovativ texnikalardan istifadə etməlidir.
- E) Bütün variantlar aiddir

8. Mənim səmənini təmin edən təlim necə baş verməlidir?

- A) Şagirdlər problem həllinə əsaslanan layihələrə cəlb edilməklə praktik məsələlərdən

nəzəri prinsiplərə doğru istiqamətləndirilir (konkretdən məcaziyə) .

B) Şagirdlər bir neçə alternative versiyadan birinin seçilməsinə cəlb ediləndə mənimsəməni təmin edən təlim baş verir.

C) Mənimsəməni təmin edən təlim, şagirdləri daimi dünya ilə tanış edən oxu zamanı baş verir. Bu zaman şagirdlər gələcəkdə tətbiq edəcəkləri nəzəri məsələləri öyrənirlər (məcazidən konkretə) .

D) Mənimsəməni təmin edən təlim o zaman baş verir ki, şagirdlər fənn üzrə biliklərini daha da genişləndirməyə ciddi cəhdlər göstərir.

E) Düzgün variant verilməmişdir

9. Proqressivist müəllimin rolu nədən ibarət olmalıdır?

A) Müəllim şagirdləri istiqamətləndirir və onlara məsləhətlər verir. Şagirdin təlimi rəhbərliyin və ya dərslərin müəyyən etdiyi fənn biliklərinə deyil, öyrənilərin maraqlarına əsaslanır.

B) Müəllim şagirdin nailiyyət səviyyəsini müəyyənləşdirərkən və ya araşdırarkən öz prinsiplərini, əhəmiyyət verdiyi dəyərləri və onların əhəmiyyətliliyinin səbəblərini öyrənilərə təqdim etməlidir.

C) Müəllim şagirdləri ilə düşünülmüş şəkildə davranmalıdır. Onların təlimi insanın maraqlarını ən yüksək səviyyədə əks etdirən yazılara, ədəbiyyata əsaslanmalıdır.

D) Müəllim məsuliyyətli rəhbərdir, yeniyetmələr böyüklərin xüsusiyyətlərini və tələblərini dərk edənə qədər böyüklər dünyası ilə uşaqlar aləmi arasında əlaqələndirici rolu oynayır.

E) Variantlar yanlışdır

10. Kurikulum nədir?

A) konseptual sənəd

B) planlaşdırma

C) standart

D) qiymətləndirmə

E) qiymətləndirmə və planlaşdırma

11. Aşağıdakı anlayışlardan hansı fənn kurikulumuna aid deyil?

A) həftəlik dərslərinin miqdarı

B) məzmun xətti

C) ümumi təlim nəticələri

D) məzmun standartı

E) heç biri

12. Biri kompetensiyaya daxil deyil?

A) Qiymətləndirmə

B) Biliklər

C) Bacarıqlar

D) Dəyərlər

E) heç biri

13. Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində mütəxəssislər və elmi - pedaqoji kadrlar hazırlığının səviyyələri hansılardır?

A) Bakalavriat (tibb təhsili istisna olmaqla) , magistratura (tibb təhsili istisna olmaqla) , doktorantura

B) Bakalavr, magistr, aspirant

C) Şagird , bakalavr, doktorant

D) Bakalavr, aspirant, magistr

E) Magistr, bakalavr, aspirant

14. Müəllimin innovativ fəaliyyətinə aid olanları göstərin:

1 - İnnovativ təlim və informasiya texnologiyalarını tətbiq edir.

2 - Yeni təlim üsulları yaradır.

3 - Təlim prosesində şagirdə obyekt kimi yanaşır.

4 - İnkişafetdirici, diferensial və integrativ yanaşmaları tətbiq edir.

5 - Təlim prosesində şagirdlərə mövzu ilə bağlı daha çox məlumat verməyə çalışır.

A) 1, 2, 4

B) 1, 2, 5

C) 3, 4, 5

D) 1, 3, 4

E) 1, 3, 5

15. Aşağıda sadalananlardan hansı didaktik prinsip deyil?

A) Şagirdlərin fəallığı

B) Elmilik

C) Varislik

D) Sistemlilik

E) Fasiləsizlik

16. Tərbiyə sisteminin komponentlərinə aiddir:

A) Tərbiyənin məqsədi

B) Tərbiyənin məzmunu

C) Tərbiyəvi işin forma və üsulları

D) Bütün cavablar doğrudur

E) Düzgün cavab yoxdur.

17. Müəllimin hüquqlarına aid deyil:

A) Pedaqoji şuraya rəhbərlik etmək

B) İxtisasını artırmaq və təkmilləşdirmək

C) Təhsil prosesinin təşkilində və idarə olunmasında iştirak etmək

D) Tədrisin formasını, metodlarını və vasitələrini sərbəst seçmək

E) Şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşılmasını tələb etmək.

18. Müəllimlərin innovativ fəaliyyətinin nəticəsinə aid olanları göstərin:

- 1 - Təhsilin keyfiyyəti yüksəlir.
- 2 - Təhsildən yayınma halları artır.
- 3 - Təhsil müəssisəsinin nüfuzu artır.
- 4 - Şagirdlərin kompetensiyası artır.
- 5 - Təhsil müəssisəsində psixoloji iqlim pisləşir.

- A) 1, 3, 4
- B) 1, 3, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 3, 5
- E) 2, 3, 4

19. Müəllimin innovativ fəaliyyətinə aid olmayanları göstərin:

- 1 - İnnovativ təlim və informasiya texnologiyalarını tətbiq edir.
- 2 - Yeni təlim üsulları yaradır.
- 3 - Təlim prosesində şagirdə obyekt kimi yanaşır.
- 4 - İnkişafetdirici, diferensial və integrativ yanaşmaları tətbiq edir.
- 5 - Təlim prosesində şagirdlərə mövzu ilə bağlı daha çox məlumat verməyə çalışır.

- A) 3, 5
- B) 1, 3, 5
- C) 1, 2
- D) 1, 2, 4
- E) 4, 5

20. Pedaqoji texnologiya:

- A) Pedaqoji prosesə texnoloji proses kimi yanaşılması, son nəticəyə nailolma əməliyyatlarının ardıcılığı.
- B) Öyrənilən elm sahəsində ideyalar məcmusu.
- C) Tərbiyə məsələlərinə nəzəri yanaşmaların məcmusu.
- D) Bütün cavablar doğrudur.
- E) Düzgün cavab yoxdur.

21. Müəllimin innovativ fəaliyyətinə aid deyil:

- A) Təlim prosesində şagirdə obyekt kimi yanaşır.
- B) İnnovativ yanaşmalar əsasında peşə fəaliyyətini daim təkmilləşdirməyə səy göstərir.
- C) Pedaqoji prosesə yeni yanaşmalar əsasında səmərəli təlim üsulları yaradır.
- D) İnkişafetdirici, diferensial və integrativ yanaşmaları tətbiq edir.
- E) İnnovativ təlim və informasiya texnologiyalarını tətbiq edir.

22. Şagirdlərdə mənəvi tərbiyənin əsas metodu:

- A) İnandırmaq

B) Tapşırıq vermək

C) Danlamaq

D) Cəzalandırmaq

E) Bütün cavablar doğrudur.

1. Azərbaycanda təhsil islahatını zəruri edən səbəblər hansılardır? 3 səbəbi seçin:

- 1 - Cəmiyyətdə yeni ictimai münasibətlərin yaranması
- 2 - Fəal təlimin geniş yayılması
- 3 - Dünya təhsil sisteminə inteqrasiya
- 4 - Dərslərin yenilənməsi
- 5 - İnsanların fikirlərini sərbəst ifadə edə bilməməsi
- 6 - Planlı iqtisadiyyatdan bazar iqtisadiyyatına keçid

- A) 1, 3, 6
- B) 1, 4, 5
- C) 2, 4, 5
- D) 1, 2, 3
- E) 3, 5, 6

2. Milli kurikulum və fənn kurikulumun fərqi göstərin:

- A) Milli kurikulum ümumi təhsil pillələrini və fənlər üzrə təlim nəticələrini, fənn kurikulumu isə fənnin məzmununu, təlim strategiyaları, qiymətləndirmə standartlarını əks etdirir.
- B) Bu anlayışlar arasında heç bir fərq yoxdur
- C) Milli kurikulum ümumi təhsil pillələrini, fənlər üzrə təlim nəticələrini, fənnin məzmununu, təlim strategiyaları, fənn kurikulumu yalnız fənn üzrə qiymətləndirmə standartlarını əks etdirir
- D) Milli kurikulumu fənn üzrə məzmun xətlərini, əsas standartları və alt - standartları özündə əks etdirir
- E) Cavablar yanlışdır

3. Milli Kurikulumun səciyyəvi xüsusiyyətlərinə daha nə daxildir?

- Şəxsiyyətyönümlülük, şagirdyönümlülük, nəticəyönümlülük...

- A) Tələbyönümlülük
- B) Bilikyönümlülük
- C) Təklifyönümlülük
- D) Müəllimyönümlülük
- E) Heç biri

4. Təhsil pillələri və fənlər üzrə təlim nəticələri hansı sənəddə əks olunub?

- A) Milli Kurikulumda
- B) Fənn Kurikulumda
- C) Ənənəvi tədris proqramında

- D) Təhsil qanununda
E) Tədris planında
5. «Nəticəyönümlülük» deyəndə nə nəzərdə tutulur?
A) Təlim nailiyyətlərinin əvvəlcədən müəyyən edilmiş nəticələr formasında olması
B) Təlim nailiyyətlərinin müəllim tərəfindən təyin edilməsi
C) Təlim nailiyyətlərinin şagird tərəfindən müəyyən edilməsi
D) Təlim nailiyyətlərinin hər məktəb üçün əvvəlcədən təyin edilməsi
E) Təlim nailiyyətlərinin müəllim və şagird tərəfindən müəyyən edilməsi
6. Məzmun xətti nəyə deyilir?
A) Ümumi təlim nəticələrinin reallaşdırılması üçün müəyyən olunan fənn kurikulumunun zəruri hissəsidir
B) Hər fənn üzrə təlim nəticələridir
C) Mövzu üzrə təyin edilmiş təlim məqsədləridir
D) Fənn üzrə keçiləcək mövzuların seçilməsinə xidmət edir
E) Cavablar yanlışdır
7. Standart nədir?
A) Təhsil alanların bilik və bacarığına dövlətin qoyduğu minimal tələb
B) Təsil alanların bilik və bacarığına müəllimin qoyduğu minimal tələb
C) Təsil alanların bilik və bacarığına məktəbin qoyduğu minimal tələb
D) Şagirdlərin öz qarşısına qoyduğu məqsəd
E) Standart təklifdir
8. Aşağıdakılardan hansı fənn kurikulumlarının səciyyəvi cəhətidir?
A) nəticə yönümlüdür
B) bilik yönümlüdür
C) müəllim yönümlüdür
D) fənyönümlüdür
E) heç biri
9. Kurikuluma nə daxil deyil?
A) təhsil qanunu
B) məzmun standartları
C) təlim strategiyaları
D) qiymətləndirmə mexanizmləri
E) heç biri
10. “Tələbyönümlülük” deyəndə nə nəzərdə tutulur?
A) fərdin, cəmiyyətin və dövlətin dəyişən ehtiyac və tələbatlarının nəzərə alınması.
B) məktəbin tələbatının nəzərə alınması.
C) şagirdin tələbatının nəzərə alınması.

- D) məktəbin və ailənin tələbatının nəzərə alınması.
E) hamısı aiddir
11. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlı Fəaliyyət Planı nə vaxt təsdiq edilmişdir?
A) 24 oktyabr 2013 - cü il
B) 5 iyun 2006 - cı il
C) 19 yanvar 2015 - ci il
D) 19 iyun 2010 - cu il
E) 2 sentyabr 2014 - cü il
12. Təhsil kurikulumları müxtəlif növlərdə olur. Onlar arasındakı uyğunluğu tapın.
1 - Fənyönümlü
2 - Şəxsiyyətyönümlü
3 - Nəticəyönümlü
a - Kurikulumlar konkret fənn üzrə standartları əhatə edir
b - Kurikulumlar təhsildə əldə ediləcək nəticələri onlarla bağlı bacarıq və vərdişləri əhatə edir.
c - Kurikulumlar şəxsiyyət üçün vacib keyfiyyətləri - həyati bacarıq və vərdişləri əhatə edir.
d - Kurikulumlar şagirdlərdə vacib keyfiyyətləri - həyati bacarıq və vərdişləri, təhsildə əldə ediləcək nəticələri əldə edir.
e - Kurikulumlar təhsildə əldə ediləcək nəticələri (fənlər, siniflər və təhsil pillələri üzrə) əhatə edir.
A) 1a, 2c, 3b
B) 1b, 2a, 3c
C) 1a, 2b, 3c
D) 1c, 2a, 3b
E) 3b, 1a, 2b
13. Azərbaycan Respublikasının “Təhsil haqqında” qanunu nə vaxt qüvvəyə minib?
A) 19 iyun 2009 - cü il
B) 27 iyun 2007 - ci il
C) 19 iyun 2010 - cu il
D) 19 iyun 2011 - ci il
E) 5 iyun 2005 - ci il
14. “Təhsil haqqında” qanun neçə fəsil və neçə maddədən ibarətdir?
A) 6 fəsil, 47 maddədən
B) 7 fəsil, 40 maddədən
C) 7 fəsil, 47 maddədən
D) 6 fəsil, 40 maddədən
E) 6 fəsil, 44 maddədən
15. Uyğunluğu müəyyən edin

a - 2006

b - 1989

c - 1993

1) Milli kurikulum

2) Uşaq Hüquqları konvensiyası

3) Azərbaycan Respublikasının Ümumtəhsil

Respublikasının nümunəvi

əsasnaməsi

A) 1 a, 2 b, 3. c

B) 1 b, 2 a, 3 c

C) 1 b, 2 c, a

D) 1 c, 2 a, 3 b

E) 3 c, 1 2, 3 a

16. “Şagirdyönümlülük” dedikdə kurikulumda nə nəzərdə tutulur?

A) Təhsil sahəsində fəaliyyətlərin təhsilalanın mənafeyinə, maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına xidmət etməsidir.

B) Təhsilalanın həyati bacarıqlarını inkişaf etdirməklə onlarda milli və bəşəri dəyərlərin formalaşdırılmasıdır.

C) Təlim nailiyyətlərinin nəticələr formasında müəyyən edilməsidir.

D) Təhsilin məzmun komponentlərinin bir - biri ilə sistemli şəkildə əlaqələndirilməsidir.

E) Fərdin, cəmiyyətin və dövlətin dəyişən ehtiyac və tələbatlarının nəzərə alınmasıdır.

17. Kurikulumun xüsusiyyətlərini göstərin.

1 - Şəxsiyyətyönümlü

2 - Nəticəyönümlü

3 - Təklifiyönümlü

4 - İnteqrativlik

5 - Tələbyönümlü

6 - Fənyönümlü

7 - Bilikyönümlü

8 - Müəllimyönümlü

A) 1, 2, 4, 5

B) 2, 5, 6, 8

C) 1, 3, 4, 7

D) 2, 3, 4, 5

E) 1, 2, 3, 4

18. “Tələbyönümlülük” deyəndə kurikulumda nə nəzərdə tutulur?

A) Fərdin, cəmiyyətin və dövlətin dəyişən ehtiyac və tələbatlarının nəzərə alınması

B) Təlim nailiyyətlərinin nəticələr formasında əvvəlcədən müəyyən edilməsi.

C) Təhsil sahəsində fəaliyyətlərin təhsilalanların mənafeyinə xidmət etməsi.

D) Təhsilalanların nailiyyət səviyyəsinə qoyulan tələblər.

E) Təhsilin məzmun komponentlərinin bir - biri ilə əlaqələndirilməsi.

19. Aşağıdakılardan biri kurikulumun əsas xüsusiyyətlərinə aid deyil:

A) Təklifiyönümlüdür

B) Fəndaxili və fənlərarası əlaqə əsas prinsip kimi qəbul olunub.

C) Qiymətləndirmə standartları və mexanizmləri müəyyən edilib.

D) Şagirdyönümlüdür.

E) Tələbyönümlüdür.

20. Məzmun xətti nədir?

A) Fənn üzrə ümumi təlim nəticələrinin reallaşmasını təmin etmək üçün müəyyən olunmuş məzmunun zəruri hissəsidir

B) Mənimlənməsi nəzərdə tutulan təlim nailiyyətlərinin konkret bir səviyyəsidir.

C) Təhsilalanların bilik və bacarıq səviyyəsinə qoyulmuş dövlət tələbidir.

D) Dərsləkdəki mövzuların bölmələr üzrə qruplaşdırılmasıdır.

E) Təlim nəticələrinin reallaşdırılması səviyyəsini yoxlamaq üçün müəyyən olunmuş məzmunun zəruri hissəsidir.

21. Təhsil standartı nədir?

A) Təhsilalanların bilik, bacarıq və vərdişlərinin səviyyəsinə qoyulmuş dövlət tələbidir.

B) Təhsilalanların bilik və bacarıqları məcmusudur.

C) Təlim nailiyyətlərinin konkret bir səviyyəsidir.

D) Təhsil alanların nailiyyət səviyyəsinin ölçülməsi meyarı.

E) Təlim prosesində istifadə olunan metod və üsulların məcmusudur.

22. “Şəxsiyyətyönümlülük” dedikdə kurikulumda nə nəzərdə tutulur?

A) Təhsilalanın idraki, ünsiyyət və psixomotor fəaliyyətləri əsasında həyati bacarıqlarını inkişaf etdirməklə milli və bəşəri dəyərlərin formalaşdırılması.

B) Nəzərdə tutulan təlim nailiyyətlərinin nəticələr formasında əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi.

C) Ensiklopedik biliyə malik insanın yetişdirilməsi.

D) Fərdin, cəmiyyətin və dövlətin dəyişən ehtiyac və tələbatlarının nəzərə alınması.

E) Təhsilin məzmun komponentlərinin bir - biri ilə sistemli şəkildə əlaqələndirilməsi.

23. Aşağıdakılardan biri kurikulumun əsas xüsusiyyətlərinə aiddir:

A) Qiymətləndirmə standartları və mexanizmləri müəyyən edilmişdir.

B) Təklifönlüdür.

C) Fəndaxili və fənlərarası əlaqə məqsədyönlü və sistemli xarakter daşır.

D) Müəllimönlüdür.

E) Bilikönlüdür.

24. “Nəticəyönlülük” dedikdə kurikulumda nə nəzərdə tutulur?

A) Nəzərdə tutulan təlim nailiyyətlərinin nəticələr formasında əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi.

B) Fəaliyyətin təhsilalanın potensial imkanlarının inkişafına yönəldilməsi.

C) Təhsilalanın həyatı bacarıqlarını inkişaf etdirməklə onlarda milli və bəşəri dəyərlərin formalaşdırılması.

D) Fərdin, cəmiyyətin və dövlətin dəyişən ehtiyac və tələbatlarının nəzərə alınması.

E) Təhsilalanların nailiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi.

25. Milli kurikulum (1) ənənəvi təlim prqramlarından (2) nə ilə fərqlənir?

A) 1 - ümumidən xüsusiyyətə sistem şəkildə və təlim nəticələri əsasında qurulur, 2 - fənn üzrə mövzular əsasında qurulur, burada təlim strategiyaları və qiymətləndirmə vasitə, üsul və meyarları göstərilir

B) 1 - fənn üzrə mövzular əsasında qurulur, burada təlim strategiyaları göstərilir, 2 - ümumidən xüsusiyyətə sistem şəkildə və təlim nəticələri əsasında qurulur

C) 1 - xüsusidən ümumiyyətə sistem şəkildə və təlim nəticələri əsasında qurulur, 2 - fənn üzrə mövzular əsasında qurulur

D) 1 - xüsusidən ümumiyyətə sistem şəkildə və təlim nəticələri əsasında qurulur, 2 - fənn üzrə mövzular əsasında qurulur, burada təlim strategiyaları və qiymətləndirmə vasitə, üsul və meyarları göstərilir

E) Heç biri

26. Təhsildə müasir yanaşma (1) və ənənəvi yanaşmanın (2) fərqi hansı bənddə düzgün göstərilmişdir?

A) 1 - təlim nəticələrinə yönəlib, 2 - təlim məqsədinə yönəlib

B) 1 - mövzuların mənimsənilməsinə yönəlib, 2 - şagirdə yönəlib

C) 1 - biliklərə yönəlib, 2 - kompetensifalara yönəlib

D) 1 - müəllmə yönəlib, 2 - şagirdə yönəlib

E) 1 - biliklərə yönəlib, 2 - şagirdə yönəlib

1. "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu neçənci ildə qüvvəyə minib?

A) 2009

B) 1999

C) 2002

D) 1998

E) 2008

2. "Kurikulum" sözünün lüğəti mənası deməkdir:

A) yol, istiqamət

B) fənn, təhsil

C) Konsepsiya, əmr

D) sənəd, məcmuə

E) Təhsil pilləsi, təhsil proqramları

3. "Umumi təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramları (kurikulumları)" nə vaxt təsdiq edilmişdir?

A) 3 iyun 2010 - cu il

B) 26 aprel 1999 - cu il

C) 30 oktyabr 2006 - cı il

D) 25 iyul 1996 - cı il

E) Heç biri

4. Biri kurikulumuna aid deyil:

A) Kurikulum nəyin və hansı müddətdə öyrədiləcəyini əks etdirən sənəddir

B) Kurikulum – təlim prosesi ilə bağlı bütün fəaliyyətləri əks etdirən konseptual sənəddir

C) Kurikulum təlim prosesini əks etdirən sənəddir

D) Kurikulum mənşəcə latın sözü olub lüğəti mənası "yol", "istiqamət" deməkdir.

E) Heç biri

5. "Bu nov kurikulum fənn sahələri üzrə təlimin asanlaşdırılmasına xidmət edir. Bu, əksər hallarda əsas təlim məqsədləri ətrafında cəmləşir və ayrı - ayrı fənlərlə bağlı bilikləri əhatə edir." Qeyd olunan fikir kurikulumun hansı növü haqqındadır?

A) Inteqrasiya olunmuş kurikulum

B) Qeyri - rəsmi kurikulum

C) Fənlərə əsaslanan kurikulum

D) Əhatəli kurikulum

E) Heç biri

6. Muasir fənn kurikulumlarının səciyyəvi xüsusiyyətlərini seçin:

- 1 - bilikyonumludur
 - 2 - şəxsiyyətyonumlu
 - 3 - müəllimyonumlu
 - 4 - təklifyonumlu
 - 5 - tələbyonumlu
 - 6 - şagirdyonumlu
- A) 2, 5, 6
B) 1, 3, 4, 6
C) 1, 2, 4, 6
D) 3, 5, 6
E) 1, 2, 3

7. Fənn kurikulumlarının strukturunu müəyyənəldirin:

- A) giriş, fənnin məqsəd və vəzifələri, fənnin xarakterik xüsusiyyətləri, fənnin məzmunu, təlim strategiyaları, şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi
- B) giriş, fənnin məqsəd və vəzifələri, fənnin xarakterik xüsusiyyətləri, fənnin məzmunu, təlim strategiyaları
- C) ümumi təlim nəticələri, məzmun xətləri, məzmun standartları
- D) ümumi təlim nəticələri, məzmun xətləri, müəllimin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılmasına dair nümunələr
- E) Heç biri

8. Kurikulumun islahatının zəruri edən səbəblər hansılardır?

- 1 - Şagirdlərin dünyagörüşünün dəyişməsi
 - 2 - Təlim prosesi ilə əlaqəli tədqiqatlar
 - 3 - Planlı iqtisadiyyatdan bazar iqtisadiyyatına keçid
 - 4 - Dünya təhsil sistemində inteqrasiya
 - 5 - Şagirdlərin zəifliyi
 - 6 - Təhsilin məqsəd və vəzifələrinə yeni baxış və yeni yanaşmaların formalaşması
- A) 3, 4, 6
B) 2, 6, 7
C) 1, 5, 7
D) 2, 6, 7
E) 1, 3, 5

1. Məzmun standartının quruluşu hansıdır?

- A) Bilik Fəaliyyət
B) Bacarıq Vərdis
C) Bilik Fəaliyyət Vərdis
D) Heç biri
E) Fəaliyyət Vərdis

2. Biliyin növləri hansıdır?

- A) Deklarativ. Prosedural . Kontekstual
B) Məntiqi. Yaradıcı. Tənqidi.
C) Motivasiya. İnteqrasiya. Karusel
D) Təlim. Bacarıq. Vərdis.
E) Hamısı.

3. Milli Kurikulum hazırlanarkən aşağıda göstərilən prinsiplərin hansı nəzərə alınmamışdır?

- A) subyektivlik
B) nəticəyönümlük
C) tələbyönümlük
D) şəxsiyyətyönümlük
E) Heç biri

4. Kurikulumlarda fənnin məzmunu necə verilmişdir?

- A) bacarıqlar şəklində ifadə edil ən təlim nəticələri - standartlar formasında
- B) qiymətləndirmə standartları şəklində ifadə edil ən təlim nəticələri - standartlar forma sında
- C) biliklər şəklində ifadə edil ən təlim nəticələri — standartlar formasında
- D) oyun və fəaliyyət şəklində ifadə edil ən təlim nəticələri - standartlar forma sında
- E) hamısı səhvdir

5. Kurikulumda məzmun standartı nədir?

- A) təhsilin müəyyən mərhələsində şagirdlərin bilik və bacarıq səviyyəsinə qoyulan dövlət tələbidir
- B) təhsilin müəyyən mərhələsində şagirdlərin və müəllimlərin bilik və bacarıq səviyyəsinə qoyulan dövlət tələbidir
- C) şagirdlərin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək üçün konkret ölçülərdir.
- D) yalnız şagird fəaliyyətinin mərhələlərini əhatə edir
- E) hamısı aiddir

6. İdraki taksonomiyaları təsnif olunub.

- A) Benjamen Blum , 1956
B) K. D. Mur, 1972
C) E. J Simpson , 1972
D) D. Krassvod, 1964
E) Heç biri

7. Biri səhvdir:

- A) alt - standart dəyişməzdir
B) məzmun xətti dəyişməzdir
C) əsas standart əsasən dəyişməzdir

- D) alt - standart daim dəyişir
E) məzmun xətti dəyişir
8. Biliyin kateqoriyaları hansı bənddə düzgün göstərilmişdir?
A) Deklarativ, prosedural, kontekstual
B) Emosional, prosedural, kontekstual
C) Emosional, koqnitiv, psixomotor
D) Koqnitiv, psixomotor, Emosional
E) Heç biri
9. Fəaliyyətin icrasına dair prosedural qaydaları əhatə edən biliklər hansı kateqoriyaya aiddir?
A) prosedural
B) kontekstual
C) koqnitiv
D) deklarativ
E) Heç biri
10. Məlumat xarakterli biliklər hansı kateqoriyaya aiddir?
A) deklarativ
B) kontekstual
C) prosedural
D) koqnitiv
E) Heç biri
11. Təhsil taksonomiyaları haqqında fikirlərdən biri səhvdir:
A) Taksonomiya qısa müddətdə böyük həcmli materialı öyrənmək imkanı verir
B) Taksonomiya təlim məqsədlərinin ardıcılığını və əlaqəliliyini təmin edir;
C) Taksonomiya təlimin keyfiyyətini yüksəldir;
D) Taksonomiya təlimin konqruentliyinə əminlik yaradır;
E) Heç biri
12. Fəal dərslərin quruluşunu düzgün ardıcılıqla düzün.
1 - Tədqiqatın aparılması
2 - Motivasiya
3 - Məlumatın müzakirəsi və təşkili
4 - Nəticələrin çıxarılması
5 - Qiymətləndirmə və ya refleksiya
6 - Produktiv (yaradıcı) tətbiqetmə
7 - Məlumatın mübadiləsi
A) 2, 1, 7, 3, 4, 6, 5
B) 1, 2, 3, 5, 6, 4, 7
C) 2, 1, 3, 5, 6, 7, 4
D) 2, 3, 1, 4, 7, 6
E) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
13. Biri tənqidi təfəkkürün şagirddə formalaşdırdığı bacarığa aid deyil?

- A) Təhlil etmək bacarığı
B) Hadisəni müxtəlif nöqtəyi - nəzərdən qiymətləndirmək
C) Məsələnin həlli üçün ən səmərəli yol seçmək
D) Öz ideyasını əsaslandırmaq bacarığı
E) Hec biri
14. Təfəkkür növlərini bilmək müəllimə nədə kömək edir?
A) Tapşırıqların hazırlanmasında
B) Qiymətləndirmədə
C) Standartlardan təlim nəticələrinin çıxarılmasında
D) Motivasiyanın yaradılmasında
E) Dərslərin aparılmasında
15. Biri iş vərəqinin hazırlanması üçün tələb götürülə bilməz:
A) Yaradıcı təfəkkürün inkişafına yönəlməsi
B) Dərslərin məqsədinə uyğun olması
C) Uşaqların yaş səviyyəsinə uyğun olması
D) Məqsədin aydın olması
E) Hec biri
16. «Tarix» 1. 3. 1. insanları həyat tərzindəki dəyişiklikləri öz ailəsi nümunəsində təsvir edir».
Təqdim edilmiş alt –standart məzmun standartın hansı bilik (1) və hansı fəaliyyət (2) kateqoriyaları əks etdirir?
A) 1. Prosedural ; 2. emosional
B) 1. Deklarativ; 2. Psixomotor və emosional
C) 1. Prosedural ; 2. Psixomotor və emosional
D) 1. Prosedural ; 2. Deklarativ və Psixomotor
E) 1. Deklarativ; 2. Psixomotor
17. Fənn kurikulumunun strukturunu düzgün əks etdirən ardıcılıq tapın:
A) fənnin məqsədi, fənn üzrə ümumi təlim nəticələri, məzmun xətti, əsas standart, alt standartları
B) məzmun xətti, fənn üzrə ümumi təlim nəticələri, fənnin məqsədi, əsas standart, alt standartları
C) fənnin məqsədi, məzmun xətti, əsas standart, alt standartları
D) məzmun xətti, əsas standart, alt standartlar, fənn üzrə ümumi təlim nəticələri
E) əsas standart, alt standartları, məzmun xətti
18. Deklarativ bilik nə zaman əldə edilir?
A) Bu bilik kateqoriyası məlumat xarakterlidir. Qaydaları öyrənməklə əldə edilir
B) Fəaliyyətin icrası zamanı əldə edilən biliklərdir
C) Problemin həll edilməsi ilə əldə edilən biliklərdir

- D) Oxunan məlumatı dərk edən zaman əldə edilən biliklərdir
E) Hec biri
19. «Təlimin məzmunu» dedikdə kurikulumunda nə nəzərə tutulur?
A) Təlim məqsədləri və gözlənilən nəticələr
B) fənnə aid olan mövzular
C) şagirdin əldə etdiyi biliklər
D) qiymətləndirmə standartlarının olması
E) heç biri
20. İdrak taksonomiyası üzrə səviyyə və təlim nəticələrini uyğunlaşdırın:
1 - bilik 2. anlama
2 - tətbiqetmə
3 - analiz
a - dəyişir, nümayiş etdirir
b - müəyyən edir, sadalayır
c - fərqləndirir, izah edir
d - ayırır, müəyyən edir
A) 1 – b, 2 - c, 3 – a, 4 – d
B) 1 – c, 2 – b, 3 – d, 4 – a
C) 1 – b , 2 – c, 3 – a, 4 - d
D) 1 – d, 2 – b, 3 – d, 4 - a
E) heç biri
21. Hər hansı bir vəziyyətin müsbət və mənfi tərəflərini müəyyənləşdirmək tapşırılmışdır. Tapşırıq təfəkkürün hansı növünə əsaslanır?
A) Tənqidi təfəkkür
B) qlobal təfəkkür
C) məntiqi təfəkkür
D) yaradıcı təfəkkür
E) heç biri
22. Biri alt standartın funksiyasına aiddir?
A) Təlim strategiyalarının düzgün seçilməsində mühüm rol oynayır
B) Mövzuların seçilməsinə xidmət edir
C) Summativ qiymətləndirmənin aparılmasını təmin edir
D) Diaqnostik qiymətləndirmənin aparılmasına xidmət edir
E) heç biri
23. Verilən vəziyyətdən çıxış yolu tapmaq lazımdır. Tapşırıq təfəkkürün hansı növünə əsaslanır?
A) tənqidi
B) qlobal təfəkkür
C) məntiqi
D) yaradıcı
E) heç biri

24. Fənn kurikulumunda nə əks olunub?
1 - qiymətləndirmə növləri və üsulları
2 - mövzular
3 - məzmun (fənnin məqsədləri, məzmun xətti, standartlar, alt standartlar)
4 - həftəlik dərslərinin miqdarı
5 - ümumi təhsil pillələrinin nəticələri
6 - pedaqoji strategiyalar
A) 1, 3, 6
B) 1, 2, 4
C) 2, 3, 5
D) 3, 4, 6
E) heç bir
25. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.
1 - 1. 1. Tarixi zaman anlayışları arasındakı əlaqələri müəyyənləşdirir.
1 - deklarativ
2 - prosedural
3 - kontekstual
4 - idraki
5 - emosional
6 - psixomotor
A) 1, 4
B) 2, 3
C) 1, 6
D) 3, 4
E) 5, 6
26. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.
1 - 1. 2. Sadə xronoloji məsələləri həll edir
1 - deklarativ
2 - prosedural
3 - kontekstual
4 - idraki
5 - emosional
6 - psixomotor
A) 1, 4
B) 3, 4
C) 3, 5
D) 4, 6
E) 2, 5
27. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.
1 - 2. 1. Maddi və yazılı mənbələri fərqləndirir.
1 - deklarativ
2 - kontekstual
3 - prosedural
4 - psixomotor
5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 6

B) 1, 4

C) 3, 5

D) 4, 6

E) 2, 5

28. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 2. 2. İllüstrasiya, şəkil və sənədli materiallardan istifadə edərək tarixi tədqiqat aparır.

1 - deklarativ

2 - kontekstual

3 - prosedural

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 3, 6

B) 1, 4

C) 3, 5

D) 4, 6

E) 2, 5

29. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 3. 1. İnsanların həyat tərzindəki dəyişiklikləri öz ailəsi nümunəsində təsvir edir.

1 - deklarativ

2 - kontekstual

3 - prosedural

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 2, 5

B) 1, 4

C) 3, 4

D) 4, 5

E) 2, 3

30. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 1. İnsan və cəmiyyətin həyatı üçün əlverişli təbii amilləri təsvir edir.

1 - deklarativ

2 - kontekstual

3 - prosedural

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 5

B) 1, 3

C) 3, 4

D) 2, 4

E) 2, 3

31. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 2. Xəritələrdə Azərbaycan ərazisini və mühüm tarixi abidələri müəyyənləşdirir.

1 - deklarativ

2 - kontekstual

3 - prosedural

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 2, 6

B) 1, 6

C) 3, 4

D) 1, 4

E) 1, 3

32. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 1. Azərbaycan dövlətləri haqqında sadə biliklər nümayiş etdirir.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 5

B) 1, 6

C) 3, 4

D) 1, 4

E) 1, 3

33. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 2. Xalqın mənafeyinin qorunmasında dövlətin rolunu dəyərləndirir.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 2, 6

B) 1, 6

C) 3, 4

D) 1, 4

E) 1, 3

34. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 3. Kiçikhəcmli tarixi hekayə qurur.

- 1 - deklarativ
- 2 - prosedural
- 3 - kontekstual
- 4 - psixomotor
- 5 - emosional
- 6 - idraki

A) 3, 4

B) 1, 6

C) 3, 6

D) 1, 4

E) 1, 3

35. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 1. Azərbaycan tarixində mühüm rol oynamış şəxsiyyətləri (İranzu, Cavanşir, Şəmsəddin Eldəniz, Uzun Həsən, Sara xatun, Şah I İsmayıl, Cavad xan, Məmməd Əmin Rəsulzadə, Nəriman Nərimanov, Heydər Əliyev, İlham Əliyev və b.) müəyyən edir.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 6

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 1, 4

E) 1, 3

36. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 2. Mənbələrə əsasən şəxsiyyətlər haqqında təqdimatlar hazırlayır.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 3, 4

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 2, 3

E) 1, 3

37. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 1. Mədəniyyət abidələrinin əhəmiyyətini izah edir.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 6

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 2, 3

E) 1, 3

38. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 2. Milli - mənəvi dəyərləri fərqləndirir.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 1, 6

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 2, 3

E) 1, 3

39. Verilmiş standartın bilik və fəaliyyət növünü müəyyənləşdirin.

1 - 1. 3. Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı sadə təqdimatlar hazırlayır.

1 - deklarativ

2 - prosedural

3 - kontekstual

4 - psixomotor

5 - emosional

6 - idraki

A) 3, 4

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 2, 3

E) 1, 3

40. Aşağıdakılardan hansı biliyin kateqoriyasına aiddir?

A) deklarativ

B) psixomotor

C) idraki

D) ünsiyyət

E) heç biri

41. İdrak taksonomiyasının səviyyələrinə aiddir.

A) Sintez etmə

B) Müqayisə etmək

C) Dərketmə

D) Dəstəkləmə

E) heç biri

42. Təfəkkürün inkişaf etməsini göstərən ifadələri müəyyən edin və sxeme uyğun olaraq sıralayın

1 - Məntiqi

2 - Tənqidi

3 - Yaradıcı

a - Əhəmiyyətin rolunu qiymətləndir

b - Oxşarlıqları və fərqləri tap

c - Proqnoz ver, müqayisə et və analoqu tap.

A) 1b, 2a, 3c

B) 1a, 2b, 3c

C) 1c, 2b, 3a

D) 1b, 2c, 3a

E) 3a, 1c, 2b

43. Aşağıdakılardan hansı iş forması deyil?

A) Müzakirə

B) Fərdi

C) Cütlərlə

D) Kollektiv

E) heç biri

44. Fəaliyyətin icrasına dair prosedur qaydaları əhatə edən biliklər hansı kateqoriyaya aiddir?

A) Prosedural

B) Koqnitiv

C) Kontekstual

D) Deklarativ

E) heç biri

45. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

1 - Məzmun standartları dərsin məqsədlərinin ifadə formalarından biridir.

2 - Fənn kurikulumlarında fənnin məzmunu standartlar şəklində ifadə olunur.

3 - Sınıfdən sınıfa keçdikcə alt – standartlar dəyişir.

4 - Hər sinif üzrə məzmun xətləri dəyişmir.

A) 3, 4

B) 1, 2

C) 1, 3

D) 2, 3

E) 2, 4

46. Bir alt - standartı reallaşdırmaq üçün neçə təlim nəticəsi müəyyənləşdirmək olar?

A) Standartın reallaşmasına xidmət edəcək qədər

B) Ən çoxu iki

C) Standart tələb etsə də, yalnız iki - üç

D) Yalnız bir

E) Alt - standart əsasında təlim nəticəsi çıxarılmamalıdır.

47. İdrak taksonomiyasının mərhələləri əks olunmuş cərgəni müəyyən edin.

A) Yadda saxlamaq, anlamaq, tətbiq etmək, təhlil etmək, dəyərləndirmək, yaratmaq

B) Hiss etmək, hazır olmaq, təqlid etmək, uyğunlaşmaq

C) Məqbul saymaq, bilmək, anlamaq, hazır olmaq, tətbiq etmək

D) Bilmək, məqbul saymaq, dəyərləndirmək, təşkil etmək

E) Bilmək, anlamaq, hiss etmək, tətbiq etmək, yaratmaq

48. Verilənlərdən alt - standartın funksiyalarını seçin:

1 - Təlim məqsədlərinin dəqiq müəyyən olunması üçün etibarlı zəmin yaradır.

2 - Təhsil strategiyalarının düzgün seçilməsində mühüm rol oynayır.

3 - Təlimdə integrativliyi təmin edir.

4 - Bütün növ qiymətləndirmənin aparılmasını təmin edir.

5 - Təlimin məzmununun davamlı inkişafını təmin edir.

A) 1, 3, 5

B) 1, 2, 5

C) 2, 4, 5

D) 1, 2, 3

E) 1, 3, 4

49. Fənn kurikulumuna aid deyil:

A) Ümumi təhsilin məzmunu

B) Fənn üzrə ümumi təlim nəticələri

C) Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi

D) Məzmun xətləri

E) Məzmun standartlarına verilən şərhlər

50. Taksonomiyalar təlim prosesində hansı imkanları yaradır?

1 - Təlim məqsədlərini düzgün müəyyənləşdirmək.

2 - Dərsin bütün mərhələləri arasında vaxtı paylaşdırıb, onları tam şəkildə həyata keçirmək.

3 - Qoyulmuş məqsədlərə uyğun qiymətləndirmə vasitələrini seçmək.

4 - Şagirdlərin fəaliyyətini stimullaşdırmaq.

A) 1, 3

B) 1, 2

C) 1, 4

D) 3, 4

E) 2, 4

51. Bilik kateqoriyasına aid olanı seçin.

- A) Deklarativ
- B) Psixomotor
- C) İdraki
- D) Ünsiyyət
- E) Emosional - affektiv

52. Aşağıdakılardan biri əsas standartın funksiyasıdır:

- A) Fənlər üzrə müəyyən olunan təlim nəticələrini məzmun xətləri üzrə ümumi şəkildə ifadə edir.
- B) Sınıf və fənlər üzrə summativ qiymətləndirmənin aparılmasını təmin edir.
- C) Təlim məqsədlərinin dəqiq müəyyən olunması üçün etibarlı zəmin yaradır.
- D) Təlim üsullarının seçilməsini təmin edir.
- E) Təlimdə integrativliyi təmin edir.

53. Məzmun xətti nədir?

- A) Fənn üzrə ümumi təlim nəticələrinin reallaşmasını təmin etmək üçün müəyyən olunmuş məzmunun zəruri hissəsidir.
- B) Mənimsənilməsi nəzərdə tutulan təlim nailiyyətlərinin konkret bir səviyyəsidir.
- C) Təhsilalanların bilik və bacarıq səviyyəsinə qoyulmuş dövlət tələbidir.
- D) Dərslərdəki mövzuların bölmələr üzrə qruplaşdırılmasıdır.
- E) Təlim nəticələrinin reallaşdırılması səviyyəsini yoxlamaq üçün müəyyən olunmuş məzmunun zəruri hissəsidir.

54. Bir fənn kurikulumunun strukturuna aid deyil:

- A) Təhsilin məzmunu
- B) Təlim strategiyaları
- C) Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi
- D) Fənn üzrə ümumi təlim nəticələri
- E) Məzmun standartlarının şərh

55. Deklarativ bilik nədir?

- A) Fənn üzrə məlumat xarakterli biliklərdir.
- B) Hər hansı fənn və ya bilik sahəsində fəaliyyətin icrasına kömək edən, prosedur qaydaları əhatə edən biliklərdir.
- C) İdrak prosesinin gedişatına kömək edən biliklərdir.
- D) Problemin həll edilməsi yolu ilə əldə olunan yeni biliklərdir.
- E) Yalnız İKT - dən istifadə etməklə əldə olunan biliklərdir.

56. İdrak taksonomiyası üzrə səviyyə və təlim nəticələrini uyğunlaşdırın:

1 - Bilik a - dəyişir, nümayiş etdirir

2 - Anlama b - müəyyən edir, sadalayır

3 - Tətbiqetmə c - fərqləndirir, izah edir

4 - Analiz d - ayırır, müəyyən edir

A) 1 - b, 2 - c, 3 - a, 4 - d

B) 1 - c, 2 - b, 3 - d, 4 - a

C) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

D) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c

E) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

1. Təlim strategiyaları seçilərkən aşağıdakıların hansı nəzərə alınmır?

- A) Valideynin arzusu
- B) Fənnin məqsədləri
- C) Qiymətləndirmə standartları
- D) Fənnin məqsəd və vəzifələri
- E) Heç biri

2. Fənn kurikulumlarında təlim strategiyalarına nə daxil deyil?

- A) Kurikulum islahatının mərhələləri
- B) Təlimin təşkilində istifadə olunan forma və üsullar
- C) Fənn üzrə təlimin planlaşdırılması
- D) Fənnin təliminə verilən əsas tələblər
- E) Heç biri

3. Fənn kurikulumunun təlim strategiyaları bölməsi hansı məsələləri əhatə edir?

- A) təlimin forma və usulları, təlimin təşkilinə verilən tələblər və təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması
- B) təlimin təşkilinə verilən tələblər, təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması və məktəbdaxili qiymətləndirmə
- C) məzmun standartları, təlim usulları və qiymətləndirmə standartları
- D) hamısı
- E) Heç biri

4. Pedaqoji prosesin tamlığı nədir?

- A) Təlim məqsədləri kompleks (inkişafetdirici, oyrədici, tərbiyəedici) şəkildə həyata keçirilir, real nəticələrlə yekunlaşan müəllim və şagird fəaliyyətini əhatə edir.
- B) Pedaqoji proses münasib maddi - texniki baza əsasında və sağlam mənəvi - psixoloji mühitdə təşkil edilir.
- C) Tədris və təlim işi şagirdlərin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, onların istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına yönəldilir.
- D) hamısı aiddir
- E) Heç biri

5. Butun şagirdlərə eyni təlim şəraiti yaradılır və pedaqoji proses onların potensial imkanları nəzərə alınmaqla tənzimlənir. Qeyd olunan fikir təlimin təşkilinə verilən tələblərdən hansının şərhidir?

- A) Təlimdə bərabər imkanların yaradılması
 - B) Təlimdə dəstəkləyici mühitin yaradılması
 - C) Pedaqoji prosesin tamlığı
 - D) Şagirdyönümlülük
 - E) Heç biri
6. Strategiya ilə oxuyan hansı bacarıqlara yiyələnir?

1 - Kicik və böyük idraki fəaliyyətlər vasitəsi ilə oyrənir
2 - Muxtəlif yazı üslubları haqqında bilikləri olur
3 - Oyrənmək məqsədi ilə başqaları ilə əməkdaşlıq edir
4 - Yeni bilikləri əvvəlki biliklərlə əlaqələndirir
5 - Tanıdığı sözlər vasitəsi ilə mətnin mənasını dərk edir

- A) 1, 3, 4
- B) 1, 2, 4,
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5
- E) 1, 3, 5

7. Biri mikro idraki bacarıq deyil:

- A) qərar qəbul etmək
- B) anlamaq
- C) billmək
- D) analiz
- E) heç biri

8. Biri makro idraki bacarıqdır:

- A) problemi həll etmək
- B) təhlil etmək
- C) tətbiq etmək
- D) dəyərləndirmək
- E) heç biri

9. Təlimin təşkilinə aid deyil:

- A) Nəticəyönümlülük
- B) Pedaqoji prosesin tamlığı
- C) Şagirdyönümlülük
- D) Dəstəkləyici mühitin yaradılması
- E) Təklif

10. Təlim strategiyalara aid olmayanı seçin:

- A) Standart
- B) Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması
- C) İş formaları
- D) Təlimin təşkilinə verilən əsas tələblər
- E) Hec biri

11. Təlim strategiyalarına aid olanları seçin:

- 1 - təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması

2 - qiymətləndirmə növləri və üsulları

3 - iş formaları

4 - təlimin nəticələri

5 - standart

6 - təlimin təşkilinə verilən əsas tələblər

7 - üsullar

A) 1, 3, 6, 7

B) 1, 3, 4, 6

C) 3, 4, 6, 7

D) 2, 3, 5, 7

E) 7, 2, 3, 6

12. Gündəlik planlaşdırmada müəllimin buraxdığı səhvlər hansılardır: (3 –nü seçin)

1 - Keçiriləcək mövzunu müəyyənləşdirilməsi
2 - Məzmun standartının müəyyənləşdirilməsi
3 - İntegrasiya imkanlarının müəyyənləşdirilməsi
4 - Qiymətləndirmə vasitələrinin müəyyənləşdirilməsi

5 - Təqdim edilmiş planaşdırmadan kənara çıxmamaq

6 - Dərslərdə verilmiş materialı mənimsətmək

A) 1, 5, 6

B) 1, 3, 5

C) 3, 4, 5

D) 1, 2, 3

E) 2, 4, 3

13. Təlim strategiyalarına aid olanları seçin:

1 - təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması

2 - qiymətləndirmə növləri və üsulları

3 - iş formaları

4 - təlimin nəticələri

5 - standart

6 - təlimin təşkilinə verilən əsas tələblər

7 - üsullar

A) 1, 3, 6, 7

B) 2, 3, 5, 7

C) 3, 4, 6, 7

D) 1, 3, 4, 6

E) heç biri

14. Aşağıdakılardan hansı təlimin təşkilinə verilən tələblərə daxil deyil?

A) bilik yönümlülük

B) fəaliyyətin stimullaşdırılması

C) təlimdə bərabər imkanların yaradılması

D) dəstəkləyici mühitin yaradılması

E) heç biri

15. Tədris və təlim işi maraq və tələbatlarının

ödənilməsinə, onların istedad və

qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına yönəldilir. Qeyd olunan fikir

təlimin təşkilinə verilən tələblərindən hansının şərhidir?

- A) şagirdyönümlülük
- B) pedaqoji prosesin tamlığı
- C) təlimdə dəstəkləyici mühitin yaradılması
- D) təlimdə bərabər imkanların yaradılması
- E) heç biri

16. Gündəlik planlaşdırmanın mərhələsinə daxil olanları ardıcılıqla sıralayın.

- 1 - İş üsulları
- 2 - İş formaları
- 3 - Standart
- 4 - Resurslar
- 5 - Müzakirə

- A) 4, 2, 1, 3, 5
- B) 5, 2, 1, 4, 3
- C) 5, 1, 3, 6, 2,
- D) 4, 1, 3, 6
- E) 4, 5, 2, 3, 1

17. Fənn kurikulumunda nə əks olunub?

- 1 - Qiymətləndirmə növləri və üsulları
- 2 - Mövzular
- 3 - Məzmun (fənnin məqsədi, məzmun xətti, standartlar, alt - standartlar)
- 4 - Həftəlik dərslərinin miqdarı
- 5 - Təlim strategiyaları

- A) 1, 3, 5
- B) 1, 2, 4
- C) 2, 3, 5
- D) 3, 4, 5
- E) 2, 4, 5

18. Təlim strategiyalarına aid olanları seçin:

- 1 - Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması
- 2 - Qiymətləndirmə növləri
- 3 - İş formaları
- 4 - Təlimin nəticələri
- 5 - Məzmun standartları
- 6 - Üsullar

- A) 1, 3, 6
- B) 3, 4, 6
- C) 1, 3, 4
- D) 2, 3, 5
- E) 1, 2, 3

19. Təlim strategiyalarına aid deyil:

- A) Həftəlik dərslərinin miqdarı
- B) Forma və üsulların təkmilləşdirilməsi barədə tövsiyələr
- C) Müəllimin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılmasına dair nümunələr

D) Fənn üzrə təlimin təşkilinə verilən əsas tələblərin təsviri

E) Təlimin təşkilinə verilən tələblər

20. Təlim strategiyalarına aiddir:

- A) Təlimin təşkilinə verilən əsas tələblər, təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması, forma və üsullar
- B) Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması, ümumi təlim nəticələri, şagird nailiyyətləri
- C) Resurslar, qiymətləndirmə standartları, tədris vahidləri
- D) Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması, qiymətləndirmə standartları
- E) Resurslar, təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması, ümumi təlim nəticələri

1. Havard Qardner nəzəriyyəsinə görə dərketmənin necə usulu var?

- A) 8
- B) 2
- C) 5
- D) 3
- E) 4

2. Muəllim şagirdlərə “Mənim ailəm” mövzusunda şifahi mətn qurmağı tapşırı.

Hansı dərketmə üsuluna aid olan şagird bu tapşırığın icrasında daha uğurlu nəticə göstərə bilər?

- A) lingvistik dərketmə
- B) vizual/məkan
- C) naturalistik/təbiət
- D) məntiqi riyazi
- E) hamısı

3. Təkliddə öyrənmək vərdişləri nümayiş etdirir, qarşısındakı insanın kim olduğunu, nə edə biləcəyini və al nə etmək istədiyini bilir.

Qeyd olunanlar hansı dərketmə üsulunu xarakterizə edir?

- A) fərddaxili
- B) lingvistik dərketmə
- C) fərdlərarası
- D) məntiqi riyazi
- E) vizual/məkan

4. Uc dost nəyi xoşladığı haqqında söhbət edir.

Anar deyir: “Mən bağda gəzməyi, quşların şən nəğmələrini dinləməyi, heyvanlara qulluq etməyi çox xoşlayıram”.

Vusal deyir: “ Mən idmanı çox sevirəm. Məktəbimizdəki idman dərnişinə

yazılmışam”. Elnur isə deyir:”Mən isə internetdə işləməyi çox xoşlayıram. Internet vasitəslə müxtəlif filmlərə baxmaq, maraqlandığım hər şeyin şəklini tapmaq mümkündür”. dostların dərkətmə üsullarını müəyyən edin.

A) Anar - naturalistik, Vusal - bədən/kinestik, Elnur - vizual/məkan

B) Elnur - linqvistik, Anar –emosional, Vusal - vizual/məkan

C) Vusal – psixomotor, Elnur –idraki, Anar – emosional

D) Vusal – emosional, Elnur – psixomotor Anar – idraki

E) Heç biri

5. “Bu usul mətnin məzmununun qısa müddət ərzində şagirdlər tərəfindən mənimsənilməsinə imkan yaradır. Şagirdlər dörd nəfərlik qruplara bolunur (əsas qrup) . Qruplardakı şagirdlər yenidən nömrələnir. Hər qrupdakı eyni rəqəmli şagirdlərdən yeni qrup (ekspert qrupu) yaradılır. Öyrəniləcək mətn qrupların sayı qədər hissələrə bolunur və ekspert qruplarına verilir”. Haqqında danışılan təlim üsulunu müəyyən et:

A) Ziqzaq

B) Karusel

C) BİBÖ

D) Qərarlar ağacı

E) Heç biri

6. Əşya və ya hadisələri müqayisə etmək, onların oxşar və fərqli cəhətlərini müəyyənləşdirmək üçün bu üsuldan istifadə olunur. Haqqında danışılan üsulu müəyyənləşdirin:

A) Venn diaqramı

B) Karusel

C) BİBÖ

D) Ziqzaq

E) Akvarium

7. Hovard Qardnerin “Müxtəlif usullarla dərkətmə” nəzəriyyəsinə əsasən verilmiş fikirlərdən biri səhvdir:

A) Hər bir insan dərkətmənin yalnız bir üsulunun daşıyıcısıdır.

B) Düşünmə üsulunun düzgün müəyyən edilməsi dərkətmə səviyyəsinə təsir edir;

C) İnsanlar ən azı bir formaya görə daha güclü dərkətmə imkanına malikdirlər;

D) İnsanlar düşünməyə müxtəlif usullarla cəlb edilirlər;

E) Hamısı səhvdir

8. Şagirdin fəaliyyətini izləmək, potensial imkanlarını mğəyyənləşdirmək və inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Bu təlim forması şagirdin sərbəst düşünməsi gəzən real imkanlar yaradır. Qeyd olunan fikirlər təlimin təşkilinin hansı forması aiddir?

A) fərdi iş

B) qrup işi

C) Karusel

D) BİBÖ

E) cütlərlə iş

9. Şagirdlər təlim tapşırıqlarını birgə yerinə yetirirlər. Bu dərş forması şagirdlərə daha yaxından əməkdaşlıq etməyə və unsiyyət qurmağa, məsuliyyəti boluşməyə optimal imkan yaradır. Qeyd olunan fikirlər təlimin təşkilinin hansı forması aiddir?

A) cütlərlə iş

B) kollektivlə iş

C) fərdi iş

D) BİBÖ

E) Karusel

10. Aşağıdakı fikirlərdən biri motivasiya mərhələsinə aid deyil.

A) İştirakçılar əldə etdikləri biliklərin informasiya mübadiləsinə aparırlar.

B) Fəal dərşin birinci mərhələsidir.

C) İnsan tərəkürünü hərəkətə gətirən və şagirdlərin idrak fəallığına təkən verən prosesdir.

D) Hər hansı bir fəaliyyətə tərrik edən vasitədir.

E) Heç biri

11. Aşağıdakı fikirlərdən biri informasiya mübadiləsi mərhələsinə aiddir.

A) Bu mərhələdə iştirakçılar tərriqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yeni

informasiyanın mübadiləsinə aparırlar.

B) Fəal dərşin dördüncü mərhələsidir.

C) Hər hansı bir fəaliyyətə tərrik edən vasitədir.

D) Biliklərin mənimsənilməsinin başlıca meyarı onun yaradıcı surətdə tətbiqidir.

E) Hamısı

12. Aşağıdakı fikirlərdə hansı tərriqatın aparılması mərhələsinə aiddir.

A) Bu zaman yeni faktların öyrənilməsi və bu suallara cavabların tapılması gedişində düşünmək və yeni bilgiləri kəşf etmək üçün münasib şərait yaranır.

B) Bu mərhələdə iştirakçılar tədqiqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yeni informasiyanın mübadiləsini aparırlar.

C) Dərslə əldə edilmiş bilik, bacarıq və vərdişlərin möhkəmləndirilməsi məqsədini güdən sərbəst iş formasıdır.

D) İnsan təfəkkurunu hərəkətə gətirən və şagirdlərin idrak fəallığına təkan verən prosesdir.

E) Heç biri

13. Aşağıdakı fikirlərdə hansı yaradıcı tətbiqetmə mərhələsinə aid deyil.

A) Şagirdlərin idrak fəallığına təkan verən prosesdir.

B) Biliklərin mənimsənilməsinin başlıca meyarıdır.

C) Biliyi möhkəmləndirir, onun praktiki əhəmiyyətini uşağa açıb göstərir.

D) Bu mərhələ vaxt etibarilə yalnız bir akademik dərslə məhdudlaşmaya da bilər

E) Hamısı

14. Aşağıdakı fikirlərdən hansı nəticələrin çıxarılması mərhələsinə aid deyil.

A) Bu mərhələdə iştirakçılar tədqiqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yeni informasiyanın mübadiləsini aparırlar.

B) Şagird əldə olunan bilikləri irəli surulmuş fərziyyələrlə mustəqil olaraq tutuşdurmalıdır.

C) Şagirdlər kəşf etdikləri biliklər ucun bənzərsiz sevinc və məmnuniyyət hissi yaşayırlar.

D) Şagirdlər yeni biliyin kəşfi yolunda son addımı atır, ümumiləşdirmə aparır.

E) Heç biri

15. Aşağıdakı fikirlərdən hansı informasiyanın müzakirəsi və təşkili mərhələsinə aiddir.

1 - Butun bilik, bacarıq və vərdişlərin, təfəkkürün müxtəlif növlərinin (məntiqi, tənqidi, yaradıcı) səfərbərliyini tələb edir.

2 - Bu mərhələ vaxt etibarilə yalnız bir akademik dərslə məhdudlaşmaya da bilər, yəni onun həyata keçirilməsi sonrakı dərslərdə də mümkündür.

3 - Dərslə əldə edilmiş bilik, bacarıq və vərdişlərin möhkəmləndirilməsi məqsədini güdən sərbəst iş formasıdır.

4 - Bu mərhələdə mövcud tədqiqat sualına cavabın cizgiləri aydın seçilməyə başlayır. Məlumatlar sxem, qrafik, cədvəl, təsnifat formasında təşkil oluna bilər.

5 - Biliyi möhkəmləndirir, onun praktiki əhəmiyyətini uşağa açıb göstərir.

A) 1, 4

B) 1, 3

C) 4, 5

D) 1, 5

E) 4, 3

16. "İstənilən prosesin təkmilləşdirilməsini təmin edən bir mexanizmdir" bu fikir fəal dərslə hansı mərhələsinə aiddir.

A) Qiymətləndirmə

B) Tədqiqatın aparılması

C) İnformasiyanın müzakirəsi və təşkili

D) Yaradıcı tətbiqetmə

E) Heç biri

17. Biri fəal təlimin xüsusiyyətidir:

A) Təfəkkürə əsaslanır

B) Hafizəyə əsaslanır

C) Əsas bilik mənbəyi müəllimdir

D) Biliklərin hazır şəkildə əldə edilməsi

E) Biliklər sabitdir

18. Fəal təlimin xarakterizə edən 3 xüsusiyyəti göstər.

1 - Təlimin subyekt - subyekt xarakteri daşması

2 - Bilik mənbələri müxtəlifdir

3 - Monoloji təlim

4 - Biliklərin yaradıcı tətbiqi

5 - Müəllim əsas bilik mənbəyidir

A) 1, 2, 4

B) 2, 3, 4

C) 1, 3, 5

D) 2, 4, 5

E) 5, 3, 2

19. Fəal təlim zamanı şagirdlərin fəallığına və biliklərin səmərəli mənimsənilməsinə şərait yaradan nədir?

A) Təfəkkürün fəallaşması

B) Məlumatın müəllim tərəfindən verilməsi

C) Biliklərin hafizəyə əsaslanması

D) Dərs prosesində yalnız hafizəyə əsaslanmış biliklərdən düzgün istifadə edilməsi

E) Hafizənin fəallaşması

20. Düzgün motivasiya necə olmalıdır?

1 - düşündürücü (2 və daha çox fəziyyələri yaradan)

2 - asanlıqla cavabı tapılan

3 - qısa (3 - 5 dəqiqə)

4 - məqsədyönlü

5 - həyatla əlaqəli

6 - konkret

7 - ziddiyati həll etmək tələbatı

A) 1, 4, 7

B) 1, 5, 6

C) 3, 5, 6

D) 1, 2, 3

E) 6, 5, 3

21. Fəal (1) və ənənəvi (2) dərslərin quruluşunda fərq düzgün göstərilməyib:

A) 1 – də biliklər dərslərin ilkin mərhələlərində, 2 – də isə dərslərin sonuna yaxın əldə olunur

B) 1 – motivasiya, releksiya mərhələləri var, 2 – isə yoxdur

C) 1 – təlim prosesinin mərkəzi – tədqiqatdır, 2 – mühazirədir

D) 1 – tətbiqetmə produktiv xarakter daşıyır, 2 – də isə reproduktiv

E) Hər ikisində eynidir

22. Hansı sətirlərdə fəal təlim mexanizmlərinin sadalanmasında səhvə yol verilib?

A) təlim məqsədlərinin düzgün müəyyənləşdirilməsi

B) şagird - tədqiqatçı, müəllim - fasilitator, bələdçi

C) problemləli şəraitin yaradılması

D) dialoqun və əməkdaşlığın zəruriliyi

E) psixoloji dəstək; hörmət və etibar

23. Hansı sətirdə fəal təlimə aid olan xüsusiyyətlər sadalanıb?

A) təfəkkürə əsaslanır: bilik mənbələri müxtəlifdir: problem – dialoq xarakter daşıyır

B) məsələnin həlli prosesində biliklərin müstəqil əldə edilməsi və mənimsənilməsi, tədrisdə avtoritar üslub, dialoq təlim

C) bilik mənbələri müxtəlifdir, şagirdlər yeni bilikləri müəllimin məlumatları və izahlarını qavrama və yadda saxlama əsasında mənimsəyirlər

D) şagirdlər yeni bilikləri tədqiqat zamanı dərk edirlər

E) monoloji təlim, tədrisdə demokratik üslub

24. Motivasiyanın düşündürücü və məqsədəuyğun olması hansı bənddə göstərilib?

1 - tədqiqatçı dərslərin nəticələrinə istiqamətləndirir

2 - şagirdlərdə idrak fəallığı oyadır, 45 dəqiqə ərzində dərslərin bütün mərhələləri arasında vaxtı paylaşdırıb, onları tam şəkildə həyata keçirməyə imkan yaradır

3 - dərsləri maraqlı edir, dərslərin vaxtında qurtarır

4 - şagirdlərdə fikrin təhrik etməsini stimullaşdırır

A) 1, 4

B) 3, 4

C) 2, 4

D) 2, 3

E) 1, 2

25. Fəal təlim mexanizmlərinə aid deyil:

A) təlim məqsədlərinin düzgün müəyyənləşdirilməsi

B) şagird – tədqiqatçı, müəllim - fasilitator, bələdçi

C) problemləli şəraitin yaradılması

D) dialoqun və əməkdaşlığın zəruriliyi

E) heç biri

26. Hansı şəraitdə sadalananların hamısı üsul deyil?

A) Əqli hücum, cütlərdə iş

B) Kiçik qruplarda müzakirə, BİBÖ

C) Şaxələndirmə, venn diaqramı

D) Akvarium, Səhnələşdirmə

E) heç biri

27. Təlim üsulunun müəyyənləşdirilməsi nədən asılı deyil?

A) tədqiqat sualından

B) mövzudan

C) tapşırıqdan

D) təlim nəticəsindən

E) heç biri

28. Nəyə görə motivasiya düşündürücü və məqsədəuyğun olmalıdır?

1 - Tədqiqatçı dərslərin nəticələrinə istiqamətləndirir

2 - Şagirdlərdə idrak fəallığı oyadır, 45 dəqiqə ərzində dərslərin bütün mərhələləri

arasında vaxtı paylaşdırıb, onları tam şəkildə həyata keçirməyə imkan yaradır

3 - Dərsləri maraqlı edir, dərslərin vaxtında qurtarır

4 - Şagirdlərdə fikrin təhrik etməsini stimullaşdırır

A) 1, 4

B) 2, 3

C) 1, 2

D) 4, 3

E) 2, 4

29. Refleksiya Mərhələsi nəyə xidmət edir?

A) Şagirdlərin tədqiqat fəaliyyətinin əsas mərhələlərini dərk etməyə

B) Şagirdlərin tədqiqatının nəticəsini müakirə etməyə

C) Müəllimin söylədiklərini yadda saxlamağa

D) Əldə olunmuş biliklərin müzakirəsinə

E) heç biri

30. İş formasını müəyyənləşdirmək üçün seçilən amillərdən biri düzgün deyil:

A) Biliklərin necə kəşf edilməsi

B) Dərslərin hansı mərhələsində istifadə olunması

C) nə məqsədlə istifadə edilməsi

D) nəyə nail olmağa kömək etməsi

E) heç biri

31. Fasilitasiya qaydalarından biri səhvdir:

A) qapalı sualldan istifadə edilməsi

- B) fikrin təhrək edilməsi
C) psixoloji dəstəkləmə
D) təşkilati dəstəkləmə
E) heç biri
32. Fasilitasiyanın məqsədi nədir ibarətdir:
A) şagirdlərin öz qabiliyyətlərinin gerçəkləşməsinə yönəlmişdir
B) fikri lazım olan istiqamətə yönəldir
C) qrupda diskussiyanın təşkili
D) biliklərin əldə edilməsi prosesində bələdçi rolunu oynayır
E) heç biri
33. Biri fəal dərslərin mərhələsi deyil:
A) tədqiqat sualı
B) motivasiya
C) tədqiqatın aparılması
D) refleksiya
E) məlumatın müzakirəsi
34. Yaxşı motivasiya olmalıdır: (3 xüsusiyyəti seçin)
1 - çox zaman aparmalıdır
2 - tədqiqata yönəlməlidir
3 - az vaxt aparmalı, yığcam olmalıdır
4 - məqsədəuyğun olmasa da, ən əsas rəngarəng olmalıdır
5 - şagirdlərdə idraki fəallıq yaratmalıdır
6 - qapalı suallardan ibarət olmalıdır
7 - mütləq rəmzlərlə, şəkillərlə yaradılmalıdır
A) 2, 3, 5
B) 2, 3, 4
C) 3, 6, 7
D) 5, 6, 7
E) 2, 3, 7
35. Hansı sətirlərdə fəal təlim mexanizmlərinin sadalanmasında səhvə yol verilib:
A) təlim məqsədlərinin düzgün müəyyənləşdirilməsi
B) şagird – tədqiqatçı, müəllim – fasilitator, bələdçi
C) dialoqun və əməkdaşlığın zəruriliyi
D) problemlə şəraitin yaradılması
E) heç bir
36. Aşağıdakılardan hansı iş üsuludur?
A) klaster, müzakirə
B) qruplarla, müsahibə
C) bibö, cütlərlə
D) cütlərlə, fərdi
E) heç biri
37. Şagirdin fəaliyyətini izləmək, potensial imkanlarını müəyyənləşdirmək və inkişaf

- ətdirmək məqsədi daşıyır. Bu təlim forması şagirdin sərbəst düşünməsi üçün real imkanlar yaradır. Qeyd olunan fikirlər təlimin təşkilinin hansı formasına aiddir?
A) Fərdi iş
B) Karusel
C) Qrup işi
D) BİBÖ
E) heç biri
38. Şagirdlər təlim tapşırıqlarını birgə yerinə yetirirlər. Bu dərslə forması şagirdlərə daha yaxından əməkdaşlıq etməyə və ünsiyyət qurmağa, məsuliyyətli bölüşməyə optimal imkan yaradır. Qeyd olunan fikirlər təlimin təşkilinin hansı formasına aiddir?
A) kollektivlə iş
B) karusel
C) fərdi iş
D) cütlərlə iş
E) heç biri
39. Strategiya ilə oxuyan hansı bacarıqlara yiyələnir:
1 - Kiçik və böyük idraki fəaliyyətlər vasitəsilə öyrənir
2 - Müxtəlif yazı üsulları haqqında bilikləri olur
3 - Öyrənmək məqsədilə başqaları ilə əməkdaşlıq edir
4 - Yeni bilikləri əvvəlki biliklərlə əlaqələndirir
5 - Tanıdığı sözlər vasitəsilə mətnin mənasını dərk edir
A) 3, 4, 5
B) 1, 3, 4
C) 1, 2, 4
D) 1, 3, 5
E) 2, 3, 4
40. Biri mikroidraki bacarıq deyil:
A) Sintez
B) Tətbiqetmək
C) Anlamaq
D) Bilmək
E) heç biri
41. Aşağıdakılardan hansı fəal dərslə mərhələləridir:
1 - motivasiya, problemin qoyuluşu
2 - tədqiqatın aparılması
3 - məlumat mübadiləsi
4 - ev tapşırığının yoxlanılması
5 - məlumatların müzakirəsi
6 - nəticələrin çıxarılması
7 - yeni mövzunun izahı

- 8 - yaradıcı tətbiqetmə
9 - yeni dərslin möhkəmləndirilməsi üçün sual və tapşırıqlar
10 - qiymətləndirmə (məqsədə görə müəyyən mərhələdən sonra aparıla bilər)
A) 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10
B) 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9
C) 1, 4, 6, 7, 8, 9, 10
D) 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
E) heç biri
42. Aşağıdakı fikirlərdə hansı tətqiqatın aparılması mərhələsinə aiddir.
A) Bu zaman yeni faktların öyrənilməsi və bu suallara cavabların tapılması gedişində düşünmək və yeni bilgiləri kəşf etmək üçün üçün münasib şərait yaranır
B) İsan təfəkkürünü hərəkətə gətirən və şagirdlərin idrak fəallığına təkan verən prosesdir.
C) Bu mərhələdə iştirakçılar tədqiqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yeni informasiyanın mübadiləsini aparırlar
D) Dərsdə əldə edilmiş bilik, bacarıq və vərdislərin möhkəmləndirilməsi məqsədini güdən sərbəst iş formasıdır.
E) Heç biri
43. Aşağıdakı fikirlərdə hansı yaradıcı tətbiqetmə mərhələsində aid deyil.
A) Biliyi möhkəmləndirir, onun praktiki əhəmiyyətini uşağa açıb göstərir
B) Şagirdlərin idrak fəallığına təkan verən prosesdir
C) Biliklərin mənimsənilməsinin başlıcameyarıdır
D) Bu mərhələ vaxt etibarilə yalnız bir akademik dərslə məhdudlaşmaya da bilər.
E) heç biri
44. Əşya və ya hadisələri müqayisə etmək, onların oxşar və fərqli cəhətlərini müəyyənləşdirmək üçün bu üsuldən istifadə olunur. Haqqında danışılan üsulu müəyyənləşdirin.
A) Venn diaqramı
B) Akvarium
C) Ziqzaq
D) BİBÖ
E) heç biri
45. Fəal təlimin xüsusiyyətləri hansılardır?
A) Təfəkkürə əsaslanır, bilik mənbələri müxtəlifdir
B) Müəllim əsas bilik mənbəyi kimi, şagirdlər passivdir.
C) Şagirdlər fəaldır, hafizəyə əsaslanır, dialoji təlim
D) Bilik mənbələri müxtəlifdir, monoloji təlim

- E) heç biri
46. Fəal təlimi xarakterizə edən 3 xüsusiyyəti seçin
1 - Təlimin subyekt - subyekt xarakter daşması
2 - Bilik mənbələri müxtəlifdir
3 - Monoloji təlim
4 - Biliklərin yaradıcı tətbiqi
5 - Müəllim əsas bilik mənbəyidir
A) 1, 2, 4
B) 1, 3, 5
C) 2, 3, 4
D) 2, 4, 5
E) 5, 1, 3
47. Motivasiya hansı yollarla yaradılır?
A) Məqsədin düzgün seçilməsi yolları ilə
B) Standartın düzgün seçilməsi yolları ilə
C) Rəmzi, sual vermə, problemin müxtəlif yolları ilə
D) Resuslardan düzgün istifadə yolları ilə
E) Sual vermə
48. “Müəyyən fənn üzrə məlumat xarakterli biliklərdir” fikri biliyin hansı növünə aiddir?
A) Deklarativ
B) İdraki
C) Kontekstual
D) Prosedural
E) Anlama
49. “Venn diaqramı”dan nə məqsədlə istifadə olunur?
A) Əşya və hadisələri müqayisə etmək, onların oxşar və fərqli cəhətlərini müəyyən etmək üçün
B) Məntiqi təfəkkürü inkişaf etdirmək, səhvləri müəyyən etmək üçün
C) Çətin vəziyyətlərdə problemin bir neçə həlli yolunu tapmaq üçün
D) Şagirdlərdə əməkdaşlıq bacarıqlarının formalaşdırılması üçün
E) Şagirdlərin nitq qabiliyyətini inkişaf etdirmək üçün
50. Təlim zamanı üsullar seçilərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?
1 - Şagirdlərin yaş səviyyəsini
2 - Mövzunu
3 - Ümumi təlim nəticələrini
4 - Dərsin hansı mərhələsində istifadə olunacağını
5 - Dərsin gözlənilən təlim nəticələrini
A) 1, 4, 5
B) 1, 3, 5
C) 2, 4, 5

D) 3, 4, 5

E) 1, 2, 3

51. Aşağıdakılardan biri fasilitasiya qaydalarını pozur:

A) Şagirdlərin sərbəst şəkildə fikir bildirməsinə şərait yaradılır.

B) Şagirdlərdə öz fəaliyyətlərini planlaşdırmaq və təşkil etmək bacarıqları formalaşdırılır.

C) Şagirdlərin əvəzinə fikirləri izah etməyə icazə verilmir.

D) Şagirdlərdə öyrənməyə stimül və motivasiya yaradılmasına xidmət edir.

E) Müəllim və şagirdlərin birgə əməkdaşlığına əsaslanır.

52. Fəal (interaktiv) təlimin əsas xüsusiyyətlərini göstərin:

1 - Təlimin "subyekt - subyekt" xarakteri daşması.

2 - Müəllim əsas bilik mənbəyidir.

3 - Dərsin tədqiqat şəklində keçirilməsi.

4 - Tapşırıqların təfəkkürün inkişafına yönəlməsi.

5 - Hazır halda əldə edilən biliklərin möhkəmləndirilməsi yolu ilə mənimsəmə.

A) 1, 3, 4

B) 1, 3, 5

C) 2, 4, 5

D) 2, 3, 4

E) 1, 2, 5

53. Sadalananlardan biri qrup işi zamanı buraxılan səhvdir:

A) Müəllim tərəfindən qruplarda vəzifələri bölmək, lideri təyin etmək.

B) İşin yerinə yetirilməsi üçün dəqiq vaxt müəyyən etmək.

C) Qiymətləndirmə meyarlarını şagirdlərin diqqətinə çatdırmaq.

D) Qrupların işini müəyyən etmək və ona nəzarət etmək.

E) Qrup üzvlərinin suallarına cavab vermək.

54. Hansı cərgədə sadalananların hamısı üsul deyil?

A) Əqli hücum, cütlərlə iş

B) Şaxələndirmə, Venn diaqramı

C) Kiçik qrupda müzakirə, BİBÖ

D) Akvarium, səhnələşdirmə

E) Auksion, BİBÖ

55. Problem situasiyanın yaradılması zamanı buraxılan səhvi göstərin:

A) Müəllim şagirdin qarşısına onun səviyyəsi üçün çox çətin problem qoyur.

B) Problemin həlli müxtəlif fərziyyələr yaradır.

C) Qoyulan problemdə ziddiyyəti həll etmək tələb olunur.

D) Hər bir şagirdin bilik və təcrübəsindən istifadə etməklə problemin həlli yollarını tapmağa xidmət edir.

E) Problem düşündürücüdür, müxtəlif fikirlər yaradır.

56. Variantlardan biri fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyəti deyil:

A) Hazır halda əldə edilən biliklərin möhkəmləndirilməsi yolu ilə mənimsənilməsi.

B) Problemin həlli prosesində biliklərin müstəqil şəkildə əldə edilməsi və mənimsənilməsi.

C) Yeni biliklərin tədqiqat prosesində dərk edilməsi.

D) Dialoji təlimə üstünlük verilməsi.

E) Təfəkkürə əsaslanması.

57. Təqdim edilmiş qaydalardan biri iş vərəqlərinə verilən tələblərə uyğun deyil:

A) Coxlu tapşırıqlar əks olunmalıdır.

B) Cəlbədicə məzmunu və tərtibatı olmalıdır.

C) Şagirdlərin səviyyəsinə uyğun olmalıdır.

D) Dərsin məqsədinə uyğun olmalıdır.

E) Tapşırıqların çətinlik dərəcəsi eyni olmalıdır.

58. Refleksiya mərhələsi nəyə xidmət edir?

A) Şagirdlərin tədqiqat fəaliyyətinin əsas mərhələlərini dərk etməyə

B) Şagirdlərin nailiyyətlərinin nəticəsini müzakirə etməyə

C) Yalnız müəllimin söylədiklərini yadda saxlamağa

D) Əldə olunmuş biliklərin müzakirəsinə

E) Tədqiqatın nəticələrini müzakirə etməyə

59. Nəyə görə motivasiya düşündürücü və məqsədəuyğun olmalıdır?

1 - Tədqiqatı dərsin nəticələrinə istiqamətləndirir.

2 - 45 dəqiqə ərzində dərsin bütün mərhələləri arasında vaxtı paylaşdırıb, onları tam şəkildə həyata keçirməyə imkan yaradır.

3 - Dərsi maraqlı edir, dərs vaxtında qurtarır.

4 - Şagirdlərdə idrak fəallığı oyadır.

A) 1, 4

B) 2, 3

C) 1, 2

D) 3, 4

E) 2, 4

60. Biri fasilitasiya qaydalarına aid deyil:

A) Motivasiyanın düzgün qurulması

B) Psixoloji dəstək

C) Məlumatla təminatmə

- D) Təşkilati dəstək
E) Fəaliyyətin stimullaşdırılması
61. Fəal təlimin reallaşdırılması mexanizminə aid deyil:
A) Təlim məqsədinin düzgün müəyyənləşdirilməsi
B) Problem situasiyanın yaradılması
C) Şagird - tədqiqatçı, müəllim – fasilitator, bələdçi
D) Dialoqun və əməkdaşlığın zəruriliyi
E) Psixoloji dəstək: hörmət və etibar
62. Variantlardan biri fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyətidir:
A) Problemin həlli prosesində biliklərin müstəqil əldə edilməsi və mənimsənilməsi.
B) Hazır halda əldə edilən biliklərin möhkəmləndirilməsi yolu ilə mənimsəmə
C) Yeni biliklərin müəllimin məlumatları və izahları vasitəsilə qavranılması.
D) Monoloji təlim.
E) Hafizəyə əsaslanan təlim.
63. Aşağıdakılardan hansı iş formasıdır?
A) Cütlərlə iş
B) Müzakirə
C) Söz assosiasiyası
D) Debat
E) Beyin həmləsi
64. Fəal dərslərin mərhələlərinin düzgün ardıcılığını müəyyən edin:
1 - Motivasiya
2 - Qiymətləndirmə
3 - Məlumat mübadiləsi
4 - Tədqiqatın aparılması
5 - Ümumiləşdirmə və nəticələrin çıxarılması
6 - Məlumatın müzakirəsi
7 - Yaradıcı tətbiqetmə
A) 1, 4, 3, 6, 5, 7, 2
B) 1, 4, 3, 5, 7, 6, 2
C) 1, 2, 4, 3, 6, 7, 5
D) 1, 2, 6, 3, 5, 4, 7, 2
E) 1, 3, 4, 2, 5, 7, 6
1. Fənn kurikulumları əsasında təlimin planlaşdırılmasının necə novu var?
A) 2
B) 1
C) 3
D) 4
E) 5
2. Perspektiv planlaşdırma hansı müddəti əhatə edir?
A) illik

- B) gündəlik
C) rubluk
D) aylıq
E) heç biri
3. Perspektiv planlaşdırma aparmaq üçün müəllim hansı bacarıqlara malik olmalıdır?
1 - Məzmun standartlarına əsasən dərsləkdəki (dərsləik olmayan fənlər üzrə müəllim vəsaitindəki) tədris vahidi və movzular üzrə dəqiqləşmələr aparmaq.
2 - Tədris vahidlərinin və movzuların ardıcılığını müəyyənləşdirmək.
3 - İnteqrasiya imkanlarını müəyyən etmək.
4 - Movzuya uyğun motivasiyanı müəyyənləşdirmək.
5 - Əlavə resurslar seçmək.
A) 1, 2, 3, 5
B) 1, 3, 4, 5
C) 2, 3, 4, 5
D) 1, 2, 4, 5
E) Heç biri
4. Aşağıdakılardan hansılar numunəvi perspektiv planlaşdırma sxeminə aiddir.
1 - Tədris vahidi
2 - Motivasiya yaratmaq
3 - Movzular
4 - Standratlar
5 - İnteqrasiya
6 - Tədqiqat sualının qoyuluşu
7 - Tarix
A) 1, 3, 4, 5, 7
B) 1, 2, 4, 5, 6
C) 1, 3, 5, 6, 7
D) 1, 2, 3, 4, 5
E) Heç biri
5. Gündəlik planlaşdırma nümunəsinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?
A) Tədris vahidi
B) İnteqrasiya
C) Movzu
D) Təlim usullar
E) Heç biri
6. İnteqrasiyanın neçə səviyyəsi var?
A) 2
B) 3
C) 4
D) 5
E) 6
7. İnteqrasiyanın novləri hansılardır?

- 1 - fəndaxili
2 - fənlərin əlaqələndirilməsi
3 - fənlərsarı
4 - fənlərin birləşdirilməsi
A) 1, 3
B) 2, 4
C) 1, 2
D) 3, 4
E) 1, 4
8. Perspektiv planlaşdırma aparmaq üçün müəllim nəyi bacarmalıdır?
A) Alt - standartlardan təlim nəticələri çıxarmaq
B) Təlim məqsədinə görə məqsədyönlü vaxt bölgüsü aparmaq
C) İnteqrasiya imkanlarını müəyyən etmək
D) Mövzuları müəyyənləşdirmək
E) Bölməni bilmək
9. Biri doğru deyil. Kurikulum əsasında prespektiv planlaşdırma:
A) Qiymətləndirmə standartları müəyyənləşdirilməlidir.
B) Daha çevikdir
C) Müəllim planlaşdırmada əlavələr və dəyişikliklər edə bilər
D) Qiymətləndirmə vasitələri müəyyənləşdirilməlidir.
E) daha passivdir
10. Kurikulum üzrə cari (gündəlik) plamlaşdırmanın nəticələri nəyi əks etdirir.
A) Şagirdin əldə edəcəyi bacarıqları planlaşdırır
B) Müəllimin dərs boyu fəaliyyətini göstərir
C) Şagirdin əldə edəcəyi bilikləri göstərir
D) Müəllimin qarşısına qoyulan tələbləri əks etdirir.
E) Müəllimin qarşısına qoyulan tələbləri əks etdirmir
11. Hansı sərtirdə fənn kurikulumunun səciyyəvi cəhətləri sadalanıb:
1 - bəzi fənlər üzrə qiymət normaları müəyyən edilib
2 - fənyönümlüdür
3 - şəxsiyyətyönümlüdür
4 - inteqrativlik əsas prinsip kimi qəbul olunub
5 - bilikyönümlüdür
6 - nəticəyönümlüdür
A) 3, 4, 6
B) 3, 5, 6
C) 1, 3, 6
D) 2, 4, 5
E) 3, 4, 1

12. Perspektiv planlaşdırma hansı müddəti əhatə edir?
A) illik
B) aylıq
C) rüblük
D) gündəlik
E) həftəlik
13. Perspektiv planlaşdırma aparmaq üçün müəllim hansı bacarıqlara malik olmalıdır?
1 - Məzmun standartlarına əsasən dərslikdəki (dərslik olmayan fənlər üzrə müəllim vəsaitindəki) tədris vahidi və mövzular üzrə dəqiqləşmələr aparmaq.
2 - Tədris vahidlərinin və mövzuların ardıcılığını müəyyənləşdirmək.
3 - İnteqrasiya imkanlarını müəyyən etmək.
4 - Mövzuya uyğun motivasiyanı müəyyənləşdirmək.
A) 1, 2, 3
B) 2, 3, 4
C) 1, 3, 4
D) 1, 2, 4
E) hamısı səhfdir
14. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı tədris vahidlərinin və mövzuların ardıcılığına daxil deyil?
A) şeyrlərin ardıcılığı.
B) sadədən mürəkkəbə
C) xronoloji
D) məntiqi ardıcılıq
E) heç biri
15. Perspektiv planlaşdırmaya hansı daxil deyil?
A) Motivasiya yaratmaq
B) İnteqrasiya imkanlarını müəyyən etmək
C) Məzmun standartlarına əsasən tədris vahidi və mövzuları müəyyənləşdirmək
D) Resurslar seçmək
E) Qiymətləndirmə növlərini müəyyənləşdirmək.
16. Perspektiv planlaşdırmaya aiddir:
A) Tədris vahidlərinin və mövzuların ardıcılığını müəyyənləşdirmək. .
B) Hər bir dərsdə reallaşdırılacaq alt - standartlara uyğun təlim nəticələrini müəyyənləşdirmək
C) Dərsin icmalını hazırlamaq.
D) Tapşırıqları dərsin təlim nəticələri ilə uyğunlaşdırmaq.
E) İş vərəqləri hazırlamaq.

17. Summativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?

- A) Bəhs və ya bölmənin, yarımilin və tədris ilinin sonunda şagirdin nailiyyət səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə.
- B) Fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə.
- C) Buraxılış siniflərində təhsil səviyyələrinin sonunda yekun attestasiya aparmaq məqsədi ilə.
- D) Dərsin sonunda şagirdlərin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə.
- E) Şagirdlərin olimpiadaya hazırlıq səviyyəsini üzə çıxarmaq məqsədi ilə.

18. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin növləri:

- A) Diaqnostik, formativ, summativ
- B) Yarımillik, illik, diaqnostik
- C) Formativ, şifahi, praktik
- D) Diaqnostik, formativ, illik
- E) Yarımillik, illik, summativ

19. Diaqnostik qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?

- A) Dərs ilinin, bölmənin tədrisinin əvvəlində, həmçinin zəruri vəziyyət yarandıqda (şagird yeni məktəbə keçdikdə və s.) .
- B) Hər ayın əvvəlində.
- C) Bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda.
- D) Təhsil səviyyələrini başa vurarkən.
- E) Tədris ilinin sonunda.

20. Böyük summativ qiymətləndirmənin (BSQ) xüsusiyyətlərini seçin:

- 1 - Bəhs və ya bölmənin sonunda keçirilir.
 - 2 - Qiymətləndirmə vasitələri məktəb rəhbərliyi tərəfindən hazırlanır.
 - 3 - BSQ –nin keçirilmə tarixi fənn müəllimi tərəfindən müəyyən edilir.
 - 4 - Yarımilin sonunda keçirilir.
 - 5 - BSQ - nin keçirilmə tarixi illik planlaşmada nəzərdə tutulur.
- A) 2, 4, 5
 - B) 1, 3, 5
 - C) 1, 2, 3
 - D) 1, 3, 4
 - E) 2, 3, 4

21. Dərsin cari planlaşdırılmasında nəzərdə tutulmur:

- A) Məzmun standartlarına əsasən tədris vahidi və mövzuların müəyyənləşdirməsi.

B) Dərsdə reallaşdırılacaq alt - standartlara uyğun təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi.

C) Dərsin icmalının hazırlanması.

D) Tapşırıqların dərsin təlim nəticələri ilə uyğunlaşdırılması.

E) İş vərəqlərinin hazırlanması.

22. Perspektiv planlaşdırma hansı müddəti əhatə edir?

- A) İllik
- B) Aylıq
- C) Gündəlik
- D) Yarımillik
- E) Həftəlik Metodika

##num= 8// level= 1// sumtest=6 // name= Yeni dərslərlə və əlavə resuslarla iş //

1. BİBÖ abveturası nə bildirir?

- A) Bilirəm. İstəyirəm bilim. Öyrəndim.
- B) Bilmirəm. İstəyirəm bilim. Öyrənərdim.
- C) Bilmədikl ərim. İstəyirəm bilim. Öyrənərdim.
- D) Bilik. İstiqamət. Bilmədikl ərim. Öyrəndiklərim.
- E) Bilmək İstəyirəm. Bildim. Öyrəndim.

2. Təlim üsullarını seçin

- 1 - Müzakirə
- 2 - Qeyri —standart dərs
- 3 - Beyin həmləsi
- 4 - Kiçik qruplarla iş
- 5 - Venn diaqramı
- 6 - Debatlar
- 7 - Dərs oyun

A) 1, 3, 5, 6

B) 1, 2, 4, 6

C) 1, 4, 5, 7

D) 3, 4, 5, 6

E) 4, 3, 2, 1

3. Dərslərlə verilən tələblər hansılardır?

1 - düzgünlük 2. şüurluluq 3. əyanilik 4. ifadəlilik 5. mənbələrin göstərilməsi 6. fəal təlim ucun şəraitin yaradılması

A) 1, 3, 5, 6

B) 2, 3, 4, 5

C) 1, 3, 4, 6

D) 2, 3, 4, 6

E) 1, 3, 5

4. Təlim üsullarını seçin:

- 1 - BİBÖ
- 2 - qrup işi
- 3 - karusel
- 4 - kollektivlə iş
- 5 - auksion
- 6 - ziqzaq

7 - cutlərlə iş

- A) 1, 3, 5, 6
- B) 2, 4, 7
- C) 1, 2, 4, 7
- D) 1, 2, 4, 6
- E) 3, 5, 6

5. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı tədris vahidlərinin və mövzuların ardıcılığına daxil deyil?

- A) əlaqəlilik
- B) sadədən murəkkəbə
- C) xronoloji
- D) məntiqi
- E) Heç biri

6. Yeni dərslik komplektlərinin əhəmiyyəti nədədir? 3 Xüsusiyyəti seçin.

- 1 - Təhsil prosesində müəllim - şagird fəaliyyətinin tam təsəvvürünü təmin edir.
 - 2 - Alt - standartlardan təlim nəticələrini seçməyə kömək edir.
 - 3 - Müəllimin qiymətləndirməyə qədər bütün fəaliyyətini istiqamətləndirir.
 - 4 - Şagirdlərin təlim prosesində müstəqilliyini təmin edir.
 - 5 - Qiymətləndirmə vasitələrini müəyyənləşdirməyə xidmət edir.
- A) 1, 3, 4
 - B) 2, 3, 4
 - C) 1, 3, 5
 - D) 2, 4, 5
 - E) 3, 4, 5

1. Təhsildə qiymətləndirmə nədir?

- A) təhsil prosesində nailiyyətlərin müəyyən olunmuş keyfiyyət səviyyəsinə uyğunluğunun obyektiv, etibarlı vasitələrlə ölçülməsidir.
- B) təhsil prosesində şagird nailiyyətlərinin beynəlxalq tələblərə uyğun müvafiq rəqəmlərlə ölçülməsi
- C) təhsil prosesində nailiyyətlərin müəyyən olunmuş keyfiyyət səviyyəsinə uyğunluğunun müəllimin seçdiyi kriteriyalarla ölçməsi.
- D) təhsil prosesində nailiyyətlərin müəyyən olunmuş keyfiyyət səviyyəsinə uyğunluğunun yalnız testlərlə ölçülməsidir
- E) Heç biri

2. Hansı məktəbdaxili qiymətləndirmənin növlərinə aid deyil?

- A) milli qiymətləndirmə
- B) formativ qiymətləndirmə
- C) summativ qiymətləndirmə
- D) diaqnostik qiymətləndirmə
- E) Heç biri

3. Qiymətləndirmə standartları nədir?

- A) təhsilin müəyyən mərhələsində şagirdlərin nailiyyət səviyyəsinə qoyulan dövlət tələbidir
- B) tədrisin sonunda şagirdlərin nailiyyət səviyyəsinə və məktəbin fəaliyyətinə qoyulan dövlət tələbidir.
- C) təhsilin müəyyən mərhələsində şagirdlərin və müəllimlərin nailiyyət səviyyəsinə qoyulan tələb.
- D) Şagird və müəllimlərin bilik və bacarıqlarına qoyulan tələb
- E) Hamısı

4. Qiymətləndirmə standartları sxem üzrə neçə səviyyədə hazırlanır?

- A) 4
- B) 5
- C) 3
- D) 2
- E) 6

5. Tədris prosesinin sonunda bütün səviyyələr üzrə sualların bölgüsü necə olmalıdır?

- A) 1 - ci səviyyə üzrə suallar 20%
 - 2 - ci səviyyə üzrə suallar 30%
 - 3 - cü səviyyə üzrə suallar 30%
 - 4 - cü səviyyə üzrə suallar 20%
 - B) 1 - ci səviyyə üzrə suallar 20%
 - 2 - ci səviyyə üzrə suallar 20%
 - 3 - cü səviyyə üzrə suallar 30%
 - 4 - cü səviyyə üzrə suallar 20%
 - 5 - ci səviyyə üzrə suallar 10%
 - C) 1 - ci səviyyə üzrə suallar 30%
 - 2 - ci səviyyə üzrə suallar 30%
 - 3 - cü səviyyə üzrə suallar 30%
 - 4 - cü səviyyə üzrə suallar 10%
 - D) 1 - ci səviyyə üzrə suallar 30%
 - 2 - ci səviyyə üzrə suallar 20%
 - 3 - cü səviyyə üzrə suallar 30%
 - 4 - cü səviyyə üzrə suallar 20%
 - E) 1 - ci səviyyə üzrə suallar 10%
 - 2 - ci səviyyə üzrə suallar 30%
 - 3 - cü səviyyə üzrə suallar 30%
 - 4 - cü səviyyə üzrə suallar 20%
6. Test nümunələri nəyin əsasında hazırlanır?

- A) Qiymətləndirmə standartlarının
B) Əsas standartların
C) Alt standartların
D) Əsas və alt standartların
E) Heç biri
7. "Beyin həmləsi" nədir?
A) Təlim üsulu
B) Dərs forması
C) İş üsulu
D) Dərs nümunəsi
E) Heç biri
8. Multimediyə nədir?
A) səs, şəkil, mətn, animasiya, video kimi iki və daha artıq medianın birləşməsi
B) video kadrlardan istifadə etmək
C) filmə xüsusi effektlər əlavə edilməsi: video effektlər və ya hərəkət effektləri
D) hamısı aiddir
E) Heç biri
9. Tədris və təlim işi şagirdlərin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, onların istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına yönəldilir. Qeyd olunan fikir təlimin təşkilinə verilən tələblərdən hansının şərhidir?
A) Şagirdyonumluluk
B) Təlimdə dəstəkləyici muhitin yaradılması
C) Təlimdə bərabər imkanların yaradılması
D) Pedaqoji prosesin tamlığı
E) Heç biri
10. Aşağıdakılardan hansı fəal dərsin mərhələləridir?
1 - Motivasiya, problemin qoyuluşu
2 - Tədqiqatın aparılması
3 - Məlumat mübadiləsi
4 - Ev tapşırığının yoxlanılması
5 - Məlumatların müzakirəsi
6 - Nəticələrin çıxarılması
7 - Yeni movzunun izahı
8 - Yaradıcı tətbiq etmə
9 - Yeni dərsin möhkəmləndirilməsi ucun sual və tapşırıqlar
10 - Qiymətləndirmə (məqsədə görə müəyyən mərhələdən sonra aparıla bilər)
A) 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10
B) 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9,
C) 1, 4, 6, 7, 8, 9, 10
D) 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
E) heç biri

11. Aşağıdakılardan biri "Azərbaycan Respublikasının ümumitəhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası"na aid deyil.
A) Qiymətləndirmə meyarları.
B) Buraxılış imtahanları.
C) Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinin əsas xüsusiyyətləri.
D) Kurikulum uzrə qiymətləndirmə
E) Heç biri
12. Aşağıdakılardan hansı müasir qiymətləndirməyə aid deyil.
A) Tədris prosesinin yalnız müəyyən bir hissəsində tətbiq edilir.
B) Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə yönəldilir və onu idarə edən vacib amil kimi meydana çıxır.
C) Şagirdin inkişafı sistemli şəkildə izlənilir.
D) Qiymətləndirmənin obyektivliyini təmin edir.
E) Heç biri
13. Qiymətləndirmə standartları neçə səviyyədə müəyyən olunur?
A) 4
B) 3
C) 5
D) 6
E) 2
14. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin necə novu var?
A) 3
B) 4
C) 5
D) 2
E) 6
15. Diaqnostik qiymətləndirmə hansı mərhələlərdə aparılır?
A) Təlim prosesinin əvvəlində. Təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində (bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda.
B) Dərs ilinin əvvəlindən başlayaraq hər dərsin sonunda.
C) Bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda.
D) Dərs ilinin ilk günü
E) Təlim prosesinin sonunda.
16. Formativ qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?
A) dərs ilinin əvvəlindən başlayaraq mutəmadi olaraq
B) bölmə və hər movzunun əvvəlində.
C) bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda.

D) təlim prosesinin əvvəlində. Təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində (bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda) .

E) Təlim prosesinin sonunda.

17. Holistik qiymətləndirmə sxemində bilik və bacarıqların meyarı nəyə əsasən müəyyən olunur?

A) məqsədə

B) mövzuya

C) motivasiyaya

D) standartla

E) heç biri

18. Bunlardan hansı holistik qiymətləndirməyə aid edilə bilməz?

A) standartla əsasən

B) meyarla əsasən qiymətləndirmə

C) sürətli qiymətləndirmə

D) butov qiymətləndirmə

E) Heç biri

19. Summativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?

A) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarımilin və ilin sonunda şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə.

B) təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə.

C) fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə.

D) Şagirdlərin maraq dairəsi, dünyagörüşü, yaşadığı mühit haqqında məlumat almaq məqsədilə.

E) Hamısı aiddir

20. Summativ qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?

A) bolmə və bəhslərin, yarımilin sonunda.

B) dərslərin əvvəlindən başlayaraq mutəmadi olaraq.

C) bolmə və hər mövzunun sonunda.

D) təlim prosesinin əvvəlində. Təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində (bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda) .

E) Heç biri

21. Aşağıdakılardan biri summativ qiymətləndirilmənin nəticələrinin təhlilinə aid deyil.

A) Şagirdlərin əməkdaşlıq bacarığının müəyyənəndirilməsi.

B) Yeni qərarların qəbul edilməsində şagird nailiyyətlərinin nəzərə alınması.

C) Bir qrupun nəticəsinin oxşar şəraitli digər qrupun nəticəsi ilə müqayisəsi.

D) Zaman baxımından bir qrupun nailiyyət keyfiyyətində dəyişikliklərin baş verməsi.

E) Heç biri

22. Biri alt - standartın funksiyası deyil:

A) Fənlər üzrə müəyyən olunan təlim nəticələrini məzmun xətləri üzrə ümumi şəkildə təmin edir.

B) Təlim məqsədlərinin dəqiq müəyyən edilməsi üçün ütibarlı zəmin yaradır.

C) Təlim strategiyalarının düzgün secilməsində mühüm rol oynayır.

D) Təlimdə inteqrativliyi təmin edir.

E) Təlimdə pedaqoji tamlığı təmin edir

23. Prosedural bilik nə zaman əldə edilir?

A) Fəaliyyətin icrası zamanı əldə edilən biliklərdir.

B) Bu bilik kateqoriyası məlumat xarakterlidir.

C) Problemin həll edilməsi ilə əldə edilən biliklərdir.

D) Oxunan məlumatı dərk edən zaman əldə edilən biliklərdir.

E) Qaydaları öyrənməklə əldə edilir.

24. Taksonomiyalar bacarıqları hansı qayda ilə yerləşdirir?

A) İyerarxiya qaydası

B) Bərabərlik qaydası

C) Ardıcılıq qaydası

D) Mütənasiblik qaydası

E) Dəqiqlik qaydası

25. Biri qiymətləndirmənin istiqamətlərinə aid deyil:

A) Summativ

B) Məktəbdaxili

C) Milli

D) Beynəlxalq

E) Formativ

26. Biri qiymətləndirmə üsulu deyil:

A) Yoxlama yazı işləri

B) Müşahidə

C) Şifahi sorğu

D) Testlər

E) Vərəqə

27. Formativ qiymətləndirmə nəyə xidmət edir?

A) İnkişafın izlənməsinə

B) İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsinə

- C) Şagirdin yekun bacarıqlarının qiymətləndirilməsinə
D) Kurikulumun qiymətləndirilməsinə
E) qiymətin verilməsinə
28. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinin əsas xüsusiyyətlərinə aid deyil:
A) Qiymətləndirmə növlərinin etibarlılığını və effektivliyini təmin edir.
B) Qiymətləndirmə standartların şagird tərəfindən mənimsənməsini müəyyənləşdirir
C) Hər bir şagirdin nailiyyətini diqqət mərkəzində saxlayır
D) Qiymətləndirmə davamlı, dinamik və rəsmi olmayan prosesdir
E) Qiymətləndirmə rəsmi deyil
29. Biri summativ qiymətləndirmənin məqsədlərinə aid deyil:
A) Tədris vahidinə daxil olan mövzuların nə dərəcədə mənimsənildiyini üzə çıxarır.
B) Müəllimin tədris fəaliyyətini izləyir.
C) Məktəbdə təlimin təşkili işinin səviyyəsini müəyyənləşdirir
D) Hər hansı mərhələ üzrə şagirdin nailiyyətinin səviyyəsinin müəyyən edib qiymət yazmağa xidmət edir.
E) Səviyyəni təmin edir
30. Diaqnostik qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?
A) fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə
B) təlim prosesini hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə
C) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarımilin və ilin sonunda) şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə
D) şagirdlərin hər hansı bacarıqları qazandığını müəyyənləşdirmək məqsədilə
E) Qiymət vermək məqsədi ilə
31. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan metod və vasitələr hansılardır?
A) müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili, test tapşırıqlarının nəticələri
B) müsahibə, söhbət, müşahidə, tapşırıqlar
C) şifahi təqdimat, nailiyyətlərin nüsməyişi, testlər
D) müsahibə, rollu oyun, kiçik qruplarda iş

- E) valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq
32. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin neçə növü var?
A) 3
B) 4
C) 5
D) 2
E) 1
33. Formativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?
A) təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə
B) fənn üzrə təlimin hər hansı mərhələsində şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə
C) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarımilin və ilin sonunda) şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə
D) şagirdin hansı bacarıqlar əldə etdiyini müəyyənləşdirmək məqsədilə
E) heç biri
34. Müasir kurikulumun şəxsiyyətyönümlülük (1) və şagirdyönümlülük (2) ilə bağlı xüsusiyyətləri bir - birindən nə ilə fərqlənir?
A) 1 – şagirddə həyatı bacarıqların inkişafı və dəyərlərin formalaşdırılmasıdır müəllimyönümlülüğün əksidir, bilikyönümlülüğün əksidir, 2 – şagirdin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına xidmət etməsidir,
B) 1 – şagirdin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, müəllimyönümlülüğün əksidir, 2 - şagirddə həyatı bacarıqların inkişafı və dəyərlərin formalaşdırılmasıdır,
C) 1 – şagirddə həyatı bacarıqların inkişafı və dəyərlərin formalaşdırılmasıdır müəllimyönümlülüğün əksidir, bilikyönümlülüğün əksidir, 2 - şagirdin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, istedad və qabiliyyətlərinin, potensial imkanlarının inkişafına xidmət etməsidir,
D) 1 – şagirdin maraq və tələbatlarının ödənilməsinə, potensial imkanlarının inkişafına xidmət etməsidir, bilikyönümlülüğün əksidir 2 - şagirddə həyatı bacarıqların inkişafı və

dəyərlərin formalaşdırılmasıdır,
müəllimyonümlülüğün əksidir

E) Hec biri

35. Alt – standartın funksiyasına uyğun deyil?

A) Sınıf və fənlər üzrə summativ

qiymətləndirmənin aparılmasını təmin edir

B) təlim məqsədlərinin dəqiq müəyyən olunmasına xidmət edir

C) Təlimdə interaktivliyi təmin edir

D) Təlimin məzmununun davamlı inkişafını təmin edir

E) heç biri

36. Formativ qiymətləndirməni aparmaq üçün

əlvərişli üsullardan biri olan ekspres

sorğu vasitəsilə nəyi müəyyənləşdirmək olar? Biri səhvdir.

A) Şagirdin ehtiyacını müəyyənləşdirərək şagirdə fərdi yanaşma prinsipini təmin edir

B) keçilən mövzuların şagirdlər tərəfindən necə mənimsənilməsini tez bir zamanda müəyyənləşdirir

C) mütəmadi olaraq keçilən mövzular təkrarlanır

D) heç biri

E) yeni mövzuya başlamaq üçün hazırlıq mərhələsi aparmaq olar

37. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan metod və vasitələr hansı deyil?

A) Müsahibə, rollu oyun, kiçik qruplarda iş

B) şifahi təqdimat, testlər, nailiyyətlərin nümayişi

C) müsahibə, söhbət, müşahidə, tapşırıqlar

D) müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili

E) test tapşırıqlarının nəticələri

38. Diaqnostik qiymətləndirmənin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

A) Təlim prosesinin planlaşdırılmasında şagirdlərin fərdi inkişaf xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması

B) Şagirdlərin təlim sahəsində irəliləyişlərinin izlənilməsini təmin etmək

C) şagirdlərin özünün qiymətləndirmə bacarığını inkişaf etdirmək

D) Tədris prosesinin düzgün qiymətləndirilməsinin və səmərəliliyini izah etmək

E) heç biri

39. Ənənəvi (1) və müasir qiymətləndirmənin müqayisəsində biri düzgün verilmişdir:

A) 1 – tədris prosesinin yalnız müəyyən bir hissəsində tətbiq edilir, 2 – şagirdin nailiyyətini inkişafı sistemli şəkildə izlənilir

B) 1 – tədrisin keyfiyyətinə yönəlmişdir, 2 – şagirdin subyektiv qiymətləndirilməsinə yönəlmişdir

C) 1 – şagirdin bilik səviyyəsi qiymətləndirilir, 2 – şagird müəllimin təyin etdiyi meyarlarla qiymətləndirilir

D) 1 – tədrisin keyfiyyətinə yönəlmişdir, 2 – şagird müəllimin təyin etdiyi meyarlarla qiymətləndirilir

E) heç biri

40. Summativ qiymətləndirmənin məqsədlərini müəyyənləşdirin:

1 - müəllimin tədris fəaliyyətini izləmək

2 - sinfin ilkin səviyyəsini izləmək

3 - məktəbdə təlimin təşkili işinin səviyyəsini müəyyənləşdirmək

4 - inkişafın izlənilməsinə xidmət edir

5 - təlim və tədris monotorinqini həyata keçirmək

A) 1, 3, 5

B) 2, 4, 5

C) 2, 3, 5

D) 1, 2, 3

E) 5, 4, 1

41. Bunlardan biri əsas qiymətləndirmə növünə aid deyil ?

A) rüblük

B) diaqnostik

C) formativ

D) summativ

E) heç biri

42. Aşağıdakılardan hansı ənənəvi qiymətləndirmə sisteminə aiddir?

A) qiymətləndirmə şagirdə qiymət yazmaq kimi qəbul olunurdu, şagird yalnız qiymət almaq xatirinə oxuyurdu

B) cari qiymətləndirilmənin aradan qaldırılması məzmun standartlarının bütövlükdə mənimsənilməsini və qiymətləndirmənin obyektivliyini təmin edir.

C) şagirdin nailiyyəti (qazanılan dəyərər) qiymətləndirilir, inkişafı sistemli şəkildə izlənilir.

D) cari qiymətləndirilmənin aradan qaldırılması məzmun standartlarının bütövlükdə mənimsənilməsini və qiymətləndirmənin obyektivliyini təmin edir.

E) hamısı

43. Diaqnostik qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?

A) fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini

qiymətləndirmək məqsədilə

B) təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

C) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarımilin və ilin sonunda) şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə

D) nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə

E) hamısı aiddir

44. Formativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır?

A) təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə.

B) fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

C) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarımilin və ilin sonunda) şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə

D) şagirdlərin səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

E) heç biri düzgün deyil

45. Summativ qiymətləndirmə hansı məqsədlə aparılır

A) təhsilin hər hansı mərhələsində (tədris vahidinin, yarım ilin və ilin sonunda) şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətləri qiymətləndirmək məqsədilə

B) təlim prosesinin hər hansı bir mərhələsi üçün müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bilik və bacarıqlarının formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

C) fənn üzrə təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

D) formalaşma səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədilə

E) heç biri düzgün deyil

46. Summativ qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır

A) kiçik summativ qiymətləndirmə bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda

B) dərslərin əvvəlindən başlayaraq mütəmadi olaraq

C) təlim prosesinin əvvəlində, təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində.

D) bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda

E) heç biri düzgün deyil

47. Formativ qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?

A) dərslərin əvvəlindən başlayaraq mütəmadi olaraq

B) təlim prosesinin əvvəlində. Təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində (bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda)

C) kiçik summativ qiymətləndirmə bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda

D) yarımilin sonunda

E) heç biri düzgün deyil

48. Diaqnostik qiymətləndirmə hansı mərhələdə aparılır?

A) təlim prosesinin əvvəlində. Təlim prosesinin hər hansı aralıq mərhələlərində (bölmənin tədrisindən əvvəl və ya yarımil başlayanda)

B) dərslərin əvvəlindən başlayaraq mütəmadi olaraq

C) bölmə və bəhslərin, yarımilin sonunda

D) bəhslərin sonunda

E) heç biri düzgün deyil

49. Diaqnostik qiymətləndirmədə istifadə olunan metod və vasitələr?

A) müsahibə, söhbət, müşahidə, tapşırıqlar, valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq

B) müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili, test tapşırıqlarının nəticələri

C) şifahi təqdimat, testlər, nailiyyətlərin nümayişi

D) şifahi təqdimat

E) şagirdlərin şifahi cavabları, söhbət, müşahidə, testlər

50. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan metod və vasitələr hansılardır?

A) müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili, test tapşırıqlarının nəticələri

B) müsahibə, söhbət, müşahidə, tapşırıqlar, valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq

C) şifahi təqdimat, testlər, nailiyyətlərin nümayişi

D) müsahibə, söhbət

E) şagirdlərin şifahi cavabları, söhbət, müşahidə, testlər

51. Summativ qiymətləndirmədə istifadə olunan metod və vasitələr hansılardır?
 A) şifahi təqdimat, testlər, nailiyyətlərin nümayişi
 B) müsahibə, söhbət, müşahidə, tapşırıqlar, valideynlərlə və digər fənn müəllimlərlə əməkdaşlıq
 C) müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili, test tapşırıqlarının nəticələri
 D) valideynlərlə və digər fənn müəllimlərlə əməkdaşlıq
 E) şagirdlərin şifahi cavabları, söhbət, müşahidə, , testlər
52. Aşağıdakılardan hansı təlim üsuludur?
 A) müzakirə
 B) test
 C) yazı işləri
 D) qiymətləndirmə
 E) müsahibə
53. İllik planlaşdırmaya hansı daxil deyil?
 A) motivasiya
 B) inteqrasiya
 C) standartlar
 D) resurslar
 E) heç biri
54. Yarımillik qiymət hansı düsturla çıxarılır?
 A)
 B)
 C)
 D)
 E) hamısı yalnızdır
55. İllik qiymət hansı düsturla çıxarılır
 A) 2
 1 2 Y Y
 I

 B) 2
 1 2 Y Y
 I

 100
 40

 C) 2
 1 2 Y Y
 I

- 100
 60

 D) 2
 1 2 Y Y
 I

 100
 30

 E) hamısı səhfdir
56. Summativ qiymətləndirmə tapşırıqları hazırlanan zaman sualların çətinlik dərəcəsi necə paylaşdırılır?
 A) asan səviyyəli suallar 20%, orta səviyyəli suallar 60%, çətin səviyyəli suallar 20% təşkil edir.
 B) asan səviyyəli suallar 20%, orta səviyyəli suallar 40%, çətin səviyyəli suallar 40% təşkil edir.
 C) asan səviyyəli suallar 40%, orta səviyyəli suallar 40%, çətin səviyyəli suallar 20% təşkil edir.
 D) asan səviyyəli suallar 40%, orta səviyyəli suallar 20%, çətin səviyyəli suallar 40% təşkil edir.
 E) asan səviyyəli suallar 30%, orta səviyyəli suallar 20%, çətin səviyyəli suallar 40% təşkil edir.
57. Diaqnostik qiymətləndirmə aparmaqda müəllimin məqsədi nədən ibarətdir?
 A) şagirdlərin irəliləməsinin və ya geriləməsinin monitorinqini aparır
 B) təlim strategiyasını müəyyən etmək
 C) şagirdlərin maraq və tələbatlarını nəzərə almaq
 D) təlim texnologiyalarından istifadə etmək
 E) fəal təlim metodlarından istifadə etmək
58. diaqnostik qiymətləndirməyə aid olan cəhətləri seçin.
 1 - Şagirdin bilik və bacarığını müəyyən edir
 2 - Şagirdi sosial həyata hazırlayır
 3 - Şagirdlərdə təbiətə şüurlu münasibət yaradır
 4 - Təlimin düzgün qurulmasında müəllimə kömək edir.
 5 - Müəllim - şagird arasında mədəni davranışın əsasını qoyur
 A) 1, 4
 B) 2, 4
 C) 1, 5

D) 1, 3

E) 3, 2

59. Aşağıdakı fikirlərdən biri informasiya mübadiləsi mərhələsinə aiddir.

A) Bu mərhələdə iştirakçılar tədqiqatın gedişində əldə etdikləri tapıntıların, yəni

informasiyanın mübadiləsini aparırlar

B) Fəal dərslərin dördüncü mərhələsidir

C) Hər hansı bir fəaliyyətə təhrik edən vasitədir

D) Biliklərin mənimsənilməsinin başlıca meyarı onun yaradıcı surətdə tətbiqidir

E) heç biri

60. Uyğunluğu müəyyən edir.

a - formalaşdırıcı qiymət

b - cəmləyici qiymət

c - dəyişgəndir

d - sabitdir

1 - formativ qiymət

2 - summativ qiymət

3 - diaqnostik

A) 1 a, c 2 b, d

B) 1 b, 2a, 3c

C) 1c, 2b, 3a

D) 1b, 2c, 3a

E) 3a, 2d, 3c

61. "Ümumi təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramları (kurikulumları)" nə vaxt təsdiq edilmişdir?

A) 3 iyun 2010 - cu il

B) 19 iyun 2013 - cü il

C) 26 aprel 1999 - cu il

D) 30 oktyabr 2006 - cı il

E) 25 iyul 2012 - ci il

62. Diaqnostik qiymətləndirmənin üsullarına aid olanları məntiqi ardıcılıqla göstərin.

1 - Valideynlərlə və digər müəllimlərlə əməkdaşlıq

2 - Müsahibə

3 - Tapşırıq vermə

A) 3, 2, 1

B) 1, 2, 3

C) 2, 3, 1

D) 3, 1, 2

E) 2, 3, 1

63. Holistik qiymətləndirmə necə qiymətləndirmədir?

A) Sürətli

B) Gözəyari

C) Uzunmüddətli

D) Şifahi

E) Yazılı

64. Fasilitasiya nəyə əsaslanır? Biri səhvdir:

A) Şagirdlərə problemi həll etmək üçün kömək göstərilir və bəzi məqamlarda tapşırıq onların əvəzinə yerinə yetirilir

B) Müəllim və şagirdlərin qarşılıqlı hörmət və etibar

C) Şagirdlərdə öyrənmə motivasiyasının yaradılması

D) Müəllim və şagirdlərin birgə əməkdaşlığı

E) Qapalı suallardan daha çox açıq suallara üstünlük verilir.

65. Biri fəal (interaktiv) təlimin mərhələsidir:

A) Məlumat mübadiləsi

B) İş vərəqlərinin hazırlanması

C) Qrup işinin təşkili

D) Veb - resurslardan istifadə

E) Şagirdlərdə tədqiqatçılıq bacarıqlarının formalaşdırılması.

66. Biri tədris resursuna aid deyil:

A) Tədris planı

B) Əyani vəsaitlər

C) Didaktik materiallar

D) Elektron təlim vasitələri

E) Test tapşırıqları

67. Bunlardan biri məktəbdaxili qiymətləndirmənin tərkib hissəsi deyil?

A) Milli qiymətləndirmə

B) Formativ qiymətləndirmə

C) Diaqnostik qiymətləndirmə

D) Böyük summativ qiymətləndirmə

E) Kiçik summativ qiymətləndirmə

68. Formativ qiymətləndirmə nə vaxt aparılır? A) Dərs ilinin əvvəlindən başlayaraq gündəlik olaraq

B) Kiçik summativ qiymətləndirmədən əvvəl.

C) Təlim prosesinin əvvəlində.

D) Hər yarımilliyin sonunda

E) Yalnız tədris ilinin sonunda.

69. "Portfolio" nədir?

A) Şagirdin təlim nailiyyətləri və inkişaf göstəricilərindən, pedaqoji heyətin rəy və tövsiyələrindən ibarət sənədlər toplusu.

B) Şagirdin davranışı barədə məlumatlar

C) Şagirdin yazı işləri

D) Müəllimlərin şagird haqqında rəyləri

E) Şagirdin sağlamlıq göstəriciləri

70. Diaqnostik qiymətləndirmədə istifadə olunan vasitələr hansılardır?

A) Tapşırıqlar, sorğu vərəqi

B) Müşahidə, şagirdlərin şifahi cavabları

- C) Şifahi təqdimat, testlər
D) Təqdimatlar, müşahidə
E) Müsahibə, şagirdlərin yazı işlərinin təhlili
71. Kiçik summativ qiymətləndirmənin (KSQ) xüsusiyyətlərini seçin:
1 - Bəhs və ya bölmənin sonunda keçirilir.
2 - Qiymətləndirmə vasitələri məktəb rəhbərliyi tərəfindən hazırlanır.
3 - KSQ bir dərs ərzində keçirilir.
4 - Yarımilin sonunda keçirilir.
5 - Yarımillik qiymətə təsir etmir
A) 1, 3
B) 2, 4, 5
C) 1, 2, 3
D) 3, 4
E) 1, 5
72. Aşağıdakılardan biri təlimin təşkilinə verilən tələblərə daxil deyil:
A) Summativ qiymətləndirilmənin aparılması
B) Fəaliyyətin stimullaşdırılması
C) Təlimdə bərabər imkanların yaradılması
D) Dəstəkləyici mühitin yaradılması
E) İnkişafönümlülük
73. Pedaqoji diaqnostika:
A) Pedaqoji prosesdə inkişaf və ya korreksiya yollarını müəyyən etməyə imkan verən fəaliyyət növüdür
B) Təlimin mahiyyətinin dərk edilməsi vasitəsidir
C) Konkret bir şagirdlə bağlı qərar qəbul edilməsidir
D) Pedaqoji prosesin fasiləsizliyidir
E) Pedaqoji prosesin idarə edilməsidir.
74. Cari planlaşdırmada müəllimin buraxdığı səhvlər hansılardır?
1 - Keçiləcək mövzunun müəyyənləşdirilməsinə üstünlük vermək.
2 - Məzmun standartını müəyyənləşdirmək.
3 - İntegrasiya imkanlarını müəyyənləşdirmək.
4 - Dərsin təlim nəticələrini müəyyənləşdirmək.
5 - Dərslikdə verilmiş materialı mənimsətmək.
A) 1, 5
B) 3, 5
C) 1, 3
D) 1, 2
E) 2, 4
75. Hansı cərgədə müasir qiymətləndirməyə aid olmayan xüsusiyyət verilmişdir?
A) Dərsin yalnız müəyyən bir hissəsində tətbiq edilir

- B) Qiymətləndirmə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə yönəldilmişdir.
C) Qiymətləndirmə standartlarına əsaslanır.
D) Şəxsiyyətin inkişafına yönəlmişdir.
E) Keyfiyyət göstəricisini nəzərə alır.
76. Summativ qiymətləndirmənin məqsədlərini seçin:
1 - Müəllimin tədris fəaliyyətini dəyərləndirmək.
2 - Sınıfın ilkin səviyyəsini müəyyənləşdirmək.
3 - Məktəbdə təlimin səviyyəsini müəyyənləşdirmək.
4 - Şagirdin təlim nailiyyətlərinin inkişafını gündəlik olaraq izləmək.
5 - Təlimin hər hansı bir mərhələsində (tədris vahi dinin, yarımilin, tədris ilinin sonunda) şagirdlərin nailiyyətlərini qiymətləndirmək.
A) 1, 3, 5
B) 2, 3, 5
C) 2, 4, 5
D) 1, 2, 3
E) 1, 4, 5 .
77. Qiymətləndirmə standartları neçə səviyyədə müəyyən olunur?
A) 4
B) 3
C) 2
D) 5
E) 6
78. Formativ qiymətləndirmənin məqsədi:
A) Şagirdin təlim prosesində irəliləyişinin izlənməsi
B) Müəyyən olunmuş nəticələr əsasında şagirdlərin bacarıq və vərdislərinin səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
C) Yarımilin və tədris ilinin sonunda şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətlərin qiymətləndirilməsi
D) Fənn üzrə şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
E) Bölmə üzrə mövzuların tədrisinin sonunda şagirdlərin əldə etdikləri nailiyyətlərin qiymətləndirilməsi
79. Qiymətləndirmə üsulu hansıdır?
A) Şifahi sual - cavab
B) Özünüqiymətləndirmə vərəqi
C) Müşahidə vərəqi
D) Çalışmalar
E) Meyar cədvəli
80. Müəllimin vəzifələrinə aid deyil:

- A) Dərslük və dərs vəsaitləri hazırlamaq.
- B) Şagirdlərin təlim nailiyyətlərini qiymətləndirmək.
- C) Pedaqoji etika və əxlaq normalarına riayət etmək.
- D) Təhsilalanlarda fəal vətəndaş mövqeyi formalaşdırmaq.
- E) Təhsil sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak etmək.

81. Biri fəal təlimin mərhələsi deyil:

- A) Tədqiqat sualının verilməsi
- B) Motivasiya
- C) Məlumat mübadiləsi
- D) Yaradıcı tətbiqetmə
- E) Tədqiqatın aparılması

82. Diaqnostik qiymətləndirmənin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- A) Təlimin hər hansı bir mərhələsində şagirdlərin ilkin bilik və bacarıqlarının səviyyəsinin üzə çıxarılmasını təmin etmək.
- B) Şagirdlərin özünüqiymətləndirmə bacarığını inkişaf etdirmək.
- C) Tədris ilinin sonunda şagirdlərin nailiyyətlərini qiymətləndirmək.
- D) Şagirdlərin müvəffəqiyyəti barədə valideynləri məlumatlandırmaq.
- E) Şagirdlərin tədris vahidinin sonunda əldə etdikləri bilik və bacarıqların hansı səviyyədə olduğunu yoxlamaq.

83. Müasir qiymətləndirməyə aid edilə bilməz:

- A) Şagirdlərin yarımillik qiymətlərinin çıxarılmasında formativ qiymətləndirmə əsas rol oynayır.
- B) Qiymətləndirmə tədris prosesinin bütün mərhələlərində tətbiq edilir.
- C) Qiymətləndirmə təhsil keyfiyyətinin yüksəldilməsinə zəmin yaradır.
- D) Məzmun standartlarının reallaşdırılma səviyyəsinə ölçmək üçün qiymətləndirmə standartları müəyyənləşdirilir.
- E) Şagirdin nailiyyətləri qiymətləndirilir, inkişafı sistemli şəkildə izlənilir.

84. Kiçik summativ qiymətləndirmə vasitələri kim tərəfindən hazırlanır?

- A) Fənn müəllimi
- B) Direktor müavini
- C) Məktəb direktoru
- D) Xüsusi komissiya
- E) Fənn üzrə metodist

85. Böyük summativ qiymətləndirmə tədris ilinin hansı mərhələsində aparılır?

- A) Yarımillərin sonunda təhsil müəssisəsinin rəhbərliyi tərəfindən yaradılan müvafiq komissiyanın nəzarəti ilə fənni tədris edən müəllim tərəfindən aparılır.
- B) Bəhs və ya bölmənin sonunda fənni tədris edən müəllim tərəfindən aparılır.
- C) Şagirdlərin ilkin bilik və bacarıq səviyyəsini qiymətləndirmək məqsədi ilə təlimin istənilən mərhələsində
- D) Dərs ilinin əvvəlindən başlayaraq gündəlik
- E) Təlim prosesinin əvvəlində__